DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2024–2025)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2025

Statsbudsjettet

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2024–2025)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2025

Statsbudsjettet

Innhold

1 Hovedtrekk og prioriteringer i budsjettet for 2025 7
1.1 Hovedtrekk 7
1.2 Hovedprioriteringer i 2025 8
1.3 Innstramminger og omprioriteringer 12

2 Nærmere om budsjettforslaget 14
2.1 Hovedtall i budsjettet 14
2.2 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner.. 15
2.2.1 Inntekter 15
2.2.2 Utgifter 18
2.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov 18
2.4 Oversikt over utgifter under de ulike departementene 19
2.4.1 Innledning 19
2.4.2 Utenriksdepartementet 19
2.4.3 Kunnskapsdepartementet 20
2.4.4 Kultur- og likestillingsdepartementet 22
2.4.5 Justis- og beredskapsdepartementet 23
2.4.6 Kommunal- og distriktsdepartementet 24
2.4.7 Arbeids- og inkluderingsdepartementet 25
2.4.8 Helse- og omsorgsdepartementet 27
2.4.9 Barne- og familiedepartementet ... 29
2.4.10 Nærings- og fiskeridepartementet 30
2.4.11 Landbruks- og matdepartementet 31
2.4.12 Samferdselsdepartementet 32
2.4.13 Klima- og miljødepartementet 33
2.4.14 Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet 34
2.4.15 Finansdepartementet 35
2.4.16 Forsvarsdepartementet 36
2.4.17 Energidepartementet 37
2.4.18 Ymse utgifter og inntekter 38
2.5 Folketrygdens utgifter og inntekter 38
2.5.1 Folketrygdens finansieringsbehov 41
2.6 Forslag til vedtak 41

3 Budsjettets inntekter og utgifter etter art 42
3.1 Budsjettets samlede inntekter og utgifter 42
3.2 Gruppering av statsbudsjettets inntekter 45
3.2.1 Driftsinntekter (postene 1–29) 45
3.2.2 Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) 45
3.2.3 Overføringer fra andre (postene 50–89) 46
3.2.4 Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99) 47
3.3 Gruppering av budsjettets utgifter 47
3.3.1 Driftsutgifter (postene 1–29) 47
3.3.2 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) 49
3.3.3 Overføringer til andre (postene 50–89) 50
3.3.4 Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99) 51
3.4 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter 51
3.4.1 Oversikt over petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter.... 51
3.4.2 Statens pensjonsfond 53
3.5 Oppsummering. Saldering av statsbudsjettet og finansieringsbehov 54

4 Utviklingstrekk på statsbudsjettets utgiftsside i perioden 2017–2025 56
4.1 Innledning 56
4.2 Samlet utgiftsvekst for statsbudsjettet 57
4.3 Realvekst på statsbudsjettets utgiftsområder 58
4.4 Utvikling i statsbudsjettets utgifter i forhold til BNP-veksten 64
4.5 Realvekst i folketrygdens utgifter 65
4.6 Bevilgninger til forskning over statsbudsjettet 69

5 Budsjettkonsekvenser 2026–2028 70
5.1 Bakgrunn 70
5.2 Beregning av flerårige budsjettkonsekvenser 70

5.3 Budsjettkonsekvenser 2026–2028 ... 71
5.4 Øvrig utgiftsvekst, planer og ambisjoner ... 76
5.5 Utvikling i handlingsrommet fremover ... 77

6 Gjennomføringen av inneværende års budsjett ... 80
6.1 Anslag på regnskap for 2024 ... 80
6.1.1 Statsbudsjettets inntekter ... 80
6.1.2 Statsbudsjettets utgifter ... 81
6.1.3 Folketrygdens inntekter og utgifter ... 81
6.1.4 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter ... 81
6.1.5 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov ... 83
6.2 Statsregnskapet for første halvår 2024 ... 84
6.2.1 Statsbudsjettets inntekter og utgifter ... 84
6.2.2 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter ... 84
6.2.3 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov ... 85

7 Statens lånebehov ... 86
7.1 Fullmakt til å ta opp statslån o.a. .. 86
7.2 Sammensetningen av statsgjelden ... 86
7.3 Statens lånebehov og behovet for lånefullmakter ... 87
7.3.1 Fullmakt til å ta opp langsiktige lån ... 88
7.3.2 Fullmakt til å ta opp kortsiktige markedslån ... 88
7.3.3 Fullmakt til å ta opp andre kortsiktige lån mv. ... 88
7.3.4 Fullmakt til å inngå derivater mv. ... 88

8 Omtale av særskilte saker ... 90
8.1 Korreksjon i overføringen fra Statens pensjonsfond utland ... 90
8.2 Ny regel for årlig uttak fra Statens pensjonsfond Norge ... 90
8.3 Budsjettprosessen – arbeid med endringer ... 91

Forslag til vedtak om statsbudsjettet for budsjettåret 2025 ... 93
Det kongelige hus ... 94
Regjeringen ... 94
Stortinget og eksterne organer ... 94
Høyesterett ... 95
Utenriksdepartementet ... 95
Kunnskapsdepartementet ... 98
Kultur- og likestillingsdepartementet ... 102
Justis- og beredskapsdepartementet ... 105
Kommunal- og distriktsdepartementet ... 109
Arbeids- og inkluderingsdepartementet ... 111
Helse- og omsorgsdepartementet ... 114
Barne- og familiedepartementet ... 118
Nærings- og fiskeridepartementet ... 121
Landbruks- og matdepartementet ... 124
Samferdselsdepartementet ... 127
Klima- og miljødepartementet ... 129
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet ... 132
Finansdepartementet ... 135
Forsvarsdepartementet ... 136
Energidepartementet ... 137
Ymse ... 139
Statsbankene ... 139
Statlig petroleumsvirksomhet ... 140
Statens forvaltningsbedrifter ... 140
Folketrygden ... 141
Statens pensjonsfond utland ... 143
Inntekter under departementene ... 144
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet ... 155
Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv. ... 155
Skatter og avgifter ... 155
Renter og utbytte mv. ... 158
Folketrygden ... 159
Statens pensjonsfond utland ... 159
Statslånemidler ... 159
Andre vedtak ... 160

Vedlegg
1 Oversikt over utgifter og inntekter i statsbudsjettet for budsjetterminen 2025 ... 212
2 Statsbudsjettet ... 214
3 Bevilgningsregnskapet ... 224
4 Virksomheter med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte forvaltningsorganer) ... 228
5 Bestillingsfullmakt, tilsagnsfullmakt og garantifullmakt ... 234

Tabelloversikt

Tabell 2.1 Hovedtall i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond utenom lånetransaksjoner 15
Tabell 2.2 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner 16
Tabell 2.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov 18
Tabell 2.4 Folketrygdens utgifter 39
Tabell 3.1 Statsbudsjettets inntekter 43
Tabell 3.2 Statsbudsjettets utgifter 43
Tabell 3.3 Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2025 for statens forvaltningsbedrifter 44
Tabell 3.4 Driftsinntekter (postene 1–29) .. 45
Tabell 3.5 Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) 45
Tabell 3.6 Overføringer fra andre (postene 50–89) 46
Tabell 3.7 Utbytte fra statlig eide selskaper 47
Tabell 3.8 Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99) 47
Tabell 3.9 Driftsutgifter (postene 1–29) 48
Tabell 3.10 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) 49
Tabell 3.11 Overføringer til andre (postene 50–89) 50
Tabell 3.12 Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99) 51
Tabell 3.13 Inntekter fra petroleumsvirksomheten 52
Tabell 3.14 Utgifter til petroleumsvirksomheten 52
Tabell 3.15 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten 53
Tabell 3.16 Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter 54
Tabell 3.17 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov 54
Tabell 4.1 Utviklingen i utgiftsområder 2017–2025. Nominelle tall i mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst 60
Tabell 4.2 Utviklingen i folketrygdens utgifter etter stønadstype 2017–2025. Nivå i nominelle mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst i pst. 66
Tabell 5.1 Flerårige budsjettkonsekvenser, endringer i forhold til Gul bok 2025, utgifter og inntekter 71
Tabell 5.2 Flerårige budsjettkonsekvenser, utgifter 2026–2028. Endringer i forhold til Gul bok 2025 71
Tabell 6.1 Statsbudsjettets inntekter 80
Tabell 6.2 Statsbudsjettets utgifter 81
Tabell 6.3 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten 82
Tabell 6.4 Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter 83
Tabell 6.5 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov 83
Tabell 6.6 Statsbudsjettets inntekter 84
Tabell 6.7 Statsbudsjettets utgifter 84
Tabell 6.8 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten 85
Tabell 6.9 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov 85
Tabell 7.1 Sammensetningen av statsgjelden 86
Tabell 7.2 Statens finansieringsbehov 87
Tabell 7.3 Fullmakt til å ta opp statslån 88

Vedlegg 2

Tabell 2.1 Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 2019–2025 214
Tabell 2.2 Samlede utgifter etter departement 2019–2025 215
Tabell 2.3 Driftsutgifter (postene 1–29) etter departement 2019–2025 216
Tabell 2.4 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) etter departement 2019–2025 217
Tabell 2.5 Overføringer til andre (postene 50–89) etter departement 2019–2025 218
Tabell 2.6 Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99) etter departement 2019–2025 219
Tabell 2.7 Skatter og avgifter i perioden 2019–2025 220
Tabell 2.8 Samlede inntekter i perioden 2019–2025 221
Tabell 2.9 Saldert budsjett 2024 (vedtatt des. 2023). Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer 222

Tabell 2.10 Forslag for 2025. Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer 223

Vedlegg 3
Tabell 3.1 Utgifter og inntekter i bevilgningsregnskapet per 1. halvår 2024 224
Tabell 3.2 Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 2023 og 2024 226

Vedlegg 4
Tabell 4.1 Utgifter og inntekter fordelt etter art 228
Tabell 4.2 Inntekter etter inntektskilde 230
Tabell 4.3 Forholdet mellom kontantbeholdning, påløpte kostnader og avsetninger per 31.12 231
Tabell 4.4 Oversikt over nettobudsjetterte virksomheter per 2024. 233

Vedlegg 5
Tabell 5.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter 234
Tabell 5.2 Oversikt over statlige garantier 244

Figuroversikt

Figur 2.1 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner. Mrd. kroner 17
Figur 4.1 Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet. Prosentvis vekst 57
Figur 4.2 Statsbudsjettets utgifter i 2025. Mrd. kroner 61
Figur 4.3 Årlig gjennomsnittlig vekst i statsbudsjettet fra 2017 til 2025 målt mot utviklingen i BNP Fastlands-Norge. Mrd. 2025-kroner 65
Figur 4.4 Realvekst i utgiftene til utvalgte formål 2017–2025. Justert for oppgaveoverføringer. Indeks. 2017=100 68
Figur 5.1 Inndekningsbehov i finanspolitikken. Offentlige utgifter og inntekter frem mot 2060. Andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 77

Oversikt over bokser

Boks 2.1 Veksten i statsbudsjettets utgifter 14
Boks 3.1 Statsbudsjettets inndeling 42
Boks 3.2 Statens forvaltningsbedrifter 44
Boks 3.3 Driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter 49
Boks 4.1 Datagrunnlaget for beregningene 58
Boks 4.2 Rammetilskudd til kommuneforvaltningen 59
Boks 5.1 Budsjettering for bærekraftige statsfinanser 78

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2024–2025)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2025

Statsbudsjettet

Tilråding fra Finansdepartementet 27. september 2024,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)

1 Hovedtrekk og prioriteringer i budsjettet for 2025

1.1 Hovedtrekk

Regjeringens grunnleggende mål er å skape et tryggere og mer rettferdig Norge med muligheter over hele landet. De seneste årene har folk fått dårligere råd, blant annet som følge av høy prisvekst og rentehevinger. Trygg økonomisk styring, høy verdiskaping og en sterkere velferdsstat gjør at vi er ved et vendepunkt i økonomien der folk får bedre råd.

Målet for den økonomiske politikken er økonomisk vekst som bidrar til arbeid til alle, at folks inntekter øker og mer rettferdig fordeling, som reduserer forskjellene mellom folk og mellom alle deler av landet. Den økonomiske politikken skal bidra til en sterk velferdsstat med gode tjenester uavhengig av folks lommebok og bosted. Samtidig må veksten være bærekraftig, og vi skal nå våre klima- og miljømål.

Norge står i en unik posisjon med en sterk økonomi, stor finansformue og høy sysselsetting. Vi har en høy utnyttelse av arbeidskraften, et høyt produktivitetsnivå, en svært lønnsom olje- og gassnæring, og institusjoner som har sørget for god forvaltning av naturressursene og inntektene. Næringslivet i Norge går godt, og vi har i historisk sammenheng et høyt nivå på investeringer, eksport og overskudd.

De seneste årene har Norge blitt utfordret av internasjonale kriser og uro – med pandemi, krig i Europa, energikrise, prisvekst og klimaendringer. Regjeringens mest grunnleggende oppgave er å sikre trygghet for folk som bor i Norge. Regjeringen har derfor styrket forsvar, sikkerhet og beredskap betydelig, og denne prioriteringen forsterkes i budsjettet for 2025, blant annet gjennom satsing på politiet.

Kriser og uro har de seneste årene gitt store kostnadsøkninger for mange, både enkeltpersoner og bedrifter. Høy prisvekst undergraver folks mulighet for en trygg økonomisk hverdag og økt velstand. Norges Bank har derfor innrettet pengepolitikken for å få inflasjonen ned til målet innen rimelig tid. For regjeringen har det vært viktig å bidra til å at prisveksten kan komme ned samtidig som folk holdes i jobb og gode velferdstjenester

opprettholdes. Regjeringen har prioritert å bygge velferden med basis i brede, universelle velferdsordninger for alle i Norge fremfor velferd med basis i ordninger som er behovsprøvd.

Så langt har den økonomiske politikken lyktes godt. Prisstigningen går ned, vi har rekordmange i jobb, og det er utsikter til sterkere økonomisk vekst. Offentlig etterspørsel har gitt viktige bidrag til at aktiviteten i økonomien har holdt seg oppe, og Norge har unngått nedgang i økonomien slik mange andre europeiske land har opplevd. Lønnsveksten har tatt seg opp, og det er utsikter til god reallønnsvekst både i år og neste år. Norges Bank har også signalisert at tidspunktet for å sette renten ned nærmer seg. Det vil gi økt kjøpekraft og bedre hverdagsøkonomi for mange. Samtidig vil flere velferdsløft, som priskutt på barnehage, slå fullt inn med helårsvirkning i 2025.

Budsjettet for 2025 legger til rette for at folk skal få bedre råd og at den gode utviklingen i økonomien kan fortsette. Budsjettet bidrar til å redusere sosiale og geografiske forskjeller i Norge i tråd med målene i Hurdalsplattformen. Den samlede pengebruken er lagt opp innenfor en ansvarlig ramme, med et uttak av Statens pensjonsfond utland som er godt under forventet realavkastning av fondet.

Regjeringen vil ruste velferdsstaten for fremtiden ved å få flere i arbeid og ved å bruke arbeidskraft og ressurser bedre. Som vist i perspektivmeldingen innebærer demografiske utviklingstrekk at vi fremover vil få økt kamp om arbeidskraften og at bærekraften i statsfinansene på sikt vil utfordres. Det vil bli langt flere eldre, mens det ikke blir flere i yrkesaktiv alder. Samtidig skal norsk økonomi gjennom en omstilling til et lavutslippssamfunn, og petroleumsvirksomheten vil gradvis bety mindre. Arbeidskraften og humankapitalen er vår viktigste ressurs og vår viktigste kilde til velstand. Alle som kan og vil jobbe, skal få mulighet til det. En sterk arbeidslinje som gjør at det lønner seg å være i arbeid, har stor betydning for høyest mulig sysselsetting. For å møte arbeidskraftutfordringen må vi få mer ut av ressursene i økonomien. Det handler både om å få flere i jobb, men også om at folks kompetanse brukes riktig. Digitalisering og nye måter å produsere varer og tjenester på kan gi økt produktivitet. Da vil arbeidsinnsatsen til den enkelte og den investerte kapitalen bidra til størst mulig verdiskaping.

Den økonomiske politikken har som oppgave å ivareta både hensynet til en god konjunkturutvikling og hensynet til et bærekraftig tjenestetilbud over tid. Et godt fremtidig velferdssamfunn krever bevisste valg, både nå og i årene som kommer.

1.2 Hovedprioriteringer i 2025

- trygghet for folks økonomi og grunnleggende velferdstjenester
- trygghet for landet og solidaritet med verden i en urolig tid
- utvikle hele Norge videre

Trygghet for folks økonomi og grunnleggende velferdstjenester

Regjeringens mål er at folk skal få bedre råd. Arbeidstakere har knapt hatt vekst i reallønnen når vi ser perioden siden 2015 under ett. Kraftig prisvekst har bidratt til at folk har fått dårligere råd. Nå er vi ved et vendepunkt i økonomien. I år ser det ut til at arbeidstakere vil få reallønnsvekst. Prisstigningen er på vei ned. Lønnsoppgjøret er godt. Inntektsskatten for de med lave og middels inntekter reduseres. Stipendene i videregående opplæring, studiestøtten, barnetrygden og pendlerfradraget er økt, mens maksprisen i barnehage og SFO-prisen er redusert. For 2025 foreslår regjeringen nye grep for at folk skal få bedre råd.

Folk skal sitte igjen med mer av inntekten sin etter at skatten er betalt. Med forslaget til 2025-budsjett summerer netto *lettelser i skatter og avgifter på folks inntekter og forbruk* under denne regjeringen seg til 10,9 mrd. kroner. Det inkluderer inntektsskatteendringer for personer og husholdningenes andel av avgiftsendringene, men ikke endringer i utbytte- og formuesskatt (regjeringens skatteintensjon). Inntektsskattelettelsene for personer uten utbytteskatt summerer seg til 10,5 mrd. kroner under denne regjeringen. I 2025 foreslår regjeringen å redusere merverdiavgiften på vann- og avløpsgebyrer fra 25 pst. til 15 pst. fra 1. mai 2025. For en vanlig husholdning betyr det mellom 500 og 1 500 kroner i årlig besparelse.

Regjeringen gjennomfører målrettede tiltak for å få ned levekostnadene for barnefamilier. I 2025 foreslår regjeringen å ikke prisjustere *maksimalprisen i barnehagene*. Maksimalprisen i barnehagene blir da videreført på 2 000 kroner per måned nasjonalt, 1 500 kroner per måned i kommuner med sentralitetsindeks 5 og 6, og fortsatt gratis i tiltakssonen (Nord-Troms og Finnmark). *12 timers gratis skolefritidsordning (SFO)* for elever på 1.–3. trinn videreføres. Disse tiltakene får helårseffekt i 2025 på om lag 5 mrd. kroner. Regjeringen viderefører også den inntekts-

avhengige moderasjonsordningen på 1.–4. trinn som sikrer at ingen familier skal bruke mer enn 6 pst. av inntekten sin til å betale for en SFO-plass. SFO er gratis for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn.

Barnetrygden er økt over flere budsjetter. Senest 1. september økte satsen for barn over seks år, slik at satsen ble lik for barn over og under seks år. Dette videreføres i 2025, med en helårseffekt på 2,4 mrd. kroner. Budsjettforslaget viderefører også flere tiltak for å styrke *bostøtteordningen*. Dette inkluderer blant annet økte boutgiftstak og oppvarmingstillegg for alle mottakere. Dette legger til rette for at husstander med lav inntekt kan etablere seg og bli boende i en egnet bolig.

Å være i *arbeid er viktig for å ha trygghet om egen økonomi*. Det er også viktig for å unngå sosiale forskjeller. 145 000 flere har kommet i jobb fra tredje kvartal 2021 til andre kvartal 2024, hvorav 84 pst. har kommet i privat sektor. Den registrerte arbeidsledigheten er lav i historisk sammenheng. Mange sektorer opplever knapphet på arbeidskraft. Regjeringen setter i Perspektivmeldingen et mål om at sysselsettingen målt som andel av befolkningen i aldersgruppen 20–64 år skal øke fra 80,4 pst. i 2023 til 82 pst. i 2030. Det tilsvarer om lag 150 000 flere sysselsatte i denne syvårsperioden. Regjeringen har satt seg som mål å øke sysselsettingsandelen ytterligere i årene deretter.

Sysselsettingsmålet følges opp på en rekke måter. Regjeringen vil arbeide for at flere kan delta i arbeidslivet. Arbeidslinjen styrkes og gjør det enklere å kombinere trygd med arbeid. Det vil bidra til økt verdiskaping, bedre offentlige finanser og mer bærekraftige velferdsordninger. For å få til en slik oppgang, må mange av de som i dag står utenfor arbeidsmarkedet mobiliseres. Regjeringen la tidligere i høst frem arbeidsmarkedsmeldingen med forslag til tiltak og virkemidler for å øke sysselsettingen og få færre på trygd. 1. august trådte en ny opplæringslov i kraft. Der erstattes retten til videregående opplæring med en rett til å fullføre med studie- eller yrkeskompetanse. Det skal gi flere i arbeid. Regelverket for opptak til høyere utdanning er endret. Nå vil flere komme raskere i gang med høyere utdanning og arbeid. Regjeringens nye digitaliseringsstrategi legger til rette for frigjøring av arbeidskraft. Over 70 000 ukrainske flyktninger er frem til nå bosatt ute i alle kommunene. Stadig flere av dem får arbeid.

Arbeidsmarkedstiltak er viktig for å flere i jobb. Arbeidsmarkedstiltak rettes inn mot arbeidsledige og personer med nedsatt arbeidsevne. For å styrke innsatsen for å få utsatte grupper, herunder fordrevne fra Ukraina, raskere over i jobb, ble bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak økt fra i fjor til i år. Regjeringen foreslår ytterligere økning neste år, tilsvarende om lag 5 800 flere plasser enn i år. Regjeringen styrker tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA), som er tiltaksplasser hvor arbeidsoppgavene er tilrettelagt for uføre, tilsvarende om lag 500 plasser. Økningen er ledd i en planlagt opptrapping de neste årene.

Folketrygden er et sikkerhetsnett som gir økonomisk trygghet gjennom inntektssikring og kompensasjon i livssituasjoner som arbeidsløshet, sykdom, uførhet og alderdom. I regjeringens forslag for 2025 øker utgiftene til folketrygden ekskl. dagpenger mv. med 48,6 mrd. kroner i løpende priser fra Saldert budsjett 2024. Målt i faste priser og justert for sysselsettingsvekst øker folketrygdens utgifter ekskl. dagpenger mv. med 23,1 mrd. kroner. Av dette utgjør økning i sykepenger og AAP 9,5 mrd. kroner. Det er i hovedsak økningen i langtidsfraværet som bidrar til den store økningen i sykefraværet, men også det korte fraværet har økt. Økningen i sykefraværet siden før pandemien kan i stor grad tilskrives diagnoser relatert til psykiske lidelser og muskel/skjelettlidelser, men også diagnosen trøtthet/slapphet bidrar en del.

Gode velferdstjenester i hele landet er avgjørende for å gi folk trygghet i hverdagen og bidrar til å redusere sosiale og geografiske forskjeller. Kommunene yter mange av de viktigste velferdstjenestene. En god og forutsigbar *kommuneøkonomi* er sentralt for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne ivareta sine oppgaver. Regjeringens forslag innebærer en vekst i kommunesektorens frie inntekter på 6,8 mrd. kroner. Dette er høyere enn varslet i kommuneproposisjonen, og det gir sektoren handlingsrom til å bedre tjenestetilbudet. Det er avgjørende at kommunene har handlefrihet og ressurser til å løse oppgavene etter sine behov.

Fra 2025 innføres nytt *inntektssystem for kommunene*, med mål om at kommunene skal kunne tilby gode og likeverdige velferdstjenester til sine innbyggere. Inntektene blir jevnere fordelt mellom kommunene. Kommuner med lave skatteinntekter vil styrkes. Dette legger til rette for likeverdige tjenester for innbyggerne i hele landet. Av veksten i frie inntekter er om lag 1,7 mrd. kroner begrunnet med omleggingen av inntektssystemet.

Det statlige barnevernet skal bidra til å ivareta de mest sårbare barna. Regjeringen ønsker å etablere flere statlige institusjonsplasser. I tillegg skal det igangsettes en pilot for å prøve ut en ny innret-

ning av institusjonstilbudet. Bevilgningene til det statlige barnevernet foreslås økt, blant annet som følge av utvikling i barnas behov og økte priser på tiltak.

Alle skal ha tilgang til gode helsetjenester av høy kvalitet når de trenger det. Regjeringen gjennomfører Ventetidsløftet og forbedrer sykehusøkonomien. Målet er en markant nedgang i ventetidene i år og neste år. Regjeringens forslag til budsjett gir trygghet for god helsehjelp, og sykehusene får midler til å løse dagens utfordringer. Budsjettforslaget legger til rette for vekst i pasientbehandlingen i sykehusene utover den demografiske utviklingen. Bevilgningen fra revidert nasjonalbudsjett for å blant annet bedre sykehusøkonomien og redusere ventetider videreføres i 2025-budsjettet. Det foreslås også lånebevilgninger til nye investeringsprosjekter. Regjeringens arbeid med å styrke allmennlegetjenesten gir resultater. Stadig flere får fastlege.

Trygghet for landet og solidaritet med verden

Regjeringen foreslår et budsjett som bidrar til å holde befolkningen trygg, både for dagens trusler og de som kan komme. Krig i Europa preger budsjettforslaget også for 2025. De seneste årene har regjeringen og Stortinget tatt mange valg for å fremme trygghet, fred og solidaritet og bevare våre felles verdier.

Forsvarsbudsjettet økes i tråd med de økonomiske rammene som er lagt til grunn i den nye langtidsplanen for forsvarssektoren. Regjeringen foreslår et forsvarsbudsjett på 110,1 mrd. kroner i 2025, en økning på 19,2 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Økningen inkluderer blant annet 15,5 mrd. kroner for å følge opp de økonomiske rammene lagt til grunn i ny langtidsplan. Norge har allerede i år nådd NATOs mål om å bruke 2 pst. av BNP på forsvarsformål, to år tidligere enn regjeringens opprinnelige ambisjon. I 2025 anslås forsvarsutgiftene å utgjøre 2,16 pst. av BNP. Hovedprioriteringene i 2025 vil være å hente inn etterslep av vedlikehold og forsyningsberedskap, få dagens struktur til å virke og å øke investeringene i materiell, eiendom, bygg og anlegg. Planen styrker både sjøforsvaret, landmakten og luftvernet. Antallet personell økes, boforholdene for forsvarets ansatte bedres, utdanningskapasiteten økes, Heimevernet styrkes, og forskning og utvikling som er relevant for Norges forsvarsevne, vil økes. Regjeringen har bidratt til økt produksjonskapasitet i norsk forsvarsindustri.

Vi fortsetter å *stille opp for Ukraina*. Norge vil også i 2025 yte militær og sivil støtte til Ukraina gjennom Nansen-programmet, og budsjettet er innrettet for at vi fortsatt skal ta imot og integrere et høyt antall fordrevne. Regjeringen foreslår å utvide Nansen-programmet gjennom tre grep. For det første settes det et gulv for den årlige støtten på 15 mrd. kroner. For det andre økes rammen ved at tidligere års forseringer av støtte, på henholdsvis 2,5 og 7 mrd. kroner i 2023 og 2024, ikke skal trekkes fra fremtidige års støtte. Eventuelle bevilgninger til initiativer ut over rammen på 15 mrd. kroner i kommende år, skal heller ikke komme til fratrekk fra fremtidige års ramme. For det tredje foreslår regjeringen å forlenge Nansen-programmets varighet med tre år. Ukraina vil ha behov for støtte i lang tid fremover, også etter krigens slutt. Regjeringen tar også sikte på å foreslå ytterligere tiltak i størrelsesordenen 5 mrd. kroner i 2024 i forbindelse med nysalderingen av budsjettet. I sum innebærer regjeringens forslag at den samlede rammen for Nansen-programmet utvides fra 75 til 134,5 mrd. kroner i perioden 2023–2030. Støtten på 15 mrd. kroner i 2025 foreslås fordelt likt mellom sivil og militær støtte. På militær side er det tatt høyde for donasjoner av materiell fra forsvarssektoren på 2 mrd. kroner. Den sivile delen av Nansen-programmet i 2025 inngår i forslaget til bistandsbudsjett, som samlet er på 52,9 mrd. kroner.

Mottak, bosetting og integrering av flyktninger vil også neste år kreve betydelige midler. De volumstyrte budsjettpostene anslås totalt til 30,5 mrd. kroner i 2025. Dette er basert på planleggingstall på 25 500 flyktninger i år og 22 000 neste år. Det er nylig besluttet å avgrense ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina mot personer som kommer fra trygge oppholdsområder. Tiltaket reduserer ankomstprognosene for 2025 med om lag 8 000 personer, og reduserer anslåtte utgifter over statsbudsjettet med om lag 1,6 mrd. kroner. Usikkerheten om den videre utviklingen i ankomster er imidlertid stor.

For å møte et skjerpet trusselbilde og varige endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen, prioriterer regjeringen *samfunnssikkerhet og sivil beredskap*. Det foreslås blant annet å øke bevilgningene til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og redningshelikoptertjenesten. I tillegg foreslås det midler til nødvendige investeringer i nødnett, Digitaliseringsdirektoratets arbeid med digital sikkerhet og kommunenes og statsforvalternes beredskapsarbeid.

I en usikker verden prioriterer regjeringen å *trygge den norske matsikkerheten*. Bevilgningen til

jordbruksavtalen foreslås økt med drøyt 2 mrd. kroner i 2025, til i underkant av 29 mrd. kroner. Økningen gir jordbruket full kostnadsdekning, kompensasjon for fallende markedsinntekter og skal følge opp opptrappingsplanen for inntekt i jordbruket, jf. Meld. St. 11 (2023–2024). Regjeringen fortsetter også arbeidet med å etablere beredskapslager for matkorn.

Regjeringen fortsetter å *prioritere politiet og bekjempe alvorlig kriminalitet*. Til sammen foreslår regjeringen 2,8 mrd. kroner til å forebygge og bekjempe kriminalitet. Av dette går nesten 2,5 mrd. kroner til politiet, inkludert videreføring av bevilgningsøkningen som ble besluttet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i år. Dette vil gi mer synlig politi i gatene og sette politiet i bedre stand til å løse hele sitt samfunnsoppdrag. Trusselen fra organisert kriminalitet er stor i Europa. Også i Norge har flere blitt rammet av denne typen kriminalitet det siste året, særlig i Oslo. Det legges derfor opp til å styrke arbeidet mot kriminelle nettverk, kriminelle gjenger og organisert kriminalitet.

Videre foreslår regjeringen en tverrfaglig innsats i særlig utsatte områder for å *forebygge og hindre rekruttering til barne- og ungdomskriminalitet*. Tiltakene inkluderer blant annet etablering av hurtigspor for behandling av straffesaker i Oslo for unge under 18 år, fengselsplasser for mindreårige, beredskapsteam og andre skoletiltak i kommunene, pilot for bedre institusjonstilbudet i barnevernet, foreldrestøttende tiltak, regelverksutvikling, og tilskudd til møteplasser for unge gutter og menn.

Regjeringen prioriterer også *bekjempelse av økonomisk kriminalitet* for å hindre de kriminelle nettverkenes evne og mulighet til å få fotfeste, og motvirke en negativ utvikling som man erfarer i flere europeiske land. I budsjettforslaget legges det derfor opp til å øke innsatsen mot hvitvasking, korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet. Det foreslås videre å sette av midler til etablering av en enhet under Finanstilsynet som skal bidra til å styrke innsatsen mot økonomisk kriminalitet. Regjeringen vil også gjøre det enklere å inndra utbytte av kriminalitet, enten det er penger eller gjenstander.

Regjeringen *styrker kontrollen ved grensene med flere tollere og bedre utstyr* ved at bevilgningsøkningen til Tolletaten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett trappes videre opp i 2025. Tolletaten spiller en helt avgjørende rolle i innsatsen mot narkotikasmugling, som i dag utgjør en stor trussel mot både Norge og resten av Europa. Etatens kontrollkapasitet skal styrkes med blant annet flere tjenestefolk, flere skannere og moderne utstyr. Styrkingen kommer på toppen av de grepene regjeringen allerede har gjort, blant annet midler for å øke kapasiteten til å håndtere sanksjonsregimet mot Russland, til utvidede oppgaver med kontroll av russiske fiskefartøy, til etablering av Tolletaten på Svalbard og en ny skanner stasjonert på Magnormoen.

Regjeringen ønsker å legge til rette for *god rettssikkerhet og tilgjengelige juridiske tjenester* for innbyggerne i hele landet. Regjeringen foreslår derfor å videreføre de økte bevilgningene til domstolene og andre aktører og instanser fra revidert nasjonalbudsjett, herunder Kontoret for voldsoffererstatning, Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker og Spesialenheten for politisaker, samt å øke rettshjelpsatsen.

Utvikle hele Norge videre

Regjeringen vil redusere både geografiske og sosiale forskjeller, slik at folk kan leve gode liv både i by og land.

De seneste årene har manglende reallønnsvekst, økt prisvekst og økte renter hatt konsekvenser for levekostnadene, særlig for dem med høye boutgifter som i byene. Flere av regjeringens velferdssatsinger, slik som billigere barnehage og gratis 12 timers SFO i uken, vil ha betydning for de som bor i byene. Regjeringen har i tillegg flere målrettede satsinger for å redusere sosiale forskjeller i byene, blant annet tilskuddsordning for økt bemanning i barnehager i levekårsutsatte områder.

Det skal være attraktivt å bo og arbeide i hele landet. Regjeringen vil stimulere til levedyktige lokalsamfunn i distriktene. Spredt bosetting er en sentral del av beredskapen og strategisk viktig, særlig i Nord-Norge. Regjeringen legger til rette for spredt bosetting, blant annet gjennom halverte fergepriser, halverte flypriser på kortbanenettet og reduserte barnehagepriser som videreføres i 2025. Satsinger innen kultur og transport skjer i hele landet.

Regjeringen foreslår en *ny gjeldssletteordning for yrkesaktive personer med studielån* som er bosatt i mindre sentrale distriktskommuner. De som kvalifiserer til ordningen, vil kunne få slettet 25 000 kroner av studielånet hvert år, etter en opptjeningsperiode på 12 måneder. Opptjeningsperioden begynner 1. januar 2025, og omfatter yrkesaktive personer bosatt i de 212 kommunene som er i sentralitetsklasse 5 eller 6. De første låntakerne vil kunne få innvilget sletting av studielån i januar 2026. Den nye gjeldssletteordningen skal

bidra til at hele landet har tilgang til kompetent arbeidskraft og gode velferdstilbud.

Regjeringen forslår å videreføre *gratis barnehage i Nord-Troms og Finnmark* (tiltakssonen) og maksimalpris på 1 500 kroner per måned i kommuner med sentralitetsindeks 5 og 6, enda lavere enn den nasjonale maksprisen på 2 000 kroner per måned.

Budsjettforslaget følger opp regjeringens prioriteringer i *ny Nasjonal transportplan*. Det foreslås bevilget i alt 95,1 mrd. kroner til Nasjonal transportplan 2025–2036, som innebærer en reell økning på 1,7 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2024. I planen legger regjeringen opp til å ta vare på infrastrukturen, utnytte kapasiteten i eksisterende infrastruktur og transporttilbud bedre, og bygge nytt der vi må. Det vil bidra til et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i hele landet.

Regjeringen foreslår 2,4 mrd. kroner til oppfølging av avtalene om *statlig kjøp av flyruter på kortbanenettet (FOT-ruteavtalene)* i 2025. Dette er mer enn dobbelt så mye som i 2023. Regjeringen har inngått nye FOT-ruteavtaler for Nord-Norge og Sør-Norge som hadde oppstart i år, og som utløper i 2027 og 2028. På alle rutene som er omfattet av disse avtalene, er maksimaltakstene halvert. Staten kjøper også mer kapasitet på strekninger der reduserte priser forventes å gi størst etterspørselsøkning. I tillegg inkluderes rutene Stord–Oslo og Kirkenes–Tromsø i ordningen.

Budsjettet legger til rette for at *hele befolkningen skal ha tilgang på kulturtilbud og fritidsaktiviteter*, uavhengig av bosted og sosial bakgrunn. Ordningene med kompensasjon for utgifter til merverdiavgift for frivillige organisasjoner og idrettslag foreslås videreført. Det foreslås å opprette en tilskuddsordning for regionale kulturfond som skal bidra til et løft for lokalt og regionalt kulturliv over hele landet. Økt innsats for digitalisering av kulturarv og arkiver vil gi kompetansearbeidsplasser i Mo i Rana og på Tynset.

Næringslivet i Norge går godt, og lønnsomheten er høy. Bedriftene har de seneste årene satt rekorder i investeringer og eksport. Regjeringen vil gjennom en forutsigbar og aktiv næringspolitikk legge til rette for videre vekst.

Vi trenger *mer kraft, mer nett og mer energieffektivisering i årene fremover*. Regjeringens forslag til budsjett legger til rette for å møte fremtidens energiutfordringer, med tiltak for energieffektivisering og teknologiutvikling. Regjeringen har sørget for et temposkifte i satsingen på havvind. Den første konkurransen om arealtildeling for havvind på norsk kontinentalsokkel var vellykket. Prosjektet på er gjennomført i prosjektområdet Sørlige Nordsjø II vil produsere 6–7 TWh. På bakgrunn av denne har staten inngått en kontrakt med utbygger med en kostnadsramme på 23 mrd. 2023-kroner. I 2025 planlegger regjeringen å lyse ut nye områder. For å bidra vesentlig til utviklingen av flytende havvind foreslår regjeringen i budsjettet en tilsagnsfullmakt på 35 mrd. 2025-kroner til et støtteprogram for flytende havvind i områdene Vestavind B og Vestavind F. Hvor mye havvind som realiseres innenfor rammen, vil avgjøres gjennom en auksjon. Regjeringen legger opp til jevnlige utlysninger av areal og støttekonkurranser.

Regjeringen fører *en ambisiøs klimapolitikk*, og nedgangen i norske klimagassutslipp ventes å fortsette. Regjeringens budsjettforslag gjør det mulig for Enova å øke innsatsen for utslippsreduksjoner under innsatsfordelingsforordningen, samtidig som arbeidet med energieffektivisering fortsetter. Regjeringen satser på *karbonfangst og lagring* ved å følge opp Langskip-prosjektet, som er viktig for teknologiutvikling også globalt. Prising av utslipp er et kostnadseffektivt virkemiddel som gjør det mer lønnsomt å investere i klimavennlige løsninger. Regjeringen *følger opp planen om å trappe opp klimaavgiftene* til 2 000 2020-kroner i 2030 (tilsvarer 2 400 2025-kroner). Med et slikt langsiktig mål og gradvis bevegelse i retning av en gitt pris på utslipp, settes næringsliv og forbrukere i stand til å omstille seg over tid.

Norges internasjonale klimaforpliktelser skal nås samtidig som regjeringen tar hensyn til hvordan klimaavgiftene påvirker husholdningenes levekostnader. Som en del av statsbudsjettet legger regjeringen frem en plan som viser hvordan Norge skal nå klimamålene i 2030, se særskilt vedlegg til Klima- og miljødepartementets Prop. 1 S (2024–2025) *Regjeringens klimastatus og -plan*.

1.3 Innstramminger og omprioriteringer

Omprioriteringer er nødvendig for å skape rom for satsinger og økte utgifter på andre områder. Innstramminger og bedre innretning av støtteordninger kan også bidra til bedre og mer effektiv utnyttelse av arbeidskraft og andre ressurser i det norske samfunnet.

Regjeringen foreslår å *redusere tilskuddet til bosetting av enslige mindreårige asylsøkere* slik at dekningsgraden reduseres til 100 pst. Dekningsgraden har over flere år ligget godt over 100 pst.

Tiltaket er ventet å redusere utgiftene over statsbudsjettet med om lag 370 mill. kroner.

Videre foreslår regjeringen å *nominelt videreføre flere ordninger, deriblant kontantstøtten og engangsstønaden*. Barnetrygden foreslås videreført med uendret nivå, etter at den ble økt vesentlig for barn over seks år fra 1. september 2024. Regjeringen foreslår også nominell videreføring av flere av satsene tilknyttet hjelpemidler og grunn- og hjelpestønader, samt stønader til beboere i asylmottak.

Regjeringen mener nivået på overføringsflyktninger må ses i sammenheng med antall asylsøkere og personer med midlertidig kollektiv beskyttelse. I 2025 er planleggingstallet for flyktningankomster 22 000 personer. I lys av de høye ankomstene foreslår regjeringen å *redusere kvoten for overføringsflyktninger* fra 1 000 til 200 personer.

Regjeringen er blitt enig med partene i industrien om *en langsiktig og budsjettmessig bærekraftig CO_2-kompensasjonsordning* for støtteårene 2024–2030. Det innføres et bevilgningstak på 7 mrd. kroner per støtteår som gjør budsjettbelastningen mer forutsigbar. For 2025-budsjettet gir det en anslått innsparing på 1,8 mrd. kroner sammenlignet med en situasjon der ordningen ikke endres. For budsjettene 2025–2031 samlet kan innsparingen på usikkert grunnlag anslås til 10–11 mrd. kroner, blant annet med forutsetning om en fast kvotepris på om lag 1 000 kroner. 40 pst. av kompensasjonen skal brukes på utslippsreduserende og energieffektiviserende tiltak hos bedriften eller bedriftens konsern i Norge. Det gjør at ordningen i større grad vil stimulere til omstilling.

Regjeringen ønsker å legge til rette for veloverveide studievalg i høyere utdanning, og å stimulere til effektive utdanningsløp. Regjeringen foreslår derfor at *gradskomponenten i Lånekassens stipendomgjøring* økes fra 15 pst. til 25 pst., og at studiepoengomgjøring reduseres fra 25 pst. til 15 pst. Med endringen kan studentene fortsatt få omgjort opp til 40 pst. av basislånet til stipend, men en større del av omgjøringen blir avhengig av at studentene fullfører hele utdanningen. Studenter som fullfører hele grader, kommer uendret ut. Endringen skal bidra til at det lønner seg å fullføre påbegynte grader. For 2025-budsjettet gir tiltaket en anslått innsparing på 175 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å *avvikle folketrygdens dekning av utgifter til behandling hos kiropraktorer* fra 1. januar 2025. Stønaden utgjør en svært liten del av den totale behandlingskostnaden hos kiropraktorer, og kan antas å ha liten innvirkning på pasientenes bruk av kiropraktorer. Avsetningen til fond til videre- og etterutdanning av kiropraktorer videreføres.

2 Nærmere om budsjettforslaget

2.1 Hovedtall i budsjettet

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet

Regjeringens budsjettforslag for 2025 innebærer et strukturelt, oljekorrigert underskudd på 460,1 mrd. kroner. Målt som andel av anslått kapital i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til 2025 utgjør underskuddet 2,5 pst. Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet anslås å utgjøre 10,9 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge i 2025, en økning på 0,5 prosentenheter sammenlignet med anslaget for 2024.

Bruken av oljeinntekter over statsbudsjettet måles ved det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet. Underskuddet kalles «strukturelt» fordi det korrigeres for blant annet virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og arbeidsledighetstrygd. Underskuddet er «oljekorrigert» når statens inntekter og utgifter fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond utland. Forskjellen mellom det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet og det oljekorrigerte budsjettunderskuddet er nærmere redegjort for i Nasjonalbudsjettet 2025.

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet og Statens pensjonsfond

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet, altså uten korreksjoner for økonomiske svingninger, anslås til 413,6 mrd. kroner i 2025. Dette underskuddet motsvares av en overføring fra Statens pensjonsfond utland, slik at statsbudsjettet er i balanse.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond utland. I 2025 anslås netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten til 642,8 mrd. kroner, som er 229,1 mrd. kroner høyere enn overføringen fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet for å dekke det oljekorrigerte underskuddet. For å komme frem til det samlede overskuddet på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond legges også fondets rente- og utbytteinntekter til, som vist i tabell 2.1.

Den samlede kapitalen i Statens pensjonsfond anslås til 18 890 mrd. kroner ved inngangen til 2025. Av dette utgjør Statens pensjonsfond utland 18 500 mrd. kroner og Statens pensjonsfond Norge 390 mrd. kroner.

Boks 2.1 Veksten i statsbudsjettets utgifter

Statsbudsjettets underliggende, reelle utgiftsvekst anslås til 19,5 mrd. 2025-kroner, tilsvarende 1,0 pst. Den nominelle utgiftsveksten er anslått til 4,8 pst. Prisveksten i statsbudsjettets utgifter anslås til 3,8 pst.

Den underliggende, reelle utgiftsveksten anslås lavere neste år enn snittet siden 2001, selv sett bort fra pandemiårene. Det må ses i sammenheng med økte utgifter i år i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. I tillegg foreslås noe av den økte bruken av fondsmidler neste år til skatte- og avgiftslettelser, mens det i større grad har gått til utgiftsøkninger i de foregående årene. Over regjeringsperioden utgjør gjennomsnittlig underliggende, reell utgiftsvekst 1,8 pst., mot 2,2 pst. over årene 2001–2019.

Ved beregningen av den underliggende utgiftsveksten holdes utgifter til statlig petroleumsvirksomhet, dagpenger og renter utenom. I tillegg korrigeres det for enkelte regnskapsmessige forhold og ekstraordinære endringer.

Utviklingen på ulike utgiftsområder over tid er nærmere omtalt i kapittel 4.

Tabell 2.1 Hovedtall i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond utenom lånetransaksjoner

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
A	Statsbudsjettets inntekter i alt	2 388,6	2 250,0	-5,8
A.1	Inntekter fra petroleumsvirksomhet	858,2	672,4	-21,7
A.2	Inntekter utenom petroleumsvirksomhet	1 530,5	1 577,6	3,1
B	Statsbudsjettets utgifter i alt	1 893,0	2 020,8	6,8
B.1	Utgifter til petroleumsvirksomhet	26,0	29,6	13,8
B.2	Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	1 867,0	1 991,2	6,7
=	Overskudd i statsbudsjettet før overføring til Statens pensjonsfond utland (A-B)	495,7	229,1	-53,8
-	Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens pensjonsfond utland	832,2	642,8	-22,8
=	Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-336,5	-413,6	22,9
+	Overført fra Statens pensjonsfond utland	336,5	413,6	22,9
=	Statsbudsjettets overskudd	0,0	0,0	
+	Netto avsatt i Statens pensjonsfond utland	495,7	229,1	-53,8
+	Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond	360,6	451,6	25,2
=	Samlet overskudd i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond	856,3	680,7	-20,5

Kilde: Finansdepartementet.

2.2 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner

Tabell 2.2 og figur 2.1 viser statsbudsjettets inntekter og utgifter når petroleumsvirksomheten og lånetransaksjoner holdes utenom.

2.2.1 Inntekter

De største inntektene kommer fra skatter og avgifter fra Fastlands-Norge. Samlede skatter og avgifter til statskassen fra Fastlands-Norge anslås å utgjøre 1 423,3 mrd. kroner i 2025. De største bidragene kommer fra skatter på inntekt og formue, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift til folketrygden, merverdiavgift og øvrige særavgifter medregnet tollinntekter.

Anslagene for skatter og avgifter for 2025 tar utgangspunkt i reviderte anslag for 2024, hvor ny informasjon om utviklingen i innbetalte skatter og avgifter er innarbeidet. I tillegg er anslagene basert på vekstforutsetningene for blant annet sysselsetting, etterspørsel, lønninger og priser som er lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2025. Det er også tatt hensyn til virkningene av forslaget til skatte- og avgiftsopplegg og kommunale og fylkeskommunale skattører.

Som varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2024, foreslår regjeringen at den midlertidige ekstra arbeidsgiveravgiften avvikles fra 1. januar 2025. Lettelsen anslås til 6,9 mrd. kroner bokført og 12 mrd. kroner påløpt i 2025. Utover avviklingen av den ekstra arbeidsgiveravgiften foreslås det skatte- og avgiftslettelser på 5,5 mrd. kroner, når endringene er fullt innfaset. Den bokførte virkningen av skatte- og avgiftsendringene utenom avvikling av den ekstra arbeidsgiveravgiften anslås til 2,4 mrd. kroner i 2025. Skatte- og avgiftsopplegget for 2025 er nærmere omtalt i Prop. 1 LS (2024–2025) *Skatter og avgifter 2025*.

Inntekter utenom skatter og avgifter består i hovedsak av utbytteinntekter, renteinntekter og salgs- og leieinntekter. Dette er nærmere omtalt i kapittel 3. Inntektene fra renter og aksjeutbytte mv. inkluderer også overføring fra Statens pensjonsfond Norge (SPN) fra og med 2025, for å løse utfordringene med SPNs høye eierandeler på Oslo Børs. Forslaget til ny regel for årlig uttak fra SPN er nærmere omtalt i kapittel 8.2.

Tabell 2.2 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Statsbudsjettets inntekter (utenom petroleum)	1 530,5	1 577,6	3,1
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	1 381,7	1 423,3	3,0
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	*455,5*	*466,7*	*2,5*
Skatt på formue og inntekt	*418,5*	*435,2*	*4,0*
Merverdiavgift	*398,9*	*409,3*	*2,6*
Avgifter på tobakk og alkohol	*24,3*	*24,4*	*0,4*
Avgifter på motorvogner	*20,6*	*18,8*	*-8,6*
Elektrisitetsavgift	*8,2*	*10,8*	*31,7*
Tollinntekter	*3,8*	*3,9*	*1,7*
Andre avgifter	*51,9*	*54,2*	*4,5*
Renter og aksjeutbytte mv.[1]	72,6	87,5	20,6
Inntekter fra statens forvaltningsbedrifter	13,2	4,6	-65,2
Andre inntekter	63,1	62,3	-1,3
Statsbudsjettets utgifter (utenom petroleum)	1 867,0	1 991,2	6,7
Sum folketrygden	651,7	701,9	7,7
Alderspensjon	*316,7*	*335,6*	*6,0*
Uføretrygd	*126,1*	*132,7*	*5,2*
Sykepenger	*62,2*	*71,3*	*14,6*
Arbeidsavklaringspenger	*44,8*	*50,8*	*13,3*
Øvrige sosiale formål	*18,4*	*20,5*	*11,0*
Helsetjenester	*43,3*	*46,2*	*6,7*
Foreldrepenger	*26,3*	*29,5*	*12,3*
Arbeidsliv	*13,8*	*15,4*	*11,8*
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	224,8	238,4	6,0
Regionale helseforetak	215,2	228,4	6,1
Forsvar	90,8	110,0	21,2
Samferdsel	91,3	96,1	5,2
Høyere utdanning, forskning og fagskoler	61,8	61,4	-0,5
Bistand[2]	50,6	48,7	-3,8
Politi og påtalemyndighet	27,2	30,5	12,2
Jordbruksavtalen	26,7	28,8	7,9
Barnetrygd og kontantstøtte	26,6	27,6	3,7
Renter på statsgjeld	12,5	16,4	31,9
Andre utgifter	387,8	403,0	3,9
Oljekorrigert overskudd	-336,5	-413,6	22,9

1 Inkluderer overføring fra Statens pensjonsfond Norge (SPN) på 11,7 mrd. kroner i 2025. Se nærmere omtale i kapittel 8.2.

2 Regjeringens forslag til bistandsbudsjett inkluderer i tillegg midler til Norfund (grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland og kapitalinnskudd i klimainvesteringsfondet) og enkelte bistandsmidler under Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet, Finansdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kilde: Finansdepartementet.

Figur 2.1 Statsbudsjettets inntekter og utgifter utenom petroleumsvirksomhet og lånetransaksjoner. Mrd. kroner

Kilde: Finansdepartementet.

2.2.2 Utgifter

De største utgiftene gjelder folketrygdens ytelser, som til sammen anslås til 701,9 mrd. kroner i 2025. Andre større utgifter er rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner, og overføringene til de regionale helseforetakene. Forsvar utgjør også en stor del av statsbudsjettets utgifter og øker betydelig fra Saldert budsjett 2024. Samferdsel og overføringer til universitets- og høyskolesektoren utgjør også større utgiftsområder på budsjettet.

Utgiftene på statsbudsjettet omtales nærmere under hvert departement i avsnitt 2.4. Folketrygdens utgifter omtales nærmere i avsnitt 2.5.

2.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov

Staten lånefinansierer ikke utgifter til drift, investeringer eller overføringer til private, kommuner og fylkeskommuner. Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet, hvor disse utgiftene inngår, finansieres av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettet gjøres dermed opp i balanse før lånetransaksjoner.

Lånetransaksjoner finansieres ved at staten tar opp lån. Statens lånetransaksjoner omfatter blant annet utlån til husholdninger og næringsliv, salg og kjøp av aksjer og innskudd i foretak og fond. Investeringer i selskaper regnes som lånetransaksjoner dersom forventet avkastning minst tilsvarer avkastningen på alternative plasseringer. Med avkastning på alternative plasseringer menes finansiell avkastning som svarer til risikoen ved plasseringen. Lånetransaksjoner inngår verken i det oljekorrigerte budsjettunderskuddet eller i det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet. Prinsipper og praksis for budsjettering av lånetransaksjoner er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2022–2023) for budsjettåret 2023, avsnitt 8.2.

Statens faktiske lånebehov og forslag om lånefullmakter kan avvike fra finansieringsbehovet som fremgår av tabell 2.3. Det skyldes at det ved vurderingen av statens lånebehov i markedet også tas hensyn til virkningen av statens transaksjoner på likviditeten i pengemarkedet.

Lånetransaksjoner og finansieringsbehov omtales nærmere i kapittel 3, mens statens faktiske lånebehov og forslag om lånefullmakter omtales i kapittel 7.

Tabell 2.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomhet				
	Utlån, aksjetegning mv.[1]	158,0	243,5	54,1
-	Tilbakebetalinger	124,1	133,2	7,3
-	Statsbudsjettets overskudd	0,0	0,0	
=	Netto finansieringsbehov	33,9	110,3	225,6
+	Gjeldsavdrag	68,0	63,8	-6,2
=	Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	101,9	174,1	70,9

[1] Medregnet tilbakeføring fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland i 2025.
Kilde: Finansdepartementet.

2.4 Oversikt over utgifter under de ulike departementene

2.4.1 Innledning

I denne delen omtales hovedtrekkene i utgiftene per departement. Tabellene viser utgiftene etter programområde og programkategori i Saldert budsjett 2024 og forslaget for 2025. Tallene for de to årene er ikke fullt ut sammenlignbare i alle tilfeller. For eksempel vil overføring av oppgaver mellom departementene, og tilsvarende overføring av bevilgninger, gi en endring i bevilgningsrammene uten at det er en reell omprioritering mellom formål.

I tabellene oppgis Saldert budsjett 2024 som bevilgningsnivå i 2024. Tilleggsbevilgninger gjennom 2024 er derfor ikke inkludert i tallene for 2024. I den grad tilleggsbevilgninger gjennom 2024 er ført videre i 2025-budsjettet, vil tabellen vise en økt bevilgning fra 2024 til 2025.

Det samme gjelder virkningen av lønnsoppgjøret i staten våren 2024, som på vanlig måte ikke var fordelt til departementene i Saldert budsjett 2024. Normalt blir kompensasjon til statlige, bruttobudsjetterte virksomheter innarbeidet etter at de sentrale lønnsoppgjørene i staten er gjennomført. Rikslønnsnemnda skal avgjøre tvistene i hovedoppgjøret for 2024 for tre av de fire hovedsammenslutningene i staten medio november. Av hensyn til forutsigbarhet for virksomhetene og at budsjettene skal gi et realistisk anslag på lønnsutgifter i 2025, er det likevel innarbeidet et anslag på helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i budsjettforslaget for 2025. Virkningen av lønnsoppgjøret i 2024 er nærmere omtalt i kapittel 6 om gjennomføringen av inneværende års budsjett.

2.4.2 Utenriksdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 02 Utenriksforvaltningen			
02.00 Administrasjon av utenrikspolitikken	2 981,8	5 108,4	71,3
02.10 Utenriksformål	3 350,5	2 624,0	-21,7
Sum før lånetransaksjoner	6 332,4	7 732,5	22,1
Lånetransaksjoner	0,5	0,5	0,0
Sum Utenriksforvaltningen	6 332,8	7 732,9	22,1
Programområde 03 Internasjonal bistand			
03.00 Forvaltning av utviklingssamarbeidet	2 805,9	856,7	-69,5
03.10 Utviklingssamarbeidet	43 602,3	43 564,6	-0,1
Sum før lånetransaksjoner	46 408,2	44 421,4	-4,3
Lånetransaksjoner	1 989,9	1 989,9	0,0
Sum Internasjonal bistand	48 398,1	46 411,2	-4,1
Sum Utenriksdepartementet	54 730,9	54 144,2	-1,1

Programkategori 03.00 Forvaltning av utviklingssamarbeidet reduseres betydelig fordi Utenriksdepartementet fra 2025 slår sammen sine to driftsbevilgninger. Nedgangen for 03.00 motsvares derfor av en tilsvarende økning for programkategori 02.00 Administrasjon av utenrikspolitikken. Andelen av Utenriksdepartementets drift som gjelder bistand, videreføres og vil fortsatt telles og rapporteres som en del av det totale bistandsbudsjettet, jf. omtale i Prop. 1 S (2024–2025) for Utenriksdepartementet.

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Utenriksdepartementet:

- Nansen-programmet for Ukraina
- bistand til klimatilpasning i utviklingsland
- nødhjelp og langsiktig bistand til Gaza og Palestina
- nødhjelp og humanitær bistand til andre deler av verden

Regjeringen foreslår et samlet bistandsbudsjett på 52,9 mrd. kroner for 2025. Til sammen utgjør det en økning på 0,2 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2024.

Russlands fullskalainvasjon av Ukraina har først og fremst dramatiske konsekvenser for Ukraina. Støtte til Ukrainas frihetskamp er likevel nødvendig også for Europas og Norges sikkerhet. I perioden 2022–2024 har Norge hittil bidratt med 50,5 mrd. kroner i militær og sivil støtte til Ukraina gjennom blant annet Nansen-programmet.[1] Regjeringen foreslår å utvide programmet gjennom tre grep. For det første settes det et gulv for den årlige støtten på 15 mrd. kroner. For det andre økes rammen, ved at tidligere års forseringer av støtte, på henholdsvis 2,5 og 7 mrd. kroner i 2023 og 2024, ikke skal trekkes fra fremtidige års støtte. Eventuelle bevilgninger til initiativer ut over rammen på 15 mrd. kroner i år, skal heller ikke komme til fratrekk fra fremtidige års ramme. For det tredje foreslår regjeringen å forlenge Nansen-programmets varighet med tre år. Ukraina vil ha behov for støtte i lang tid fremover, også etter krigens slutt. Regjeringen tar også sikte på å foreslå ytterligere tiltak i størrelsesorden 5 mrd. kroner i 2024 i forbindelse med nysaldert budsjett. I sum innebærer regjeringens forslag at den samlede rammen for Nansen-programmet utvides fra 75 til 134,5 mrd. kroner i perioden 2023–2030. Støtten på 15 mrd. kroner i 2025 foreslås fordelt likt mellom sivil og militær støtte. Den sivile delen på 7,5 mrd. kroner i 2025 vil i hovedsak gå til driftsstøtte til den ukrainske staten, støtte til gjenoppbygging, humanitær støtte samt sivil støtte til Moldova.

Klimaendringene kan ramme de fattige og mest sårbare hardt. Regjeringen vil forene klima- og utviklingspolitikken og foreslår å øke bevilgningen til *klimatilpasning* med 380 mill. kroner. Det bidrar til å bekjempe sult, skape økonomisk vekst og gjøre samfunn mer robuste til å håndtere utfordringene klimaendringene skaper. Støtte til klimatilpasning gir også bedre matsikkerhet, og store deler av økningen vil blant annet gå til å støtte småbønder i Afrika.

Krigen etter 7. oktober i 2023 har skapt en humanitær krise i *Gaza*, sammenbrudd av lov og orden og store ødeleggelser av infrastruktur. På Vestbredden er den økonomiske situasjonen forverret, og volden har økt. Regjeringen vil også i 2025 bidra med betydelig humanitær bistand og langsiktig bistand til *Palestina*, inkludert støtte til palestinske myndigheter. Arbeidet for å fremme en bærekraftig palestinsk stat fortsetter.

De humanitære behovene vil fortsatt være store også i andre deler av verden. For å kunne hjelpe mennesker i nød, bidra til sultbekjempelse og til beskyttelse av sivile i krig, konflikt og katastrofer, økes den *humanitære bistanden*. Med dette kan Norge bidra til å ivareta de humanitære behovene i vedvarende kriser som i Sudan og Afghanistan, og samtidig bidra med rask og effektiv respons på nye kriser.

[1] Norge har *gjennom Nansen-programmet* bidratt med om lag 39,5 mrd. kroner på militær og sivil støtte til Ukraina siden 2023, og 11 mrd. kroner til Ukraina i 2022 og 2023 *før Nansen-programmet ble vedtatt*. Ut over dette kommer også enkelttiltak for militær og sivil støtte gjennomført kort tid etter krigens utbrudd, og av offentlige virksomheter utenfor forsvarssektoren og utenriksdepartements støtteordninger.

2.4.3 Kunnskapsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 07 Kunnskapsformål			
07.10 Administrasjon	705,6	749,6	6,2
07.20 Grunnopplæringen	14 954,1	16 382,3	9,6
07.30 Barnehager	1 151,5	1 299,2	12,8
07.40 Høyere yrkesfaglig utdanning	1 519,3	1 707,7	12,4
07.50 Kompetansepolitikk og livslang læring	1 982,0	2 052,5	3,6
07.60 Høyere utdanning og forskning	60 252,5	59 740,6	-0,8

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
07.80 Utdanningsfinansiering	18 388,1	19 570,3	6,4
Sum før lånetransaksjoner	98 953,1	101 502,2	2,6
Lånetransaksjoner	39 751,3	43 216,4	8,7
Sum Kunnskapsdepartementet	138 704,4	144 718,6	4,3

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kunnskapsdepartementet:

- kompetanse og verdiskaping i hele landet med en ny gjeldssletteordning i Lånekassen
- mer tilgjengelig barnehagetilbud, og økt kompetanse og kvalitet i barnehagene
- mer praktisk og variert skole, tidligere innsats i skole og barnehage, og sosial utjevning
- økt fullføring av videregående opplæring og kvalifisering for læreplass, arbeid og videre utdanning
- nye studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning og i høyere utdanning

Regjeringen foreslår å etablere en *ny gjeldssletteordning i Lånekassen* for yrkesaktive personer med studielån som er bosatt i de minst sentrale distriktskommunene. De som er omfattet av ordningen, vil kunne få ettergitt 25 000 kroner av studiegjelden hvert år, etter ett års opptjeningstid. De første vil dermed kunne få slettet studiegjeld fra og med januar 2026. Regjeringen vil samtidig forbedre vilkårene i den eksisterende ordningen for gjeldsslette i tiltakssonen ved å doble årlige gjeldsslette, fra 30 000 kroner til 60 000 kroner.

Maksimalprisen i barnehagene foreslås videreført uendret på 2 000 kroner per måned nasjonalt, 1 500 kroner per måned i kommuner med sentralitetsindeks 5 og 6 og fortsatt gratis i tiltakssonen (Nord-Troms og Finnmark).

250 mill. kroner av veksten i kommunenes frie inntekter i 2025 er begrunnet med behovet for *bemanning i barnehagene*. Regjeringen foreslår å videreføre forhøyet tilskudd til økt pedagogtetthet og økt bemanning i levekårsutsatte områder.

Fra høsten 2025 vil regjeringen utvide tilskuddsordningen for veiledning av nyutdannede lærere til å gjelde barnehagelærere og lærere i videregående skole.

Regjeringen foreslår en rekke tiltak som følger opp Meld. St. 34 (2023–2024) *En praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn*. Regjeringen foreslår utviklingsprosjekter for en mer *praktisk og fysisk aktiv skole*, en realfagssatsing, økt bevilgning til de nasjonale sentrene og økt tilskudd til utstyr og læringsarenaer, skolemiljøteam og beredskapsteam. Satsingen på skolemiljøteam og beredskapsteam skal bidra til at skoler som har særlige utfordringer, får tett oppfølging og er et bidrag inn i den brede innsatsen med å forebygge og hindre utenforskap, marginalisering og kriminalitet. I tillegg foreslår regjeringen å øke investeringsrammen for rentekompensasjonsordningen ved innkjøp og investering i utstyr, inventar og læringsarenaer på 5.–10. trinn til 2 mrd. kroner.

Med ny opplæringslov har elevene rett til opplæring til de har *fullført videregående opplæring*, og regjeringen foreslår å videreføre tilskuddet for å finansiere retten.

Regjeringen vil også videreføre tilskuddet til arbeidet med å *kvalifisere og formidle flere til læreplass*. Regjeringen vil etablere et nasjonalt senter for yrkesfag og etablere en forsøksordning med tilskudd til bedrifter som tar inn voksne med ulike utfordringer i et opplæringsløp.

Regjeringen foreslår midler til å opprette *1 000 nye studieplasser ved fagskolene* i 2025. Videre foreslås det at Norges forskningsråd kan lyse ut 25 mill. kroner til å forske på høyere yrkesfaglig utdanning og fag- og yrkesopplæring. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen til arbeid med tilsyn og akkreditering i høyere yrkesfaglig utdanning.

Regjeringen foreslår 46,4 mrd. kroner til *universitetene og høyskolene* i 2025. Dette omfatter 50 nye studieplasser i medisin, 10 nye studieplasser i veterinærmedisin, 100 nye studieplasser i IKT og 165 nye studieplasser i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU), i tillegg til 120 mill. kroner til det desentraliserte og fleksible utdanningstilbudet. Videre foreslås det å trappe opp ordinære studieplasstildelinger fra tidligere år. Forslaget omfatter også en reduksjon på

167,1 mill. kroner for å frigjøre midler til omprioriteringer innenfor det samlede budsjettforslaget.

Regjeringen foreslår videre at institusjonene kan kreve egenbetaling for gjentak av eksamener som allerede er bestått, for å bidra til raskere gjennomføring. Forslaget innebærer en reduksjon i bevilgningen til universiteter og høyskoler, tilsvarende et anslag på de økte inntektene fra egenbetaling.

Regjeringen foreslår å styrke forskningen på kvanteteknologi gjennom Norges forskningsråd, slik at den årlige bevilgningen på sikt blir 70 mill. kroner høyere enn dagens innsats. Midlene foreslås bevilget over budsjettene til Kunnskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet.

Regjeringen foreslår 40 mill. kroner til trening og tilgjengeliggjøring av norske og samiske språkmodeller. Midlene foreslås fordelt over Kultur- og likestillingsdepartementets og Kunnskapsdepartementets budsjett.

Regjeringen vil tilrettelegge for videreutdanning med en ny låneordning i Lånekassen, Kompetanselånet. Lånet er rettet mot voksne arbeidstakere med behov for kompetansepåfyll og skal kompensere for inntektsbortfall under utdanning.

2.4.4 Kultur- og likestillingsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 08 Kulturformål			
08.10 Administrasjon	226,6	229,2	1,2
08.15 Frivillighetsformål	3 510,7	3 721,1	6,0
08.20 Kulturformål	10 783,3	11 333,5	5,1
08.30 Medieformål m.m.	9 473,1	9 848,7	4,0
08.45 Likestilling	593,9	630,3	6,1
Sum Kultur- og likestillingsdepartementet	24 587,6	25 762,9	4,8

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kultur- og likestillingsdepartementet:
- kulturløft for hele landet
- like muligheter til deltakelse
- likestilling og ikke-diskriminering

Regjeringens kulturpolitikk skal støtte opp under et åpent, inkluderende og mangfoldig kunst- og kulturliv og vil bidra til et *kulturløft for hele landet*. Regjeringen vil særlig satse på lokal og regional kultur og foreslår å etablere en ny ordning med regionale kulturfond. Regjeringen vil ivareta musikk- og scenekunstinstitusjonene og museene og foreslår å øke driftstilskuddene til disse med 285 mill. kroner. I tillegg foreslår regjeringen å gi tilsagn om tilskudd til 16 nye byggeprosjekter under ordningen for nasjonale kulturbygg. Prosjektene er lokalisert i alle deler av landet.

Regjeringen vil bekjempe ulikhet og legge til rette for at alle skal ha *like muligheter for deltakelse* i kultur-, idretts- og fritidsaktiviteter. I budsjettforslaget for 2025 er det satt av 55 mill. kroner til ulike tiltak for å øke barn og unges deltakelse i kulturaktiviteter. Midlene skal blant annet fordeles på fritidsklubber, korps, litteratur- og leselystiltak og andre fritidsaktiviteter. Regjeringen er opptatt av grunnfinansieringen av frivilligheten og vil fortsatt legge til rette for full merverdiavgiftskompensasjon for frivillig sektor.

Regjeringen prioriterer å fremme *likestilling og ikke-diskriminering*. Regjeringen vil styrke arbeidet med å forebygge radikalisering og fremvekst av ekstremisme og foreslår å sette av 15 mill. kroner til å følge opp anbefalingene fra Ekstremismekommisjonen.

2.4.5 Justis- og beredskapsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 06 Justissektoren			
06.10 Administrasjon	669,2	624,3	-6,7
06.20 Rettsvesen	3 855,7	4 075,1	5,7
06.30 Straffegjennomføring og konfliktråd	6 536,4	6 950,2	6,3
06.40 Politi og påtalemyndighet	27 187,7	30 496,0	12,2
06.50 Redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap	6 017,3	5 848,4	-2,8
06.60 Andre virksomheter	1 466,5	1 831,4	24,9
06.70 Statens sivilrettsforvaltning, rettshjelp, erstatningsordninger m.m.	1 987,2	2 288,8	15,2
06.80 Svalbardbudsjettet m.m.	467,7	539,7	15,4
06.90 Beskyttelse og innvandring	5 286,9	5 884,9	11,3
Sum Justis- og beredskapsdepartementet	53 474,7	58 538,7	9,5

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Justis- og beredskapsdepartementet:
- bekjempelse av gjengkriminalitet og økonomisk kriminalitet
- rettssikkerhet
- samfunnssikkerhet
- mottak av flyktninger og fordrevne

Regjeringen vil fortsette *kampen mot alvorlig kriminalitet*. Det er særlig viktig å iverksette tiltak mot kriminelle nettverk og forebygge at ungdom faller inn i kriminalitet. Regjeringen foreslår en bred satsing på arbeidet med å forebygge og bekjempe kriminelle nettverk, kriminelle gjenger, organisert kriminalitet, og barne- og ungdomskriminalitet. Under Justis- og beredskapsdepartementet foreslås det som en del av satsingen å øke bevilgningene til politiet, domstolene, kriminalomsorgen og konfliktrådet. Det foreslås blant annet økt bevilgning for å iverksette lovendringer om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, inkludert å etablere et hurtigspor for behandling av straffesaker i Oslo for gjerningspersoner som er under 18 år. For å øke kapasiteten i kriminalomsorgens ungdomsenheter, foreslås det å opprette flere fengselsplasser for mindreårige.

Regjeringen foreslår å øke politiets kapasitet til å håndtere flere saker om *økonomisk kriminalitet*. Hvitvaskings- og korrupsjonskriminalitet henger ofte sammen med annen alvorlig organisert kriminalitet. Satsingen skal blant annet bidra til tettere samarbeid mellom offentlig og privat sektor om bekjempelse av økonomisk kriminalitet, inkludert gjennom økt informasjonsdeling.

Regjeringen foreslår i tillegg en betydelig økning i politiets grunnbevilgning for å opprettholde aktivitetsnivået, inkludert en videreføring av økningen fra revidert nasjonalbudsjett for 2024. Økt grunnbevilgning er en forutsetning for at øvrige satsinger på politiet skal få ønsket effekt.

Det er i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 gitt økt bevilgning til et løft for *rettssikkerheten*, blant annet for å sikre nærhet til domstolene i hele landet. Satsingen foreslås videreført og innebærer økt bevilgning til domstolene og andre aktører, inkludert Kontoret for voldsofererstatning, Kommisjonen for gjenopptaking av straffesaker og Spesialenheten for politisaker, i tillegg til økt rettshjelpssats. Økningen til domstolene inkluderer blant annet utrulling av utstyr til lyd- og bildeopptak, sikker og stabil IT-drift og trygge rettslokaler. Det foreslås videre å øke kriminalomsorgens grunnbevilgning for å opprettholde aktivitetsnivået i kriminalomsorgen, og å utrede fremtidig kapasitetsbehov. Midlene skal også dekke utgifter til forprosjektering av nytt

kvinnefengsel på Østlandet. Regjeringen foreslår videre å opprette nye underavdelinger ved Statens barnehus.

Regjeringen prioriterer *samfunnssikkerhet*. Den sikkerhetspolitiske situasjonen er varig endret etter Russlands angrepskrig mot Ukraina. Trusselbildet er skjerpet. For å møte den nye sikkerhetspolitiske situasjonen som Norge står i, foreslås økt bevilgning til Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), blant annet til deres arbeid med digital sikkerhet. For å opprettholde tilstrekkelig kvalitet i dagens nødnett frem til et nytt nødnett er på plass, foreslår regjeringen å øke bevilgningen til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap for å gjennomføre nødvendige investeringer. Regjeringen foreslår videre å øke bevilgningen til redningshelikoptertjenesten for å dekke økte utgifter til drift av de nye redningshelikoptrene SAR Queen. Utgiftene til energiproduksjon i Longyearbyen har økt betydelig som følge av overgangen fra kull til diesel som energibærer. Regjeringen foreslår økt bevilgning til Longyearbyen lokalstyre for å bidra til reduserte energipriser i Longyearbyen.

Den russiske fullskalainvasjonen av Ukraina har drevet mange på flukt, og regjeringens budsjettforslag legger til rette for *mottak av flyktninger og fordrevne*. Det foreslås bevilgning til Utlendingsdirektoratet (UDI) og politiet for å håndtere høye asylankomster. Regjeringen mener nivået på overføringsflyktninger må ses i sammenheng med antall fordrevne og asylsøkere, og foreslår en kvote for overføringsflyktninger på 200 plasser. Det er også nylig besluttet å avgrense ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse for fordrevne fra Ukraina mot personer som kommer fra trygge oppholdsområder. Det er ventet lavere ankomsttall som følge av dette. Regjeringen foreslår videre økt bevilgning til UDI for å igangsette arbeidet med nødvendig modernisering av utlendingsforvaltningens IT-systemer. Systemene har stor betydning for kontroll på grensen, for å ivareta samfunnssikkerheten og tilrettelegge for ønsket innvandring og eventuelt retur.

2.4.6 Kommunal- og distriktsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 13 Kommunal- og distriktsdepartementet			
13.00 Administrasjon	425,5	459,6	8,0
13.50 Distrikts- og regionalpolitikk	1 552,9	1 615,0	4,0
13.60 Samiske formål	692,5	730,0	5,4
13.67 Nasjonale minoriteter	73,6	80,4	9,2
13.70 Kommunesektoren mv.	238 691,2	253 689,4	6,3
13.80 Bolig, bomiljø og bygg	4 899,1	4 847,6	-1,1
13.90 Planlegging, byutvikling og geodata	1 583,6	1 702,3	7,5
Sum før lånetransaksjoner	247 918,5	263 124,3	6,1
Lånetransaksjoner	24 155,0	27 369,0	13,3
Sum Kommunal- og distriktsdepartementet	272 073,5	290 493,3	6,8

Hovedprioriteringene i budsjettforslaget for Kommunal- og distriktsdepartementet:
- en helhetlig politikk for hele Norge
- en aktiv distriktspolitikk
- en helhetlig boligpolitikk
- bærekraftig samfunnsutvikling

Regjeringen jobber for en *helhetlig politikk for hele Norge*. I 2025 foreslår regjeringen en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 6,8 mrd. kroner, tilsvarende 1,3 pst. Av veksten går 5,15 mrd. kroner til kommunene og 1,65 mrd. kroner til fylkeskommunene. Inntektsveksten til kommunene

må ses i sammenheng med omleggingen av inntektssystemet. Videre begrunnes 150 mill. kroner av veksten til kommunene med satsing på psykisk helse og 250 mill. kroner med bemanning i barnehager. Av veksten til fylkeskommunene er 300 mill. kroner begrunnet med opprusting og fornying av fylkesveier.

Regjeringen vil føre en *aktiv distriktspolitikk* for å legge til rette for at folk har tilgang til arbeid, bolig og gode tjenester der de bor. Forsvarsbudsjettet økes i tråd med de økonomiske rammene som er lagt til grunn i den nye langtidsplanen for forsvarssektoren. Regjeringen legger til rette for spredt bosetting, blant annet gjennom halverte fergepriser, halverte flypriser på kortbanenettet og reduserte barnehagepriser. Regjeringen foreslår også en ny gjeldssletteordning for yrkesaktive personer med studielån som er bosatt i mindre sentrale distriktskommuner, økt bevilgning til jordbruksavtalen, et nytt tilskudd for å stimulere til økt boligbygging i distriktskommuner og midler til regionale kulturfond. Budsjettforslaget innebærer også at Merkur-programmet styrkes og at arbeidet med bygdevekstavtaler videreføres.

Målet for *boligpolitikken* er å legge til rette for at folk skal kunne bo i en egnet bolig i hele landet. Regjeringen foreslår en låneramme til Husbanken på 29 mrd. kroner. Det vil bli satt i gang et forsøk der kommunene kan gi startlån til en noe bredere målgruppe enn i dag. For å stimulere tilbudssiden i byggemarkedet vil regjeringen iverksette forenklingstiltak som skal gjøre det enklere og raskere å realisere gode boligprosjekter. Regjeringen foreslår også å videreføre styrkingen av bostøtten som det ble enighet om i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024.

Regjeringen vil bidra til en *bærekraftig samfunnsutvikling* og foreslår å øke bevilgningene til Kartverket. Det har vært en betydelig økning i bruk av geografiske data fra Kartverket, som blant annet er viktig for å løse oppgaver innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. I tillegg er det behov for å heve sikkerhetsnivået i matrikkelen og grunnboken.

2.4.7 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 09 Arbeid og sosiale formål			
09.00 Administrasjon	775,9	776,4	0,1
09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken	14 764,5	15 698,5	6,3
09.20 Tiltak for bedrede levekår mv.	402,4	420,9	4,6
09.30 Arbeidsmarked	10 684,0	11 618,7	8,7
09.40 Arbeidsmiljø og sikkerhet	1 082,5	1 132,3	4,6
09.50 Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse	10 536,1	13 195,5	25,2
09.60 Kontantytelser	4 687,0	5 126,8	9,4
09.70 Integrering og mangfold	28 790,3	28 304,7	-1,7
Sum Arbeid og sosiale formål	71 722,8	76 273,7	6,3

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 29 Sosiale formål, folketrygden			
29.20 Enslige forsørgere	1 685,0	1 750,0	3,9
29.50 Inntektssikring ved sykdom, arbeidsavklaring og uførhet	233 185,7	254 802,0	9,3
29.60 Kompensasjon for merutgifter for nedsatt funksjonsevne mv.	13 105,0	14 992,7	14,4
29.70 Alderdom	316 740,0	335 593,0	6,0
29.80 Forsørgertap mv.	3 643,6	3 717,7	2,0
Sum Sosiale formål, folketrygden	568 359,3	610 855,4	7,5
Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden			
33.30 Arbeidsliv	13 683,0	15 295,0	11,8
Sum Arbeidsliv, folketrygden	13 683,0	15 295,0	11,8
Sum Arbeids- og inkluderingsdepartementet	653 765,1	702 424,1	7,4

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Arbeids- og inkluderingsdepartementet:
- øke sysselsettingen
- utforme gode velferdsordninger
- skape et sikkert, seriøst og mer inkluderende arbeidsliv
- bidra til god integrering og deltakelse i arbeidslivet for flyktninger og fordrevne

Hoveddelen av utgiftsøkningen på Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettområder skyldes veksten i folketrygdens ytelser. Det er blant annet høyere vekst i sykefraværet og flere mottakere av arbeidsavklaringspenger enn det som var lagt til grunn i budsjettet for 2024. Se nærmere omtale i avsnitt 2.5. Et høyt antall fordrevne fra Ukraina gir fortsatt høye utgifter til bosetting og integrering, men en reduksjon i prognosen for ankomstnivået gir noe lavere bevilgningsbehov i 2025.

For å *øke sysselsettingen*, med flere i arbeid og færre på trygd, har regjeringen i Perspektivmeldingen og i Meld. St. 33 (2023–2024) *En forsterket arbeidslinje* satt seg et mål om at sysselsettingsandelen skal være på 82 pst. av befolkningen i aldersgruppen 20–64 år innen 2030. Sysselsettingsandelen skal øke ytterligere til 83 pst. innen 2035. Regjeringen vil føre en aktiv politikk på ulike områder for å få flere i arbeid. Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til tiltak for å få flere i jobb med 690 mill. kroner. Det innebærer blant annet å styrke arbeidsmarkedstiltakene og å øke driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten, slik at flere kan få arbeidsrettet oppfølging. Videre innebærer det å utvikle bedre lavterskeltilbud og mer tilpassede tjenester for unge med sammensatte problemer. Regjeringen foreslår også å etablere et forsøk med arbeidsrettet ungdomsprogram med rett til statlig inntektssikring, hvor nedsatt helsetilstand ikke er et inngangsvilkår. Regjeringen foreslår 500 flere plasser til varig tilrettelagt arbeid (VTA). Forslaget følger opp regjeringens fireårige opptrappingsplan for VTA som ble lagt frem i statsbudsjettet for 2024.

Regjeringen vil også gjøre det lettere å kombinere trygd og arbeid, og foreslår en utvidelse av unntaket fra tilbakekreving av uføretrygd når årsinntekten overstiger 80 pst. av tidligere inntekt ved arbeidsforsøk. Dette gjør unntaket for tilbakekreving mer fleksibelt, slik at uføre kan prøve seg i arbeid flere ganger uten å måtte betale tilbake trygd.

Regjeringen ønsker å *utforme gode velferdsordninger*. I Meld. St. 6 (2023–2024) *Et forbedret pensjonssystem med en styrket sosial profil* foreslår regjeringen en rekke tiltak for å styrke den sosiale bærekraften til pensjonssystemet. Med Arbeids- og sosialkomiteens innstilling, Innst. 233 S (2023–2024), fulgte en avtale mellom regjeringspartiene og partiene Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Ven-

stre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne. Avtalen innebærer et historisk bredt forlik i pensjonspolitikken som understøtter målet om gode og forutsigbare pensjoner for både dagens og fremtidens generasjoner. I lys av avtalen foreslår regjeringen at skjermingstillegget i alderspensjon til tidligere mottakere av uføretrygd skal utvides til også å omfatte årskullene 1954–1962. Regjeringen foreslår at skjermingstillegget utvides med virkning fra 2025.

Regjeringen har et mål om å *skape et sikkert, seriøst og mer inkluderende arbeidsliv*. Den gjeldende IA-avtalen varer til utgangen av desember i år, og regjeringen og partene i arbeidslivet er i forhandlinger om en eventuell ny IA-avtale fra 1. januar 2025. Den økonomiske rammen foreslås videreført, og forhandlingene omfatter både eventuell videreføring av de etablerte virkemidlene i avtalen og hvorvidt det skal vurderes ytterligere tiltak og virkemidler for å redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet.

For å verne arbeidstakere mot helseskader og mot å bli utnyttet, er det viktig med tydelige rammevilkår. Dette er viktig for den enkelte arbeidstaker. I tillegg er det viktig for de seriøse virksomhetene og deres muligheter til å konkurrere på like vilkår. For å understøtte dette, og for å skjerpe innsatsen mot useriøsitet, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, foreslår regjeringen å øke bevilgningen til Arbeidstilsynet, slik at de kan være mer synlig og til stede i de virksomhetene hvor behovet er størst. Regjeringen foreslår også økt støtte til Fair Play Bygg Norge.

Regjeringen ønsker å bidra til *god integrering og deltakelse i arbeidslivet for flyktninger og fordrevne*. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Jobbsjansen, for at flere innvandrerkvinner som står langt fra arbeidsmarkedet skal komme i jobb eller utdanning, og kunne forsørge seg selv. Regjeringen vil bidra til at fordrevne fra Ukraina raskere kan bruke sin kompetanse i det norske arbeidsmarkedet, og foreslår flere tiltak for å bidra til mer effektiv godkjenning av medbrakt kompetanse og bedre veiledning til ukrainere og arbeidsgivere. For å øke innsatsen mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold, foreslår regjeringen å styrke flere av de særskilte tjenestene som bidrar til kompetanseheving og forebyggende arbeid. Regjeringen vil også øke innsatsen for å forebygge kriminalitet blant barn og unge i utsatte områder. Over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett blir det foreslått å styrke områdesatsingene og gi støtte til sosiale møteplasser for gutter og unge menn.

2.4.8 Helse- og omsorgsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 10 Helse og omsorg			
10.00 Helse- og omsorgsdepartementet mv.	1 440,7	1 438,1	-0,2
10.10 Folkehelse mv.	1 276,7	1 261,6	-1,2
10.30 Spesialisthelsetjenester	216 002,4	229 325,2	6,2
10.40 Sentral helseforvaltning	4 777,7	5 050,2	5,7
10.60 Helse- og omsorgstjenester i kommunene	9 706,0	9 708,5	0,0
10.70 Tannhelse	466,7	451,5	-3,3
10.80 Kunnskap og kompetanse	812,6	874,0	7,5
Sum Helse og omsorg	234 482,8	248 109,0	5,8
Programområde 30 Helsetjenester, folketrygden			
30.10 Spesialisthelsetjenester mv.	7 569,6	8 022,4	6,0
30.50 Legehjelp, legemidler mv.	35 418,8	37 864,5	6,9
30.90 Andre helsetiltak	268,0	270,0	0,7
Sum Helsetjenester, folketrygden	43 256,4	46 156,9	6,7
Sum Helse- og omsorgsdepartementet	277 739,2	294 265,9	6,0

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Helse- og omsorgsdepartementet:

- økt aktivitet, bedret økonomi og redusert ventetid i spesialisthelsetjenesten
- Bo trygt hjemme-reformen
- Opptrappingsplan for psykisk helse og den kommende forebyggings- og behandlingsreformen på rusfeltet
- vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper samt påminnelsesordning

Regjeringen vil legge til rette for god helsehjelp, med sykehus som kan løse dagens utfordringer. I budsjettet foreslås det å øke driftsbevilgningen til sykehusene med 5,8 mrd. kroner. Det legger til rette for vekst i pasientbehandlingen i sykehusene utover den demografiske utviklingen.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 fikk sykehusene en bevilgningsøkning på 2,1 mrd. kroner. Økningen skulle blant annet gå til å bedre de regionale helseforetakenes økonomi og legge til rette for å *redusere ventetidene i spesialisthelsetjenesten*. Dette har også høy prioritet i budsjettet for 2025, og regjeringen ønsker å videreføre og øke disse bevilgningene. Videreføringen inkluderer også tiltak innen sikkerhetspsykiatri, tverrfaglig spesialisert rusbehandling, et rekrutterings- og samhandlingstilskudd, tilskudd til å opprettholde akuttilbudet i Narvik og Lofoten og tilskudd til videreutvikling av Finnmarkssykehuset HF, Klinikk Alta. Det foreslås også en økt bevilgning for å dekke merkostnadene som følge av demografiske endringer.

Det foreslås en bevilgning til investeringslån til pågående og nye prosjekter på om lag 6,4 mrd. kroner i 2025. Det foreslås lånerammer til tre nye prosjekter i 2025. Det gjelder akuttbygg i Kristiansand, første fase av byggetrinn 2 ved nye Stavanger universitetssjukehus samt ombygging og oppgradering av Årstadhuset på Haukeland universitetssjukehus.

Utgangspunktet for regjeringens eldrereform, *Bo trygt hjemme*, er den demografiske utviklingen og utfordringene og mulighetene som følger av denne samfunnsendringen. Målet er et mer aldersvennlig samfunn, preget av inkludering, trygghet og fellesskap. Som en del av reformen foreslår regjeringen for 2025 en tilsagnsramme tilsvarende tilskudd til om lag 1 500 heldøgns omsorgsplasser. Videre foreslås det økt bevilgning til tiltakene Menn i helse og Jobbvinner, for å bidra til økt rekruttering av kompetent personell til de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Med *Opptrappingsplan for psykisk helse* (2023–2033) er regjeringens mål at flere skal oppleve god psykisk helse og livskvalitet, og at de som har behov for psykisk helsehjelp, skal få god og lett tilgjengelig hjelp. Planen gjelder for hele befolkningen, med særlig oppmerksomhet rettet mot barn og unge. Som en del av planen foreslår regjeringen økt bevilgning til blant annet sikkerhetspsykiatriske tiltak, vurderingssamtale for henviste til psykisk helsevern, ABC-kampanjen for psykisk helse og egenandelsfritak for unge i psykisk helsevern (PHV) og tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser (TSB). I tillegg begrunnes deler av veksten i kommunenes frie inntekter med innsats på psykisk helsefeltet.

Det foreslås å etablere et *vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper,* med tilbud om vaksinasjon mot covid-19, sesonginfluensa og pneumokokksykdom. Målet er bedre oppslutning om vaksinasjonsanbefalinger, gjennom bedre tilgjengelighet og redusert pris for enkelte vaksiner. Det foreslås også å etablere en ordning for påminnelse om vaksinasjon mot covid-19 og sesonginfluensa, for personer som er 65 år og eldre.

2.4.9 Barne- og familiedepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 11 Barn og familie			
11.00 Administrasjon og forskning	231,1	237,6	2,8
11.10 Familie og oppvekst	28 919,2	29 908,8	3,4
11.20 Barnevernet	9 928,2	11 143,5	12,2
11.30 Forbrukerpolitikk	297,0	309,3	4,1
11.50 Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn	3 964,8	4 490,7	13,3
Sum Barn og familie	43 340,4	46 089,9	6,3
Programområde 28 Foreldrepenger mv., folketrygden			
28.50 Stønad ved fødsel, adopsjon og bidragsforskott	26 291,0	29 518,0	12,3
Sum Foreldrepenger mv., folketrygden	26 291,0	29 518,0	12,3
Sum Barne- og familiedepartementet	69 631,4	75 607,9	8,6

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Barne- og familiedepartementet:
- det statlige institusjonstilbudet i barnevernet
- fosterhjemsområdet
- ungdomskriminalitet
- tilskuddsordning til oppgradering av krisesenterbygg
- bevaring av kulturhistorisk verdifulle kirkebygg

Regjeringen vil starte en pilot om utprøving av en ny innretning og differensiering av *institusjonstilbudet i barnevernet* i tråd med forslagene i NOU 2023: 24 og regjeringens strategi for institusjonsområdet. Regjeringen vil også etablere nye statlige institusjonsplasser for at Bufetat skal kunne ivareta bistandsplikten og for at flere av barna med de største og mest sammensatte behovene skal ivaretas i statens egne institusjoner. Det foreslås i tillegg økt bevilgning for å håndtere økte utgifter til kjøp av private plasser. Videre vil regjeringen legge til rette for digitale løsninger som gir bedre støtte i saksbehandlingen i statlig barnevern, økt tilgang på nødvendig styringsinformasjon og bedre samhandling mellom aktørene i barnevernet.

Den største utfordringen i institusjonsbarnevernet på kort sikt er behovet for å ivareta bistandsplikten, samtidig som ressursene brukes på en effektiv måte. Bufdir skal derfor innrette anskaffelsene sine på faglig grunnlag for å nå overordnede mål om å ivareta bistandsplikten og bedre kostnadskontroll. Videre oppbygging av statlig kapasitet skal prioriteres, jf. over. Regjeringen ønsker et langsiktig og betydelig innslag av ideelle aktører. De overordnede målene innebærer også at det fremdeles vil være behov for private kommersielle aktører i statlig barnevern fremover og det skal legges til rette for at aktørene kan bygge langsiktig kapasitet.

På *fosterhjemsområdet* foreslår regjeringen økte bevilgninger til tiltak som skal bidra til økt rekruttering, bedre oppfølging av fosterhjem og mer forutsigbare rammer for fosterforeldre. Regjeringen foreslår blant annet å øke rammetilskuddet til kommunene for å kompensere for forventede merutgifter ved å gi frikjøpte fosterforeldre godtgjøring tiltenkt pensjonssparing.

Tiltak rettet mot *unge kriminelle i utsatte områder* er prioritert. Det skal prøves ut et barnevernsinstitusjonstilbud for barn og unge som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet i eksisterende institusjoner. I tillegg foreslås det midler til å bedre behandlingstilbudet rettet mot ungdom med alvorlig problembelastning i fare for å bli innblandet i kriminalitet. Det legges også opp til å øke tilskuddet til foreldrestøttende tiltak i de aktuelle områdene. Regjeringen har satt ned en

ekspertgruppe som skal utrede tiltak for barn og unge som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet.

For å stimulere kommuner til å oppgradere, fornye eller utvide sine krisesentre foreslår regjeringen å opprette en *tilskuddsordning til oppgradering av krisesenterbygg*. Tilskuddet erstatter ikke kommunenes lovpålagte plikter på krisesenterområdet. Regjeringen foreslår også midler til tryggere digital oppvekst. Bevilgningsforslaget på familie- og oppvekstområdet er også foreslått økt med 2,4 mrd. kroner for å videreføre økte barnetrygdsatser for barn over seks år fra RNB 2024.

Regjeringen foreslår å øke tilskuddet til *bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg* til 300 mill. kroner. Forslaget følger opp tilsagnsfullmakt om å benytte 10 mrd. 2024-kroner til kirkebygg etter delingen av Opplysningsvesenets fond (Ovf) i perioden fra 2024 til 2054. Midler fra det tidligere Ovf, omdannet til Allstad AS 1. september 2024, skal brukes på å sette i stand kulturhistorisk verdifulle kirkebygg. I 2025 legges det opp til å bruke 100 mill. kroner fra «Kirkebevaringsfondet» til å finansiere deler av den samlede utgiftsbevilgningen.

2.4.10 Nærings- og fiskeridepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 17 Nærings- og fiskeriformål			
17.10 Forvaltning og rammebetingelser	12 476,4	13 136,5	5,3
17.20 Forskning og innovasjon	9 964,4	9 602,7	-3,6
17.30 Markedsadgang og eksport[1]	1 973,3	356,6	-81,9
17.40 Statlig eierskap	26 489,9	30 076,0	13,5
Sum før lånetransaksjoner	50 904,0	53 171,8	4,5
Lånetransaksjoner	72 652,5	81 160,0	11,7
Sum Nærings- og fiskeriformål	123 556,5	134 331,8	8,7
Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden			
33.40 Arbeidsliv	80,0	90,0	12,5
Sum Arbeidsliv, folketrygden	80,0	90,0	12,5
Sum Nærings- og fiskeridepartementet	123 636,5	134 421,8	8,7

[1] Reduksjonen i programkategori 17.30 skyldes i hovedsak den ettårige tapsavsetningen til den nye ordningen Grønn industrifinansiering i Saldert budsjett 2024.

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Nærings- og fiskeridepartementet:
- omstilling i næringslivet
- grønn omstilling i fiskeflåten og bærekraftig forvaltning av fiskebestandene

Regjeringen vil bidra til *omstilling i næringslivet*. Forskning og innovasjon er viktig for næringslivets evne til å omstille seg til et mer bærekraftig og digitalt samfunn. Regjeringen foreslår derfor å videreføre bevilgningen til det næringsrettede virkemiddelapparatet på et høyt nivå. Regjeringen foreslår også å gjøre mindre justeringer i hovedprinsippet for grønn dreining av det næringsrettede virkemiddelapparatet, for å tydeliggjøre at innsatsen skal være i tråd med Parisavtalen. I tillegg foreslår regjeringen å øke bevilgningene til ordninger rettet mot innovative gründere og oppstartsbedrifter over hele landet, slik at flere bedrifter i Norge skal kunne vokse.

Grønn omstilling i fiskeflåten og bærekraftig forvaltning av fiskebestandene er en hovedprioritering i regjeringens budsjettforslag for Nærings- og fiskeridepartementet. Regjeringen legger vekt på å få på plass ansvarlige fiskeriavtaler som ivaretar en bærekraftig forvaltning av felles bestander, gir

Norge en rettferdig del av kvotefordelingen og sikrer tilfredsstillende kontroll og håndheving. Videre vil regjeringen følge opp Stortingets vedtak ved behandling av kvotemeldingen. Andre prioriterte områder er forvaltning av lokale og kystnære bestander, forbedring av fiskerikontrollen og bekjempelse av fiskerikriminalitet både nasjonalt og internasjonalt. Regjeringen følger også opp Nasjonal transportplan 2025–2036 med økte bevilgninger til blant annet maritim infrastruktur.

Regjeringen foreslår å øke rammen for CO_2-kompensasjonsordningen for fiskeflåten med 153,6 mill. kroner til 500,4 mill. kroner. Tiltak for bedre kontroll med at det bare er fangst tatt med avgiftsbelagt drivstoff som inngår i beregningsgrunnlaget for kompensasjon, vil vurderes.

2.4.11 Landbruks- og matdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 15 Landbruk og mat			
15.00 Administrasjon m.m.	198,9	208,0	4,5
15.10 Matpolitikk	1 701,7	1 765,3	3,7
15.20 Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling	891,6	938,8	5,3
15.30 Næringsutvikling, ressursforvaltning og miljøtiltak	28 579,6	30 589,0	7,0
Sum Landbruks- og matdepartementet	31 371,9	33 501,0	6,8

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Landbruks- og matdepartementet:
- Jordbruksavtalen
- strømstøtteordningen til jordbruks- og veksthusnæringen
- beredskapslager for matkorn
- Bionova
- ny tilskuddsordning for næringsmiddelbedrifter i Troms og Finnmark
- Mattilsynet
- Reindriftsavtalen

Bevilgningen til gjennomføring av *jordbruksavtalen* foreslås økt med drøyt 2 mrd. kroner, til i underkant av 29 mrd. kroner. Økningen vil kompensere for den forventede kostnadsveksten og følge opp planen for opptrapping av inntektsmulighetene i jordbruket, jf. Meld. St. 11 (2023–2024) *Strømstøtteordningen til jordbruks- og veksthusnæringen* foreslås videreført i 2025.

Regjeringen foreslår økt bestillingsfullmakt til *beredskapslager for matkorn* til en samlet ramme for gamle og nye forpliktelser på inntil 1,8 mrd. kroner. Beredskapslageret skal bidra til matsikkerhet og redusert sårbarhet ved en ekstraordinær forsyningskrise.

Regjeringen foreslår økt bevilgning til *Bionova* til klimatiltak i landbruket og til utvikling av norsk produksjon av biodrivstoff. Formålet til Bionova er å bidra til reduserte klimagassutslipp og økt karbonopptak samt overgang til en mer sirkulær bioøkonomi. Samlet foreslår regjeringen om lag 410 mill. kroner til Bionova, inkludert midler over jordbruksavtalen.

Regjeringen foreslår å etablere en *ny tilskuddsordning for næringsmiddelbedrifter i Troms og Finnmark*, som skal bidra til økt forsyningssikkerhet for mat i de nordligste fylkene. Regjeringen foreslår også økt bevilgning til *Mattilsynet*, slik at tilsynet er bedre rustet til å løse sine samfunnsoppgaver.

Bevilgningen til gjennomføring av *Reindriftsavtalen* foreslås økt med 25 mill. kroner. Hovedprioriteringene i Reindriftsavtalen 2024/2025 er direkte tilskudd, ivaretakelse av reindriftens arealer, klimatilpasning og beredskap.

2.4.12 Samferdselsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 21 Innenlands transport			
21.10 Administrasjon m.m.	488,8	504,2	3,2
21.20 Luftfartsformål	5 226,4	5 412,2	3,6
21.30 Veiformål	43 074,5	46 891,5	8,9
21.40 Særskilte transporttiltak	8 248,8	8 723,2	5,8
21.50 Jernbaneformål	32 606,3	32 647,3	0,1
Sum Innenlands transport	89 644,8	94 178,4	5,1
Programområde 22 Posttjenester			
22.10 Posttjenester	1 680,6	1 890,5	12,5
Sum Posttjenester	1 680,6	1 890,5	12,5
Sum Samferdselsdepartementet	91 325,4	96 068,9	5,2

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Samferdselsdepartementet:
- oppfølging av Nasjonal transportplan 2025–2036
- vedlikehold og utbygging av nye riksveier
- mindre investeringstiltak i de fire største byområdene
- drift, vedlikehold og fornying av jernbaneinfrastruktur

Det foreslås bevilget i alt 95,2 mrd. kroner til *oppfølging av Nasjonal transportplan 2025–2036*. Det innebærer en reell økning på 1,7 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2024. Midlene til NTP-formål bevilges over Samferdselsdepartementets og Nærings- og fiskeridepartementets budsjetter samt deler av rammetilskuddet til fylkeskommunene under Kommunal- og distriktsdepartementet. Regjeringen prioriterer, som del av ny Nasjonal transportplan, oppstart av en ny senterordning for forskning, *Transport 2050,* og arbeid med null- og lavutslippsluftfart.

Regjeringen prioriterer et trygt og fremkommelig veinett i hele landet. Som oppfølging av Nasjonal transportplan 2025–2036 foreslår regjeringen at bevilgningene til *vedlikehold av riksvei* økes med 1,1 mrd. kroner. Dette gir rom for å bedre tilstanden på viktige deler av infrastrukturen, herunder tunneler. Regjeringen foreslår videre 23,3 mrd. kroner til investeringer på riksvei, blant annet til *utbygging av nye riksveier*. Det er prioritert prosjektstart i 2025 på E45 Kløfta i Finnmark og Fellesprosjektet Vossebanen/E16 Arna–Stanghelle i Vestland med raskest mulig fremdrift.

Regjeringen viderefører satsingen på attraktive og klimavennlige byer med god fremkommelighet og bedre kollektivtilbud gjennom byvekst- og belønningsavtalene. Det settes av midler i 2025 til å starte opp flere nye *mindre investeringstiltak i de fire største byområdene*. Videre settes det av midler til å følge opp nye byvekstavtaler for Kristiansandsregionen og Nedre Glomma.

Regjeringen foreslår 3,2 mrd. kroner mer til *drift, vedlikehold og fornying av jernbaneinfrastruktur* i henhold til prioriteringene i Nasjonal transportplan 2025–2036 om å ta vare på det vi har.

2.4.13 Klima- og miljødepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 12 Klima og miljø			
12.10 Fellesoppgaver, forskning, internasjonalt arbeid m.m.	2 470,0	2 685,0	8,7
12.20 Klima, naturmangfold og forurensning	18 628,3	18 122,6	-2,7
12.30 Kulturminner og kulturmiljø	838,9	874,9	4,3
12.60 Nord- og polarområdene	553,0	556,9	0,7
12.70 Internasjonalt klimaarbeid	4 291,1	4 551,0	6,1
Sum Klima- og miljødepartementet	26 781,4	26 790,4	0,0

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Klima- og miljødepartementet:
- en oppdatert plan for å oppfylle klimaforpliktelser for 2030
- ny styringsavtale med Enova
- nullutslippsløsninger for hurtigbåter
- bærekraftig bruk og bevaring av naturen
- CO_2-kompensasjonsordningen for industrien
- oppfølging av klima- og miljøregelverk i EU

Regjeringen presenterer *en oppdatert plan for å oppfylle klimaforpliktelser for 2030* i Regjeringens klimastatus og -plan som årlig oppfølging av Klimaloven § 6. I denne planen inngår budsjettforslag på flere departementers budsjett samt annen virkemiddelbruk i klimapolitikken.

Regjeringen vil inngå en *ny styringsavtale med Enova* for perioden 2025–2028. Det legges opp til at Enova og Klima- og energifondets formål i den kommende avtaleperioden skal være å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser, og å fremme effektive klima- og energiomstillingstiltak på veien mot lavutslippssamfunnet. Styringsavtalen skal særlig legge til rette for utslippsreduksjoner under innsatsfordelingsforordningen frem mot 2030. Videre skal Enova bidra til en effektiv energiomstilling som støtter opp om mål og satsinger i klima- og energipolitikken, og til innovasjon innenfor klima- og energiløsninger. Regjeringen foreslår 6,8 mrd. kroner til klima- og energifondet over Klima- og miljødepartementets budsjett. I tillegg foreslås 1,3 mrd. kroner til Klima- og energifondet over Energidepartementets budsjett.

Regjeringen foreslår å øke satsingen på *nullutslipp for hurtigbåter* med 200 mill. kroner i form av økt tilsagnsfullmakt til raskere innfasing av nullutslippsløsninger for utvalgte fylkeskommunale hurtigbåtsamband. Tilskuddet vil komme til utbetaling i senere budsjettår. Forslaget innebærer at den totale tilsagnsrammen for Hurtigbåtprogrammet blir på 240 mill. kroner i 2025.

Stortingsmeldingen for naturmangfold er regjeringens nye handlingsplan for natur, og den vil ligge til grunn for arbeidet med *bærekraftig bruk og bevaring av naturen*. Regjeringen foreslår en satsing på områder som er viktig for gjennomføring av naturpolitikken, herunder å styrke arbeidet med å lage naturregnskap, midler til naturrestaurering og til tiltak i kommunene gjennom natursats.

Regjeringen er blitt enig med partene i industrien om en langsiktig og budsjettmessig bærekraftig *CO_2-kompensasjonsordning* for støtteårene 2024–2030. I ordningen innføres det et bevilgningstak på 7 mrd. kroner per støtteår. For 2025-budsjettet gir det en anslått innsparing på 1,8 mrd. kroner sammenlignet med en situasjon der ordningen ikke endres. 40 pst. av kompensasjonen skal brukes på utslippsreduserende og energieffektiviserende tiltak hos bedriften eller bedriftens konsern i Norge.

Regjeringen øker kapasiteten til *oppfølging av klima- og miljøregelverk i EU* som er viktig for norsk næringsliv. En styrking av forvaltningen på dette området er nødvendig for å ivareta norsk næringslivs konkurranseforhold og den grønne omstillingen.

2.4.14 Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner			
00.10 Konstitusjonelle institusjoner	291,5	316,8	8,7
Sum Konstitusjonelle institusjoner	291,5	316,8	8,7
Programområde 01 Digitalisering og forvaltning			
01.00 Administrasjon	426,3	431,0	1,1
01.10 Fellestjenester for departementene og Statsministerens kontor	1 815,7	2 557,6	40,9
01.20 Statsforvalterne	2 360,9	2 480,7	5,1
01.30 Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning	13 631,7	14 805,3	8,6
01.40 Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk	2 487,7	2 690,5	8,2
01.50 Personvern	85,0	87,8	3,3
01.60 Statlig arbeidsgiverpolitikk	667,1	694,6	4,1
Sum før lånetransaksjoner	21 474,4	23 747,5	10,6
Lånetransaksjoner	19 400,0	7 600,0	-60,8
Sum Digitalisering og forvaltning	40 874,4	31 347,5	-23,3
Sum Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	41 166,0	31 664,4	-23,1

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet:
- et digitalisert samfunn for alle
- en omstillingsdyktig og effektiv offentlig sektor

Regjeringen arbeider for *et digitalisert samfunn for alle*. Digitalisering og ny teknologi er en drivkraft for et bærekraftig velferdssamfunn og et virkemiddel for å utvikle samfunnet. Digitaliseringen må skje på en trygg og forsvarlig måte. Regjeringen prioriterer arbeidet med forsvarlig drift, sikring og forvaltning av digitale fellesløsninger og foreslår midler til å videreutvikle Altinn og midler til nasjonale digitale fellesløsninger i Digitaliseringsdirektoratet. Regjeringen foreslår også midler til videreutvikling av digitalt dødsbo. For at ikke-digitale brukere kan la andre representere seg i digitale tjenester, foreslår regjeringen midler til å starte arbeidet med en fullmaktsløsning. Regjeringen foreslår videre en økning i tilsagnsrammen for medfinansieringsordningen, som vil bidra til at flere samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringsprosjekter gjennomføres.

Norge er kandidatland til å gjennomføre Internet Governance Forum (IGF) i 2025. Russland er den andre kandidaten. Dersom Norge blir valgt, vil regjeringen holde verdier som menneskerettigheter, ytringsfrihet og personvern høyt i gjennomføringen av arrangementet.

European Digital Innovation Hubs (EDIH) er et sentralt tiltak i EU-programmet DIGITAL. De to norske konsortiene kan få inntil 1 mill. euro i årlig støtte fra EU dersom Norge stiller med tilsvarende nasjonal medfinansiering. Regjeringen foreslår derfor midler til medfinansiering og oppfølging av de digitale konsortiene.

Gjennom *en omstillingsdyktig og effektiv offentlig sektor* vil regjeringen bidra til mer velferd og mindre administrasjon. Tillitsreformen er en integrert del av dette.

I 2026 flytter Statsministerens kontor og de første departementene inn i første byggetrinn av nytt regjeringskvartal. En prioritert oppgave i

2025 er å forberede innflytting, slik at dette skjer på en god og effektiv måte. Regjeringen foreslår midler til nye fellesfunksjoner, fellestjenester og infrastruktur.

Regjeringen prioriterer arbeidet med sikre og effektive digitale fellestjenester. Regjeringen har besluttet å samle IKT-miljøene til Utenriksdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon i én ny felles IKT-virksomhet for departementsfellesskapet – Departementenes digitaliseringsorganisasjon (DIO) – fra 1. januar 2025.

Statsforvalteren ivaretar sentrale oppgaver for staten i fylkene og utgjør et effektivt apparat som i økende grad benyttes. Regjeringen foreslår økt bevilgning til Statsforvalterne.

Det er høy aktivitet i statlige byggeprosjekter, blant annet i byggetrinn 1 av nytt regjeringskvartal, nytt livsvitenskapsbygg, Vikingtidsmuseet, Norsk havteknologisenter og NTNU Campussamling.

2.4.15 Finansdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner			
00.30 Regjering	424,0	461,2	8,8
00.40 Stortinget og tilknyttede organ	2 444,1	2 586,9	5,8
Sum Konstitusjonelle institusjoner	2 868,0	3 048,2	6,3
Programområde 23 Finansadministrasjon			
23.10 Finansadministrasjon	2 122,0	2 325,3	9,6
23.20 Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon	10 903,4	11 492,4	5,4
23.30 Offisiell statistikk	988,6	1 029,8	4,2
23.40 Andre formål	46 495,3	48 720,0	4,8
Sum Finansadministrasjon	60 509,3	63 567,5	5,1
Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.			
24.10 Statsgjeld, renter og avdrag mv.	12 454,3	16 426,2	31,9
Sum før lånetransaksjoner	12 454,3	16 426,2	31,9
Lånetransaksjoner	68 000,0	63 817,0	-6,2
Sum Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.	80 454,3	80 243,2	-0,3
Sum Finansdepartementet	143 831,6	146 858,8	2,1

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Finansdepartementet:
- Fremtidens innkreving – program for modernisering av innkrevingsarbeid
- Tolletaten – styrket grensekontroll og bekjempelse av narkotikasmugling samt digitalisering av etatens innførselsprosesser
- Finanstilsynet – styrket arbeid med å bekjempe økonomisk kriminalitet

Programmet *Fremtidens innkreving* er planlagt å gå over syv år fra 2022. Skatteetaten skal blant annet etablere mer effektive og brukerrettede tjenester, herunder innsyns- og selvbetjeningsløsninger, og legge til rette for samordnet behandling av krav fra flere kreditorer. Steg 2 av programmet foreslås startet opp i 2025. Denne delen av programmet skal blant annet utvikle løsninger for å gi personer og foretak bedre oversikt over egne forhold og forebygge økonomiske problemer. Programmet forventes å gi store gevinster for både det offentlige og private. Arbeidet ledes av Skatteetaten, som i samarbeid med Politiet, Arbeids- og velferdsetaten, Brønnøysundregistrene og Lånekassen skal utvikle sammenhengende tjenester innenfor innkreving.

Satsingen på *Tolletaten* i 2024 blir trappet videre opp i 2025, for *styrket grensekontroll og bekjempelse av narkotikasmugling*. Smugling av narkotika utgjør en stor trussel mot både Norge og resten av Europa. Kripos la i februar i år frem en rapport om kriminelle nettverk i Norge, hvor seks av de syv hovedvurderingene knytter seg til narkotikasmugling. Satsingen omfatter blant annet anskaffelse av flere skannere, nytt kontrollutstyr og flere tollere. Videre skal Tolletaten arbeide videre med *digitalisering av etatens innførselsprosesser*. Tiltakene omfatter både ny og forbedret systemstøtte for kontrollaktiviteter, ny løsning for digital deklarering og størst mulig grad av automatisk fortolling av varer på grensen. Dette er forventet å gi gevinster for det offentlige og næringslivet. Tolletaten vil i 2025 samarbeide med næringslivet for at digital tollbehandling skal kunne tas i bruk i stor skala.

Regjeringen vil *styrke arbeidet med å bekjempe økonomisk kriminalitet*. Det foreslås midler til etablering av en enhet under Finanstilsynet som skal bidra til dette. Enheten skal lokaliseres på Hamar og blant annet bidra i tilsynsvirksomheten overfor regnskapsførere og revisorer, utføre hvitvaskingstilsyn og følge opp ulovlig virksomhet, for eksempel mulig låne- og investeringssvindel.

2.4.16 Forsvarsdepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 04 Militært forsvar			
04.10 Militært forsvar mv.	90 821,6	110 045,3	21,2
Lånetransaksjoner	27,8	24,2	-13,2
Sum Forsvarsdepartementet	90 849,4	110 069,5	21,2

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Forsvarsdepartementet:
- hente inn etterslep på vedlikehold og forsyningsberedskap, få dagens struktur til å virke bedre og øke investeringene
- øke antallet personell, forbedre boforholdene og øke utdanningskapasiteten
- styrke situasjonsforståelse og øke forskning og utvikling
- styrke Heimevernet
- støtte Ukrainas forsvarskamp

Regjeringens budsjettforslag følger opp de økonomiske rammene i ny langtidsplan for forsvarssektoren med det første store løftet på 15,5 mrd. kroner. Løftet skal bidra til at sektoren kan *hente inn etterslep av vedlikehold og forsyningsberedskap, få dagens struktur til å virke bedre og øke investeringene* i materiell, eiendom, bygg og anlegg.

Ammunisjonslagrene skal bygges opp ved å øke mengden ammunisjon i bestilling. Sektorens eiendommer skal settes i stand. Materielldriften, inkludert IKT, i Forsvaret får et betydelig løft, slik at både tilgjengelighet og beredskap bedres.

Materiellinvesteringene økes, og det vil i 2025 prioriteres å følge opp allerede vedtatte investeringer.

Forsvaret skal fortsette *veksten i antall ansatte og soldater* i 2025, og legge til rette for enda større vekst i senere år. Lønn og insentiver skal utredes for å holde på ansatte og gjøre det mer attraktivt å tjenestegjøre i Forsvaret. Ny godtgjøringsmodell for reservister innføres. Forsvaret vil øke kapasiteten på befalsutdanning og iverksette tiltak for å øke kapasiteten på offisersutdanning fra 2026. *Heimevernsstrukturen økes* og skal trene mer.

Videre foreslår regjeringen å styrke evnen til *situasjonsforståelse, og forskning og utvikling* prioriteres for å legge til for en fremtidsrettet og tilpasningsdyktig forsvarssektor.

Russlands angrepskrig mot Ukraina forblir Norges største sikkerhetspolitiske utfordring. I perioden 2022–2024 har Norge hittil bidratt med 50,5 mrd. kroner i militær og sivil støtte til Ukraina, i hovedsak gjennom Nansen-programmet[2]. Norge vil også i 2025 yte *militær og sivil støtte til Ukrainas forsvarskamp*. Regjeringen foreslår å utvide Nansen-programmet gjennom tre grep. For det første settes det et gulv for den årlige støtten på 15 mrd. kroner. For det andre økes rammen, ved at tidligere års forseringer av støtte, på henholdsvis 2,5 og 7 mrd. kroner i 2023 og 2024, ikke skal trekkes fra fremtidige års støtte. Eventuelle bevilgninger til initiativer ut over rammen på 15 mrd. kroner i år, skal heller ikke komme til fratrekk fra fremtidige års ramme. For det tredje foreslår regjeringen å forlenge Nansen-programmets varighet med tre år. Ukraina vil ha behov for støtte i lang tid fremover, også etter krigens slutt. Regjeringen tar også sikte på å foreslå ytterligere tiltak i størrelsesordenen 5 mrd. kroner i 2024 i forbindelse med nysaldert budsjett. I sum innebærer regjeringens forslag at den samlede rammen for Nansen-programmet utvides fra 75 til 134,5 mrd. kroner i perioden 2023–2030. Støtten på 15 mrd. kroner i 2025 foreslås fordelt likt mellom sivil og militær støtte. På militær side er det tatt høyde for donasjoner av materiell fra forsvarssektoren på 2 mrd. kroner.

[2] Norge har bidratt med om lag 39,5 mrd. kroner i militær og sivil støtte til Ukraina *gjennom Nansen-programmet* siden 2023, og med 11 mrd. kroner til Ukraina i 2022 og 2023 *før Nansen-programmet ble vedtatt*. Enkelttiltak gjennomført kort tid etter krigens utbrudd, og av offentlige virksomheter utenfor forsvarssektoren og Utenriksdepartements støtteordninger, er ikke inkludert i beregningen.

2.4.17 Energidepartementet

Mill. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Programområde 18 Energiformål			
18.00 Administrasjon	322,5	342,9	6,3
18.10 Petroleum[1]	506,8	650,0	28,3
18.20 Energi og vannressurser[2]	13 143,8	8 657,6	-34,1
18.30 Klima, industri og teknologi	3 962,4	3 529,5	-10,9
18.60 Sikkerhet og arbeidsmiljø	383,7	403,5	5,2
Sum Energidepartementet	18 319,2	13 583,5	-25,9

[1] Økning i bevilgning under programkategori 18.10 gjelder i hovedsak datainnsamling for ressurs- og miljøkartlegging innenfor åpningsområdet for havbunnsmineraler, samt digitalisering i Sokkeldirektoratet.

[2] Redusert bevilgning under programkategori 18.20 skyldes i hovedsak lavere anslåtte utbetalinger under strømstønadsordningene i 2025 enn i 2024.

Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Energidepartementet:

- flytende havvind på Vestavind B og Vestavind F
- videreføre strømstønadsordningene
- Langskip – fangst og lagring av CO_2
- energieffektivisering og -omlegging
- flom- og skredforebygging, tiltak etter ekstremværet «Hans»
- ressurs- og miljøkartlegging av mineraler på havbunnen

Regjeringen har sørget for et *temposkifte i satsingen på havvind*. Den første konkurransen om arealtildeling for havvind på norsk kontinentalsokkel er gjennomført i prosjektområdet Sørlige Nordsjø II. Staten har inngått en differansekontrakt med utbygger med en kostnadsramme på 23 mrd. 2023-kroner. I tillegg foreslår regjeringen en tilsagnsfullmakt på 35 mrd. 2025-kroner til et støtteprogram for flytende havvind i områdene Vestavind B og Vestavind F. Hvor mye havvind som realiseres innenfor rammen, vil avgjøres gjennom auksjon.

Regjeringen foreslår å *videreføre de midlertidige strømstønadsordningene for husholdningskunder, borettslag og nærvarmeanlegg*. Ordningene bidrar til en reduksjon av de månedlige strømutgiftene for husholdningskunder og borettslag når strømprisen overstiger en terskelverdi i hver enkelt time. Terskelverdien foreslås prisjustert til 75 øre/kWh før avgifter fra 1. januar 2025. Det gis stønad på 90 pst. av strømprisen som overstiger terskelverdien for forbruk inntil 5 000 kilowatttimer per måned per målepunkt. Regjeringen foreslår en bevilgning på 4,8 mrd. kroner, som er anslag på utbetalinger knyttet til strømforbruk i perioden desember 2024 til november 2025.

Regjeringen følger opp *Langskip-prosjektet*, som er et viktig bidrag til utvikling av teknologi som kan gi globale utslippskutt. Transport- og lagringsdelen til Northern Lights forventes å være klar til å ta imot CO_2 i høst. Lagerinfrastrukturen bygges ut med ledig kapasitet som kan utnyttes av fangstprosjekter i andre land. CO_2-fangstprosjektet i Brevik forventes å starte fangst av CO_2 i 2025. CO_2-fangstprosjektet til Hafslund Celsio er satt på vent mens selskapet har arbeidet med et nytt prosjektgrunnlag for å redusere kostnadene. Det foreslås en bevilgning på om lag 2,2 mrd. kroner til Langskip. Forventede kostnader for Langskip er anslått til 30,3 mrd. 2024-kroner, hvorav det statlige bidraget anslås til 20,5 mrd. 2024-kroner.

Regjeringen foreslår om lag 1,6 mrd. kroner til oppfølging av *regjeringens handlingsplan for energieffektivisering* til virkemidler og tiltak for effektiv energibruk, energiomlegging og redusert energibruk i bygg gjennom blant annet Enova og Husbanken.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har forvaltningsoppgaver innenfor forebygging av flom- og skredskader. Regjeringen foreslår 685 mill. kroner til ulike tiltak for *flom- og skredforebygging*, herunder krise- og hastetiltak og oppfølging etter flom- og skred som følge av ekstremværet «Hans».

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Sokkeldirektoratet for å samle inn data for *ressurs- og miljøkartlegging innenfor åpningsområdet for havbunnsmineraler* og kartlegging av regionale og lokale strømforhold.

Regjeringen foreslår også å øke bevilgningene til digitalisering, herunder digitalisering av plan-, konsesjons- og tilsynsprosesser for energi- og vassdragsanlegg under NVE og digitalisering av innrapportering, dataforvaltning, datadeling og tjenester for petroleumsnæringen under Sokkeldirektoratet.

2.4.18 Ymse utgifter og inntekter

Det foreslås bevilget 7,1 mrd. kroner under kap. 2309 Tilfeldige utgifter. Bevilgningen står som motpost til tilleggsbevilgninger knyttet til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder til lønnsoppgjøret for statsansatte og takstforhandlinger for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer, og til uforutsette utgifter.

På kap. 5309 Tilfeldige inntekter foreslås det bevilget 400 mill. kroner. Dette gjelder enkelte mindre, uforutsette inntekter som ikke inngår på andre inntektskapitler i statsbudsjettet.

2.5 Folketrygdens utgifter og inntekter

Regjeringens samlede forslag til utgifter under alle folketrygdens programområder for 2025 er på 701,9 mrd. kroner. Det er en økning på 50,2 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2024. Samtidig forventes det nå høyere utgifter i 2024 enn anslått i saldert budsjett. Sammenlignet med anslag på regnskap for 2024 innebærer regjeringens forslag en økning på drøyt 40 mrd. kroner. Den anslåtte økningen skyldes i hovedsak økte utgifter til sykepenger og arbeidsavklaringspenger.

Utgiftsanslaget for 2025 inkluderer en økning på 20,1 mrd. kroner som følge av anslått effekt av reguleringen av folketrygdens grunnbeløp per 1. mai 2025 og overhenget fra trygdeoppgjøret for 2024. Budsjettallene fordelt på programkategorier fremgår av omtalen av de ulike departementene tidligere i dette kapittelet.

Tabell 2.4 Folketrygdens utgifter

Mill. kroner

Programområde		Saldert budsjett 2024	Anslag på regnskap 2024	Gul bok 2025	Endring Saldert budsjett 2024 til Gul bok 2025 i pst.
28	Foreldrepenger mv., folketrygden	26 291,0	27 566,0	29 518,0	12,3
29	Sosiale formål, folketrygden	568 359,3	575 580,0	610 855,4	7,5
	Sykepenger	62 237,5	67 457,5	71 297,5	14,6
	Arbeidsavklaringspenger	44 843,2	47 197,0	50 789,0	13,3
	Uføretrygd	126 105,0	125 020,0	132 715,5	5,2
	Alderspensjon	316 740,0	316 570,0	335 593,0	6,0
	Annet	18 433,6	19 335,5	20 460,4	11,0
30	Helsetjenester, folketrygden	43 256,4	44 713,0	46 156,9	6,7
33	Arbeidsliv, folketrygden	13 763,0	13 740,0	15 385,0	11,8
Sum		651 669,7	661 599,0	701 915,3	7,7

Kilde: Finansdepartementet.

Programområde 28 Foreldrepenger mv., folketrygden

Stønadsordningene under dette programområdet skal blant annet kompensere for inntektsbortfall i forbindelse med fødsel og adopsjon og sikre økonomisk støtte til foreldre som ikke har opptjent rett til foreldrepenger. Programområdet omfatter foreldrepenger til yrkesaktive, engangsstønad ved fødsel og adopsjon, og feriepenger av foreldrepenger mv. I 2024-budsjettet ble også bidragsforskott flyttet til programområdet. Barne- og familiedepartementet har ansvaret for programområdet. Økningen i utgiftsanslaget for 2025 skyldes i stor grad at det forventes flere mottakere av foreldrepenger ved fødsel.

Programområde 29 Sosiale formål, folketrygden

Programområdet omfatter ordninger som skal kompensere for inntektsbortfall ved sykdom og uførhet (sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd), pensjoner (alderspensjon og etterlattepensjon), stønader til enslige forsørgere, stønader og hjelpemidler til personer med nedsatt funksjonsevne og enkelte andre formål. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har ansvar for programområdet. Økningen fra Saldert budsjett 2024 er på 42,5 mrd. kroner. Økningen skyldes både vekst i sykefraværet, flere mottakere av arbeidsavklaringspenger og alderspensjon samt økt gjennomsnittlig grunnbeløp. Økningen fra anslag på regnskap for 2024 er på 35,3 mrd. kroner. Nedenfor gjennomgås utviklingen fra 2024 til 2025 på de største utgiftsområdene.

Sykepenger

Forslaget innebærer en økning på 9,1 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Anslaget for 2024 er også økt som følge av høyere trygdefinansiert fravær samt høyere lønns- og sysselsettingsvekst enn ventet.

I budsjettforslaget legges det til grunn en økning i det trygdefinansierte sykefraværet for arbeidstakere tilsvarende 2 pst. i 2024 og nullvekst i 2025, sammenlignet med nivået året før. I tillegg til sykefraværet, påvirkes sykepengeutgiftene av sysselsettingsutviklingen og lønnsveksten. I budsjettforslaget for 2025 er det lagt til grunn en økning i sysselsettingen på 0,5 pst. i 2024 og 0,7 pst. i 2025. Videre er det lagt til grunn en økning i sykepengegrunnlaget på 5,2 pst. i 2024 og 4,5 pst. i 2025.

Arbeidsavklaringspenger

Forslaget innebærer en økning på 5,9 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Anslagene for både 2024 og 2025 er økt fordi det forventes flere mottakere. Økt antall mottakere skyldes både lavere avgang og økt tilgang til ytelsen.

Økt sykefravær, og særlig langtidsfravær, bidrar også til at det blir flere AAP-mottakere. Det skyldes at mange av de som går ut full sykepengeperiode, vil få innvilget AAP.

Økt antall mottakere må ifølge Nav også ses i sammenheng med pandemien og endringene i regelverket fra 1. juli 2022. Midlertidige regelendringer, generelle forsinkelser i avklaringsløpene for alle mottakere og ettervirkninger av koronapandemien har bidratt til lav avgang fra ordningen. I tillegg ble det med de nye reglene fra 1. juli 2022 større åpning for å motta ytelsen utover varighetsbegrensningen på tre år, og det ble gitt mulighet til å få innvilget en ny stønadsperiode.

Det ventes at antall mottakere i gjennomsnitt vil øke fra 154 900 i 2024 til 161 100 i 2025. Effekten av trygdeoppgjøret er anslått å øke utgiftene med 2,2 mrd. kroner i 2025.

Uføretrygd

Forslaget innebærer en utgiftsøkning på omtrent 6,6 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Dette skyldes i hovedsak trygdeoppgjøret, som er anslått å øke utgiftene med 5,7 mrd. kroner. Videre forventes det økt overgang fra AAP til uføretrygd neste år sammenlignet med i år. Samlet sett anslås det at gjennomsnittlig antall mottakere av uføretrygd vil øke fra om lag 369 500 i 2024 til 374 650 i 2025.

Alderspensjon

Utgiftene til alderspensjon øker i hovedsak på grunn av vekst i folketrygdens grunnbeløp og reguleringen av pensjoner under utbetaling samt at det blir flere alderspensjonister. Fra 2024 til 2025 anslås det at gjennomsnittlig antall mottakere av alderspensjon vil øke med 26 000 og dermed utgjøre 1 076 000 personer. I 2025 forventes det flere 62-åringer med alderspensjon fordi omleggingen av AFP i offentlig sektor gjør det mulig å kombinere AFP med alderspensjon fra og med 1963-kullet. Det forventes å bli 2,5 pst. flere alderspensjonister i 2025 enn i år. AFP-reformen i offentlig sektor er antatt å bidra til høyere vekst i antall alderspensjonister hvert år frem til og med 2029, i takt med utfasingen av gammel offentlig AFP.

Etter at fleksibelt uttak av alderspensjon ble innført i 2011, ble det raskt flere alderspensjonister under 67 år. Utgiftene til tidlig uttak flatet ut etter 2016, og de seneste årene har det vært en liten reduksjon i andelen med tidlig uttak. Selv om mange tar ut alderspensjon, har yrkesaktiviteten i aldersgruppen over 60 år økt etter 2010. Mange kombinerer arbeid og alderspensjon. Over tid påvirkes utgiftene til alderspensjon i liten grad av fleksibelt uttak, siden tidlig uttak gir en lavere årlig pensjon for den enkelte. På den andre siden har innføringen av levealdersjustering og endret regulering av pensjoner under utbetaling fått gradvis større betydning. Det anslås at pensjonsreformen samlet sett har bidratt til lavere utgifter til alderspensjon fra og med 2021. Det anslås at pensjonsreformen gjør at utgiftene i 2025 vil være om lag 16 mrd. kroner lavere enn de ellers ville vært.

For å sikre et økonomisk bærekraftig, robust og forutsigbart pensjonssystem, må hovedprinsippene i pensjonsreformen ligge fast over tid. Samtidig er det på enkelte områder behov for justeringer for å styrke den sosiale bærekraften og sikre oppslutning om reformen. Et politisk bredt sammensatt pensjonsutvalg leverte sin rapport NOU 2022: 7 til Arbeids- og inkluderingsdepartementet i juni 2022. Et samlet utvalg viste til at pensjonsreformen var nødvendig for å begrense veksten i utgiftene til alderspensjon fra folketrygden og bedre bærekraften i offentlige finanser. Videre vurderte utvalget at reformen ser ut til å virke etter hensikten, og at hovedelementene i reformen må ligge fast. Utvalget pekte imidlertid også på behov for justeringer for å gi gode pensjonsnivåer til fremtidens pensjonister.

Regjeringen la frem Meld. St. 6 (2023–2024) *Et forbedret pensjonssystem med en styrket sosial profil* 15. desember 2023. I meldingen foreslår regjeringen en rekke tiltak for å styrke den sosiale bærekraften i pensjonssystemet. I forbindelse med stortingsbehandlingen av meldingen inngikk regjeringspartiene og partiene Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne en avtale om justeringer i pensjonsregelverket. Avtalepartene stiller seg bak forslagene til regjeringen om en gradvis økning av aldersgrensene, regulering av minsteytelsene i pensjonssystemet med lønnsveksten og delvis skjerming av alderspensjonen til uføre fra levealdersjustering. Videre har avtalepartene blitt enige om å opprette en sliterordning i folketrygden samtidig med de andre endringene i pensjonssystemet, å ikke gjeninnføre plikten til å fratre ved særaldersgrense, å øke den alminnelige aldersgrensen for statsansatte samt utarbeide en helhetlig strategi for informasjon på pensjonsområdet. Avtalen sier videre at skjermingstillegget i alderspensjon til tidligere mottakere av uføretrygd skal utvides til også å omfatte årskullene 1954–1962. Uføre alderspensjonister i de aktuelle årskullene skal få et tillegg i alderspensjon opptjent etter

gammel opptjeningsmodell med samme sats som årskullet 1953.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet tar sikte på å sende forslag om økte aldersgrenser i pensjonssystemet og tilgrensende ordninger, og en sliterordning i folketrygden, på høring i løpet av høsten. Regjeringen foreslår at skjermingstillegget utvides til også å omfatte årskullene 1954–1962 med virkning allerede fra 2025. Som følge av denne utvidelsen øker bevilgningen til alderspensjon i 2025 med 393 mill. kroner.

Programområde 30 Helsetjenester, folketrygden

Programområdet omfatter folketrygdens bidrag til finansiering av helsetjenester, herunder lege- og psykologhjelp, fysioterapi samt legemidler og medisinsk forbruksmateriell på blå resept. Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for programområdet.

Budsjettforslaget innebærer en økning i utgiftene til helsetjenester under folketrygden med 2,9 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Det tilsvarer en vekst på 6,7 pst. Sammenlignet med anslag på regnskap for 2024 øker utgiftene til helsetjenester under folketrygden med 1,4 mrd. kroner.

Refusjon av legemidler på blå resept er den største utgiften på stønadsbudsjettet for helsetjenester. Utgiftene til refusjon av legemidler på blå resept anslås å øke med 1,2 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024.

Anslaget for utgifter til refusjon av egenandeler over egenandelstaket øker med 0,3 mrd. kroner i 2025 sammenlignet med Saldert budsjett 2024. I sum foreslås egenandelbetalingene prisjustert med 3,6 pst. gjennom å øke egenandelstaket med 113 kroner. Nytt egenandelstak foreslås fastsatt til 3 278 kroner.

Programområde 33 Arbeidsliv, folketrygden

Programområdet omfatter dagpenger ved arbeidsledighet, statsgaranti for lønnskrav ved konkurs og stønad ved arbeidsledighet for fiskere og fangstmenn. Dagpenger ved arbeidsledighet utgjør den største utgiftsposten under dette programområdet.

Budsjettforslaget for 2025 innebærer en økning i dagpengeutgiftene på 1,5 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2024. Utgiftsøkningen skyldes i hovedsak at det anslås flere dagpengemottakere og at anslaget for gjennomsnittlig utbetaling per dagpengemottaker er oppjustert. I Saldert budsjett 2024 ble det lagt til grunn om lag 43 200 dagpengemottakere i gjennomsnitt i 2024. Til sammenligning legges det nå til grunn i overkant av 41 300 dagpengemottakere i gjennomsnitt i år, og i overkant av 45 200 dagpengemottakere neste år.

2.5.1 Folketrygdens finansieringsbehov

Folketrygdens utgifter inngår i budsjettet på linje med andre utgifter, men er på inntektssiden formelt knyttet til de store avgiftsordningene (arbeidsgiveravgift og trygdeavgift) og enkelte gebyrer og refusjoner mv., jf. folketrygdloven 28. februar 1997 nr. 19, del VIII, Finansielle bestemmelser.

Folketrygdens inntekter i 2025 anslås til 469,6 mrd. kroner, med følgende hovedelementer: Trygdeavgift på 197,3 mrd. kroner (jf. kap. 5700, post 71), arbeidsgiveravgift på 269,4 mrd. kroner (jf. kap. 5700, post 72) samt enkelte mindre inntekter på til sammen 2,9 mrd. kroner (vederlag, gebyrer, ulike refusjoner, dividende mv., jf. kapitlene 5701, 5704, 5705 og 5706). Utgiftene utgjør til sammen 701,9 mrd. kroner.

Differansen mellom bevilgningsforslagene til folketrygdens utgifter og inntekter innebærer et beregnet finansieringsbehov for folketrygden i 2024 på 232,3 mrd. kroner, jf. oversikten i vedlegg 1 til Gul bok. Finansieringsbehovet for folketrygden utgjør tilskuddet fra staten, jf. folketrygdlovens § 23-10 første ledd, og inngår i statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd. Statstilskuddet inkluderer dekningen av folketrygdens utgifter som i henhold til folketrygdlovens § 23-10, tredje ledd, minst skal dekkes gjennom direkte tilskudd fra staten, det vil si uten henvisning til de store avgiftsordningene eller andre spesifiserte inntekter under folketrygden.

2.6 Forslag til vedtak

De forslag til vedtak som legges frem i denne proposisjonen, er i de fleste tilfeller nærmere omtalt i Prop. 1 S for de enkelte departementene. Enkelte bevilgningsforslag blir bare omtalt i denne proposisjonen. Det gjelder blant annet bevilgningene til kap. 2309 Tilfeldige utgifter og kap. 5309 Tilfeldige inntekter, som omtales i avsnitt 2.4.17. Renter og avskrivninger fra statens forvaltningsbedrifter under kapitlene 5491 og 5603 omtales i avsnitt 3.2. Overføringer til og fra Statens pensjonsfond utland, som er bevilget på kapitlene 2800 og 5800 i statsbudsjettet, omtales i avsnitt 3.4. Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov dekkes gjennom lån bevilget på kap. 5999, jf. avsnitt 3.5.

3 Budsjettets inntekter og utgifter etter art

3.1 Budsjettets samlede inntekter og utgifter

Dette kapittelet gir en oversikt over statsbudsjettets inntekter og utgifter, gruppert etter art, jf. boks 3.1.

Boks 3.1 Statsbudsjettets inndeling

Statsbudsjettet blir inndelt i kapitler som igjen er inndelt i poster, jf. § 4 i bevilgningsreglementet. Stortingets bevilgningsvedtak gjelder beløpet under den enkelte post. Kapitlene nummereres fortløpende i nummerserier for de ulike departementene. Nummereringen av postene følger et fast mønster hvor postnummeret angir hva slags type inntekt eller utgift det er tale om. Bevilgningsreglementet krever at inntektene og utgiftene inndeles i fire avdelinger. Dette skjer ved å inndele postnummerseriene i følgende avdelinger etter art:

Inntekter
1. Salg av varer og tjenester: Postene 1–29
2. Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv.: Postene 30–49
3. Overføringer fra andre: Postene 50–89
4. Tilbakebetalinger mv.: Postene 90–99

Utgifter
1. Statens egne driftsutgifter: Postene 1–29
2. Nybygg, anlegg mv.: Postene 30–49
3. Overføringer til andre: Postene 50–89
4. Utlån, statsgjeld mv.: Postene 90–99

De samlede inntektsbevilgningene i statsbudsjettet for 2025 er anslått til 2 796,8 mrd. kroner. Dette inkluderer petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og overføringen fra Statens pensjonsfond utland for å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet. Holdes disse utenom, anslås inntektene i 2025 til 1 577,6 mrd. kroner.

Tabell 3.1 Statsbudsjettets inntekter

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Driftsinntekter (Salg av varer og tjenester) (postene 1–29)	322,1	247,9	-23,0
Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	33,1	36,3	9,5
Overføringer fra andre (postene 50–89)	2 369,9	2 379,4	0,4
Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	124,1	133,2	7,3
Sum inntekter	2 849,2	2 796,8	-1,8

Kilde: Finansdepartementet

Forslaget til utgiftsbevilgninger i statsbudsjettet for 2025 utgjør samlet sett 2 970,9 mrd. kroner, medregnet petroleumsvirksomhet, overføring til Statens pensjonsfond utland og lånetransaksjoner. Holdes disse utenom, foreslås det utgifter på 1 991,2 mrd. kroner.

Tabell 3.2 Statsbudsjettets utgifter

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Driftsutgifter (postene 1–29)	245,9	274,7	11,7
Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	87,8	103,6	18,0
Overføringer til andre (postene 50–89)	2 391,4	2 285,4	-4,4
Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99)	226,0	307,3	36,0
Sum utgifter	2 951,1	2 970,9	0,7

Kilde: Finansdepartementet

Boks 3.2 Statens forvaltningsbedrifter

Statens forvaltningsbedrifter, tidligere omtalt som statens forretningsdrift, består av virksomheten under forvaltningsbedriftene Statsbygg, Statens pensjonskasse og Eksportfinansiering Norge (Eksfin). Det budsjetteres med 4,6 mrd. kroner i inntekter under disse virksomhetene i 2025. Statens forvaltningsbedrifter omfatter også Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) som omtales nærmere under avsnitt 3.4. Inntektsbevilgningene under statens forvaltningsbedrifter omfatter flere inntektsarter, men omtales samlet nedenfor.

Det samlede avskrivningsbeløpet for de statlige forvaltningsbedriftene føres under kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forvaltningsbedrifter. Avskrivningene beregnes på grunnlag av bokført kapital i forvaltningsbedriftene. Det benyttes et lineært avskrivningssystem, der avskrivningstiden for ulike avskrivningsobjekter varierer med forventet levetid. Ved salg av eiendommer i Statsbygg avskrives også bokført verdi av eiendommene. Avskrivningene utgiftsføres under hver enkelt virksomhets driftsbudsjett.

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene tas samlet til inntekt under kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forvaltningsbedrifter. Grunnlaget for renteberegningen er bedriftenes brutto investeringer fratrukket avskrivninger og bedriftenes egne avsetninger til investeringsformål. Rentesatsen for netto investeringsbidrag det enkelte år tilsvarer gjennomsnittlig rente på 5-års statsobligasjoner i 12-månedersperioden frem til 30. september året før budsjettåret. For Statsbygg er det fastsatt en fast rentesats på 3,5 pst.

Avsetning til investeringsformål tas til inntekt under hver enkelt virksomhet som foretar slike avsetninger. Avsetningen utgjør en del av kontantoverskuddet fra driften som benyttes til å finansiere investeringer. Det aktuelle beløpet utgiftsføres på driftsbudsjettet under hver enkelt forvaltningsbedrift før driftsresultatet fastsettes, og avsetningene må derfor også føres opp på statsbudsjettets inntektsside.

Tabell 3.3 Renter, avskrivninger og avsetninger til investeringsformål i 2025 for statens forvaltningsbedrifter

Mill. kroner

	Avskrivninger	Renter	Avsetninger til investeringsformål
Statsbygg	1 655,0	2 590,0	–[1]
Statens pensjonskasse	100,0	3,0	55,0
Sum	1 755,0	2 593,0	55,0

[1]Brukes normalt ikke lenger, jf. egne regler for rente og kapital i Statsbygg fra 2022.
Kilde: Finansdepartementet.

I tabell 3.3 er inntekter på statsbudsjettet under statens forvaltningsbedrifter splittet opp. I tillegg til tallene nevnt i tabellen er det også enkelte andre inntekter under forvaltningsbedriftene på til sammen 176,5 mill. kroner. Dette gjelder tilbakeføring fra gamle ordninger under Eksportfinansiering Norge.

Beregning av rente for mellomværende med statskassen

Forvaltningsbedriftenes mellomværende med statskassen kan betraktes som en bruks- og kassakredittkonto for håndtering av kortsiktige likviditetssvingninger. For samtlige virksomheter under statens forvaltningsbedrifter skal det beregnes renter av mellomværende med statskassen. Renten er knyttet opp mot renten på statssertifikater etter en nærmere bestemt beregningsregel, slik at den reflekterer rentenivået i Norge.

Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forvaltningsbedrifter, post 81 Renter av mellomregnskapet, budsjetteres ikke.

3.2 Gruppering av statsbudsjettets inntekter

3.2.1 Driftsinntekter (postene 1–29)

Tabell 3.4 Driftsinntekter (postene 1–29)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Statens petroleumsvirksomhet	295,9	219,0	-26,0
Andre driftsinntekter	26,2	28,9	10,2
Sum driftsinntekter	322,1	247,9	-23,0

Kilde: Finansdepartementet.

Driftsinntekter fra statens petroleumsvirksomhet utgjør hoveddelen av de samlede driftsinntektene. Petroleumsvirksomheten omtales nærmere i avsnitt 3.4.

I tillegg benyttes postene 1–29 på statsbudsjettets inntektsside for inntekter fra salg av varer og tjenester, for eksempel:

- salg av materiell, publikasjoner og andre varer
- utleie av materiell, bygninger og anlegg
- oppdrag
- gebyrer
- tilfeldige inntekter

Inntektene på postene 1–29 gjelder en rekke virksomheter. Blant virksomheter hvor det budsjetteres med størst inntekter i 2025, er Forsvarsbygg, Forsvaret, Politiet, Utlendingsdirektoratet og Statens vegvesen.

3.2.2 Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

Inntektene i forbindelse med nybygg, anlegg mv. fremgår av tabell 3.5. Det er inntektene fra statens petroleumsvirksomhet som utgjør størstedelen av disse inntektene.

Tabell 3.5 Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Statens petroleumsvirksomhet	29,1	32,1	10,3
Andre inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv.	4,0	4,2	3,9
Sum inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv.	33,1	36,3	9,5

Kilde: Finansdepartementet.

Inntektspostene 30–49 deles i to grupper.

Postene fra 30 til 39 inneholder inntektsbevilgninger under statens forvaltningsbedrifter. Det omfatter avskrivninger på statens kapital i statens forvaltningsbedrifter, avsetninger til investeringsformål, overføringer fra bedriftenes egne fond og andre fond, samt andre inntekter fra statens forvaltningsbedrifter i forbindelse med bygg og anlegg, jf. omtalen i boks 3.2. Inntektene fra statens forvaltningsbedrifter i forbindelse med nybygg og anlegg mv. på postene 30–39 utgjør 1,8 mrd. kroner. I tillegg til statens forvaltningsbedrifter er det budsjettert med enkelte husleieinntekter under Landbruks- og matdepartementet på til sammen 21,4 mill. kroner på postene 30–39.

Post 30 brukes også for avskrivninger under kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasje-

ment i petroleumsvirksomheten. Det foreslås inntekter på 32,1 mrd. kroner på denne posten i 2025.

Postene fra 40 til 49 gjelder salg av fast eiendom og tilskudd og refusjoner i forbindelse med statens bygge- og anleggsarbeider fra statlige særregnskap, kommuner og andre. Samlet utgjør disse inntektene 2,4 mrd. kroner i 2025, i hovedsak innen forsvarssektoren.

3.2.3 Overføringer fra andre (postene 50–89)

Inntektspostene 50–89 på statsbudsjettets inntektsside deles inn i følgende undergrupper:

- Postene fra 50 til 59 nyttes til overføringer fra andre statlige regnskaper, for eksempel statlige fond.
- Postene fra 60 til 69 omfatter overføringer fra kommunesektorens forvaltningsbudsjetter.
- Postene fra 70 til 79 brukes til statsskatt på formue og inntekt, avgifter på omsetning, produksjon og driftsmidler, dokumenter, spill og andre fiskalavgifter.
- Under postene fra 80 til 84 føres renteinntekter, mens utbytte på aksjer, bøter, erstatninger, tilbakebetaling av gitte tilskudd mv. budsjetteres på postene 85–89.

Tabell 3.6 Overføringer fra andre (postene 50–89)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Postene 50–59			
Overføring fra Statens pensjonsfond utland	336,5	413,6	22,9
Øvrige overføringer fra andre statsregnskap	9,0	1,5	-83,7
Sum overføringer fra andre statsregnskap	345,5	415,1	20,1
Postene 60–69			
Overføringer fra kommunesektoren	2,6	2,7	1,9
Postene 70–79			
Inntekter under postene 70–79	1 875,3	1 814,1	-3,3
Postene 80–89			
Renter, utbytte mv.[1]	146,4	147,6	0,8
Sum overføringer fra andre (postene 50–89)	2 369,9	2 379,4	0,4

[1] Inkluderer overføring fra Statens pensjonsfond Norge (SPN) på 11,7 mrd. kroner i 2025. Se nærmere omtale i kapittel 8.2.
Kilde: Finansdepartementet.

Utbytte

Utbytteinntektene i budsjettforslaget for 2025 fremgår av tabell 3.7. Tabellen viser utbytte fra de enkelte selskapene slik det var anslått i Saldert budsjett 2024 og forslag i 2025. Tabellen omfatter også utbytte fra Equinor ASA, som inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten. Det er i tråd med vanlig praksis ikke laget egne anslag på utbytte fra de børsnoterte selskapene i 2025, men teknisk videreført utbetalt utbytte per aksje i 2024.

Tabell 3.7 Utbytte fra statlig eide selskaper

Mill. kroner

Kap.	Post	Selskap	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
5656	85	Selskaper under Nærings- og fiskeridepartementet[1]	37 673,8	28 699,0	-23,8
5685	85	Equinor ASA	38 265,4	27 768,1	-27,4
5680	85	Statnett SF	744,0	1 660,0	123,1
5616	85	Kommunalbanken AS	660,0	700,0	6,1
5631	85/86	AS Vinmonopolet	79,5	79,5	0,0
5625	85	Innovasjon Norge/Lavrisikolåneordningen	440,0	70,0	-84,1
5692	85	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank	64,4	64,4	0,0
5652	85	Statskog SF	23,0	29,0	26,1
5635	85	Electronic Chart Centre AS	3,0	3,0	0,0
5693	85	Folketrygdfondet	1,7	1,7	0,0
5672	85	Bane NOR SF	53,0	0,0	-100,0
5611	85	Vygruppen AS	25,0	0,0	-100,0
Sum utbytte			78 032,8	59 074,7	-24,3

[1] Statkraft SF, Telenor ASA, DNB Bank ASA, Yara International ASA, Norsk Hydro ASA, Kongsberg Gruppen ASA, Posten Norge AS, Argentum Fondsinvesteringer AS, Nammo AS, Mesta AS, Baneservice AS og Aker Solutions ASA.

Kilde: Finansdepartementet.

3.2.4 Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)

Postene 90–99 på statsbudsjettets inntektsside inneholder avdrag på lån fra staten, salg av statens aksjer og obligasjoner, samt opptak av lån. Postene beskriver endringer i sammensetningen av statens formue som fremkommer i statens kapitalregnskap.

Tabell 3.8 Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Statsbankene	109,8	109,9	0,1
Andre tilbakebetalinger	14,3	23,3	62,6
Sum tilbakebetalinger	124,1	133,2	7,3

Kilde: Finansdepartementet.

3.3 Gruppering av budsjettets utgifter

3.3.1 Driftsutgifter (postene 1–29)

Driftsutgifter budsjetteres over postene 1–29. Driftsutgiftene omfatter lønn til statsansatte og kjøp av varer og tjenester til statlige virksomheter, i tillegg til statens forvaltningsbedrifter. Det blir ikke bevilget driftsutgifter og driftsinntekter for statsaksjeselskap, statsforetak og statlige virksomheter som er omgjort til stiftelser, ettersom disse ikke er inkludert i statsbudsjettet. Det bevilges heller ikke driftsutgifter på postene 1–29 for statlige nettobudsjetterte virksomheter eller helse-

foretak. Samtidig er det enkelte utgifter som budsjetteres over postene 1–29 som har mer karakter av overføringer enn av drift. Dette gjelder blant annet pensjoner til statsansatte mv.

Tabell 3.9 gir en oversikt over driftsutgiftene på de største utgiftsområdene. Tabellen viser at store etater som Arbeids- og velferdsetaten, Statens vegvesen og politi og påtalemyndighet, samt etatene i forsvarssektoren, står for de største driftsutgiftene.

Tabell 3.9 Driftsutgifter (postene 1–29)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Forsvar	52,7	62,2	18,0
Politi og påtalemyndighet	25,9	29,2	12,4
Andre store direktorater mv.[1]	22,9	24,3	6,3
Statens vegvesen	21,3	24,7	15,8
Arbeids- og velferdsetaten	13,9	15,1	9,2
Departementene og Statsministerens kontor	11,6	11,6	-0,7
Statens pensjonskasse	10,6	13,5	26,5
Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon	10,6	11,1	4,1
Barnevernet	9,6	10,7	11,4
Kriminalomsorg	6,1	6,4	5,6
Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda	3,9	4,6	17,1
Rettsvesen	3,9	4,1	5,7
Statsforvalterne	2,4	2,5	5,1
Statens forvaltningsbedrifter	-0,2	-0,3	12,8
Andre driftsutgifter	50,7	55,1	8,6
Sum driftsutgifter	245,9	274,7	11,7

[1] Inkluderer Utdanningsdirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Statens kartverk, Arbeidstilsynet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Kystverket, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Mattilsynet, Jernbanedirektoratet, Miljødirektoratet, Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS), Digitaliseringsdirektoratet, Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), Statistisk sentralbyrå (SSB), Sokkeldirektoratet og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Kilde: Finansdepartementet.

I regjeringens budsjettforslag utgjør forsvarssektorens driftsutgifter 22,6 pst. av de samlede driftsutgiftene på statsbudsjettet. Med forslagene til økte driftsutgifter til politi og påtalemyndighet, vil disse stå for 10,6 pst. av de samlede driftsutgiftene. Driftsutgiftene til Statens vegvesen vil med regjeringens budsjettforslag utgjøre 9,0 pst. av de samlede driftsutgiftene.

Mesteparten av utgiftene under Statens pensjonskasse i tabell 3.9 er utgifter til pensjoner til statsansatte mv. som dekkes etter lov om Statens pensjonskasse. Det resterende omfatter blant annet arbeidsgiveravgift til folketrygden for arbeidsgiverdelen av pensjonsinnskuddet mv., og utgifter til særskilte pensjoner fra statskassen. I tillegg er erstatningsutbetalinger under forsikringsordningene inkludert. Driftsresultatet til Statens pensjonskasse inngår i driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter i tabellen.

Boks 3.3 Driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter

Driftsresultatet til statens forvaltningsbedrifter skal i henhold til bevilgningsreglementet føres opp i statsbudsjettets utgiftsdel. Denne bestemmelsen omfatter forvaltningsbedriftene under budsjettkapitlene 2445–2490. Driftsresultatet består av de ulike forvaltningsbedriftenes driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, avskrivninger, renter og eventuelle avsetninger til reguleringsfond. Driftsresultatet føres på post 24. Brutto driftsinntekter i statens forvaltningsbedrifter tas inn i budsjettet på underpost som et negativt beløp, siden de føres på budsjettets utgiftsside. Et negativt tall for statens forvaltningsbedrifter i tabell 3.9 betyr dermed at det er et netto driftsoverskudd. Unntaket fra bruttoprinsippet gjelder bare driftsbudsjettet. For investeringsutgifter, tilskudd mv., følges bruttoprinsippet for føringer i statsbudsjettet også for forvaltningsbedriftene. Disse beløpene inngår i oversiktene over de ulike utgiftsartene nedenfor.

Selv om alle investeringer i forvaltningsbedriftene blir utgiftsført brutto, blir renter av statens kapital beregnet som om statens netto investeringsbidrag skulle være et lån fra statskassen, og det foretas avskrivninger på grunnlag av bokført kapital. Avskrivninger og renter blir ført som underposter på post 24, og det samlede avskrivnings- og rentebeløp for forvaltningsbedriftene tas til inntekt på statsbudsjettets inntektsside, jf. nærmere omtale av forvaltningsbedriftene i avsnitt 3.2.1.

3.3.2 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

Utgiftene til investeringer budsjetteres på postene 30–49, og omfatter nybygg og anlegg, vedlikehold, ombygginger og utstyrsanskaffelser som er så betydelige at de har karakter av investering. Bevilgningene på postene 30–49 gir imidlertid ikke et fullstendig uttrykk for statens samlede investeringsaktivitet, ettersom blant annet investeringer i helseforetakene, Nye Veier AS og Bane NOR SF finansieres med tilskudd over statsbudsjettet. Videre finansieres deler av veiutbyggingene med bompenger som ikke budsjetteres på statsbudsjettet.

Tabell 3.10 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Statens petroleumsvirksomhet	26,0	29,6	13,8
Forsvar	30,1	41,3	37,1
Statens vegvesen	10,3	10,8	4,4
Statsbygg	8,1	7,8	-2,8
Bygg utenfor husleieordningen	5,8	7,3	24,3
Redningshelikoptertjenesten	1,5	1,0	-36,2
Andre investeringsbevilgninger	5,9	5,8	-1,6
Sum investeringer	87,8	103,6	18,0

Kilde: Finansdepartementet.

Størstedelen av statens investeringer foretas innenfor petroleumsvirksomheten, forsvarssektoren, samferdselssektoren og statlige byggeprosjekter. Dersom investeringer innenfor petroleumsvirksomheten holdes utenom, økes utgiftene på postene 30–49 med til sammen 12,2 mrd. kroner, eller 19,7 pst., fra Saldert budsjett 2024.

3.3.3 Overføringer til andre (postene 50–89)

Overføringer til andre budsjetteres på postene 50–89 i statsbudsjettet. Bevilgninger i denne kategorien utgjør 76,9 pst. av de totale bevilgningene på utgiftssiden. Overføringen til Statens pensjonsfond utland og overføringene under folketrygden utgjør hoveddelen av disse bevilgningene.

Overføringene deles inn i tre faste undergrupper:

- Overføringer til andre statsregnskap: Postene 50–59
- Overføringer til kommuneforvaltningen: Postene 60–69
- Andre overføringer: Postene 70–89

Tabell 3.11 Overføringer til andre (postene 50–89)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Postene 50–59			
Overføring til Statens pensjonsfond utland	832,2	642,8	-22,8
Øvrige overføringer til andre statsregnskap (nettobudsjetterte virksomheter, fond mv.)	83,1	71,4	-14,1
Sum overføringer til andre statsregnskap	915,3	714,1	-22,0
Postene 60–69			
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	224,8	238,3	6,0
Øvrige overføringer til kommuneforvaltningen	101,5	105,6	4,1
Sum overføringer til kommuneforvaltningen	326,3	344,0	5,4
Postene 70–89			
Folketrygden	651,1	701,3	7,7
Regionale helseforetak	215,2	228,4	6,1
Øvrige overføringer	283,6	297,6	4,9
Sum andre overføringer	1 149,9	1 227,3	6,7
Sum overføringer til andre (postene 50–89)	2 391,4	2 285,4	-4,4

Kilde: Finansdepartementet.

Den største bevilgningen på 50-postene er overføringen fra statsbudsjettet til Statens pensjonsfond utland. Denne overføringen tilsvarer statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten.

Postene 50–59 brukes også til overføringer til statlige institusjoner hvor drifts- og investeringsutgifter gis som en netto bevilgning. Slike institusjoner er underlagt departemental instruksjonsmyndighet og defineres ikke som selvstendige rettssubjekter. Universitetene og de statlige høyskolene utgjør hovedparten av de nettobudsjetterte virksomhetene. Norges forskningsråd foreslås bruttobudsjettert fra 2025, jf. nærmere omtale i Prop. 1 S (2024–2025) for Kunnskapsdepartementet. Dette forklarer mye av reduksjonen i overføringer til andre statsregnskap sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Det vises til vedlegg 4 for nærmere oversikt over den samlede aktiviteten i disse virksomhetene og spesifikasjon av kontantbeholdningen i virksomhetene.

Overføringer til statlige fond eller avsetningskonti i Norges Bank budsjetteres også på overføringspostene til andre statsregnskap (postene 50–59). Når Stortinget har vedtatt en bevilgning, overfører det aktuelle departement midlene til fondet, og utbetaling fra fondene skjer dels i budsjettåret og dels i påfølgende år.

Postene 60–69 omfatter overføring til kommunenes og fylkeskommunenes forvaltningsbudsjetter. Overføringer til kommunesektoren gis dels som rammetilskudd over Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett og dels som øremerkede tilskudd som bevilges over flere departementers budsjetter. Kommunesektoren har i tillegg inntekter fra blant annet skatter og gebyrer.

Utgiftspostene 70–89 omfatter overføringer til private, for eksempel husholdninger, organisasjoner, private bedrifter mv. I budsjettforslaget for 2025 er 50,2 pst. av bevilgningene på disse postene utgifter under folketrygden. Postene omfatter også overføringer til statlige foretak som er organisert som selvstendige rettssubjekter. Dette gjelder blant annet tilskudd til de regionale helseforetakene, Nye Veier AS og Bane NOR SF. Øvrige overføringer til private inkluderer et bredt spekter av ordninger som er forskjellige med hensyn til målgrupper, formål og bevilgningsstørrelse. Eksempler på slike overføringer er barnetrygd, kontantstøtte, AFP-tilskudd, tilskudd til internasjonale organisasjoner, bistandsmidler og renter på innenlandsk statsgjeld.

3.3.4 Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99)

Postene 90–99 på statsbudsjettets utgiftsside inneholder bevilgninger som endrer sammensetningen av statens formue i kapitalregnskapet. Lån mv. til statsbankene i tabell 3.12 omfatter utlån gjennom Husbanken og Statens lånekasse for utdanning, samt lån til Innovasjon Norge og SIVA. Utlån under eksportfinansieringsordningen som forvaltes av Eksportfinansiering Norge, er også medregnet her.

Tabell 3.12 Utlån, statsgjeld mv. (postene 90–99)

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
Lån mv. til statsbankene	136,5	151,7	11,2
Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	19,4	7,6	-60,8
Avdrag innenlandsk statsgjeld	68,0	63,8	-6,2
Andre lånetransaksjoner[1]	2,1	84,1	3 875,8
Sum utlån, statsgjeld mv.	226,0	307,3	36,0

[1] Medregnet tilbakeføring fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland i 2025.
Kilde: Finansdepartementet.

Samlet øker utgiftene på postene 90–99 med 81,3 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Dette skyldes i hovedsak at det budsjetteres med en tilbakeføring fra statens kontantbeholdning til Statens pensjonsfond utland med 82,1 mrd. kroner i 2025. Se nærmere omtale i avsnitt 8.1.

3.4 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter

3.4.1 Oversikt over petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter

Inntektene fra petroleumsvirksomheten omfatter skatt og avgift på utvinning, aksjeutbytte fra Equinor ASA og inntekter fra Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE). Inntektene fra SDØE omfatter i hovedsak driftsresultat, kalkulatoriske avskrivninger og renter.

Tabell 3.13 Inntekter fra petroleumsvirksomheten

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
SDØE – driftsresultat	295,9	219,0	-26,0
SDØE – avskrivninger og renter	32,4	37,1	14,5
Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO_2-avgift og NO_x-avgift	491,6	388,5	-21,0
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	38,3	27,8	-27,4
Sum inntekter fra petroleumsvirksomheten	858,2	672,4	-21,7

Kilde: Finansdepartementet.

Driftsresultat fra SDØE er anslått 76,9 mrd. kroner lavere enn i Saldert budsjett 2024. Mens det i budsjettet for 2024 var lagt til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 787 kroner per fat i 2024, legges det nå til grunn en forventet pris på 880 kroner per fat i 2024 og 829 kroner i 2025 målt i løpende priser.

De kalkulatoriske størrelsene avskrivninger og renter inngår som utgifter ved beregningen av SDØEs driftsresultat, samtidig som de føres som inntekter på egne poster. På denne måten skiller man ut den delen av driftsinntektene som dekker avskrivning av investeringer og finansieringskostnadene ved investeringene.

Det budsjetterte utbyttet fra Equinor ASA i 2025 er en teknisk fremskriving av selskapets utbytteutbetaling for første kvartal 2024. Equinor utbetaler utbytte fire ganger i året. I løpet av et kalenderår utbetales utbyttet for tredje og fjerde kvartal fra året før, samt første og andre kvartal i inneværende år.

Utgiftene til petroleumsvirksomheten består av Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomhetens (SDØEs) andel av investeringene på norsk kontinentalsokkel, jf. tabell 3.14.

Tabell 3.14 Utgifter til petroleumsvirksomheten

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
SDØE – investeringer	26,0	29,6	13,8
Øvrige utgifter	0,0	0,0	
Sum utgifter til petroleumsvirksomheten	26,0	29,6	13,8

Kilde: Finansdepartementet.

Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er summen av inntekter fra petroleumsvirksomheten fratrukket utgiftene. Tabell 3.15 viser hvordan netto kontantstrøm fremkommer.

Tabell 3.15 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
	Inntekter SDØE	328,3	256,1	-22,0
-	Utgifter SDØE	26,0	29,6	13,8
+	Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO_2-avgift og NO_X-avgift	491,6	388,5	-21,0
+	Aksjeutbytte fra Equinor ASA	38,3	27,8	-27,4
=	Netto kontantstrøm	832,2	642,8	-22,8

Kilde: Finansdepartementet.

3.4.2 Statens pensjonsfond

Statens pensjonsfond består av Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Norge. Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres i sin helhet fra statsbudsjettets utgiftsside på kap. 2800 til Statens pensjonsfond utland. Sammen med avkastningen på Statens pensjonsfonds kapital utgjør denne overføringen fondets samlede inntekter.

Deler av fondets inntekter brukes til å dekke det oljekorrigerte underskuddet, og overføres fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettets inntektsside på kap. 5800. Det blir dermed avsatt midler i utenlandsdelen av Statens pensjonsfond dersom overføringen fra fondet til statsbudsjettet er lavere enn netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten.

Anslagene på overføringer til og fra Statens pensjonsfond utland vil bli endret i løpet av budsjettåret, basert på oppdaterte anslag på kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten og statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd. Det følger av lov om Statens pensjonsfond at statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i sin helhet skal overføres til fondet. Denne overføringen fastlegges dermed endelig ut fra regnskapsførte netto petroleumsinntekter som fremkommer først etter terminavslutning. Det innebærer at det normalt vil være avvik mellom den budsjetterte overføringen i nysalderingen og regnskapet. I tillegg overføres eventuelle netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomhetene i sin helhet til fondet. Det vises til omtale av forslaget om en ny årlig korreksjonsmekanisme som justerer for avviket mellom faktisk og anslått oljekorrigert underskudd i avsnitt 8.1.

Grunnkapitalen i Statens pensjonsfond Norge stammer i hovedsak fra overskudd på trygderegnskapene etter innføringen av folketrygden i 1967 og frem til slutten av 1970-tallet. Avkastningen av midlene i Statens pensjonsfond Norge har så langt ikke blitt overført til statskassen, men løpende lagt til denne delen av fondet. Det vises til omtale av forslaget om en ny regel for årlig uttak fra Statens pensjonsfond Norge (SPN) i avsnitt 8.2, for å løse utfordringene med SPNs høye eierandeler på Oslo Børs.

Tabell 3.16 Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
	Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet	832,2	642,8	-22,8
-	Overført til statskassen	336,5	413,6	22,9
+	Rente- og utbytteinntekter mv.	360,6	451,6	25,2
=	Overskudd i Statens pensjonsfond	856,3	680,7	-20,5
Memo:				
Anslått kapital i Statens pensjonsfond per 31.12.2024 (målt til markedsverdi)				18 890
Hvorav utlandsdelen utgjør				18 500

Kilde: Finansdepartementet.

3.5 Oppsummering. Saldering av statsbudsjettet og finansieringsbehov

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd finansieres av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettet gjøres opp i balanse før lånetransaksjoner. Statsbudsjettets finansieringsbehov bestemmes derfor av differansen mellom utlån mv. og tilbakebetalinger og bevilges over kap. 5999 Statslånemidler, post 90. Bevilgningen til statslånemidler er en saldering av statsbudsjettets inntekter og utgifter medregnet lånetransaksjoner. Ved nysalderingen om høsten gjøres det et endelig vedtak om statslånemidler. Ved årsavslutningen blir statsregnskapet gjort opp, og det blir foretatt en endelig årsavslutningsrapportering slik at kap. 5999 viser bruttofinansieringsbehovet slik det fremkommer i regnskapet. Brutto finansieringsbehov vil kunne avvike fra budsjettvedtaket i forbindelse med nysalderingen om høsten som følge av at det endelige regnskapet på de enkelte budsjettpostene vil kunne avvike noe fra de vedtatte bevilgningene.

Tabell 3.17 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

Mrd. kroner

	Inntekter/utgifter/balanse	Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025	Endring i pst.
1.	Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)	2 388,6	2 250,0	-5,8
2.	Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	2 725,1	2 663,6	-2,3
3.	Overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-336,5	-413,6	22,9
4.	Overføring fra Statens pensjonsfond utland	336,5	413,6	22,9
5.	Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	0,0	0,0	
6.	Utlån, gjeldsavdrag mv.	226,0	307,3	36,0
7.	Tilbakebetalinger mv.	124,1	133,2	7,3
8.	Utlån mv., netto (6-7)	101,9	174,1	70,9
9.	Samlet finansieringsbehov – av kontantbeholdning og lånemidler (8-5)	101,9	174,1	70,9

Kilde: Finansdepartementet.

Statens *faktiske* lånebehov og forslag om lånefullmakter kan avvike fra finansieringsbehovet som fremgår av tabell 3.17. Det skyldes at det ved vurderingen av statens lånebehov i markedet også tas hensyn til virkningen av statens transaksjoner på likviditeten i pengemarkedet. Det vises til nærmere omtale av statens faktiske lånebehov og forslag om lånefullmakter i kapittel 7.

4 Utviklingstrekk på statsbudsjettets utgiftsside i perioden 2017–2025

4.1 Innledning

Kapittelet presenterer beregninger av realvekst på utgiftssiden av budsjettet i perioden 2017–2025. Beregningene av realvekst gir uttrykk for utviklingen i ressursbruken på ulike utgiftsområder utover lønns- og prisvekst. De innledende avsnittene viser utviklingen i bevilgningene til ulike utgiftsområder over tid, korrigert for prisstigning og endret oppgavefordeling. I avsnitt 4.4 vises utviklingen i utgiftsområdene sammenlignet med veksten i økonomien ellers. Avsnitt 4.5 går gjennom folketrygdens utgifter. I avsnitt 4.6 omtales bevilgningene til forskning over statsbudsjettet.

Endringer i statsbudsjettets utgifter følger både av nye prioriteringer og tidligere vedtak. For noen rettighetsfestede ordninger vil veksten også påvirkes av demografiske endringer. Eksempler på dette er utgifter til pensjons- og trygdeutbetalinger.

Beregningene av realvekst er ikke et mål for resultatet av politikken på utgiftsområdene. Hvordan tildelte midler brukes er også viktig for resultatoppnåelsen. Økt produktivitet vil i mange statlige virksomheter bidra til både økt tjenesteproduksjon og økt kvalitet. På enkelte områder kan det derfor over tid være store forbedringer i tjenester uten økt ressursbruk. Slike forbedringer er imidlertid vanskelige å måle presist.

Utviklingen i statens utgifter gir ikke nødvendigvis et godt uttrykk for prioriteringen på områder hvor skatte- og avgiftspolitikken er viktig for rammevilkårene. For eksempel vil et nytt tilskudd til et formål dekkes i disse analysene, men ikke et skattefradrag til samme formål.

Beregningene tar utgangspunkt i tall fra statsregnskapet, anslag på regnskap for 2024 og forslag til budsjett for 2025. Anslag på regnskap 2024 er basert på gjeldende budsjett etter Stortingets behandling av forslag til tilleggsbevilgninger våren 2024 og oppdaterte anslag på enkelte områder, jf. omtale i kapittel 6. Særskilte bevilgninger knyttet til pandemien trekker opp veksten for perioden 2017 til 2021. Dette bidrar samtidig til å forklare lav og negativ vekst på noen utgiftsområder fra 2021 til 2024.

Realveksten er basert på Finansdepartementets prognoser for budsjettdeflatorer som tar utgangspunkt i statistikk for prisutvikling fra Statistisk sentralbyrå og lønnsvekstberegninger fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene. Det er i hovedsak korrigert for endringer i statsbudsjettets inndeling. Beregningen er basert på statsbudsjettets kapittel- og postinndeling for 2025-budsjettet. Datagrunnlaget og beregningsmetoden er nærmere omtalt i boks 4.1.

4.2 Samlet utgiftsvekst for statsbudsjettet

Figur 4.1 Reell, underliggende utgiftsvekst på statsbudsjettet. Prosentvis vekst

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.1 viser statsbudsjettets reelle, underliggende utgiftsvekst (medregnet folketrygden) i perioden 2017–2025. Ved beregning av den underliggende utgiftsveksten holdes blant annet utgifter til statlig petroleumsvirksomhet, dagpenger og renter utenom, jf. boks 2.1.

I 2020 ble utgiftsveksten svært høy som følge av de ekstraordinære tiltakene i møte med pandemien. Også i 2021 var det et betydelig omfang av tiltak i møte med pandemien. Den reelle underliggende utgiftsveksten for 2021 er likevel negativ siden omfanget av ekstraordinære tiltak var lavere. Den relativt store veksten i 2023 skyldes blant annet at den ekstraordinære priskompensasjonen som ble innarbeidet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2023, i etterkant har vist seg å legge til rette for økt aktivitet siden pris- og lønnsveksten ble lavere enn antatt.

Veksten fra i fjor til i år er nå anslått til 2,5 pst., mot 0,7 pst. da budsjettet for 2024 ble fremmet høsten 2023. Økningen skyldes en rekke tilleggsbevilgninger i år, blant annet økt støtte til Ukraina gjennom Nansen-programmet, økte bevilgninger til forsvarssektoren og anslagsendringer i folketrygden.

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter fra 2024 til 2025 anslås til 1,0 pst., som er noe lavere enn i de to foregående årene. Dette må blant annet ses i sammenheng med de nevnte tilleggsbevilgningene i år.

Boks 4.1 Datagrunnlaget for beregningene

Grunnlagsdataene for kapittelet er hentet fra statsregnskapet, anslag på regnskap 2024 som omtalt i avsnitt 6.1 og budsjettforslaget i Gul bok 2025. For noen bevilgninger har det vært nødvendig å foreta en skjønnsmessig gruppering på områder. Lånetransaksjoner er i sin helhet holdt utenfor beregningene.

I analyseperioden har det vært funksjonsendringer mellom departementene, omlegginger i budsjetteringspraksis og omorganiseringer av statlige virksomheter. Det er derfor foretatt flere korreksjoner for at dataene skal bli mest mulig sammenlignbare mellom år. Det gjelder for eksempel overgang til bruttobudsjettering og omdanning av statlige virksomheter.

Fra og med 2017 har de fleste statlige virksomheter som ikke tidligere betalte pensjonspremie, betalt en sjablongmessig beregnet pensjonspremie til Statens pensjonskasse. Fra 2022 er det innført virksomhetsspesifikk hendelsesbasert pensjonspremie for statlige virksomheter. I den forbindelse ble tilskuddet til Statens pensjonskasse under kap. 612 økt med 1,1 mrd. kroner mot en tilsvarende netto nedjustering av virksomhetenes bevilgninger. Bevilgningene i tidligere år er korrigert for omleggingen, slik at realveksten mellom år ikke skal påvirkes av 2017- og 2022-reformene. Korreksjonene medfører at det for utgiftsområdene ikke er direkte samsvar mellom de tallene som er brukt her, og de som finnes i andre publikasjoner.

Ved endret funksjonsdeling som følge av endret regjeringssammensetning i 2019, presenteres likestillingsområdet som *Kultur- og likestilling*, mens *Kirke- og livssynsamfunn* inngår i *Barn, familie, tros- og livssynssamfunn*. Etter ny regjering høsten 2021 ble ansvaret for integreringsområdet overført fra Kunnskapsdepartementet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet, men integreringsområdet presenteres i oversikten under Utlendingsområdet inkludert inkludering. Kystverket, som er overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet, presenteres i oversikten fortsatt under Andre samferdselsformål. Etter opprettelsen av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i år er utgiftsområdet Kommunal- og distriktsformål utenom rammetilskudd delt i henholdsvis Digitaliserings- og forvaltningsområdet og Kommunal- og distriktsformål utenom kommunale rammetilskudd.

Alle kronebeløp er oppgitt i nominelle priser. For årene 2017–2023 er det tatt utgangspunkt i regnskapstall, mens 2024-tallene er anslag på regnskap inkludert tilleggsbevilgninger hittil i år og oppdaterte anslag på enkelte områder.

Realveksten er basert på Finansdepartementets prognoser for budsjettdeflatorer som tar utgangspunkt i statistikk for prisutvikling fra Statistisk sentralbyrå og lønnsvekstberegninger fra *Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene*. Disse prisindeksene er valgt for å gi et best mulig uttrykk for utgiftsveksten. Prisindeksene i beregningene gjelder for relativt brede grupper som statlig lønn, andre driftsutgifter, investeringer og overføring til kommuneforvaltningen og private. Siden en analyserer ressursbruken sett fra utgiftssiden på statsbudsjettet, benyttes flere prisindekser som reflekterer prisutviklingen for disse områdene, og disse kan være ulike. Det betyr for eksempel at realveksten på to områder vil være ulik selv om de har samme relative økning i bevilgningene, dersom sammensetningen av deflatorene er ulike på de to områdene.

Realveksten er beregnet basert på bruken av innsatsfaktorer i de enkelte statlige virksomheter. Den årlige veksten i statlige virksomheters produktivitet vil dermed ikke være reflektert i realveksten i dette kapittelet.

4.3 Realvekst på statsbudsjettets utgiftsområder

Tabell 4.1 viser årlig realvekst i prosent innenfor ulike utgiftsområder. Figur 4.2 viser utgiftsområdenes størrelse i 2025. Folketrygden er holdt utenom i dette avsnittet og omtales i avsnitt 4.5.

Bevilgningene til *internasjonal bistand* i 2025 viser en nominell reduksjon fra anslag på regnskap for inneværende år. Dette må ses i sammenheng med bevilgningsøkninger i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett (RNB), blant annet til Ukraina og Gaza. Regjeringens forslag til bistandsbudsjett for 2025 utgjør 52,9 mrd. kroner, som er 0,2 mrd. kroner mer enn i Saldert budsjett 2024. Som andel av anslått BNI utgjør bistandsbudsjettet 0,92 pst. Utgifter innenfor bistand har økt vesentlig de senere år, noe som reflekteres i den årlige realveksten på 1,7 pst. fra 2021 til 2024. Bevilgningene som er inkludert i kategorien for

internasjonal bistand, sammenfaller ikke helt med det som inngår i regjeringens forslag til bistandsbudsjett, jf. tabellnote.

Statlige bevilgninger til *opplæring og barnehager* gjelder i all hovedsak bevilgninger til grunnopplæring (herunder kvalitetsutvikling og private skoler), statlige øremerkede tilskudd til barnehager, og voksenopplæring. Kategorien omfatter ikke rammetilskuddene til kommunesektoren. Tabellen viser en reell økning på området fra 2024 til 2025 som blant annet har sammenheng med økte utbetalinger til private skoler. Tilskuddssatsene til private skoler øker kraftig som følge av kostnadsvekst i den offentlige skolen. Fra 2021 til 2024 var det samlet sett en nedgang som kan tilskrives utfasing av ekstraordinære pandemitiltak, mens det isolert sett var en kraftig realvekst på 16,3 pst. på barnehageområdet i perioden. Økningen skyldes en rekke ulike tiltak for å øke kvaliteten og kompetansen i barnehagene. Den samlede veksten fra 2017 til 2021 kan tilskrives økte utgifter i grunnopplæringen, hvor utgiftene har økt med 4,5 pst. årlig i perioden. Det er korrigert for innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet.

Høyere utdanning og forskning under Kunnskapsdepartementet består i hovedsak av bevilgninger til universiteter, høyskoler, fagskoler og forskningsbevilgninger under Kunnskapsdepartementet. Nedgangen fra 2024 til 2025 skyldes reduserte kontingentutgifter til EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, og EUs rammeprogram for utdanning, opplæring, ungdom og idrett. Norges kontingent fastsettes ut fra Norges BNP i forhold til EU-landenes. De reduserte kontingentutgiftene i 2025 skyldes en reduksjon i Norges relative BNP og lavere valutakurs. Tilsvarende skyldtes økningen fra 2021–2024 endret relativ BNP-andel og høyere valutakurs. I perioden 2017 til 2021 utgjør den gjennomsnittlige årlige utgiftsveksten i høyere utdanning utenom forskning 1,8 pst. SSB publiserer årlig en oversikt over nivået på de samlede bevilgningene til forskning og utvikling (FoU) på statsbudsjettet og utviklingen over tid, jf. omtale i avsnitt 4.6.

Boks 4.2 Rammetilskudd til kommuneforvaltningen

Flere av de største offentlige velferdsordningene ivaretas av kommunene. Dette gjelder blant annet barnehage, grunnskole, primærhelsetjenester og eldreomsorg. Kommuneforvaltningens viktigste inntektskilder er lokale skatter og overføringer fra staten. Overføringene fra staten er både generelle rammetilskudd og øremerkede tilskudd til spesifikke formål. Rammetilskuddene fra staten til kommuner og fylkeskommuner er ikke fordelt på de enkelte kommunale utgiftsformålene. Beregningene for de statlige bevilgningene under utgiftsområdene inkluderer derfor bare de øremerkede tilskuddene til kommunene og ikke finansiering gjennom rammetilskudd.

I analyseperioden er det foretatt enkelte endringer i oppgavefordelingen mellom staten og kommunene/fylkeskommunene, blant annet på samferdselsområdet. Fra 2020 er en rekke øremerkede tilskudd innlemmet i rammetilskuddene til kommuner og fylkeskommuner. Dette utgjør om lag 5 mrd. kroner. Fra 2022 er rammetilskuddet økt med 1,3 mrd. kroner som følge av barnevernsreformen. Det er korrigert for disse innlemmingene i tallene for rammetilskuddene til kommuner og fylkeskommuner og i presentasjonen av realveksten for de berørte politikkområdene.

Skattenes andel av samlede inntekter for kommunene og fylkeskommunene har blitt justert i løpet av perioden, og dette reflekteres i størrelsen på de statlige overføringene til kommuneforvaltningen. Disse endringene er det i hovedsak ikke korrigert for i rammetilskuddene til kommuneforvaltningen i beregningene i dette kapittelet. For en samlet omtale av kommuneøkonomien henvises det til avsnitt 3.1 i Nasjonalbudsjettet 2025.

Tabell 4.1 Utviklingen i utgiftsområder 2017–2025. Nominelle tall i mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst

	Nominell verdi				Gjennomsnittlig årlig realvekst		
Utgiftsområde	2017	2021	2024	2025	2017–2021	2021–2024	2024–2025
Internasjonal bistand[1]	28,7	35,2	42,9	42,4	2,1 %	1,7 %	-2,7 %
Utdanning							
– Statlige bevilgninger til opplæring og barnehager	12,7	16,3	18,3	19,3	3,3 %	-1,0 %	3,5 %
– Høyere utdanning og forskning under Kunnskapsdepartementet	55,1	66,2	80,2	80,6	1,8 %	1,5 %	-1,5 %
Kultur og likestilling	17,2	25,6	24,3	25,5	7,2 %	-6,5 %	3,1 %
Rettsvesen og beredskap inklusiv Svalbardbudsjettet	34,8	41,7	51,1	52,2	1,5 %	1,8 %	0,3 %
Utlendingsområdet inkl. integrering av innvandrere	23,9	11,5	34,6	35,2	-19,3 %	36,8 %	-0,2 %
Kommunal- og distriktsformål utenom rammetilskudd til kommunesektoren	7,7	11,4	9,5	9,3	7,4 %	-10,9 %	-3,9 %
Digitaliserings- og forvaltningsområdet	10,8	10,0	21,7	23,3	-4,3 %	20,7 %	4,0 %
Arbeid og sosiale formål	31,8	39,9	41,7	47,7	2,8 %	-3,4 %	12,2 %
Helse							
– Spesialisthelsetjenesten	144,4	186,3	219,4	227,7	3,4 %	0,5 %	-0,3 %
– Andre helseformål	17,0	27,6	19,4	19,4	9,5 %	-15,3 %	-2,9 %
Barn, familie, tros- og livssynssamfunn	28,2	32,9	42,8	45,3	1,5 %	4,0 %	3,0 %
Næringsformål							
– Næring og fiskeri	12,6	27,6	22,8	19,3	17,9 %	-10,7 %	-17,3 %
– Landbruk og mat	18,0	20,5	31,5	33,1	0,1 %	10,1 %	0,6 %
Energiformål, inkl. strømstønad (ekskl. statlig petroleumsvirksomhet)	3,8	6,2	12,9	13,3	9,1 %	22,5 %	0,8 %
Samferdselsformål							
– Vei- og jernbaneformål	54,4	71,3	76,4	79,5	3,4 %	-2,8 %	1,9 %
– Andre samferdselsformål	6,9	14,8	18,6	20,2	17,2 %	2,8 %	5,4 %
Forsvarsformål[2]	47,3	61,1	97,3	101,4	3,0 %	10,7 %	1,6 %
Klima og miljø[3]	12,5	15,4	25,7	26,4	1,8 %	12,6 %	0,6 %
Statlig administrasjon, EØS-finansierings-ordninger mv.	24,3	28,4	32,6	31,0	0,8 %	-0,4 %	-6,8 %
Underliggende utgiftsvekst i statsbudsjettet, samlet					2,5 %	2,1 %	1,0 %
Rammetilskudd til kommunesektoren[4]	177,7	206,3	238,5	253,0			
Kompensasjon for merverdiavgift til offentlig forvaltning og private	31,0	38,6	46,5	48,7			
Renter på statsgjeld	8,9	9,9	15,2	18,3			
Statlig petroleumsvirksomhet	26,6	24,7	30,1	29,6			

[1] *Internasjonal bistand* inkluderer ikke bevilgninger som regnes som bistand under andre departementer enn Utenriksdepartementet, herunder klima- og skogsatsingen under Klima- og miljødepartementet. Utgiftsområdet inkluderer heller ikke ODA-godkjente flyktningutgifter i Norge og kapitaltransaksjoner (kapital til Norfund/Klimainvesteringsfondet). Utgifter til administrasjon som fra 2025 er gått inn i Utenriksdepartementets driftsbevilgninger, er korrigert for og i tabellen presentert under internasjonal bistand.

[2] *Forsvarsformål* er her definert annerledes enn ved rapportering til NATO. Blant annet er ikke bevilgninger til anskaffelsen av nye redningshelikoptre inkludert i tabellen.

[3] Politikkområdet omfatter utgifter til klima- og miljøtiltak kun på Klima- og miljødepartementets områder.

[4] Realvekst i kommunesektoren omtales i Nasjonalbudsjettet 2025, avsnitt 3.1.4.

Kilde: Finansdepartementet.

Innenfor området *kultur og likestilling* var det en sterk vekst i perioden 2017 til 2021, som skyldes ekstraordinære bevilgninger i forbindelse med pandemien. Fra 2021 til 2024 var det en gjennomsnittlig årlig nedgang, blant annet som følge av utfasing av tiltak etter pandemien. Samlet er ressursinnsatsen på området økt etter 2017, selv etter den nevnte utfasingen. Det er beregnet en realvekst på 3,1 pst. neste år. Bevilgningsøkninger til merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, musikk- og scenekunstinstitusjoner, Nasjonalbiblioteket og nasjonale kulturbygg forklarer mye av denne veksten.

Bevilgningene til *rettsvesen og beredskap* har siden 2017 hatt en årlig realvekst på 1,4 pst. som blant annet skyldes investeringer i landsdekkende nødnett, redningshelikoptre, politihelikoptre, nytt beredskapssenter for politiet og sikrede datasentre i justissektoren, samt økt bevilgning til politiet. I motsatt retning trekker blant annet virkningene av at refusjoner til kommunene og statsforvalterne for ordningen med karantenehotell falt bort etter pandemien. I perioden 2021–2024 er den årlige realveksten økt sammenlignet med tidligere. Dette skyldes blant annet at det siden 2022 har blitt iverksatt flere tiltak i møte med krigen i Ukraina, og at sikkerhet og beredskap generelt har vært høyt prioritert. Bevilgninger til politi og sivile beredskapsaktører er økt.[3] Realveksten mellom 2024 og 2025 må sees i sammenheng med Revidert nasjonalbudsjett 2024 hvor bevilgningene til politi og rettssikkerhet økt betydelig.

Utgiftene på utlendingsområdet[4] varierer fra år til år fordi tilstrømningen av asylsøkere varierer. Det store antallet ankomster høsten 2015 medførte spesielt høye utgifter på området i perioden 2015 til 2017 og en nedgang i etterkant. Bevilgningsnivået fra 2021 til 2024 har igjen økt kraftig som følge av ankomster fra Ukraina. Fra 2024 til 2025 anslås en svak reduksjon i utgiftene ved at utgiftene til asylmottak og integreringstilskudd går ned, mens blant annet utgiftene tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger øker.

---

3 Bevilgningen til vergemål er i hovedsak flyttet fra Justis- og beredskapsdepartementet til statsforvalterne under Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet fra 2024.

4 *Utlendingsområdet* omfatter Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, utgifter i forbindelse med innkvartering av asylsøkere og integrering av innvandrere, i tillegg til grunnopplæring av asylsøkere, barnevernets omsorgssentre for enslige mindreårige og statlige utgifter til kommunale barneverntiltak for flyktninger og asylsøkere.

Figur 4.2 Statsbudsjettets utgifter i 2025. Mrd. kroner

Kilde: Finansdepartementet.

Området *kommunal- og distriktsformål utenom rammetilskudd til kommunesektoren*[5] omfatter distriktsutvikling og regional utvikling, samiske forhold og nasjonale minoriteter og bolig- og bomiljøtiltak. Nedgangen i 2025 skyldes i hovedsak utfasing av kompensasjon for delingskostnader for kommuner og fylkeskommuner samt avvikling av tilskudd til utleieboliger, mens nedgangen i perioden 2021 til 2024 har sammenheng med utfasing av den kommunale kompensasjonsordningen til lokale virksomheter under pandemien.[6] Kategorien omfatter ikke rammetilskuddene til kommunesektoren, som utgjør en betydelig andel av kommunal- og distriktsdepartementets budsjett.[7] I 2025 foreslår regjeringen en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 6,8 mrd. kroner, tilsvarende 1,3 pst.

Digitaliserings- og forvaltningsområdet ble skilt ut fra området *kommunal- og distriktsformål* i år. Området omfatter statsforvalterembetene, forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, personvern og statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning. Utgiftene til disse formålene har økt kraftig siden 2021, etter en realnedgang i perioden 2017 til 2021. Økningen skyldes i hovedsak statlige byggeprosjekter, herunder nytt regjeringskvartal. På grunn av oppstart og ferdigstillelse av byggeprosjekter vil utgiftene til slike prosjekter kunne variere betydelig mellom år.

Utgiftsområdet *arbeid og sosiale formål* viser en stor økning fra 2024 til 2025 på 12,2 pst. Dette skyldes blant annet at bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak og til Nav foreslås økt, i tillegg til økte utgifter til AFP og en vesentlig økning i tilskuddet til Statens pensjonskasse blant annet som følge av flere pensjonister. I perioden mellom 2021 til 2024 var det en nedgang på utgiftsområdet blant annet fordi de midlertidige bevilgningsøkningene til Nav i forbindelse med koronapandemien ble faset ut. Samlet er det en reell økning i bevilgningsnivået på området gjennom perioden 2017 til 2025. Det er korrigert for overføring av Havindustritilsynet (tidligere Petroleumstilsynet) til Energidepartementet i 2023. Folketrygden inngår ikke i dette utgiftsområdet, men omtales i avsnitt 4.5.

Bevilgningene til *spesialisthelsetjenesten* anslås samlet til en svak realnedgang fra i år til neste år. Holdes investeringslån utenfor, viser området en reell vekst på 1,5 pst. i 2025.[8] Det er høyere enn i perioden 2021–2024, da bevilgningene reelt økte med 0,5 pst. årlig.[9] Bevilgningen til de regionale helseforetakene øker for å kompensere for behovet som følger av den demografiske utviklingen, og satsing på redusert ventetid, som isolert sett trekker realveksten opp. Samtidig foreslår regjeringen å videreføre flere av bevilgningsøkningene fra Revidert nasjonalbudsjett 2024 som isolert sett gir en uendret realvekst. Bevilgningen til investeringslån reduseres i 2025, hovedsakelig som følge av fremdriften i igangsatte prosjekter. Bevilgningene til investeringslån kan variere mye fra år til år, og utbetaling av investeringslån justeres i takt med fremdriften i prosjektene. Regjeringen forslår også tre nye investeringsprosjekter, men med en lav utbetaling av samlet låneramme i 2025. Betaling av avdrag på investeringslån er trukket fra de samlede utgiftene i tabell 4.1.

Området *Andre helseformål* består av tiltak for folkehelsen, helseforvaltning, støtte til helse- og omsorgstjenester i kommunene, tannhelse og oppbygging av kunnskap og kompetanse. Nedgangen i 2025 skyldes i hovedsak en forventet utvikling i prosjekter og flytting av midler til andre departementer, blant annet i forbindelse med opprettelsen av et voksenvaksinasjonsprogram som det ikke er korrigert for i tallene. Fra 2021 til 2024 reduseres bevilgningen i gjennomsnitt årlig med 15,3 pst. Nedgangen skyldes utfasing av ekstraordinære bevilgninger i 2021, 2022 og 2023 som følge av pandemien, herunder bevilgninger til vaksine mot covid-19 og innkjøp av hurtigtester.

Området *barn, familie, tros- og livssynssamfunn*[10] omfatter barne- og familievern, barnetrygd, kontantstøtte og tiltak innen tros- og livssynssamfunn. Mens utbetalingene av barnetrygd ventes å øke neste år, faller utbetalingene av kontantstøtte. Økte utgifter til barnetrygden i 2023, 2024 og 2025 skyldes økte satser i 2020, 2021, 2023 (herunder omlegging av særfradraget for enslige forsørgere) og i 2024. Antallet mottakere av barnetrygd har vært stabil i samme periode. Utgiftene til kontantstøtten har gått ned og må

---

5 Området omfatter også distrikts- og regionalpolitikk, samiske formål, nasjonale minoriteter, bolig, bomiljø og byutvikling og geodata. Fra 2024 ble det skilt ut følgende områder til Digitaliserings- og forvaltningsområdet: statsforvalterembetene, forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, personvern og statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning.

6 Det er tatt hensyn til delingen av Kommunal- og distriktsdepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

7 Se nærmere omtale i boks 4.2

8 Helseforetakene har frem til 2021 og i 2025 overtatt ansvaret for finansieringen av enkelte legemidler fra folketrygden som det er korrigert for i realvekstberegningene.

9 Dette inkluderer blant annet utfasing av ekstraordinære bevilgninger som følge av pandemien.

10 Bevilgninger til å dekke utestående krav på feriepenger i 2017 i forbindelse med fristillingen av Den norske kirke er holdt utenom.

sees i sammenheng med endringer i ordningen fra august 2024, og at færre benytter seg av ordningen. Utgiftene til tilskudd til tros- og livssynssamfunn har økt betydelig fordi staten i 2021 overtok ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn, tidligere finansiert gjennom kommunenes rammetilskudd, og på grunn av endringer i medlemstall samt ny lov om tros- og livssynssamfunn. Utgiftene på dette området har også økt siden 2023 som følge av bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg. Utgifter til statlige barnevernstiltak har økt i senere år, blant annet som følge av økte priser på tiltak, dette gjelder særlig mellom 2024 og 2025.

Området *næring og fiskeri* viser en nedgang neste år, blant annet knyttet til engangsbevilgning i 2024 til tapsavsetning for grønn industrifinansiering i Innovasjon Norge og at det ikke bevilges ytterligere risikokapital til Investinor AS. Den årlige, gjennomsnittlige realnedgangen i perioden 2021–2024 skyldes i hovedsak utfasing av midlertidige støtteordninger fra koronapandemien.

Området *landbruk og mat* gjelder i hovedsak bevilgninger i forbindelse med jordbruksavtalen. Budsjettstøtten over jordbruksavtalen har økt markant de seneste årene. Lavere anslag for utbetalinger gjennom ordningen for tilskudd ved produksjonssvikt bidrar til å trekke ned realveksten mellom 2024 og 2025. Samlet støtte til landbruket fremkommer ikke alene på utgiftssiden av budsjettet. Støtten føres også ved hjelp av importvernet for landbruksvarer og skattefordeler gjennom jordbruksfradraget.

Området *energiformål, inklusiv strømstønad (eksklusiv statlig petroleumsvirksomhet)* omfatter Sokkeldirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, overføring til Norges forskningsråd over Energidepartementets budsjett og tiltak for å fremme CO_2-håndtering. Havindustritilsynet er fra 2023 overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Økningen i 2025 fra 2024 skyldes økte anslag for utgifter til CO_2-håndtering gjennom statens bidrag til Langskip. Den midlertidige strømstønadsordningen for husholdninger og borettslag som ble etablert i 2022, forklarer i hovedsak den store økningen i perioden 2021 til 2024.

Utgiftene til *vei- og jernbaneformål*[11] viser en reell utgiftsøkning på 1,9 pst. fra i år til neste år. Utgiftene til vegformål i 2025 øker med 4,1 pst., mens jernbaneformål reduseres med 1,2 pst. Reduksjonen under jernbaneformål skyldes i hovedsak redusert planlegging av nye effektpakker og igangsetting av færre store infrastrukturprosjekter enn tidligere år. For vegformål henger økningen i hovedsak sammen med økte utgifter til OPS-prosjekter og riksveginvesteringer. Det er i tallene korrigert for innlemming av øremerkede tilskudd i fylkeskommunenes rammetilskudd.

Det har vært høy realvekst i *andre samferdselsformål* i perioden 2017 til 2025. Økningene i 2024 og 2025 skyldes i hovedsak økt tilskudd til Avinor til bygging av nye lufthavner i Bodø og Mo i Rana samt halverte maksimaltakster og økt kapasitet på flyrutene staten kjøper på kortbanenettet (FOT-rutene).

Utgiftene til *forsvarsformål* er økt kraftig de senere årene. Økningen siden 2021 skyldes opprettelse av Nansen-programmet for militær og sivil støtte til Ukraina, opptrapping av forsvarsbudsjettet i tråd med foregående langtidsplan, tiltak for økte ambisjoner ut over langtidsplanen og økte utgifter som følge av valutajustering av investeringskostnader. Økningen fra 2024 skyldes i hovedsak en opptrapping av forsvarsbudsjettet med 15,5 mrd. kroner i tråd med de økonomiske rammene i ny langtidsplan. I tillegg foreslås forsvarsbudsjettet økt blant annet for å gjenanskaffe donert materiell til Ukraina og gjennomføre prosjekt for nytt hovedbygg på Jan Mayen. Realveksten mellom 2024 og 2025 må sees i sammenheng med Revidert nasjonalbudsjett 2024 hvor forsvarsbudsjettet ble økt med over 13 mrd. kroner.

Utgifter til utgiftsområdet *klima- og miljø* omfatter tiltak under Klima- og miljødepartementet. Det har vært en betydelig vekst i utgiftene de seneste årene, blant annet som følge av økte overføringer til Klima- og energifondet som forvaltes av Enova, økte bevilgninger til CO_2-kompensasjonsordningen for industrien og til det internasjonale Klima- og skoginitiativet. Utgifter til klima- og miljøtiltak under andre departementer er ikke medregnet. Utgiftene i denne kategorien gir derfor ikke et fullstendig uttrykk for de samlede prioriteringene av norsk klima- og miljøpolitikk på utgiftssiden. Klima- og miljøpolitikken føres dessuten i stor grad ved hjelp av skatter, avgifter, kvoter og reguleringer.

Utgiftsområdet *statlig administrasjon, EØS-finansieringsordningene mv.* omfatter i hovedsak utgifter til Kongehuset, Stortinget, regjeringen, administrasjonen av departementene og deler av budsjettene til Utenriksdepartementet og Finansdepartementet som har karakter av fellesadministrasjon, herunder EØS-finansieringsordningene.

[11] Det er korrigert for oppgaveendringer i forbindelse med forvaltningsreformen. For 2020 er det korrigert for overføring av veiadministrasjon til fylkeskommunene.

Bevilgningene til EØS-finansieringsordningene reduseres nominelt fra 2,7 mrd. kroner i 2024 til 0,6 mrd. kroner i 2025, tilsvarende en reell nedgang på 77,3 pst. Bevilgningen til EØS-finansieringsordningene varierer mye, og den store reduksjonen er knyttet til at de regulære programmene ble avsluttet i 2024. Ny avtale om EØS-midler ble nylig undertegnet, og forhandlinger om programinnretning i mottakerlandene igangsettes. Utenom EØS-finansieringsordningene er det en reell nedgang neste år på om lag 0,4 pst., mens den årlige økningen over perioden 2021 – 2024 var gjennomsnittlig 1,3 pst.

Tabell 4.1 viser nominelle tall for *rammetilskuddene til kommuner og fylkeskommuner*. Ettersom rammetilskuddene kun er én av flere finansieringskilder for kommuner og fylkeskommuner, er det ikke beregnet realvekst for dette området. Videre kan rammetilskuddene endres betydelig mellom år som følge av innlemming av øremerkede tilskudd og fastsettelsen av skattørene for kommunene og fylkeskommunene. Det er i tabell 4.1 korrigert for store reformer som påvirker nivået på rammetilskuddene, jf. boks 4.2 Rammetilskudd til kommuneforvaltningen. Når en beregner den samlede underliggende realveksten i statsbudsjettet medregnet folketrygden, korrigeres ofte de kommunale rammetilskuddene for skatteendringer som påvirker veksten i kommuneforvaltningens økonomi. Det er ikke korrigert for endringer i skattereglene i tabell 4.1. Kommuneøkonomien omtales utførlig i den årlige kommuneproposisjonen og av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi.

Det gis årlig et betydelig beløp i *kompensasjon for merverdiavgift* til kommuner, statlige virksomheter og private. I tabell 4.1 er ikke disse bevilgningene fordelt på formål.

Utgiftene til *renter av statsgjelden* varierer som følge av statens lånestrategi og endringer i rentenivået. Bevilgningene er et resultat av tekniske forutsetninger om låneopptak og renteutviklingen mer enn prioriteringer i budsjettet. I Norge dekkes det oljekorrigerte underskuddet av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettets renteutgifter er dermed uavhengig av den oljekorrigerte balansen på statsbudsjettet.

Statlig petroleumsvirksomhet omfatter utgifter til statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) og utgifter i forbindelse med disponering av innretninger på kontinentalsokkelen. Utgiftene til petroleumsvirksomheten varierer til dels betydelig mellom år. Det er særlig investeringsutgiftene som varierer mye.

4.4 Utvikling i statsbudsjettets utgifter i forhold til BNP-veksten

Det vil normalt være vekst i økonomien. Dette avsnittet viser utviklingen i utgiftsområder sammenlignet med den årlige veksten i økonomien ellers, det vil si i hvilken grad utgiftsområdene følger utviklingen i brutto nasjonalprodukt (BNP) for fastlandet. Høyere vekst på et utgiftsområde enn i økonomien generelt kan peke i retning av at området har vært særlig prioritert, men høyere vekst kan også skyldes endringer i sammensetningen i befolkningen eller andre forhold som ikke er politisk bestemt.

Figur 4.3 sammenligner gjennomsnittlig årlig vekst for de enkelte utgiftsområdene med veksten i fastlands-BNP i perioden 2017–2025. Fra 2017 til 2025 anslås nå veksten i fastlands-BNP til 13,9 pst. reelt og 53,4 pst. nominelt. I figuren er de samme utgiftsområdene fra avsnitt 4.3 vist etter vekst i mrd. 2025-kroner. Utgiftene er her omregnet med nominell vekst i BNP, og ikke de ulike budsjettdeflatorene. Tallene er derfor sammenlignbare på tvers av utgiftsområder og gir et uttrykk for prioritering av områder på statsbudsjettet. Folketrygden er nærmere omtalt i avsnitt 4.5.

I perioden er det utgifter til forsvarsformål, andre samferdselsformål, folketrygden, energiformål med strømstønad og klima- og miljøformål som viser størst vekst målt i kroner utover det en vekst tilsvarende fastlands-BNP skulle tilsi. Veksten under forsvar skyldes opptrappingen av forsvarsbudsjettet og opprettelsen av Nansen-programmet for Ukraina, jf. omtale under 4.3. Selv med reduserte anslag for strømpriser i 2025 bidrar den midlertidige strømstønadsordningen for husholdninger og borettslag til høy vekst på energiområdet. Under andre samferdselsformål er det særlig kjøp av innenlandske flyruter og tilskudd til Avinor for bygging av nye lufthavner i Mo i Rana og Bodø som trekker opp veksten.

De områdene som går mest ned i forhold til veksten i BNP, er kategorien andre helseformål og området statlig administrasjon, EØS-finansieringsordninger mv. Nedgangen for andre helseformål skyldes særlig reduksjon i utgiftene til investeringstilskudd til kommunale omsorgstjenester, og utfasing av forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene. Ved utfasingen ble finansieringen tilbakeført til rammetilskuddet til deltakerkommunene på Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett. Nedgangen for statlig administrasjon, EØS-finansieringsordninger mv skyldes spesielt utbetalingstakten for EØS-finansieringsordningene omtalt over.

Samlet har utgiftssiden på statsbudsjettet vokst mer enn BNP-veksten i perioden. Veksten er finansiert igjennom økt fondsuttak. Ordinære utgifter på statsbudsjettet finansieres av skatte- og avgiftsinntekter og oljeinntekter. Siden 2017 har strukturelle skatter mv. reelt vokst svakere enn trendveksten i fastlands-BNP. Det skyldes blant annet betydelige skatteletter i perioden, samt skattefordeler for null- og lavutslippskjøretøy. Utviklingen i offentlige finanser er nærmere omtalt i kap. 3 i Nasjonalbudsjettet 2025.

Figur 4.3 Årlig gjennomsnittlig vekst i statsbudsjettet fra 2017 til 2025 målt mot utviklingen i BNP Fastlands-Norge[1]. Mrd. 2025-kroner

[1] Figuren viser vekst i statsbudsjettet for de samme områdene som det er beregnet realvekst for i tabell 4.1.
Kilde: Finansdepartementet.

4.5 Realvekst i folketrygdens utgifter

Utviklingen i folketrygdens utgifter vises i tabell 4.2 og figur 4.4, delt inn etter stønadstype. Dagpenger mv. er ikke inkludert.

Beløpene for perioden 2017–2023 er basert på regnskapstall, mens beløpene for 2024 er anslag på regnskap. For neste år brukes utgiftsanslag som følger av regjeringens budsjettforslag i Gul bok 2025. Utgiftene i 2020–2022 er påvirket av midlertidige regelendringer og andre konsekvenser av koronapandemien. På usikkert grunnlag anslås de midlertidige regelendringene i folketrygden, utenom dagpenger, å ha økt utgiftene med 3,5 mrd. kroner i 2020, 3,1 mrd. kroner i 2021 og 2 mrd. kroner i 2022. Dette gjelder i hovedsak midlertidige særregler for sykepenger, omsorgspenger og arbeidsavklaringspenger. I tillegg økte utgiftene som følge av økt bruk innenfor de ordinære reglene for disse ordningene.

Tall for realvekst i tabellen under illustrerer endringer i utgiftene utover det som skyldes generell prisvekst, lønnsvekst eller andre faste reguleringer som gjelder for de ulike stønadene. Endringer i sykepengeutgiftene skyldes blant annet endringer i fraværstilbøyeligheten og antall sysselsatte. Økningen i utgiftene til alderspensjon skyldes først og fremst flere pensjonister og at nye pensjonister i gjennomsnitt har høyere pensjon enn de som faller fra. For uføretrygd og andre stønader illustrerer tallene hovedsakelig endringer i antall mottakere.

For sykepenger fremkommer realveksten ved at utgiftene justeres for lønnsutviklingen. Utgiftene til arbeidsavklaringspenger, uføretrygd, enslige forsørgere og etterlatte justeres for utviklingen i folketrygdens grunnbeløp (G), mens alders-

pensjon er justert med G fratrukket 0,75 pst.[12] For legemidler vurderes hele den nominelle veksten som realvekst.

[12] Tilsvarende justering er benyttet også for 2021–2025 selv om reguleringsreglene har blitt endret for disse årene. Effekter av endringer i reguleringsreglene for disse årene, som har gitt høyere pensjonsregulering hvert av årene, vil dermed inngå som en del av realveksten.

Samlet sett har det vært en realvekst i folketrygdens utgifter hvert år siden 2017. Utgiftsveksten i disse rettighetsbaserte ordningene har begrenset handlingsrommet i budsjettpolitikken i betydelig grad, og dette forventes å gjelde også i de kommende årene ved en videreføring av dagens regelverk.

Tabell 4.2 Utviklingen i folketrygdens utgifter etter stønadstype[1] 2017–2025. Nivå i nominelle mrd. kroner og gjennomsnittlig årlig realvekst i pst.[2]

	Nominell verdi				Gjennomsnittlig årlig realvekst		
Stønadsutgifter	2017	2021	2024	2025	2017–2021	2021–2024	2024–2025
Sykepenger	39,8	50,3	67,5	71,3	2,7 %	5,1 %	1,1 %
Arbeidsavklaringspenger	34,8	33,7	47,2	50,8	-3,6 %	6,3 %	3,0 %
Uførhet	83,1	104,0	125,0	132,7	2,8 %	1,0 %	1,6 %
Alderspensjon	211,2	256,9	316,6	335,6	2,7 %	2,5 %	2,2 %
Stønader til enslige forsørgere og etterlatte	4,9	4,3	5,5	5,7	-6,1 %	3,6 %	-2,2 %
Foreldrepenger mv.	19,7	23,3	26,9	28,8	1,1 %	0,0 %	2,6 %
Legemidler mv.	11,1	14,9	18,6	19,6	7,1 %	6,8 %	4,6 %
Andre helseformål	17,2	22,0	25,8	26,7	3,3 %	0,5 %	-0,7 %
Stønader til merutgifter	10,2	10,7	14,2	15,2	-1,1 %	4,6 %	4,0 %
Sum	431,9	520,0	647,2	686,4	2,1 %	2,7 %	2,0 %

[1] Det er korrigert for større tekniske endringer i perioden. For eksempel er utgiftene til legemidler korrigert for overføring av legemidler til helseforetakene.

[2] Stønadsutgiftene følger hovedsakelig kapittelstrukturen i statsbudsjettet, med følgende unntak: Stønader til enslige forsørgere og etterlatte omfatter kap. 2680 Etterlatte, kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far og kap. 2531 Bidragsforskott (nytt kapittel fra og med 2024-budsjettet). Bidragsforskott er korrigert for inntekter fra bidragspliktige. Legemidler mv. omfatter i tillegg til kap. 2751, deler av kap. 2752 (refusjon egenbetaling blåreseptmedisiner). Andre helseformål omfatter programområde 30 Stønad ved helsetjenester, unntatt ovennevnte utgifter under kap. 2751 og kap. 2752. Stønader til merutgifter omfatter kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv. og kap. 2686 Stønad ved gravferd.

Kilde: Finansdepartementet.

Sykepenger

Sterk vekst i både det trygdefinansierte sykefraværet og i bruken av pleiepenger trekker realveksten de seneste årene opp. Sysselsettingsvekst bidrar også til å trekke realveksten opp. Regelendringer som økt kompensasjonsgrad for sykepenger til selvstendig næringsdrivende i 2017 og 2019 og pleiepengereformen fra 2017 har også bidratt til økt vekst. I tillegg til sykepenger omfatter utgiftskapittelet også pleie-, opplærings- og omsorgspenger.

Realveksten var svakt negativ i 2018 og svakt positiv i 2019, og i sum om lag uendret. I 2020–2022 var realveksten i utgiftene sterkt preget av koronapandemien og midlertidige regelendringer for både sykepenger og omsorgspenger. Dette bidro til en realvekst i utgiftene på 15,3 pst. i 2020, en nedgang på 3,5 pst. i 2021 og en ny vekst på 1,9 pst. i 2022. I 2023 var realveksten 10,3 pst., mens vi venter 3,3 pst. vekst i 2024. Realveksten i 2025 er anslått til 1,1 pst. Det tilsvarer en økning på om lag 0,8 mrd. 2025-kroner.

Arbeidsavklaringspenger

1. mars 2010 ble rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsavgrenset uførestønad erstattet av arbeidsavklaringspenger. En økning i antall mottakere førte til realutgiftsvekst i årene 2010–2011, mens en reduksjon i antall mottakere førte til utgiftsnedgang i perioden 2012–2019. Midlertidige regelendringer, generelle forsinkelser i avklaringsløpene og en lengre periode med økning i arbeidsledigheten under koronapandemien bidro til lav avgang fra ordningen fra og med 2020. Fra 2022 påvirkes veksten også av regelendringer som i større grad enn tidligere gir mulighet til å motta ytelsen utover varighetsgrensen på tre år, eller å få innvilget en ny stønadsperiode. Tilgangen har også økt noe etter 2019. Det kan ha ulike årsaker, men fra 2021 skyldes det særlig høyere sykefravær. Økt tilgang og lavere avgang har ført til vekst i antall mottakere i perioden 2020–2023, og til sterk realutgiftsvekst i årene 2021–2023. Antallet mottakere har fortsatt å øke i 2024. Realveksten i utgiftene til arbeidsavklaringspenger i 2024 er anslått til 9,2 pst. Veksten i antall mottakere er ventet å avta i 2025, og vi venter en realvekst på 3,0 pst., tilsvarende en økning på om lag 1,5 mrd. 2025-kroner.

Uførhet

Utviklingen i tallet på uføre henger særlig sammen med befolkningsutviklingen og utviklingen for arbeidsavklaringspenger, siden de fleste nye uføre kommer fra arbeidsavklaringspenger. Det har vært en realutgiftsvekst i alle årene fra 2010, bortsett fra i 2013 og 2014. Utgiftsveksten var særlig stor i 2018 og 2019, med 3,3 og 4,4 pst. Det henger sammen med regelendringene for arbeidsavklaringspenger i 2018. I perioden 2020–2023, og særlig fra 2021, var veksten lavere som følge av midlertidige regelverksendringer for arbeidsavklaringspenger i forbindelse med koronapandemien. I tillegg førte pandemien til forsinkelser i avklaringsløpene for mottakere av arbeidsavklaringspenger. At det også etter pandemien har vært lav avgang fra arbeidsavklaringspenger, bidrar til å trekke utgiftsveksten for uføretrygd ned. I 2024 og 2025 er det forventet en realvekst på henholdsvis 0,9 og 1,6 pst. I 2025 svarer det til en økning på omtrent 2,1 mrd. 2025-kroner.

Alderspensjon

Vekst i folketallet over 67 år, at nye generasjoner av pensjonister har høyere pensjonsopptjening enn før og flere økninger av minste pensjonsnivå har bidratt til en klar realutgiftsvekst i alle årene fra 2018. Fra og med 2021 har endrede reguleringsregler også bidratt til større vekst. Pensjonsreformen, samt nedgang i andelen som velger å ta ut alderspensjon før 67 år, har bidratt til å dempe veksten. I 2025 er det anslått at pensjonsreformen isolert sett vil redusere utgiftene til alderspensjon med om lag 16 mrd. kroner.

Utgiftene til alderspensjon vil øke betydelig også i årene som kommer, hovedsakelig som følge av at det blir flere alderspensjonister over 67 år og dels fordi AFP-reformen i offentlig sektor fra 2025 fører til flere alderspensjonister under 67 år. I 2024 er det anslått at realveksten i folketrygdens utgifter til alderspensjon vil være på 2,1 pst. I 2025 er realveksten for alderspensjon anslått til 2,2 pst., tilsvarende en økning på om lag 7,1 mrd. 2025-kroner.

Stønader til enslige forsørgere og etterlatte

Utgiftene til overgangsstønad og etterlattepensjon har vært reelt avtakende i hele perioden frem til 2023. Nedgangen for overgangsstønad kan ha sammenheng med økt barnehagedekning, at flere har delt omsorg, og at regelverket for å motta overgangsstønad har blitt strammet inn og gjort mer arbeidsrettet. For etterlatte, er årsakene til nedgangen høyere levealder, at stadig flere enker og enkemenn er i arbeid og at færre barn mister en eller begge foreldre. I 2024 førte etterlattereformen til en betydelig vekst som følge av høyere satser og høyere øvre aldergrense for barnepensjon. Fremover vil den innførte tidsbegrensningen og at stadig flere enker og enkemenn er i arbeid igjen, gi nedgang i utgiftene. Utgiftene vil også gå ned som følge av høyere levealder, da færre vil bli etterlatte i yrkesaktiv alder. Realveksten i folketrygdens utgifter til enslige forsørgere og etterlattepensjon mv. er anslått til -2,2 pst. i 2025, tilsvarende en reduksjon på om lag 0,1 mrd. 2025-kroner. På lengre sikt vil etterlattereformen, som omtalt over, gi innsparinger, når den nye omstillingsstønaden erstatter dagens etterlatteytelser.

Stønader til å dekke merutgifter

Stønader til å dekke merutgifter inkluderer grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv., samt stønad ved gravferd som utgjør om lag 2 pst. av utgiftene. I årene 2018 – 2022 var det i sum en liten realnedgang, men med noe variasjon over tid. I 2020 var det en særlig stor realnedgang på

3,3 pst., fordi koronapandemien førte til mindre etterspørsel etter hjelpemidler og relaterte tjenester. Utviklingen har siden snudd til kraftig vekst, og realveksten i 2023 var på 8,8 pst. I 2024 og 2025 venter vi en realvekst på 6,3 og 4,0 pst. Veksten i 2025 tilsvarer en økning på om lag 0,6 mrd. 2025-kroner. Årsaken til veksten er flere eldre, høy prisvekst på importerte hjelpemidler og flere mottakere av grunn- og hjelpestønad, bla. fordi flere får diagnosen ADHD.

Foreldrepenger mv.

I perioden 2021–2024 sett under ett har utgiftene til foreldrepenger mv. vært relativt stabile, men med til dels store variasjoner mellom ulike år. Som følge av flere fødte barn under pandemien økte veksten i 2021, mens utgiftene falt i 2022 og 2023. I 2024 økte utgiftene med 6,1 pst. som følge av flere mottakere av foreldrepenger. Realveksten anslås til 2,6 pst. fra 2024 til 2025.

Legemidler mv.

Den underliggende volumveksten har vært gjennomgående høy de seneste årene. Ulike prisregulerende tiltak, blant annet trinnprisordningen, har bidratt til å dempe veksten i utgiftene til legemidler. Også den årlige maksimalprisrevurderingen av reseptpliktige legemidler har bidratt til innsparinger, selv om perioder med svekket norsk krone har motvirket denne effekten. Tiltakene regjeringen har innført i 2024, om endring i refusjonskriteriene knyttet til Ozempic og innvilget refusjon på Rybelsus, forventes også å bidra med innsparinger, både i 2024 og fremover. Realveksten er korrigert for at finansieringsansvaret for enkelte legemidler som forskrives av spesialisthelsetjenesten, er overført til de regionale helseforetakene de senere årene. Det anslås en realvekst på 4,6 pst. fra 2024 til 2025.

Andre helseformål under folketrygden

Utgiftene til andre helseformål har økt gjennom perioden, men vekstraten har variert. Det anslås en realvekst på -0,7 pst. fra 2024 til 2025.

Figur 4.4 Realvekst i utgiftene til utvalgte formål 2017–2025. Justert for oppgaveoverføringer. Indeks. 2017=100

Kilde: Finansdepartementet.

4.6 Bevilgninger til forskning over statsbudsjettet

Foreløpige anslag tilsier at den offentlige innsatsen i forskning og utvikling vil være på om lag 52 mrd. kroner i 2025 når Skattefunn inkluderes. Dette utgjør 0,95 pst. av anslått BNP i 2025. De samlede bevilgningene til forskning og utvikling er anslått til 48,5 mrd. kroner ekskl. Skattefunn, tilsvarende 0,88 pst. av anslått BNP i 2025.

Utgiftene til forskning og utvikling er anslått å øke nominelt med om lag 180 mill. kroner fra 2024 til 2025, noe som tilsvarer en realvekst på -3,5 pst. ekskludert Skattefunn. For perioden 2017–2021 viser utviklingen i bevilgninger til forskning og utvikling over statsbudsjettet en nominell vekst på 4,9 mrd. kroner ifølge SSBs statsbudsjettanalyse. Det tilsvarer en gjennomsnittlig årlig realvekst på 0,9 pst. For perioden 2021–2024 økte bevilgningene til forskning og utvikling med 7,6 mrd. kroner nominelt, tilvarende en årlig gjennomsnittlig realvekst på 0,3 pst. For nærmere omtale av bevilgningene til forskning og utvikling henvises det til Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2024–2025).

5 Budsjettkonsekvenser 2026–2028

5.1 Bakgrunn

Oversikten over budsjettkonsekvenser for perioden 2026–2028 skal synliggjøre konsekvensene for kommende års budsjetter av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025. Sammen med forventet utvikling i skatte- og avgiftsinntektene og overføringer fra Statens pensjonsfond utland (SPU) gir dette informasjon om handlingsrommet i budsjettpolitikken de nærmeste årene. Oversikten kan imidlertid ikke anses som et forventningsrett anslag på utgiftsveksten i budsjettene. Utover konsekvensene som følger direkte av regjeringens budsjettforslag er det en rekke planer og forventninger om utgiftsvekst som vil kunne kreve betydelige bevilgningsøkninger i fremtidige budsjetter. Dette gjelder blant annet vekst i tråd med demografiske behov i helseforetak og kommuner og oppfølging av langtidsplan for forsvarssektoren og Nasjonal transportplan. Denne type mer løselige forventninger og planer fremgår ikke av tabell 5.1 og 5.2, men er omtalt i avsnitt 5.4.

Det er viktig at det er fleksibilitet på statsbudsjettet til å omprioritere når uforutsette behov oppstår og for å kunne finansiere ny politikk. Utgiftene i statsbudsjettet er i stor grad bundet opp av rettighetsbaserte ordninger og driftsutgifter som det er krevende å redusere betydelig fra ett år til det neste. Flerårige satsinger begrenser fleksibiliteten ytterligere. Prioriteringer i statsbudsjettet må gjøres åpent og reelt, slik at det er tydelig hvilke forpliktelser og hvilken risiko staten påtar seg. Ordninger som tilslører reelle kostnader eller unndrar utgifter fra prioritering, som å skyve utgifter til senere budsjettår eller å budsjettere ordinære utgifter som lånetransaksjoner, vil gjøre finanspolitikken mindre forståelig og forutsigbar. Budsjettering for bærekraftige statsfinanser er nærmere omtalt i boks 5.1.

5.2 Beregning av flerårige budsjettkonsekvenser

Større endringer i utgifter og inntekter i perioden 2026–2028 er vurdert for alle poster i statsbudsjettet (utenom skatt og avgift) etter følgende prinsipper:

- Utgifter til regelstyrte ordninger fremskrives i tråd med regelverket, inkludert forslag til regelverksendringer i dette budsjettforslaget.
- Utgifter til store, igangsatte investeringer fremskrives i takt med fremdriftsplan. Det vil si at bevilgningen trekkes ned når investeringen er planlagt ferdigstilt, uten at nye investeringer legges til grunn.
- Utgifter til deltakelse i EU-programmer og internasjonale kontingenter trekkes ned etter at inneværende programperiode utløper.
- På områder der enkeltinvesteringer inngår i en større investeringsramme, videreføres rammen uendret.
- Det korrigeres for engangsutgifter og -inntekter i forslaget for neste år.
- Tiltak som settes i gang i løpet av budsjettåret, fremskrives med helårsvirkningen.
- Øvrige utgifter og inntekter videreføres i hovedsak uendret i faste kroner.

Disse forutsetningene gjør at oversikten under ikke kan forstås som et forventningsrett anslag på utgiftsveksten i de angitte årene. En mer realistisk fremskriving ville blant annet måtte inkludere et skjønnsmessig anslag for videre deltakelse i ulike EU-programmer når inneværende periode utløper, samt at nye byggeprosjekter startes opp etter hvert som eksisterende prosjekter ferdigstilles.

Alle tall i tabellene nedenfor er endringer i 2026–2028 sammenlignet med regjeringens forslag til budsjett for 2025, målt i 2025-kroner.[13]

Nedenfor gis det en nærmere omtale av elementene som inngår i oversikten.

[13] I beregningene er det brukt ulike deflatorer på tvers av departementer.

5.3 Budsjettkonsekvenser 2026–2028

Oppsummering

Tabellene 5.1 og 5.2 oppsummerer konsekvensene på utgiftssiden for 2026, 2027 og 2028 av regjeringens forslag til budsjett for 2025.

De flerårige budsjettkonsekvensene viser at budsjettbalansen totalt svekkes med 7,7 mrd. kroner i 2026. Det skyldes først og fremst at folketrygdens utgifter øker med vel 13 mrd. kroner. Om lag to tredeler av veksten skyldes alderspensjon, som følge av flere pensjonister. Utgiftene til uføretrygd forventes også å øke sterkt, som følge av demografisk utvikling og økt overgang fra arbeidsavklaringspenger. Samtidig er det flere utgifter som reduseres i 2026, blant annet i takt med at flere investeringsprosjekter ferdigstilles og at bevilgningsbehovet til bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere forventes redusert.

I årene etter 2026 er det også utviklingen under folketrygdens ordninger som bidrar mest til økte utgifter, med en vekst på om lag 12 mrd. kroner i året. I 2028 trekkes utgiftene opp med 6,9 mrd. kroner som følge av utbyggingsstart for havvindprosjektet Sørlige Nordsjø II.

Tabell 5.1 Flerårige budsjettkonsekvenser, endringer i forhold til Gul bok 2025, utgifter og inntekter[1]

Mill. 2025-kroner

	2026	2027	2028
Folketrygden, økte utgifter	13 282	24 961	37 653
Reduserte utgifter utenom folketrygden	-5 886	-10 924	-9 394
Lavere inntekter utenom skatter, avgifter mv.	304	788	887
Sum økte utgifter og lavere inntekter	7 699	14 825	29 146

[1] Petroleumsvirksomhet, lånetransaksjoner og endringer som inngår i korreksjonene ved beregning av det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet er holdt utenom.

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 5.2 Flerårige budsjettkonsekvenser, utgifter 2026–2028.[1] Endringer i forhold til Gul bok 2025

Mill. 2025-kroner

Departement	2026	2027	2028
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	*9 715*	*18 471*	*28 245*
Alderspensjon	8 260	16 420	24 840
Uføretrygd	708	1 295	1 873
Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	706	1 399	2 133
Sykepenger mv.	630	930	1 200
Arbeidsavklaringspenger	421	581	747
Tilskudd til avtalefestet pensjon (AFP)	200	400	600
Tilskudd til personer over 67 år med kort botid	75	145	220
Andre endringer folketrygden	-90	-775	-835
Statens pensjonskasse	-120	390	463
Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	-1 075	-2 314	-2 969
Helse- og omsorgsdepartementet	*2 556*	*3 995*	*5 551*
Legemidler under folketrygden	1 272	2 645	4 117

Tabell 5.2 fortsetter

Mill. 2025-kroner

Departement	2026	2027	2028
Folketrygdens øvrige helseutgifter	749	1 525	2 336
Investeringstilskudd, heldøgns omsorgsplasser	321	-422	-752
Investeringslån til helseforetak	214	247	-150
Barne- og familiedepartementet	*714*	*841*	*1 067*
Foreldrepenger mv.	626	941	1 242
Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	118	250	395
Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg	100	200	200
Barnetrygd	-130	-550	-770
Finansdepartementet	*624*	*1 156*	*951*
Kompensasjon for merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner, private og ideelle virksomheter	324	731	1 061
Skatteetaten, digitaliseringsprosjekter	300	425	-110
Kommunal- og distriktsdepartementet	*305*	*618*	*938*
Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester	305	618	938
Samferdselsdepartementet	*126*	*396*	*666*
Kjøp av ulønnsomme posttjenester	126	396	666
Kunnskapsdepartementet	*105*	*527*	*-1 986*
Tilskudd til bygging av studentboliger	220	124	177
EUs programmer for forskning og innovasjon, og utdanning, opplæring, ungdom og idrett	89	509	-2 079
Statens lånekasse for utdanning	-203	-106	-83
Klima- og miljødepartementet	*49*	*137*	*131*
Kjøp av kjøretøy til Troll forskningsstasjon	49	137	131
Landbruks- og matdepartementet	*-100*	*-150*	*-150*
Avvikling av kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	-100	-150	-150
Forsvarsdepartementet	*-144*	*-703*	*-909*
Program for Felles IKT i departementsfellesskapet	6	-444	-479
Nytt hovedbygg Jan Mayen	-150	-259	-430
Energidepartementet	*-480*	*-800*	*5 900*
Sørlige Nordsjø II	0	0	6 900
Langskip – fangst og lagring av CO_2	-480	-800	-1 000
Justis- og beredskapsdepartementet	*-556*	*-771*	*-1 259*
Bidrag til EUs grense- og visumfond (BMVI)	142	142	-346
Redningshelikopteranskaffelsen fullføres	-699	-914	-914

Tabell 5.2 fortsetter

Mill. 2025-kroner

Departement	2026	2027	2028
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	*-5 518*	*-9 680*	*-10 887*
Internet Governance Forum 2025	-120	-120	-120
Nytt regjeringskvartal, IKT-utstyr	-133	-251	-251
Altinn 3	-242	-312	-312
Statsbygg, kjøp av eiendom	-308	-308	-308
Statsbygg, byggelånsrenter	-800	-112	-875
Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	-1 447	-4 319	-4 568
Statsbygg, ordinære byggeprosjekter	-2 469	-4 259	-4 454
Sum	7 396	14 037	28 259

[1] Petroleumsvirksomhet, lånetransaksjoner og endringer som inngår i korreksjonene ved beregning av det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet, er holdt utenom.

Kilde: Finansdepartementet.

Nedenfor omtales nærmere enkelte av tiltakene som fremkommer i tabellen.

Utgiftsveksten i folketrygden ekskl. dagpenger

Utgiftene til folketrygdens regelstyrte stønadsordninger eksklusive dagpenger forventes å øke med om lag 12,6 mrd. kroner årlig i gjennomsnitt over treårsperioden 2026–2028. Det tilsvarer en samlet vekst på 37,7 mrd. kroner.

Veksten drives først og fremst av flere alderspensjonister. Utbetalingene til alderspensjon anslås å øke med 24,8 mrd. kroner i løpet av treårsperioden. Det er i anslagene lagt til grunn at det trygdefinansierte sykefraværet vil være om lag uendret i perioden. Som en følge av økning i sysselsettingen, anslås utgiftene til sykepenger å øke med om lag 1,2 mrd. kroner frem til 2028. Utgiftene til arbeidsavklaringspenger (AAP) anslås økt med om lag 0,7 mrd. kroner frem til 2028. Mesteparten av økningen er anslått til 2026, og skyldes en økning i antall mottakere. Utgiftene til uføretrygd ventes å øke med 1,9 mrd. kroner i løpet av treårsperioden. Økt overgang fra AAP til uføretrygd bidrar til veksten. Den demografiske utviklingen tilsier også fortsatt vekst i antall uføre. Utgiftene til hjelpemidler mv. ventes å øke med 2,1 mrd. kroner i løpet av treårsperioden, blant annet grunnet demografisk utvikling. Sterk vekst i mottakere av hjelpestønad, og delvis grunnstønad, bidrar også til utgiftsveksten. Som en følge av flere eldre over 67 år med kort botid i Norge vil utgiftene til tilskuddet til denne gruppen vokse fremover.

Under Helse- og omsorgsdepartementet anslås det at folketrygdens utgifter øker med i underkant av 6,5 mrd. kroner frem til 2028, i hovedsak som følge av økte utgifter til legemidler.

Utgiftene til foreldrepenger mv. under Barne- og familiedepartementet ventes å øke frem til 2027, i hovedsak fordi det forventes flere mottakere. Se også omtale under.

Statens tilskudd til AFP og SPK

Statens tilskudd til ny Avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor forventes å øke fremover, ettersom ordningen fortsatt er under innfasing, og det blir flere mottakere av pensjon. Tilskuddet til Statens pensjonskasse (SPK) øker i takt med at det blir flere pensjonister.

Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Bevilgningsbehovet til bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere er forventet å synke i perioden fordi integreringstilskuddet utløser høyest tilskuddssats i de to første årene og gradvis lavere satser i de tre siste årene. Anslagene bygger på planleggingstall fra Beregningsgruppen for utlendingsforvaltningen (BGU), som legger til grunn et lavere ankomstnivå i perioden 2024–2028 enn hva vi hadde i 2022 og 2023. Ankomster av flyktninger i 2025 og årene fremover, som følge av krigen i Ukraina, er imidlertid svært usikre.

Heldøgns omsorgsplasser

Utgiftene til tilskudd til heldøgns omsorgsplasser øker i 2026. Fra og med 2027 faller utgiftene igjen. Kommuner som får tilsagn om investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser, mottar bevilgningen fordelt over en seksårsperiode. Kommunene mottar hoveddelen av bevilgningen to til tre år etter at tilsagn er gitt. Etter hvert som prosjektene ferdigstilles, vil utgiftene bli redusert med mindre nye prosjekter får tilsagn. Oversikten omfatter bare prosjekter som følger av tilsagnsfullmakter til og med 2025.

Investeringer i helseforetakene

Større investeringer i regionale helseforetak finansieres gjennom basisbevilgningene til de regionale helseforetakene og statlige investeringslån. Bevilgningene til investeringslån forventes økt i 2026 og 2027, og redusert i 2028 sammenlignet med budsjettforslaget for 2025. Det er i tråd med fremdriften i prosjektene. Utgiftene til investeringslån vil motsvares av inntekter over tid når lånene betales tilbake.

Foreldrepenger mv. og barnetrygd

Utgiftene til foreldrepenger mv. anslås å øke på grunn av flere mottakere. Blant annet viser SSBs nye befolkningsfremskrivinger for 2025 en vekst i antall fødsler. Utviklingen i antall mottakere av barnetrygd henger sammen med antall fødte, nettoinnvandring og hvor mange som går ut av ordningen fordi de blir 18 år. Utgiftene til barnetrygd forventes å gå ned, i hovedsak fordi kullene som fyller 18 år er større enn antall fødte.

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn

Utgiftene til tilskudd til tros- og livsynsamfunn utenom Den norske kirke (Dnk) ventes å øke fremover. Veksten skyldes at det forventes flere medlemmer i tros- og livssynssamfunn utenom Dnk, kombinert med høyere tilskuddssats per medlem fordi det blir færre medlemmer i Dnk og samlet støtte forutsettes opprettholdt. Satsen for tilskudd per medlem skal være lik for Dnk og andre tros- og livssynssamfunn.

Digitaliseringsprosjekter i Skatteetaten

I programmet *Fremtidens innkreving*, som er planlagt å gå over syv år fra 2022, skal en blant annet innføre innsyns- og selvbetjeningsløsninger og legge til rette for samordnet behandling av krav fra flere kreditorer. I 2025 foreslås steg 2 av programmet startet opp, med utvikling av løsninger som vil gi personer og foretak bedre oversikt over egne forhold.

Ressurskrevende tjenester

Overføringer til kommunene gjennom toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester forventes i gjennomsnitt å øke med om lag 2,2 pst. per år som følge av vekst i både antall brukere og kostnad per bruker. Denne veksten tilsvarer den gjennomsnittlige veksten i perioden 2021–2024.

Ulønnsomme posttjenester

Statens utgifter til kjøp av ulønnsomme posttjenester har økt betydelig de seneste årene og ventes fortsatt å øke i årene fremover. Dersom posttilbudet skal opprettholdes som i dag, har Posten Bring anslått at kompensasjonskravet overfor staten vil øke med opptil 300 mill. kroner årlig. Selv om det er betydelig usikkerhet knyttet til disse fremskrivingene vil behovet for kjøp av ulønnsomme posttjenester forbli på et høyt nivå dersom dagens krav til leveringspliktige posttjenester videreføres.

Tilskudd til bygging av studentboliger

På grunn av forskyvninger i utbetalingstakten er utgiftene til tilskudd til bygging av studentboliger midlertidig redusert i 2025. Utgiftene forventes å øke igjen fra 2026.

Kontingentutgifter til enkelte internasjonale organisasjoner og EUs rammeprogrammer

Norge deltar i flere av EUs rammeprogrammer samt i en rekke internasjonale grunnforskningsinstitusjoner. Det forventes at det samlede bevilgningsbehovet øker frem til de inneværende programmene avsluttes i 2028. Dette skyldes hovedsakelig at Erasmus+-budsjettet er anslått gradvis å øke til og med 2027.

Statens lånekasse for utdanning

Det samlede bevilgningsbehovet til utgifter under Statens lånekasse for utdanning til å gi rentefrie lån under studietiden er forventet å reduseres fremover, som en følge av lavere markedsrenter.

Kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold

I forbindelse med at forbud mot pelsdyrhold trer i kraft i februar neste år, er det etablert en regelstyrt ordning for kompensasjon til pelsdyroppdrettere. Utbetalinger til erstatningsoppgjøret ventes å være sluttført i 2026.

Program for Felles IKT i departementsfellesskapet

Oppstart av Program for felles IKT i departementsfellesskapet endringstrinn 1 og 2 ble vedtatt av Stortinget i 2022 med en kostnadsramme på 1 392 mill. kroner inkl. mva. (2023-prisnivå). Regjeringen foreslår nå å øke programmets kostnadsramme til 2 242 mill. kroner inkl. mva. (2025-prisnivå). Økningen omfatter økte kostnader fordi programmet har måttet re-planlegge gjenstående aktiviteter og gjøre justeringer i målbildet etter dataangrepet mot plattformen til DSS sommeren 2023. I takt med planlagt fremdrift og ferdigstillelse av programmet, reduseres bevilgningsbehovet for programmet etter 2026.

Nytt hovedbygg på Jan Mayen

Oppstart av prosjekt for nytt hovedbygg på Jan Mayen ble vedtatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2024. Prosjektet har en vedtatt kostnadsramme på 1 641 mill. kroner. Prosjektet skal erstatte dagens stasjonsbygg, som ble bygget på 1960-tallet og er i svært dårlig forfatning. Det nye prosjektet vil omfatte nytt hovedbygg, ny storgarasje og erstatning av to naust. Prosjektet er planlagt gjennomført i perioden 2024–2028.

Havvindprosjektet Sørlige Nordsjø II

For Sørlige Nordsjø II har staten og utbygger inngått en tosidig differansekontrakt med en øvre kostnadsramme på 23 mrd. 2023-kroner, jf. Prop. 93 S (2022–2023). Regjeringen legger til grunn teknikken i rammeverket til OPS-prosjekt (Offentlig-privat-samarbeid), der bevilgningene skal gjøres om lag i takt med aktiviteten i prosjektet. Denne aktiviteten skjer i hovedsak i utbyggingsfasen. En andel av bevilgningene som sjablongmessig tilsvarer anslåtte kostnader til drift, vedlikehold, fjerning og opprydning, foreslås likevel utsatt til driftsfasen. For Sørlige Nordsjø II er denne andelen anslått til 20 pst. av statens samlede utgifter. Basert på en slik bevilgningstakt og antatt utbyggingsstart i 2028, anslås det at første bevilgning vil komme i 2028 og være på 6,9 mrd. kroner.

Langskip – fangst og lagring av CO_2

Det forventes at statens årlige utbetalinger til Langskip-prosjektet vil reduseres etter hvert som delprosjekter ferdigstilles. Transport- og lagerløsningen til Northern Lights skal etter planen ferdigstilles i løpet av høsten. CO_2-fangstanlegget på sementfabrikken til Heidelberg Materials i Breivik er forsinket, men mer enn 88 pst. er ferdigbygd per september 2024. Ved forsinkelser i ferdigstilling av fangstanleggene er staten gjennom tilskuddsavtalene forpliktet til å dekke nødvendige merkostnader for Northern Lights. I 2025 vil staten dekke nødvendige merkostnader for Northern Lights som følge av forsinkelser ved CO_2-fangstanlegget til Heidelberg Materials i Breivik. CO_2-fangstprosjektet til Hafslund Celsio er satt på vent for å arbeide med å redusere kostnadene. Selskapet planlegger å legge frem et nytt prosjektgrunnlag i løpet av høsten i år. Etter bygging forventes delprosjektene å gå over i en driftsfase, hvor staten vil dekke betydelige deler av årlige driftskostnader i en periode.

Bidrag til EUs grense- og visumfond

Norge ble i 2024 formelt tilknyttet EUs grenseforvaltnings- og visumfinansieringsordning (BMVI-fondet). Norge deltar i fondet som medlem av Schengen. Til grunn for Norges deltakelse ligger anslåtte årlige innbetalinger (kontingenter) til fondsmekanismen gjennom fondets levetid, som løper frem til 2027. EU planlegger å utvide BMVI-fondet med 1 mrd. euro, og tillegget vil øke Norges innbetalinger i 2026 og 2027.

Anskaffelse av nye redningshelikoptre

I tråd med at anskaffelsesprosjektet av 16 nye redningshelikoptre «SAR Queen» til fastlands-Norge som erstatning for Sea King redningshelikoptre ferdigstilles, reduseres det totale bevilgningsbehovet frem mot 2027.

Byggeprosjekter

Det er satt i gang flere store byggeprosjekter de seneste årene. Gitt Statsbyggs nåværende porteføljе av byggeprosjekter tilsier fremdriften i prosjektene at utgiftene reduseres fra 2026, ettersom byggene ferdigstilles. Endringene skyldes i hovedsak bevilgninger til nytt regjeringskvartal

byggetrinn 1, Livsvitenskapsbygget, Norsk havteknologisenter og Vikingtidsmuseet. I fremskrivingene er det ikke tatt høyde for byggeprosjekter som er under planlegging, men hvor det ikke er tatt investeringsbeslutning. Det gjelder blant annet byggetrinn 2 i nytt regjeringskvartal, hvor regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering av investeringer i del 1 av byggetrinn 2.

Inntekter

Det forventes noe reduksjon på inntektssiden (utover skatter og avgifter) i perioden, som følge av lavere inntekter fra gjennomførte frekvensauksjoner i Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

5.4 Øvrig utgiftsvekst, planer og ambisjoner

I tillegg til de direkte budsjettbindingene som listes opp i 5.3 finnes en rekke andre forventninger om fremtidig utgiftsvekst som vil kreve økte bevilgninger for å kunne følges opp. Dette gjelder blant annet demografiutgifter i helseforetak og kommuner, og oppfølging av langtidsplanen for forsvarssektoren og Nasjonal transportplan. Det er også knyttet forventninger til for eksempel opptrappingsplanene for psykisk helse, for varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) og opptrappingsplanen mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner. Det må også påregnes uforutsette hendelser som kan kreve store utgifter over statsbudsjettet. Finanskrisen (2009), oljeprisfallet (2014), flyktningankomster fra Syria (2015), koronapandemien (2020) og krigen i Ukraina er eksempler på dette. Det er viktig at det er fleksibilitet fra år til år i statsbudsjettene til å omprioritere når uforutsette behov oppstår og for å kunne finansiere ny politikk. Viktige hensyn for budsjettering for bærekraftig statsfinanser er omtalt i boks 5.1 nedenfor.

Utgiftsvekst til befolkningsendringer

Flere eldre gir økt behov for helse- og omsorgstjenester, og behovet øker med gjennomsnittsalderen i befolkningen. Gruppen som er eldre enn 80 år, vil øke fremover. De siste ti årene har det i gjennomsnitt blitt om lag 3 500 flere personer i denne gruppen hvert år. I årene 2025–2028 anslås det i gjennomsnitt om lag 16 000 flere hvert år i gruppen. Aldring bidrar til å øke demografikostnadene i helseforetakene og kommunene. De demografidrevne utgiftene i kommuner og helseforetak anslås isolert sett å vokse med om lag 5 mrd. kroner årlig de nærmeste årene.

Planer og ambisjoner

Ny langtidsplan for forsvarssektoren

Våren 2024 la regjeringen frem forslag til ny langtidsplan for forsvarssektoren. Planen, som ble enstemmig vedtatt av Stortinget 11. juni 2024, innebærer en kraftig satsing på forsvarssektoren over den neste tolvårsperioden. For å kunne gjennomføre langtidsplanen var det i regjeringens forslag lagt til grunn en økonomisk opptrapping av forsvarsbudsjettet med en samlet økonomisk ramme på 600 mrd. kroner over langtidsplanperioden 2025–2036 (2024-prisnivå). Stortingets vedtak innebærer blant annet at det skal anskaffes ytterligere én ubåt og ett system for langtrekkende luftvern sammenlignet med regjeringens forslag. Dette innebærer en økning av den økonomiske rammen med 11 mrd. kroner i planperioden, til 611 mrd. kroner (2024-prisnivå). Omregnet til 2025-prisnivå utgjør den samlede økonomiske opptrappingen om lag 631,8 mrd. kroner. Opptrappingen er i utgangspunktet planlagt gjennomført ved tre markante løft av forsvarsbudsjettet på om lag 15,5 mrd. kroner i 2025, 2028 og 2031, og en jevn opptrapping på om lag 4 mrd. kroner i årene mellom løftene. Regjeringen vil komme tilbake til den konkrete opptrappingen i det enkelte års budsjettarbeid. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 er det lagt til grunn 15,5 mrd. kroner for å følge opp de økonomiske rammene i ny langtidsplan.

Nasjonal transportplan (NTP)

Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036* legger opp til en ramme for statlige midler på 1 308 mrd. kroner i årene 2025–2036, inkludert 100 mrd. kroner i bompenger (prisnivå 2024). I budsjettet for 2025 foreslås utgiftene til NTP-formål økt reelt med 1,7 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2024, til totalt 95,1 mrd. kroner (prisnivå 2025). Dersom det legges til grunn en reell økning i samferdselsbudsjettene i perioden 2026–2028 på samme nivå som opptrappingen fra 2024 til 2025, innebærer dette økte realbevilgninger på 1,7 mrd. kroner i 2026, 3,4 mrd. kroner i 2027 og 5,1 mrd. kroner i 2028, sammenlignet med regjeringens forslag til budsjett for 2025 (prisnivå 2025).

Jordbruksoppgjøret

Regjeringen har lagt frem et mål om opptrapping av inntektsmulighetene i jordbruket, jf. Meld. St. 11 (2023–2024). Videre oppfølging av opptrappingsplanen vil innebære en vesentlig økning i budsjettstøtten over jordbruksavtalen, avhengig av en rekke usikre faktorer som prisvekst, lønnsvekst, rentenivå, produktivitetsutvikling og markedsbalanse. Det må forventes realvekst i bevilgningen til jordbruksavtalen i den videre oppfølgingen av planen.

Bistand

Regjeringen foreslår et samlet bistandsbudsjett på 52,9 mrd. kroner for 2025. Dette er en økning på 0,2 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. Bistandsbudsjettet utgjør 0,92 pst. av anslått brutto nasjonalinntekt (BNI). Utsikter til økt BNI i årene fremover gir forventinger om økt bistand for å bidra til FN-målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Et grovt anslag kan tilsi en årlig økning i bistandsbudsjettet i størrelsesorden 1,1-1,2 mrd. kroner over perioden 2026–2028.

FoU-bevilgninger

Regjeringen har et mål om at den offentlig finansierte innsatsen i forskning og utvikling skal utgjøre 1 pst. av BNP, jf. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Dette er et mål som må vurderes over tid. I regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2025 ligger de samlede FoU-bevilgningene på om lag 52 mrd. kroner inkludert utgifter til Skattefunn. Det tilsvarer rundt 0,95 pst. av anslått BNP for 2025. Kostnaden ved å videreføre en FoU-innsats på 1 prosent over tid avhenger av utviklingen i BNP. Et grovt anslag i tråd med utviklingen i BNP kan tilsi en årlig realvekst på om lag 1,5 mrd. kroner i bevilgningene til forskning og utvikling i perioden 2026–2028.

5.5 Utvikling i handlingsrommet fremover

I Perspektivmeldingen er det gjort beregninger av handlingsrommet fremover. Veksten i skatte- og avgiftsinntekter ventes å avta fremover, som følge av lavere vekst i fastlandsøkonomien sammenlignet med årene før koronapandemien. I Perspektivmeldingen anslås veksten i inntektene de aller nærmeste årene likevel å bli større enn veksten i utgiftene fordi fondsverdien har økt kraftig. Rundt 2030 snur utviklingen, og utgiftene ventes å øke raskere enn inntektene. Frem mot 2060 bygger det seg gradvis opp et behov for å stramme inn i offentlige finanser med 6,2 pst. av BNP for Fastlands-Norge, se figur 5.1.

Usikkerheten om fondsverdien fremover er stor, både på grunn av stor usikkerhet om utviklingen i internasjonale finansmarkeder og på grunn av betydelig usikkerhet om statens kontantstrøm fra petroleum fremover. Ved utformingen av finanspolitikken må en være forberedt på at fondet kan falle i verdi, se avsnitt 3.1 i Nasjonalbudsjettet 2025.

For å opprettholde velferdsmodellen må det over tid være balanse mellom omfanget av velferdsordningene og inntektsgrunnlaget til det offentlige. Handlingsrommet i budsjettene påvirkes av politiske beslutninger og valg. Økt arbeidstilbud eller mer effektiv bruk av det offentliges ressurser kan for eksempel bidra til å redusere behovet for innsparinger på utgiftssiden eller økte skatter og avgifter senere.

Figur 5.1 Inndekningsbehov i finanspolitikken. Offentlige utgifter og inntekter frem mot 2060. Andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent.

Boks 5.1 Budsjettering for bærekraftige statsfinanser

Statsbudsjettet må ha rom for omprioritering når nye utgifter kommer til. Utgiftene i statsbudsjettet er i stor grad bundet opp av store velferdsordninger, driftsutgifter og pågående investeringsprosjekter. På grunn av arbeidskontrakter og leieavtaler er det normalt vanskelig å redusere utgifter til drift betydelig fra ett år til det neste dersom andre uforutsette utgifter skulle oppstå. Vi har også et stort antall rettighetsbaserte ordninger der lov eller andre stortingsvedtak bestemmer både hvem som er berettiget og hvor store beløp den enkelte har krav på. I lys av utsiktene for handlingsrommet fremover, som omtalt i delkapittel 5.5, er det viktig å opprettholde fleksibilitet i de årlige budsjettene og være oppmerksom på hva som skaper bindinger. Prioriteringer må gjøres åpent og reelt, slik at det er tydelig hvilke forpliktelser og hvilken risiko staten påtar seg. Ordninger som tilslører reelle kostnader eller unndrar utgifter fra prioritering, som å skyve utgifter til senere budsjettår eller å budsjettere ordinære utgifter som lånetransaksjoner, vil gjøre finanspolitikken mindre forståelig og forutsigbar. Børmer-utvalget (NOU 2015: 14) pekte på ulike budsjetteringsmåter, omtalt som obskure ordninger, som kan tilsløre pengebruken i budsjettene og svekke statsbudsjettet som styringsverktøy.

Hva skaper bindinger på budsjettet?

Regelstyrte ordninger

Utgifter til regelstyrte ordninger følger av et regelverk bestemt av Stortinget, og ikke en fastsatt budsjettramme. Utgifter under folketrygden utgjør en vesentlig del. Andre store ordninger er barnetrygd, utdanningsstøtte gjennom Statens lånekasse for utdanning og pensjonsutbetalinger fra Statens pensjonskasse. Slike bevilgninger, som er gitt stikkordet «Overslagsbevilgning», utgjør i Gul bok 2025 til sammen 868 mrd. kroner av samlede utgifter på 1 991 mrd. kroner, utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomhet.

De regelstyrte ordningene er i dette kapittelet fremskrevet på grunnlag av forventninger om utbetalingene forutsatt uendret regelverk og forventet demografisk utvikling. Konsekvenser av nye regelverksendringer som foreslås innarbeides også.

Investeringer

Som investeringer regnes bevilgninger under postgruppen 30–49. De største er investeringer i riksveier, forsvarsmateriell i Forsvaret og bygg i regi av Statsbygg. Investeringer i petroleumssektoren er holdt utenfor.

Mange investeringer går over flere år og utgiftene kan variere betydelig i takt med fremdriften i prosjektet. Ofte vil vedtak om å sette i gang et nytt byggeprosjekt medføre et begrenset bevilgningsbehov det første året og vesentlig økte bevilgninger senere år.

Byggeprosjekter med en vedtatt kostnadsramme justeres som hovedregel etter forventet fremdrift i prosjektene. Dette gjelder også andre investeringsprosjekter som finansieres over statsbudsjettet, for eksempel IT-prosjekter. For Nasjonal transportplan 2025–2036 og investeringer i forsvarsmateriell er det i fremskrivingene lagt til grunn at investeringsrammene videreføres uendret.

Investeringene på postene 30–49 gir ikke et fullstendig uttrykk for statens samlede investeringsaktivitet. Investeringer i helseforetakene, Nye Veier AS og Bane NOR SF finansieres for eksempel med tilskudd eller investeringslån over statsbudsjettet, mens deler av veiutbyggingen finansieres med bompenger utenfor statsbudsjettet.

Engangseffekter og helårsvirkninger

Salg av eiendommer, innbetaling fra fond, auksjonering av konsesjoner og ekstraordinære utbyttebetalinger kan gi store inntekter som normalt ikke kan videreføres til senere år. Det skaper inndekningsbehov i senere budsjettår dersom de midlertidige inntektene motsvares av varige utgiftsøkninger eller skattelettelser.

Enkelte nye tiltak iverksettes i løpet av budsjettåret, slik at budsjetteffekten påfølgende år blir større. Et eksempel på dette kan være tiltak innenfor utdanningssektoren som skal følge skoleåret

Boks 5.1 forts.

med oppstart i august, og som får helårsvirkning året etter. For et nytt opptak til en toårig utdanning vil det kun være nødvendig å finansiere høstsemesteret i året opptaket blir innført. Neste år vil man måtte finansiere vår- og høstsemesteret for dette kullet, i tillegg til et nytt opptak til høstsemesteret. Budsjetteffekten i år to blir derfor tre ganger så stor, og i år tre og fremover vil den være fire ganger så stor som førsteårsbevilgningen ettersom man må finansiere høst- og vårsemester for to kull. For seksårige profesjonsutdanninger, som medisinutdanningen, vil budsjetteffekten være 12 ganger større enn førsteårseffekten når det nye opptaket er fullt ut innfaset etter seks år.

Statsbudsjettet skal gjenspeile de faktiske statlige utgiftene

Lånetransaksjoner mv.

Riktig og konsistent praksis for budsjettering av lånetransaksjoner er viktig for å unngå omgåelser av handlingsregelen og å ivareta statsbudsjettets funksjon som finanspolitisk styringsverktøy. Rammeverket for finanspolitikken trekker et skille mellom ordinære utgifter og lånetransaksjoner, som ofte blir kalt utgifter «under streken». Ordinære utgifter på statsbudsjettet finansieres med skatteinntekter eller fondsmidler og slår ut i handlingsrommet i finanspolitikken. Lånetransaksjoner er derimot formuesomplasseringer og finansieres ved at staten tar opp lån. Se avsnitt 8.2 i Prop. 1 S (2022–2023) *Gul bok* for nærmere omtale av vilkårene for lånetransaksjoner.

Det kommer fra tid til annen forslag om at staten skal påta seg ansvar i form av egenkapital, lån, fond, hybridkapital eller statlige garantier mv., uten å belaste handlingsrommet i statsbudsjettet. Det kan bidra til at det bygges opp skjult finansiell risiko for staten, som vil kunne slå ut i betydelige utgifter eller tap dersom risikoen utløses. Det er derfor viktig å skille subsidier fra lønnsomme investeringer. Dersom risikofylt aktivitet uten avkastning som svarer til risikoen i plasseringen budsjetteres som en formuesomplassering, vil det være en omgåelse av det finanspolitiske rammeverket og intensjonen bak handlingsregelen. Tiltak som ikke oppfyller kriteriene for å bevilges som lånetransaksjon, må bevilges som ordinær utgift eller unntaksvis med en andel som ordinær utgift. For statlige garantier må det gjøres vurderinger av forventet tap, med ordinær utgiftsbevilgning som svarer til det forventede tapet, på samme måte som for utlån.

Ordninger der utbetalingene ikke følger virkningen i økonomien

Prinsippene som ligger til grunn for statsbudsjettet, slår fast at budsjettet skal gi et fullstendig bilde av statens utgifter og inntekter i et enkelt år. Finansieringsordninger der utbetalingene over statsbudsjettet ikke følger virkningen i økonomien, bryter med disse prinsippene, og vil svekke statsbudsjettet som prioriterings- og styringsmekanisme. Utgiftene bør derfor bevilges på statsbudsjettet i takt med aktiviteten som finansieres.

Børmer-utvalget (NOU 2015: 14) pekte også på at ordninger der noen forslag unntas helhetlig prioritering opp mot andre utgifter i budsjettet, kan føre til at mindre samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter gjennomføres på bekostning av bedre prosjekter.

Rentekompensasjonsordninger omtales av Børmer-utvalget som en slik «obskur ordning». Dette er tilskuddsordninger hvor staten forplikter seg til å dekke renteutgifter for investeringer i fremtidige år for en mottaker. Dermed blir virkningen av investeringen i økonomien skilt fra bevilgningene over statsbudsjettet, og utgiften vil typisk binde opp handlingsrom på statsbudsjettet i mange år. I praksis er dette en måte å omgå å prioritere utgifter åpent i statsbudsjettet.

Offentlig-privat samarbeid har i noen land vært budsjettert på måter som skyver utgiften i statsbudsjettet utover i tid, og gitt uoversiktlige statsfinanser. For å unngå dette er det for samferdselsprosjekter etter offentlig-privat samarbeid-modellen (OPS) gitt føringer for hvordan støtte skal budsjetteres for å hensynta virkningen på økonomien, jf. Meld. St. 25 (2014–2015) og Revidert nasjonalbudsjett 2015. Disse prinsippene for budsjettering er relevante i flere tilfeller, og benyttes nå også for differansekontrakter der staten i realiteten dekker en betydelig del av investeringskostnadene.

6 Gjennomføringen av inneværende års budsjett

Kapittelet gir en oversikt over gjennomføringen av inneværende års budsjett basert på anslag på regnskap for 2024. I tillegg gis det en oversikt over statsregnskapet per 30. juni 2024.

6.1 Anslag på regnskap for 2024

6.1.1 Statsbudsjettets inntekter

De samlede inntektene på statsbudsjettet for 2024 anslås nå til 2 772,3 mrd. kroner medregnet lånetransaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen fra Statens pensjonsfond utland, jf. tabell 6.1. Reduksjonen fra Saldert budsjett 2024 kan i stor grad tilskrives reduserte anslag for inntekter fra petroleumsvirksomheten.

Tabell 6.1 Statsbudsjettets inntekter

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Endring fra Saldert budsjett 2024	Anslag på regnskap 2024
Driftsinntekter (Salg av varer og tjenester) (postene 1–29)	322,1	-92,7	229,4
Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	33,1	-1,1	32,1
Overføringer fra andre (postene 50–89)	2 369,9	-24,6	2 345,3
Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	124,1	41,4	165,5
Sum inntekter	2 849,2	-76,9	2 772,3

Kilde: Finansdepartementet.

Inntekter utenom lånetransaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen fra Statens pensjonsfond utland anslås nå å bli 1 548,5 mrd. kroner i 2024. Det er 18,0 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2024.

Anslagene for skatter og avgifter fra Fastlands-Norge er økt med 5,5 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2024. De oppdaterte tallene for 2024 er basert på en gjennomgang av statistikken for innbetalte skatter og avgifter hittil i år samt nye anslag for blant annet sysselsetting, etterspørsel og lønns- og prisvekst. Anslaget for direkte skatter og folketrygdavgifter er økt med til sammen 13,8 mrd. kroner. I motsatt retning er overføring fra Norges Bank vedtatt i forbindelse anslaget for avgiftsinntektene redusert med 8,4 mrd. kroner.

Renteinntektene anslås nå 10,5 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2024.

Inntekter utenom lånetransaksjoner, petroleumsvirksomhet, overføring fra Statens pensjonsfond, skatter, avgifter og renter anslås nå 2,1 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2024. Det skyldes blant annet at det i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett ble vedtatt å tilbakeføre 7 mrd. kroner av tapsavsetningen til lånegarantiordningen for små og mellomstore bedrifter som ble bevilget i forbindelse med pandemien. I motsatt retning trekker reduserte utbytteinntekter og med revidert nasjonalbudsjett.

6.1.2 Statsbudsjettets utgifter

Anslag på regnskap for utgiftsbevilgningene i statsbudsjettet for 2024 er 2 889,6 mrd. kroner, jf. tabell 6.2. Da er lånetransaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen til Statens pensjonsfond utland medregnet. Reduksjonen fra saldert budsjett skyldes i stor grad lavere anslag for overføringen til Statens pensjonsfond utland som følge av lavere netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, jf. omtale i avsnitt 6.1.4.

Når lånetransaksjoner, petroleumsvirksomheten og overføringen til Statens pensjonsfond utland holdes utenom, anslås utgiftene i 2024 til 1 896,3 mrd. kroner. Det er 29,4 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2024.

Tabell 6.2 Statsbudsjettets utgifter

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Endring fra Saldert budsjett 2024	Anslag på regnskap 2024
Driftsutgifter (postene 1–29)	245,9	6,9	252,9
Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	87,8	10,1	97,9
Overføringer til andre (postene 50–89)	2 391,4	-135,4	2 256,0
Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99)	226,0	56,8	282,8
Sum utgifter	2 951,1	-61,5	2 889,6

Kilde: Finansdepartementet.

I anslag på regnskap er det tatt utgangspunkt i gjeldende budsjett etter Stortingets behandling av forslag til bevilgningsendringer våren 2024, herunder bevilgningsendringer i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Det er videre innarbeidet oppdaterte anslag på enkelte områder, blant annet folketrygden, strømstønadsordningene og utgifter til mottak og integrering av flyktninger.

I anslag på regnskap for 2024 er det lagt til grunn at bevilgninger til lønnsoppgjøret i staten mv. dekkes ved reduksjon av bevilgningen under kap. 2309. Normalt blir kompensasjon til statlige, bruttobudsjetterte virksomheter innarbeidet etter at de sentrale lønnsoppgjørene i staten er gjennomført og før nysalderingen. Rikslønnsnemnda skal avgjøre tvistene i hovedoppgjøret for 2024 for tre av de fire hovedsammenslutningene i staten medio november. Av hensyn til forutsigbarhet for virksomhetene og at budsjettene skal gi et realistisk anslag på lønnsutgifter i 2024, legger regjeringen opp til at virksomhetene blir kompensert for et anslag på lønnsoppgjøret i forbindelse med nysalderingen. Det er usikkert om virksomhetene vil rekke å utbetale hele lønnsoppgjøret i år. Regjeringen vil derfor vurdere budsjettmessig håndtering, herunder om det er grunnlag for å innhente særskilt fullmakt fra Stortinget til å øke den normale grensen for overføring av ubrukte driftsbevilgninger til 2025.

6.1.3 Folketrygdens inntekter og utgifter

Folketrygdens inntekter og utgifter medregnes i statsbudsjettet. Folketrygdens finansieringsbehov i 2024, som oppstår fordi folketrygdens inntekter bare delvis finansierer folketrygdens utgifter, dekkes ved statstilskudd. I nysalderingsproposisjonen som legges frem senere i høst vil det redegjøres nærmere for bevilgningsendringer under folketrygden i 2024 basert på anslagsendringer mv. gjennom året.

6.1.4 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter

Petroleumsvirksomhetens inntekter fratrukket utgifter gir netto kontantstrøm fra virksomheten. Hva som inngår i petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter er fastsatt i § 3 i lov om Statens pensjonsfond.

Tabell 6.3 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Endring fra Saldert budsjett 2024	Anslag på regnskap 2024
	Inntekter SDØE	328,3	-97,8	230,5
-	Utgifter SDØE	26,0	4,1	30,1
+	Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO_2-avgift og NO_X-avgift	491,6	-75,0	416,6
+	Aksjeutbytte fra Equinor ASA	38,3	25,1	63,4
=	Netto kontantstrøm	832,2	-151,8	680,4

Kilde: Finansdepartementet.

Petroleumsinntekter

Inntektene fra SDØE omfatter i hovedsak driftsresultat, kalkulatoriske avskrivninger og renter. Inntektene anslås til 230,5 mrd. kroner i 2024, som er 97,8 mrd. kroner lavere enn anslått i Saldert budsjett 2024. Videre omfatter inntektene fra petroleumsvirksomheten skatt og avgift på utvinning samt aksjeutbytte fra Equinor ASA. Betalte skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten anslås nå 75,0 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett. I motsatt retning øker utbytteinntektene fra Equinor ASA.

Petroleumsutgifter

Utgiftene til petroleumsvirksomhet består av andelen av investeringer på sokkelen som dekkes av SDØE. Utgiftene til petroleumsvirksomheten anslås til 30,1 mrd. kroner i 2024, som er 4,1 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2024.

Statens pensjonsfond

Statens pensjonsfond består av Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Norge. Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres i sin helhet til Statens pensjonsfond utland. Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i 2024 anslås å bli 680,4 mrd. kroner. Det er 151,8 mrd. kroner lavere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2024.

Eventuelle netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomhetene overføres i sin helhet til fondet. Det er i anslag på regnskap hensyntatt at Equinor har gjennomført tilbakekjøp av aksjer tilsvarende 42,8 mrd. kroner.

Overføringen fra Statens pensjonsfond utland til å dekke statsbudsjettets oljekorrigerte budsjettunderskudd er i Saldert budsjett 2024 satt til 336,5 mrd. kroner. Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet for 2024 anslås nå til 347,8 mrd. kroner.

Anslaget for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2024 er fortsatt usikkert. I nysalderingsproposisjonen vil det bli lagt frem oppdaterte anslag for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2024 og fremmet forslag om endret overføring fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet i 2024.

Tabell 6.4 Statens pensjonsfond. Inntekter og utgifter

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Endring fra Saldert budsjett 2024	Anslag på regnskap 2024
	Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet	832,2	-151,8	680,4
-	Overført til statskassen	336,5	11,3	347,8
+	Rente- og utbytteinntekter mv.	360,6	47,6	408,2
=	Overskudd i Statens pensjonsfond	856,3	-115,5	740,7

Kilde: Finansdepartementet.

Kapitalen i Statens pensjonsfond utland anslås til 18 500 mrd. kroner ved utløpet av 2024, mens kapitalen i Statens pensjonsfond Norge anslås til 390 mrd. kroner.

6.1.5 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd finansieres av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettet gjøres dermed opp i balanse før lånetransaksjoner. Statsbudsjettets finansieringsbehov bestemmes av differansen mellom utlån mv. og tilbakebetalinger. I Saldert budsjett 2024 ble brutto finansieringsbehov anslått til 101,9 mrd. kroner. Brutto finansieringsbehov anslås nå til 117,3 mrd. kroner. Endringene fra saldert budsjett gjelder i hovedsak kapitalinnskudd på 15 mrd. kroner til Statens fond i Tromsø som ble vedtatt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. I tillegg ble det anslått noe økte utlån under boliglånsordningen i Statens pensjonskasse, Husbanken og Lånekassen samt reduserte gjeldsavdrag på innenlandsk statsgjeld.

Tabell 6.5 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

Mrd. kroner

	Inntekter/utgifter/balanse	Saldert budsjett 2024	Endring fra Saldert budsjett 2024	Anslag på regnskap 2024
1.	Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)	2 388,6	-129,6	2 259,0
2.	Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	2 725,1	-118,3	2 606,8
3.	Overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-336,5	-11,3	-347,8
4.	Overføring fra Statens pensjonsfond utland	336,5	11,3	347,8
5.	Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	0,0	0,0	0,0
6.	Utlån, gjeldsavdrag mv.	226,0	56,8	282,8
7.	Tilbakebetalinger mv.	124,1	41,4	165,5
8.	Utlån mv., netto (6-7)	101,9	15,4	117,3
9.	Samlet finansieringsbehov – av kontantbeholdning og lånemidler (8-5)	101,9	15,4	117,3

Kilde: Finansdepartementet.

6.2 Statsregnskapet for første halvår 2024

Dette avsnittet gir en oversikt over statsregnskapet per 30. juni 2024. Regnskapstallene er sammenstilt med Saldert budsjett 2024. Bevilgningsendringer vedtatt etter at budsjettet ble saldert i Stortinget i fjor høst, inngår ikke i beregningene av andelen av bevilgningene som nå er regnskapsført.

6.2.1 Statsbudsjettets inntekter og utgifter

Statsregnskapet viser at det er regnskapsført inntekter på til sammen 1 302,9 mrd. kroner i perioden 1. januar – 30. juni 2024. Det tilsvarer 45,7 pst. av budsjetterte inntekter. Tabell 6.6 viser hvordan inntektene fordeler seg etter art.

Tabell 6.6 Statsbudsjettets inntekter

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Regnskap per 30.06.2024	Regnskap i pst. av bevilgning
Driftsinntekter (Salg av varer og tjenester) (postene 1–29)	322,1	123,4	38,3
Inntekter i forbindelse med nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	33,1	18,1	54,6
Overføringer fra andre (postene 50–89)	2 369,9	1 086,5	45,8
Tilbakebetalinger mv. (postene 90–99)	124,1	74,9	60,3
Sum inntekter	2 849,2	1 302,9	45,7

Kilde: Finansdepartementet.

Per 30. juni 2024 er det regnskapsført utgifter på til sammen 1 339,9 mrd. kroner. Det utgjør 45,4 pst. av bevilgningene. Tabell 6.7 viser hvordan beløpet fordeler seg på utgiftsarter.

Tabell 6.7 Statsbudsjettets utgifter

Mrd. kroner

	Saldert budsjett 2024	Regnskap per 30.06.2024	Regnskap i pst. av bevilgning
Driftsutgifter (postene 1–29)	245,9	115,9	47,1
Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49)	87,8	38,7	44,1
Overføringer til andre (postene 50–89)	2 391,4	1 022,8	42,8
Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99)	226,0	162,5	71,9
Sum utgifter	2 951,1	1 339,9	45,4

Kilde: Finansdepartementet.

6.2.2 Petroleumsvirksomhetens inntekter og utgifter

Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten utgjør 383,8 mrd. kroner i perioden 1. januar – 30. juni 2024. Det tilsvarer 46,1 pst. av netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten slik denne ble anslått i Saldert budsjett 2024.

Tabell 6.8 Kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Regnskap per 30.06.2024	Regnskap i pst. av bevilgning
	Inntekter SDØE	328,3	128,5	39,1
-	Utgifter SDØE	26,0	15,3	58,8
+	Skatt og avgift på utvinning, inkl. CO_2-avgift og NO_X-avgift	491,6	236,5	48,1
+	Aksjeutbytte fra Equinor ASA	38,3	34,2	89,3
=	Netto kontantstrøm	832,2	383,8	46,1

Kilde: Finansdepartementet.

6.2.3 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

Regnskapet per 30. juni 2024 viser et brutto finansieringsbehov på 87,6 mrd. kroner, som tilsvarer 86,0 pst. av finansieringsbehovet slik det ble anslått i Saldert budsjett 2024. For nærmere detaljer vedrørende statsregnskapet for første halvår 2024 vises det til tabellene i vedlegg 3.

Tabell 6.9 Oppsummering. Saldering og finansieringsbehov

Mrd. kroner

	Inntekter/utgifter/balanse	Saldert budsjett 2024	Regnskap per 30.06.2024	Regnskap i pst. av bevilgning
1.	Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland)	2 388,6	1 228,0	51,4
2.	Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	2 725,1	1 177,4	43,2
3.	Overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-336,5	50,6	-15,0
4.	Overføring fra Statens pensjonsfond utland	336,5	-50,6	-15,0
5.	Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	0,0	0,0	
6.	Utlån, gjeldsavdrag mv.	226,0	162,5	71,9
7.	Tilbakebetalinger mv.	124,1	74,9	60,3
8.	Utlån mv., netto (6-7)	101,9	87,6	86,0
9.	Samlet finansieringsbehov – av kontantbeholdning og lånemidler (8-5)	101,9	87,6	86,0

[1] Teknisk satt til å motsvare overskudd før lånetransaksjoner, før overføring fra Statens pensjonsfond utland. Overføring fra Statens pensjonsfond utland blir endelig fastsatt og ført i forbindelse med nysalderingen.

Kilde: Finansdepartementet.

7 Statens lånebehov

7.1 Fullmakt til å ta opp statslån o.a.

Statens lånebehov for neste år følger av budsjettforslaget. Det er lagt opp til at finansieringsbehovet i hovedsak blir dekket ved opptak av nye, langsiktige lån innenlands. Av hensyn til markedet for statspapirer søkes det normalt å jevne ut den langsiktige opplåningen over flere år. For 2025 er det foreslått en fullmakt på 150 mrd. kroner for opptak av nye, langsiktige lån.

Statens kortsiktige opplåning i markedet skjer ved salg av statskasseveksler, som er papirer med løpetid på inntil tolv måneder. For 2025 er det foreslått en ramme på 75 mrd. kroner for utestående volum i kortsiktige markedslån.

Rammen for opptak av langsiktige lån er tilsvarende rammen for 2024, mens rammen for kortsiktige låneopptak er 25 mrd. kroner lavere enn rammen for i år.

For andre kortsiktige lån ber regjeringen om en fullmakt uten konkret beløpsgrense. Regjeringen ber i tillegg om at den generelle fullmakten til å inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler blir videreført. Det bes også om fullmakt til å gjennomføre sikkerhetsplasseringer knyttet til slike avtaler.

Forslagene til fullmakter er omtalt nærmere i avsnitt 7.3, og forslagene er sammenfattet i tabell 7.3.

Det vises også til generell omtale av statsgjeldsforvaltningen i Meld. St. 1 (2024–2025) *Nasjonalbudsjettet 2025*. Dersom Stortinget vedtar de fullmaktene det her bes om, vil Finansdepartementet gi Norges Bank fullmakt til å dekke lånebehovet og eventuelt inngå derivatavtaler samt gjennomføre sikkerhetsplasseringer knyttet til disse.

7.2 Sammensetningen av statsgjelden

Tabell 7.1 viser størrelsen på og sammensetningen av statens bruttogjeld ved utgangen av de to siste årene og første halvår i 2024.

Tabell 7.1 Sammensetningen av statsgjelden

Mill. kroner

	31.12.22	31.12.23	30.06.24
Langsiktige lån[1]	532 457	516 825	538 000
Kortsiktige markedspapirer[2]	63 650	50 000	48 000
Andre kortsiktige lån[3]	137 157	142 704	131 570
Statsgjelden	733 264	709 529	717 570

1 Lån med lengre løpetid enn ett år.
2 Lån med løpetid inntil ett år.
3 Kontolån fra statsinstitusjoner mv.
Kilde: Finansdepartementet.

Statsgjelden består av langsiktige lån, kortsiktige markedspapirer og andre kortsiktige lån. Staten dekker behovet for langsiktig finansiering ved å selge statsobligasjoner i det innenlandske markedet gjennom auksjoner og syndikeringer. Den kortsiktige opplåningen i markedet skjer gjennom salg av statskasseveksler i auksjoner. Statskasseveksler er omsettelige lån uten kupongrente. Andre kortsiktige lån omfatter alminnelige kontolån fra statsinstitusjoner og statlige fond samt eventuelle kontolån fra institusjoner som i sær-

skilte tilfeller kan pålegges å plassere overskuddslikviditet som kontolån til staten.

7.3 Statens lånebehov og behovet for lånefullmakter

I tråd med lov om Statens pensjonsfond blir det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet foreslått dekket ved en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Avdrag på statsgjelden, netto utlån og kapitalinnskudd til statsbankene mv. blir dekket ved nye låneopptak og/eller ved å trekke på statens kontantbeholdning. Staten har ut fra forslagene i denne proposisjonen et brutto finansieringsbehov i 2025 på 174,1 mrd. kroner, jf. tabell 7.2. En stor del av dette gjelder tilbakeføring til Statens pensjonsfond utland (SPU), se omtale under.

Tabell 7.2 Statens finansieringsbehov

Mrd. kroner

		Saldert budsjett 2024	Gul bok 2025
A	Oljekorrigert overskudd på statsbudsjettet	-336,5	-413,6
B	Overført fra Statens pensjonsfond utland	336,5	413,6
C	Overskudd før lånetransaksjoner (A + B)	0,0	0,0
D	Utlån til statsbankene, aksjetegning o.l., netto	33,9	110,3
E	Statens netto finansieringsbehov (D – C)	33,9	110,3
F	Gjeldsavdrag[1]	68,0	63,8
Statens brutto finansieringsbehov (E + F)		101,9	174,1

[1] Dette gjelder avdrag på langsiktige statslån.
Kilde: Finansdepartementet.

I vurderingen av statens lånebehov tas det normalt utgangspunkt i statens brutto finansieringsbehov, jf. tabell 7.2. Videre tas det hensyn til virkningen av statens transaksjoner på likviditeten i pengemarkedet. Pengemarkedet blir tilført likviditet når staten betaler avdrag på gjelden eller øker netto utlån fra statsbankene, mens opptak av statslån inndrar likviditet fra markedet. Siden underskuddet på statsbudsjettet blir dekket ved en overføring fra Statens pensjonsfond utland, påvirker ikke statsbudsjettet den samlede likviditeten i pengemarkedet. Samtidig er det slik at noen poster på statsbudsjettet påvirker balansen på budsjettet og størrelsen på statens kontantbeholdning, men ikke likviditeten i pengemarkedet. Det gjelder renter og overføringer fra Norges Bank.

Tidligere ble det korrigert for slike poster i lånebehovet, slik at opplåningen, og dermed likviditetsinndragningen, ble økt med et beløp tilsvarende renter og overføringer fra Norges Bank. Korrigeringen førte til at utestående statsgjeld og innestående på statens konto i Norges Bank hvert år økte tilsvarende overføringsbeløpet og rentene fra Norges Bank. Denne korrigeringen opphører fra og med statsbudsjettet for 2025. Finansdepartementet sendte 3. april i år Norges Bank brev om dette. Fra og med neste år vil det være opp til Norges Bank eventuelt å gjennomføre denne likviditetsinndragningen.

Det kan likevel noen ganger være behov for å korrigere lånebehovet for enkelte lånetransaksjoner som inngår i finansieringsbehovet, men som ikke har likviditetseffekt, som innskudd i eller avvikling av fond. For 2025 er det behov for å justere for tilbakeføringen av akkumulerte meruttak fra SPU som er omtalt i avsnitt 8.1. Denne tilbakeføringen representerer en ønsket tilførsel av likviditet og skal derfor ikke finansieres med et tilsvarende låneopptak. Det tilbakeføres 82,1 mrd. kroner. Likviditetsjusteringen gjør at finansieringsbehovet blir redusert fra 174,1 mrd. til 92,0 mrd. kroner.

Selv om anslaget på lånebehovet skulle endre seg, justeres normalt ikke den planlagte opplåningen gjennom budsjettåret. Det antas at aktørene i

kapitalmarkedet ønsker forutsigbarhet i opplåningen, slik at store eller hyppige endringer i opplåningen vil kunne medføre dårligere lånebetingelser for staten. Det har heller ikke blitt korrigert dersom faktisk lånebehov i regnskapet blir større eller mindre enn anslått i budsjettet. Norges Bank kan imidlertid justere opplåningen slik at lånetransaksjonene over tid er likviditetsnøytrale.

Tabell 7.3 gir en samlet oversikt over gjeldende lånefullmakter for 2024 og forslag til nye fullmakter for 2025. I tillegg foreslår regjeringen at fullmakten til å inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler blir videreført, og at det gis fullmakt til å foreta sikkerhetsplasseringer hos motparter i rentebytteavtaler.

Tabell 7.3 Fullmakt til å ta opp statslån

Mill. kroner

	Fullmakt for 2024	Utnyttet per 30.06.24	Forslag til fullmakt for 2025
Nye langsiktige lån	150 000	84 000	150 000
Kortsiktige markedslån	100 000	48 000	75 000
Andre kortsiktige lån	Ubegrenset	131 570	Ubegrenset

Kilde: Finansdepartementet.

7.3.1 Fullmakt til å ta opp langsiktige lån

Statens lånebehov blir dekket ved å ta opp nye, langsiktige lån innenlands. Finansdepartementet legger normalt opp til å søke å jevne ut opptakene av langsiktige lån. Formålet er at store svingninger i finansieringsbehovet fra ett år til det neste ikke skal slå ut tilsvarende på opplåningstakten. Et samlet anslag på opplåningen i 2025 er om lag 92 mrd. kroner. Et ønske om relativt stabile låneopptak fra år til år kan øke dette.

For å ta hensyn til usikkerhet, er det hensiktsmessig med en lånefullmakt som er noe høyere enn planlagt opplåning. Regjeringen foreslår på denne bakgrunn at fullmakten for 2025 til å ta opp nye langsiktige lån innenlands blir satt til 150 mrd. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette tilsvarer fullmakten som ble gitt for i år.

7.3.2 Fullmakt til å ta opp kortsiktige markedslån

Fullmakten for kortsiktige markedslån er utformet som en ramme for maksimalt utestående beløp. Regjeringen foreslår at fullmakten til å ha utestående kortsiktige markedslån settes til 75 mrd. kroner i 2025, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette er noe lavere enn fullmakten for i år. Årsaken til den reduserte størrelsen på fullmakten er at utestående volum i statskasseveksler er lavere enn tidligere.

7.3.3 Fullmakt til å ta opp andre kortsiktige lån mv.

Fullmakten for andre kortsiktige lån omfatter alminnelige kontolån fra statsinstitusjoner og statlige fond samt eventuelle kontolån fra institusjoner som kan pålegges å plassere overskuddslikviditet som kontolån til staten. Fullmakten omfatter også eventuelle plasseringer som er gitt som sikkerhet fra motparter i rentebytteavtaler. Størstedelen av andre kortsiktige lån er innskudd fra operatørbanken for skattebetalingsordningen.

Lånene under denne fullmakten er gjeld av en slik karakter at en ikke bør fastsette en beløpsgrense. Det foreslås at Finansdepartementet for 2025 får fullmakt til å ta imot slike plasseringer som kontolån uten at det blir satt en beløpsgrense, jf. forslag til romertallsvedtak. Da unngår en at staten eventuelt må avvise innskudd fordi fullmakten ikke er stor nok.

7.3.4 Fullmakt til å inngå derivater mv.

I gjeldsforvaltningen kan rentebytteavtaler brukes for å styre rentebindingen på gjelden sammenlignet med det som følger direkte av en strategi der opplåningen spres på løpetider opp til 20 år. Rentebytteavtaler gir staten fleksibilitet til å endre den gjennomsnittlige rentebindingen på gjeldsporteføljen uten at selve opplåningen blir endret.

Det følger av statens avtaler med motpartene i rentebytteavtalene at motparten må innbetale kontantsikkerhet på konto i Norges Bank dersom rentebytteavtalene har en netto markedsverdi i statens favør som er over avtalte terskelnivåer. Dette reduserer statens risiko for tap hvis en motpart får betalingsproblemer. Norges Bank er i ferd med å reforhandle avtalene slik at også staten vil måtte betale sikkerhet. Slike tosidige avtaler er markedspraksis mellom banker og etter hvert også for statsgjeldforvaltere. Innskudd som sikkerhetsstillelse skiller seg fra vanlige bankinnskudd ved at det potensielle tapet er svært begrenset. Volumet av sikkerhetsstillelsen vil være tilnærmet lik markedsverdien av rentebytteavtalene, slik at netto markedsverdi av stilt sikkerhet tillagt rentebytteavtaler er nær null.

Det bes om fullmakt til å inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler samt å gjennomføre sikkerhetsplasseringer knyttet til slike i 2025, jf. forslag til romertallsvedtak.

8 Omtale av særskilte saker

8.1 Korreksjon i overføringen fra Statens pensjonsfond utland

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd dekkes av en overføring fra Statens pensjonsfond utland (SPU) til statsbudsjettets inntektsside på kap. 5800.

Over tid har det faktiske oljekorrigerte underskuddet, slik det fremkommer i statsregnskapet, i gjennomsnitt blitt mindre enn det som har vært anslått i budsjettene, jf. også omtale i kapittel 3 i Prop. 104 S (2023–2024). Det har ført til at det er blitt overført mer midler fra SPU enn det som er nødvendig for å dekke det oljekorrigert underskuddet. Fordi det ikke er noen mekanisme som korrigerer for slike avvik, har disse midlene blitt stående på statens konto i Norges Bank. Det har ført til en økning i statens kontantbeholdning og en tilsvarende reduksjon i likviditeten i banksystemet. Siden 1996 har dette akkumulert seg til 82,1 mrd. kroner. Det er da tatt hensyn til endelig regnskap for 2023 og til at deler av det akkumulerte beløpet (70 mrd. kroner) ble tilbakeført til SPU i 2022.

Det anses ikke som hensiktsmessig at midler som skulle vært avsatt til SPU for sparing til fremtidige generasjoner, bygger seg opp på statens konto. Dessuten er det uheldig om avvik fra likviditetsnøytralitet i statens transaksjoner bidrar til usikkerhet for bankene i deres likviditetsstyring.

Det foreslås derfor at disse midlene tilbakeføres fra statens konto til SPU i statsbudsjettet for 2025 over kap. 2800 Statens pensjonsfond utland, post 96 Finansposter overført til fondet.

Videre legges det opp til å innføre en ny, årlig korreksjonsmekanisme i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. For 2025 vil det da bli foreslått et korrigert bevilgningsvedtak på kap. 2800, post 96, tilsvarende avviket mellom faktisk og anslått oljekorrigert underskudd i statsregnskapet for 2024.

8.2 Ny regel for årlig uttak fra Statens pensjonsfond Norge

I Meld. St. 22 (2023–2024) *Statens pensjonsfond 2024* varslet regjeringen at den legger opp til at det fra og med statsbudsjettet for 2025 innføres en regel for årlige uttak fra Statens pensjonsfond Norge (SPN) for å løse utfordringen med SPNs høye eierandeler på Oslo Børs. Et flertall i finanskomiteen stilte seg positive til regjeringens forslag, se Innst. 421 S (2023–2024).

Regjeringen legger opp til at de årlige uttakene fra SPN skal utgjøre 3 pst. av SPNs verdi ved inngangen til budsjettåret. Dette er i tråd med Folketrygdfondets anslag på hvilken uttaksprosent som vil være tilstrekkelig til å håndtere eierandelsutfordringen over tid. Et årlig uttak på 3 pst. tilsier en overføring på 11,7 mrd. kroner i statsbudsjettet for 2025, jf. omtale kap. 5600, post 85 *Overføring fra Statens pensjonsfond Norge* i Prop. 1 S (2024–2025) for Finansdepartementet.

Regjeringen legger vekt på at uttakene skal følge en enkel, mekanisk regel, der en fast prosentandel (3 pst.) av kapitalen i SPN årlig overføres til statsbudsjettet. Regelen legger opp til at realverdien av fondet opprettholdes, ved at uttaksprosenten settes lavere enn forventet realavkastning av SPN, som av Folketrygdfondet er anslått til 3,4 pst. årlig.

Beregningsteknisk vil verdien av SPN ved inngangen til budsjettåret anslås ved å fremskrive verdien av SPN ved utgangen av andre kvartal året før med Folketrygdfondets anslag på forventet realavkastning (3,4 pst.) av SPN og forventet inflasjon i tråd med inflasjonsmålet (2 pst.). Verdien ved utgangen av andre kvartal må justeres for planlagte uttak resten av året. Regjeringen legger ikke opp til å justere uttaksbeløpet gjennom budsjettåret, selv om fondsverdien skulle vise seg å avvike fra anslaget som er brukt i statsbudsjettet. At overføringsbeløpet er kjent ved begynnelsen av budsjettåret og ikke endres, sikrer forutsigbarhet både for Folketrygdfondet i planleggingen av overføringene og for statsbudsjettets inntektsside.

Praktiseringen av regelen må ta hensyn til likviditeten i SPN, som kan legge begrensninger på Folketrygdfondets mulighet til å overføre midler i enkelte perioder. Dersom likviditetssituasjonen i SPN er særlig svak, vil uttaksbeløpet i enkelte år kunne være lavere enn regelen om 3 pst. skulle tilsi. Dette kan for eksempel være aktuelt ved et større tilbakeslag for norsk økonomi, når likviditeten i markedene er begrenset og kontantstrømmen fra renter og utbytter er lavere enn fastsatt uttaksbeløp. Det legges ikke opp til at uttaket i slike tilfeller oppjusteres året etter, men at uttaket da fastsettes i tråd med beregningsmåten med mindre likviditetssituasjonen fortsatt legger begrensninger.

Målet med uttakene er å løse utfordringen med SPNs høye eierandeler på Oslo Børs. Dersom det viser seg at overføringene over tid ikke har den ønskede effekten på eierandelene i SPN, kan det bli behov for å endre regelen.

Finansdepartementet ba i brev 4. september 2024 Folketrygdfondet om vurderinger av hvordan uttaksbeløpet bør fordeles gjennom året, med svarfrist 13. desember. Det legges deretter opp til at Finansdepartementet fastsetter en plan for de årlige overføringene.

8.3 Budsjettprosessen – arbeid med endringer

Budsjettprosessen er den viktigste prioriterings- og samordningsmekanismen for regjeringen, før forslag om statsbudsjett sendes til Stortinget. Budsjettprosessen skal gi et godt opplyst grunnlag for politiske prioriteringer og beslutninger om fordeling av knappe ressurser. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har på oppdrag fra Finansdepartementet kartlagt hvordan den norske budsjettprosessen oppfattes av ulike interessenter, og sammenlignet vår prosess med løsninger i andre land, jf. omtale i avsnitt 8.2 i Gul bok 2024.

DFØs evaluering viser at det er mye i dagens budsjettprosess som fungerer godt, men også at det er rom for forbedringer. Finansdepartementet har satt i gang et arbeid med mål om at budsjettprosessen skal gi et bedre grunnlag for å vurdere samlet offentlig ressursbruk og bedre tilrettelegge for politikkutvikling og prioriteringer over flere år. I arbeidet med endringer ser Finansdepartementet hen til hvordan andre land arbeider med og presenterer sine budsjetter og OECDs standarder for beste praksis. OECD har anbefalt Norge å se på hvordan man i budsjettarbeidet kan vektlegge flerårige konsekvenser og utviklingstrekk bedre, slik andre land har gode erfaringer med. De aller fleste OECD-land har i dag et rammeverk på mellomlang sikt.

Forutsigbar styring og budsjettkontroll fordrer god forståelse for strukturelle utfordringer i økonomien, bærekraften i offentlige finanser og langsiktige konsekvenser av enkeltbeslutninger. I tillegg er det behov for informasjon om resultatene av eksisterende ressursbruk, og hvordan ulike virkemidler samspiller på tvers av budsjettområder. Dagens budsjettprosess handler i hovedsak om enkeltbevilgninger i det enkelte budsjettår, og det kan være vanskelig å få oversikt over samlede budsjettkonsekvenser på tvers av sektorer og for påfølgende år. Finansdepartementet arbeider med å utvikle mer realistiske fremskrivinger av utgifter og inntekter på mellomlang sikt og knytte det enkelte budsjett til de langsiktige linjene som beskrives i perspektivmeldingene. Det vil gi et bedre informasjonsgrunnlag for budsjettvedtak og politikkutvikling, og for arbeidet med ulike flerårige planer som behandles i Stortinget. Det vurderes også hvordan informasjon om resultater og utvikling på viktige enkeltområder kan benyttes bedre i utarbeidelsen og presentasjonen av budsjettfremleggene.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om statsbudsjettet 2025.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om statsbudsjettet 2025 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag
til vedtak om statsbudsjettet for budsjettåret 2025

I

Kap.	Post		Kroner	Kroner
		Utgifter:		
		Det kongelige hus		
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen:		
	1	Apanasje	15 565 000	
	50	Det kongelige hoff	268 304 000	
	51	Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff	20 000 000	303 869 000
2		H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Kronprinsessen:		
	1	Apanasje	12 956 000	12 956 000
		Sum Det kongelige hus		316 825 000
		Regjeringen		
20		Statsministerens kontor:		
	1	Driftsutgifter	116 121 000	116 121 000
21		Statsrådet:		
	1	Driftsutgifter	197 674 000	197 674 000
24		Regjeringsadvokaten:		
	1	Driftsutgifter	130 240 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	17 182 000	147 422 000
		Sum Regjeringen		461 217 000
		Stortinget og eksterne organer		
41		Stortinget:		
	1	Driftsutgifter	1 220 405 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	175 247 000	
	70	Tilskudd til partigruppene	255 288 000	
	73	Kontingenter, internasjonale delegasjoner	18 788 000	
	74	Reisetilskudd til skoler	7 120 000	1 676 848 000
42		Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret:		
	1	Driftsutgifter	10 478 000	
	75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	250 000	10 728 000
43		Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen:		
	1	Driftsutgifter	118 311 000	118 311 000
44		Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste:		
	1	Driftsutgifter	49 986 000	49 986 000
45		Norges institusjon for menneskerettigheter:		
	1	Driftsutgifter	31 322 000	31 322 000
51		Riksrevisjonen:		
	1	Driftsutgifter	669 959 000	
	75	Internasjonale organisasjoner og nettverk	29 791 000	699 750 000
		Sum Stortinget og eksterne organer		2 586 945 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Høyesterett

61		Høyesterett:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 410, post 1 og kap. 411, post 1*	140 344 000	140 344 000
		Sum Høyesterett		140 344 000

Utenriksdepartementet

Administrasjon av utenrikspolitikken

100		Utenriksdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	4 857 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	11 979 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	111 979 000	
	70	Erstatning av skader på utenlandske ambassader	1 347 000	
	71	Hjelp til norske borgere i utlandet	156 000	
	90	Lån til norske borgere i utlandet	450 000	4 983 011 000
103		Regjeringens representasjon:		
	1	Driftsutgifter	57 307 000	57 307 000
104		Kongefamiliens offisielle reiser til utlandet:		
	1	Driftsutgifter	8 559 000	8 559 000
105		Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner:		
	1	Driftsutgifter	60 000 000	60 000 000
		Sum Administrasjon av utenrikspolitikken		5 108 877 000

Utenriksformål

115		Næringsfremme, kultur og informasjon:		
	21	Spesielle driftsutgifter - kulturfremme, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	10 606 000	
	22	Spesielle driftsutgifter - næringsfremme, *kan overføres, kan nyttes under post 71*	14 658 000	
	70	Kultur- og informasjonsformål, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	38 571 000	
	71	Næringsfremme, *kan overføres, kan nyttes under post 22*	15 382 000	79 217 000
116		Internasjonale organisasjoner:		
	70	Pliktige bidrag	1 596 300 000	1 596 300 000
117		EØS-finansieringsordningene:		
	77	EØS-finansieringsordningen 2014-2021, *kan overføres*	295 000 000	
	78	Den norske finansieringsordningen 2014-2021, *kan overføres*	334 000 000	629 000 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
118		Utenrikspolitiske satsinger:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70, 71, 72 og 73*	103 526 000	
	70	Nordområdene og Antarktis, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	54 630 000	
	71	Globale sikkerhetsspørsmål, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	7 300 000	
	72	Nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21*	34 390 000	
	73	Klima, miljøtiltak og hav mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21*	10 943 000	
	74	Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.	24 372 000	
	76	Russland, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	33 600 000	
	77	Norges forskningsråd - utenriksområdet, *kan overføres*	50 766 000	319 527 000
		Sum Utenriksformål		2 624 044 000

Forvaltning av utviklingssamarbeidet

140		Utenriksdepartementet:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	95 083 000	95 083 000
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad):		
	1	Driftsutgifter	419 283 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	29 480 000	448 763 000
144		Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec):		
	1	Driftsutgifter	71 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	13 000 000	
	70	Utvekslingsordninger, *kan overføres*	153 477 000	
	71	Rekruttering til internasjonale organisasjoner, *kan overføres*	75 000 000	312 888 000
		Sum Forvaltning av utviklingssamarbeidet		856 734 000

Utviklingssamarbeidet

150		Humanitær bistand:		
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, *kan overføres*	4 336 481 000	
	71	Verdens matvareprogram (WFP)	430 000 000	4 766 481 000
151		Fred, sikkerhet og globalt samarbeid:		
	70	Fred og forsoning, *kan overføres*	395 260 000	
	71	Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning, *kan overføres*	132 060 000	
	73	FN og globale utfordringer, *kan overføres*	238 138 000	
	74	Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv.	405 220 000	1 170 678 000
152		Menneskerettigheter:		
	70	Menneskerettigheter, *kan overføres*	671 617 000	
	71	FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR)	197 000 000	868 617 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
153		Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn:		
	70	Flyktninger og internt fordrevne, *kan overføres*	1 000 000 000	
	71	FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)	630 000 000	
	72	Bærekraftige løsninger og vertssamfunn, *kan overføres*	429 504 000	2 059 504 000
159		Regionbevilgninger:		
	70	Midtøsten, *kan overføres*	669 311 000	
	71	Europa og Sentral-Asia, *kan overføres*	423 817 000	
	72	Afghanistan, *kan overføres*	351 241 000	
	73	Ukraina og naboland, *kan overføres*	7 440 500 000	
	75	Afrika, *kan overføres*	2 214 022 000	
	76	Asia, *kan overføres*	436 503 000	
	77	Latin-Amerika og Karibia, *kan overføres*	158 432 000	11 693 826 000
160		Helse:		
	70	Helse, *kan overføres*	3 617 881 000	
	71	Verdens helseorganisasjon (WHO), *kan overføres*	235 500 000	3 853 381 000
161		Utdanning, forskning og offentlige institusjoner:		
	70	Utdanning, *kan overføres*	846 798 000	
	71	Forskning, *kan overføres*	67 196 000	
	73	Styresett og offentlige institusjoner, *kan overføres*	529 723 000	
	74	Norges forskningsråd - utviklingsområdet, *kan overføres*	202 650 000	1 646 367 000
162		Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi:		
	70	Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel, *kan overføres*	134 536 000	
	71	Matsikkerhet, fisk og landbruk, *kan overføres*	2 127 966 000	
	72	Fornybar energi, *kan overføres*	1 019 358 000	
	75	Norfund - risikokapital	438 288 000	
	76	Norfund klimainvesteringsfond - risikokapital	250 000 000	
	95	Norfund - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	1 239 864 000	
	96	Norfund klimainvesteringsfond - kapital-innskudd	750 000 000	5 960 012 000
163		Klima, miljø og hav:		
	70	Miljø og klima, *kan overføres*	1 843 811 000	
	71	Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling, *kan overføres*	282 100 000	2 125 911 000
164		Likestilling:		
	70	Likestilling, *kan overføres*	233 319 000	
	71	FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women)	100 300 000	
	72	FNs befolkningsfond (UNFPA)	589 600 000	923 219 000
170		Sivilt samfunn:		
	70	Sivilt samfunn, *kan overføres*	2 470 665 000	2 470 665 000
171		FNs utviklingsarbeid:		
	70	FNs utviklingsprogram (UNDP)	454 400 000	
	71	FNs barnefond (UNICEF)	480 600 000	
	73	FN og multilateralt samarbeid, *kan overføres*	11 200 000	946 200 000
172		Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette:		
	70	Verdensbanken, *kan overføres*	1 415 109 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	71	Regionale banker og fond, *kan overføres*	1 103 100 000	
	72	Strategisk samarbeid, *kan overføres*	43 400 000	
	73	Gjeldslette, *kan overføres*	407 080 000	2 968 689 000
179		Flyktningtiltak i Norge:		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 100 949 000	4 100 949 000
		Sum Utviklingssamarbeidet		45 554 499 000
		Sum Utenriksdepartementet		54 144 154 000

Kunnskapsdepartementet

Administrasjon

200		Kunnskapsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	414 030 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	13 133 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	3 655 000	430 818 000
201		Analyse og kunnskapsgrunnlag:		
	21	Spesielle driftsutgifter	53 731 000	
	70	Norges forskningsråd - forskning om utdanning og forskning, *kan overføres*	265 064 000	318 795 000
		Sum Administrasjon		749 613 000

Grunnopplæringen

220		Utdanningsdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	418 999 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*	272 431 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21*	90 027 000	781 457 000
221		Foreldreutvalgene for grunnopplæringen og barnehagene:		
	1	Driftsutgifter	17 492 000	17 492 000
222		Statlige skoler og fjernundervisningstjenester:		
	1	Driftsutgifter	156 701 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	1 986 000	158 687 000
223		Diamanten skole:		
	1	Driftsutgifter	29 416 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	397 000	29 813 000
224		Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre:		
	70	Freds- og menneskerettighetssentre	173 927 000	
	71	Det europeiske Wergelandsenteret	20 757 000	194 684 000
225		Tiltak i grunnopplæringen:		
	1	Driftsutgifter	29 615 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	141 128 000	
	60	Tilskudd til landslinjer	285 337 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	61	Rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer og større utstyr som bidrar til mer praktisk og variert opplæring	80 000 000	
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	114 179 000	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	375 924 000	
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg	314 000 000	
	66	Tilskudd til skoleturer i forbindelse med handlingsplan mot antisemittisme	17 595 000	
	67	Tilskudd til opplæring i kvensk eller finsk	9 665 000	
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	362 249 000	
	69	Tiltak for fullføring og kvalifisering i videregående opplæring	904 017 000	
	74	Prosjekttilskudd	12 946 000	
	75	Grunntilskudd	112 451 000	2 759 106 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	1 143 444 000	
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	1 604 202 000	
	61	Tilskuddsordning til veiledning for nyutdannede nytilsatte lærere	145 390 000	
	62	Tilskudd til skolebibliotek og lesestimulering, *kan nyttes under post 21*	50 000 000	
	63	Tilskudd til utstyr og læringsarenaer på 5.-10. trinn	160 000 000	
	65	Tilskudd til skolemiljøteam og beredskapsteam	115 000 000	
	71	Norges forskningsråd - Tilskudd til vitensentre	119 977 000	3 338 013 000
227		Tilskudd til særskilte skoler:		
	63	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	46 307 000	
	78	Tilskudd	212 594 000	258 901 000
228		Tilskudd til private skoler mv.:		
	70	Private grunnskoler, *overslagsbevilgning*	4 234 236 000	
	71	Private videregående skoler, *overslagsbevilgning*	2 376 143 000	
	72	Diverse skoler som gir yrkesrettet opplæring, *overslagsbevilgning*	171 187 000	
	73	Private grunnskoler i utlandet, *overslagsbevilgning*	166 069 000	
	74	Private videregående skoler i utlandet, *overslagsbevilgning*	28 938 000	
	75	Private skoler med særskilt tilrettelagt opplæring for elever med dokumenterte behov, *overslagsbevilgning*	576 595 000	
	76	Andre private skoler, *overslagsbevilgning*	76 308 000	
	77	Den tysk-norske skolen i Oslo, *overslagsbevilgning*	36 193 000	
	78	Kompletterende undervisning	27 525 000	
	79	Toppidrett	86 017 000	
	81	Elevutveksling til utlandet	2 434 000	
	82	Kapital- og husleietilskudd til private skoler	80 375 000	
	83	Særtilskudd til Møbelsnekkerskolen, Plus-skolen og Hjerleid Handverksskole	5 190 000	
	84	Redusert foreldrebetaling i skolefritidsordningen ved private skoler	143 231 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	85	Særtilskudd til private kombinerte grunnskoler	90 000 000	8 100 441 000
229		22. juli-senteret:		
	1	Driftsutgifter	34 028 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 1*	24 400 000	58 428 000
230		Statlig spesialpedagogisk tjeneste:		
	1	Driftsutgifter	606 613 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	28 234 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	11 428 000	
	70	Tilskudd til kompetansetjenester på hørselsfeltet	39 000 000	685 275 000
		Sum Grunnopplæringen		16 382 297 000

Barnehager

231		Barnehager:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	761 967 000	
	61	Tilskudd til økt pedagogtetthet og økt grunnbemanning i barnehager i levekårsutsatte områder	208 900 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å styrke språkutviklingen blant minoritetsspråklige barn i barnehage	226 258 000	
	66	Tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn	24 375 000	
	70	Tilskudd til svømming i barnehagene	77 735 000	1 299 235 000
		Sum Barnehager		1 299 235 000

Høyere yrkesfaglig utdanning

240		Fagskoler:		
	60	Driftstilskudd til fagskoler	1 570 090 000	
	61	Utviklingsmidler for høyere yrkesfaglig utdanning, *kan overføres*	77 773 000	1 647 863 000
241		Tiltak for høyere yrkesfaglig utdanning:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	23 564 000	23 564 000
242		Norges grønne fagskole - Vea:		
	1	Driftsutgifter	34 756 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	1 542 000	36 298 000
		Sum Høyere yrkesfaglig utdanning		1 707 725 000

Kompetansepolitikk og livslang læring

253		Folkehøyskoler:		
	70	Tilskudd til folkehøyskoler	1 151 691 000	
	71	Tilskudd til Folkehøgskolerådet	6 285 000	
	72	Tilskudd til Nordiska folkhögskolan	825 000	1 158 801 000
254		Studieforbund mv.:		
	70	Tilskudd til studieforbund	73 312 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	2 484 000	75 796 000
256		Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse:		
	1	Driftsutgifter	501 230 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	24 424 000	525 654 000
257		Kompetanseprogrammet:		
	70	Tilskudd, *kan overføres*	217 910 000	217 910 000
258		Tiltak for livslang læring:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	74 329 000	74 329 000
		Sum Kompetansepolitikk og livslang læring		2 052 490 000

Høyere utdanning og forskning

260		Universiteter og høyskoler:		
	50	Statlige universiteter og høyskoler, *kan nyttes under post 70*	44 133 668 000	
	70	Private høyskoler, *kan nyttes under post 50*	2 311 831 000	46 445 499 000
270		Studentvelferd:		
	74	Tilskudd til velferdsarbeid mv.	90 867 000	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	559 970 000	650 837 000
271		Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen:		
	1	Driftsutgifter	135 052 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 478 000	139 530 000
272		Tiltak for internasjonalisering og høyere utdanning:		
	71	Tilskudd til tiltak for internasjonalisering, *kan overføres*	172 829 000	
	72	Tilskudd til tiltak for høyere utdanning, *kan overføres*	156 808 000	329 637 000
273		Kunnskapssektorens tjenesteleverandør - Sikt:		
	50	Virksomhetskostnader	442 769 000	442 769 000
274		Universitetssenteret på Svalbard:		
	70	Tilskudd til Universitetssenteret på Svalbard	184 099 000	184 099 000
275		Tiltak for høyere utdanning og forskning:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	49 565 000	
	70	Tilskudd, *kan nyttes under post 21*	79 493 000	129 058 000
284		De nasjonale forskningsetiske komiteene:		
	1	Driftsutgifter	21 739 000	21 739 000
285		Norges forskningsråd:		
	1	Driftsutgifter	804 120 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	47 214 000	
	71	Strategiske forskningsprioriteringer, *kan overføres*	2 950 898 000	
	72	Langsiktig, grunnleggende forskning, *kan overføres*	1 663 129 000	
	73	Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter	253 626 000	
	75	Avsetning til usikker framdrift	500 000 000	6 218 987 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak:		
	21	Spesielle driftsutgifter	14 121 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	426 307 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	73	EUs rammeprogram for forskning og innovasjon	3 450 703 000	
	74	EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett	1 211 287 000	
	75	UNESCO-kontingent	24 365 000	
	76	UNESCO-formål	700 000	5 127 483 000
289		Vitenskapelige priser:		
	51	Holbergprisen	19 341 000	
	71	Abelprisen	18 781 000	
	72	Kavliprisen	12 845 000	50 967 000
		Sum Høyere utdanning og forskning		59 740 605 000
		Sum Kunnskapsdepartementet		81 931 965 000

Kultur- og likestillingsdepartementet

Administrasjon

300		Kultur- og likestillingsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	203 584 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
	78	Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	9 925 000	
	79	Til disposisjon	14 500 000	229 209 000
		Sum Administrasjon		229 209 000

Frivillighetsformål

315		Frivillighetsformål:		
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	13 200 000	
	60	Tilskudd til frivilligsentraler	271 250 000	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 650 000 000	
	71	Strømstøtteordning for frivillige organisasjoner	58 226 000	
	73	Tilskudd til studieforbund m.m.	197 750 000	
	75	Aktivitetsstøtta	23 502 000	
	78	Frivillighetstiltak	45 580 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	389 800 000	
	86	Idrettstiltak	71 770 000	3 721 078 000
		Sum Frivillighetsformål		3 721 078 000

Kulturformål

320		Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.:		
	1	Driftsutgifter	216 653 000	
	51	Fond for lyd og bilde	54 200 000	
	55	Norsk kulturfond	1 009 800 000	
	71	Statsstipend	7 250 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	72	Kunstnerstipend m.m., *kan overføres*	312 600 000	
	73	Garantiinntekter og langvarige stipend, *overslagsbevilgning*	187 390 000	
	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	414 505 000	
	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	338 270 000	2 540 668 000
322		Bygg og offentlige rom:		
	1	Driftsutgifter	26 811 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	45 260 000	
	50	Kunst i offentlige rom	12 975 000	
	70	Nasjonale kulturbygg, *kan overføres*	481 300 000	566 346 000
323		Musikk og scenekunst:		
	1	Driftsutgifter	108 680 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	72 000 000	
	22	Forsvarets musikk	58 300 000	
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	26 390 000	
	70	Musikk- og scenekunstinstitusjoner	3 045 020 000	3 310 390 000
325		Allmenne kulturformål:		
	1	Driftsutgifter	74 073 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	27 000 000	
	60	Regionale kulturfond	75 000 000	
	70	Norges forskningsråd, *kan overføres*	21 100 000	
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	13 995 000	
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., *kan overføres*	115 000 000	
	78	Barne- og ungdomstiltak	14 750 000	
	82	Nobels Fredssenter	38 900 000	
	86	Talentutvikling	57 000 000	436 818 000
326		Språk- og bibliotekformål:		
	1	Driftsutgifter	902 687 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	18 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	48 000 000	
	73	Språktiltak	39 930 000	
	74	Det Norske Samlaget	24 350 000	
	75	Tilskudd til ordboksarbeid	15 200 000	
	80	Bibliotek- og litteraturtiltak	110 165 000	1 159 232 000
327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.:		
	1	Driftsutgifter	84 737 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 858 000	
	70	Utenlandske krigsgraver i Norge	4 480 000	
	71	Tilskudd til regionale pilegrimssentre	9 500 000	103 575 000
328		Museer m.m.:		
	70	Det nasjonale museumsnettverket	2 615 711 000	
	78	Andre museums- og kulturverntiltak	85 160 000	2 700 871 000
329		Arkivformål:		
	1	Driftsutgifter	482 278 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	5 855 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	16 900 000	
	78	Arkivtiltak	10 590 000	515 623 000
		Sum Kulturformål		11 333 523 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Medieformål m.m.

334		Film- og dataspillformål:		
	1	Driftsutgifter	139 717 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	7 702 000	
	50	Filmfondet	682 000 000	
	72	Insentivordningen for film- og serie-produksjoner, *kan overføres*	43 500 000	
	73	Regionale filmvirksomheter, *kan overføres*	150 400 000	
	75	Internasjonale film- og medieavtaler, *kan overføres*	22 130 000	
	78	Film- og dataspilltiltak	39 010 000	1 084 459 000
335		Medieformål:		
	1	Driftsutgifter	68 858 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 774 000	
	70	Kompensasjon til kommersiell allmenn-kringkasting	150 000 000	
	71	Mediestøtte	508 650 000	
	73	Medietiltak	17 660 000	
	74	Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, *kan overføres*	23 850 000	
	79	Norsk rikskringkasting AS - NRK	7 490 680 000	8 264 472 000
337		Kompensasjons- og vederlagsordninger:		
	70	Kompensasjon for kopiering til privat bruk	60 300 000	
	71	Vederlagsordninger mv., *kan overføres*	316 040 000	376 340 000
339		Pengespill, lotterier og stiftelser:		
	1	Driftsutgifter	108 905 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	14 545 000	123 450 000
		Sum Medieformål m.m.		9 848 721 000

Likestilling

350		Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda:		
	1	Driftsutgifter	32 287 000	32 287 000
351		Likestilling:		
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	44 790 000	
	70	Tilskudd til likestilling	63 880 000	
	72	Kjønns- og seksualitetsmangfold	42 570 000	
	73	Likestillingssentrene	28 450 000	179 690 000
352		Nedsatt funksjonsevne:		
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 71*	26 000 000	
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner	280 100 000	
	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet	23 850 000	
	72	Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	33 000 000	362 950 000
353		Likestillings- og diskrimineringsombudet:		
	50	Basisbevilgning	55 400 000	55 400 000
		Sum Likestilling		630 327 000
		Sum Kultur- og likestillingsdepartementet		25 762 858 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Justis- og beredskapsdepartementet

Administrasjon

400		Justis- og beredskapsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	472 783 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	14 000 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, *kan overføres*	22 999 000	
	70	Overføringer til private	10 292 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	22 508 000	
	73	Tilskudd til Norges forskningsråd, *kan overføres*	81 717 000	624 299 000
		Sum Administrasjon		624 299 000

Rettsvesen

410		Domstolene:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 61, post 1 og kap. 411, post 1*	3 311 586 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	109 438 000	
	22	Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, *kan overføres*	2 502 000	3 423 526 000
411		Domstoladministrasjonen:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 61, post 1 og kap. 410, post 1*	91 842 000	91 842 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter:		
	1	Driftsutgifter	372 032 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	47 321 000	419 353 000
		Sum Rettsvesen		3 934 721 000

Straffegjennomføring og konfliktråd

430		Kriminalomsorgen:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 431, post 1*	5 862 464 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under kap. 430, post 1*	125 215 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	111 952 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., *kan overføres*	166 000 000	
	70	Tilskudd	34 768 000	6 300 399 000
431		Kriminalomsorgsdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 430, post 1*	176 520 000	176 520 000
432		Kriminalomsorgens høgskole og utdannings-senter:		
	1	Driftsutgifter	252 138 000	252 138 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
433		Konfliktrådet:		
	1	Driftsutgifter	178 417 000	
	60	Tilskudd til kommuner	20 145 000	
	70	Tilskudd	22 562 000	221 124 000
		Sum Straffegjennomføring og konfliktråd		6 950 181 000

Politi og påtalemyndighet

440		Politiet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 441, post 1 og kap. 443, post 1*	24 024 498 000	
	22	Søk etter antatt omkomne, *kan overføres*	7 584 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	29 119 000	
	25	Variable utgifter ved ankomst, mottak og retur i politiets utlendingsforvaltning	191 963 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	34 085 000	
	46	Investeringer i Schengen IT-systemer, *kan overføres*	350 002 000	
	48	Tildeling fra EUs grense- og visum-finansieringsordninger, *kan overføres*	147 310 000	
	70	Tilskudd	54 861 000	
	73	Internasjonale forpliktelser, mv., *kan overføres*	703 644 000	25 543 066 000
441		Politidirektoratet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 440, post 1*	383 084 000	383 084 000
442		Politihøgskolen:		
	1	Driftsutgifter	713 726 000	713 726 000
443		Påtalemyndigheten i politiet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 440, post 1*	1 642 655 000	1 642 655 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST):		
	1	Driftsutgifter	1 759 186 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	53 526 000	1 812 712 000
445		Den høyere påtalemyndighet:		
	1	Driftsutgifter	393 959 000	393 959 000
446		Den militære påtalemyndighet:		
	1	Driftsutgifter	235 000	235 000
448		Grensekommissæren:		
	1	Driftsutgifter	6 571 000	6 571 000
		Sum Politi og påtalemyndighet		30 496 008 000

Redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap

451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:		
	1	Driftsutgifter	1 565 567 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	27 469 000	
	22	Spesielle driftsutgifter - Nødnett, *kan overføres*	622 744 000	
	23	Variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap	51 900 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	141 619 000	
	70	Overføringer til private	8 037 000	2 417 336 000
452		Sentral krisehåndtering:		
	1	Driftsutgifter	30 140 000	30 140 000
453		Sivil klareringsmyndighet:		
	1	Driftsutgifter	68 569 000	68 569 000
454		Redningshelikoptertjenesten:		
	1	Driftsutgifter	1 216 626 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	964 234 000	2 180 860 000
455		Redningstjenesten:		
	1	Driftsutgifter	191 704 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 962 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	10 874 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	86 435 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	141 119 000	
	73	Tilskudd til Redningsselskapet	145 422 000	608 516 000
457		Nasjonal sikkerhetsmyndighet:		
	1	Driftsutgifter	529 787 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	13 210 000	542 997 000
		Sum Redningstjenesten, samfunnssikkerhet og beredskap		5 848 418 000

Andre virksomheter

460		Spesialenheten for politisaker:		
	1	Driftsutgifter	72 738 000	72 738 000
461		Advokattilsynet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*	51 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 1*	14 000 000	65 500 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.:		
	1	Driftsutgifter	1 651 497 000	1 651 497 000
467		Norsk Lovtidend:		
	1	Driftsutgifter	10 886 000	10 886 000
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker:		
	1	Driftsutgifter	30 743 000	30 743 000
		Sum Andre virksomheter		1 831 364 000

Statens sivilrettsforvaltning, rettshjelp, erstatningsordninger m.m.

470		Fri rettshjelp:		
	1	Driftsutgifter	893 543 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	69 852 000	963 395 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning:		
	71	Erstatningsansvar m.m., *overslagsbevilgning*	136 572 000	
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølging, *overslagsbevilgning*	103 800 000	
	73	Stortingets rettferdsvederlagsordning	36 330 000	276 702 000
473		Statens sivilrettsforvaltning:		
	1	Driftsutgifter	164 424 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	113 567 000	
	70	Erstatning til voldsofre, *overslagsbevilgning*	616 000 000	893 991 000
475		Bobehandling:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	145 483 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	9 263 000	154 746 000
		Sum Statens sivilrettsforvaltning, rettshjelp, erstatningsordninger m.m.		2 288 834 000

Svalbardbudsjettet m.m.

480		Svalbardbudsjettet:		
	50	Tilskudd	477 000 000	477 000 000
481		Samfunnet Jan Mayen:		
	1	Driftsutgifter	62 678 000	62 678 000
		Sum Svalbardbudsjettet m.m.		539 678 000

Beskyttelse og innvandring

490		Utlendingsdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	1 418 495 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak	2 822 108 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	32 741 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, *kan overføres*	7 348 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	92 500 000	
	46	Investeringer i Schengen IT-systemer, *kan overføres*	3 576 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak	410 764 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak	616 288 000	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, og veiledning for au pairer	6 381 000	
	72	Assistert retur og reintegrering i hjemlandet, *kan overføres*	42 500 000	
	73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak	10 576 000	
	74	Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv., *kan overføres*	93 264 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger fra utlandet, *kan overføres*	6 361 000	
	76	Internasjonalt migrasjonsarbeid, *kan overføres*	27 254 000	5 590 156 000
491		Utlendingsnemnda:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*	287 043 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling mv., *kan nyttes under post 1*	7 663 000	294 706 000
		Sum Beskyttelse og innvandring		5 884 862 000
		Sum Justis- og beredskapsdepartementet		58 398 365 000

Kommunal- og distriktsdepartementet

Administrasjon

500		Kommunal- og distriktsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	305 434 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	58 545 000	
	50	Forskningssenter	10 400 000	
	70	Diverse formål, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	2 293 000	
	72	Norges forskningsråd, *kan overføres*	82 900 000	459 572 000
		Sum Administrasjon		459 572 000

Distrikts- og regionalpolitikk

553		Regional- og distriktsutvikling:		
	60	Kompetanse og arbeidskraft i distriktene	112 940 000	
	61	Mobiliserende og kvalifiserende nærings-utvikling	816 197 000	
	63	Interreg, Arktis 2030 og det norske Barents-sekretariatet	147 903 000	
	64	Pilot nærtjenestesentre, *kan overføres*	5 126 000	
	65	Omstilling og utvikling i områder med særlige distriktsutfordringer	126 266 000	
	66	Bygdevekstavtaler, *kan overføres*	73 963 000	
	67	Utviklingstiltak i Andøy kommune	30 000 000	
	69	Mobilisering til forskningsbasert innovasjon	66 332 000	
	71	Investeringstilskudd for store grønne investeringer	100 000 000	
	76	Nordisk og europeisk samarbeid, *kan overføres*	18 659 000	1 497 386 000
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling:		
	1	Driftsutgifter	38 045 000	
	73	Merkur, *kan overføres*	79 573 000	117 618 000
		Sum Distrikts- og regionalpolitikk		1 615 004 000

Samiske formål

560		Samiske formål:		
	50	Samisk språk, kultur og samfunnsliv	697 514 000	
	51	Divvun	13 410 000	
	55	Samisk høgskole	8 979 000	719 903 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
563		Internasjonalt reindriftssenter:		
	1	Driftsutgifter	6 802 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	3 260 000	10 062 000
		Sum Samiske formål		729 965 000

Nasjonale minoriteter

567		Nasjonale minoriteter:		
	60	Romer, *kan overføres*	7 208 000	
	70	Nasjonale minoriteter, *kan overføres*	12 001 000	
	72	Jødiske samfunn i Norge	16 369 000	
	73	Kvensk språk og kvensk/norskfinsk kultur, *kan overføres*	18 351 000	
	74	Kultur- og ressurssenter for norske romer	20 460 000	
	75	Romanifolket/taterne, *kan overføres*	6 046 000	80 435 000
		Sum Nasjonale minoriteter		80 435 000

Kommunesektoren mv.

571		Rammetilskudd til kommuner:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	23 165 000	
	60	Innbyggertilskudd	181 234 164 000	
	61	Distriktstilskudd Sør-Norge	833 224 000	
	62	Distriktstilskudd Nord-Norge	2 576 545 000	
	64	Skjønnstilskudd	1 000 000 000	
	66	Veksttilskudd	137 115 000	
	67	Storbytilskudd	660 221 000	186 464 434 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:		
	60	Innbyggertilskudd	51 085 676 000	
	62	Nord-Norge-tilskudd	812 094 000	51 897 770 000
575		Ressurskrevende tjenester:		
	60	Toppfinansieringsordning, *overslagsbevilgning*	14 523 930 000	
	61	Tilleggskompensasjon	92 211 000	14 616 141 000
577		Tilskudd til de politiske partier:		
	1	Driftsutgifter	8 106 000	
	70	Sentrale organisasjoner	389 852 000	
	71	Kommunale organisasjoner	40 691 000	
	73	Fylkesorganisasjoner	88 923 000	
	75	Fylkesungdomsorganisasjoner	32 215 000	
	76	Sentrale ungdomsorganisasjoner	15 818 000	575 605 000
578		Valgdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	120 742 000	
	70	Informasjonstiltak	6 118 000	126 860 000
579		Valgutgifter:		
	1	Driftsutgifter	8 600 000	8 600 000
		Sum Kommunesektoren mv.		253 689 410 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
		Bolig, bomiljø og bygg		
581		Bolig- og bomiljøtiltak:		
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning*	3 982 415 000	
	72	Etablering og tilpasning i distriktskommuner, *kan overføres*	17 000 000	
	76	Utleieboliger, *kan overføres*	58 137 000	
	78	Boligtiltak, *kan overføres*	37 944 000	4 095 496 000
585		Husleietvistutvalget:		
	1	Driftsutgifter	43 080 000	43 080 000
587		Direktoratet for byggkvalitet:		
	1	Driftsutgifter	143 434 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, *kan overføres*	41 370 000	184 804 000
		Sum Bolig, bomiljø og bygg		4 323 380 000
		Planlegging, byutvikling og geodata		
590		Planlegging og byutvikling:		
	65	Områdesatsing i byer, *kan overføres*	145 950 000	
	71	DOGA	44 813 000	
	72	Bolig- og områdeutvikling i byer, *kan overføres*	20 469 000	
	81	Kompetansetiltak innen planlegging og geodata, *kan overføres*	9 879 000	221 111 000
595		Statens kartverk:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21 og 45*	1 051 683 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 1 og 45*	396 218 000	
	30	Geodesiobservatoriet, *kan overføres*	33 300 000	1 481 201 000
		Sum Planlegging, byutvikling og geodata		1 702 312 000
		Sum Kommunal- og distriktsdepartementet		262 600 078 000

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

		Administrasjon		
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	300 898 000	300 898 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	96 045 000	
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv., *kan overføres*	29 165 000	
	23	Tiltak for redusert deltid og økt heltidsandel	15 660 000	
	70	Tilskudd	65 125 000	
	71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv., *kan overføres*	71 850 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	72	Tilskudd til Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv	19 545 000	
	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 839 000	
	74	Tilskudd til Norges forskningsråd, *kan overføres*	172 300 000	475 529 000
		Sum Administrasjon		776 427 000

Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken

604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 45*	148 685 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	296 215 000	444 900 000
605		Arbeids- og velferdsetaten:		
	1	Driftsutgifter	15 061 160 000	
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, *kan overføres*	71 710 000	15 132 870 000
606		Trygderetten:		
	1	Driftsutgifter	120 760 000	120 760 000
		Sum Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken		15 698 530 000

Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse

611		Pensjoner av statskassen:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	18 800 000	18 800 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	12 834 700 000	
	22	Sluttoppgjør, *overslagsbevilgning*	182 000 000	13 016 700 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	1 000 000	1 000 000
		Sum Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse		13 036 500 000

Tiltak for bedrede levekår mv.

621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering:		
	21	Spesielle driftsutgifter	107 440 000	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, *kan overføres*	184 605 000	
	70	Frivillig arbeid, *kan overføres*	112 345 000	
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	16 490 000	420 880 000
		Sum Tiltak for bedrede levekår mv.		420 880 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
		Arbeidsmarked		
634		Arbeidsmarkedstiltak:		
	1	Driftsutgifter	703 815 000	
	21	Forsøk med tilrettelagt videregående opplæring, *kan overføres*	51 900 000	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, *kan overføres*	8 384 615 000	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, *kan overføres*	2 222 085 000	
	78	Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser	114 170 000	
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet, *kan overføres*	142 005 000	11 618 590 000
635		Ventelønn:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	100 000	100 000
		Sum Arbeidsmarked		11 618 690 000
		Arbeidsmiljø og sikkerhet		
640		Arbeidstilsynet:		
	1	Driftsutgifter	901 670 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	19 110 000	920 780 000
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt:		
	50	Statstilskudd	180 040 000	180 040 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen:		
	72	Tilskudd, *kan overføres*	1 250 000	1 250 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren mv.:		
	1	Driftsutgifter	27 400 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 1*	590 000	
	70	Tilskudd til faglig utvikling	2 210 000	30 200 000
		Sum Arbeidsmiljø og sikkerhet		1 132 270 000
		Kontantytelser		
660		Krigspensjon:		
	70	Tilskudd, militære, *overslagsbevilgning*	19 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, *overslagsbevilgning*	65 000 000	84 000 000
664		Pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs:		
	70	Tilskudd	18 400 000	18 400 000
665		Pensjonstrygden for fiskere:		
	70	Tilskudd	4 400 000	4 400 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP):		
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*	4 340 000 000	4 340 000 000
667		Supplerende stønad:		
	70	Tilskudd til personer over 67 år med kort botid, *overslagsbevilgning*	420 000 000	
	71	Tilskudd til uføre flyktninger med kort botid, *overslagsbevilgning*	260 000 000	680 000 000
		Sum Kontantytelser		5 126 800 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
		Integrering og mangfold		
670		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	392 400 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	30 000 000	422 400 000
671		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	51 140 000	
	60	Integreringstilskudd, *kan overføres*	22 865 771 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, *overslagsbevilgning*	2 166 297 000	
	62	Kommunale integreringstiltak	337 587 000	
	70	Bosettingsordningen og integreringstilskudd, oppfølging	2 746 000	
	71	Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner	230 524 000	
	72	Kvalifiseringsordninger for tolker	22 330 000	
	73	Tilskudd	20 650 000	25 697 045 000
672		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	88 920 000	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	55 105 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	16 165 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	2 023 430 000	
	61	Kompetansekartlegging i mottak før bosetting	1 585 000	2 185 205 000
		Sum Integrering og mangfold		28 304 650 000
		Sum Arbeids- og inkluderingsdepartementet		76 114 747 000

Helse- og omsorgsdepartementet

		Helse- og omsorgsdepartementet mv.		
700		Helse- og omsorgsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	323 186 000	323 186 000
701		Digitalisering i helse- og omsorgstjenesten:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	322 597 000	
	60	Tilskudd til helseteknologi i kommunal helse- og omsorgstjeneste	71 211 000	
	70	Norsk Helsenett SF	73 447 000	
	73	Tilskudd til digitalisering i kommunal helse- og omsorgstjeneste, *kan overføres*	44 544 000	511 799 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
702		Beredskap:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	37 173 000	
	70	Tilskudd, *kan nyttes under post 21*	4 811 000	
	72	Kompensasjon til legemiddelgrossister	87 994 000	129 978 000
703		Internasjonalt samarbeid:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	13 262 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	262 417 000	
	72	Tilskudd til Verdens helseorganisasjon (WHO)	23 138 000	298 817 000
704		Norsk helsearkiv:		
	1	Driftsutgifter	75 603 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	9 359 000	84 962 000
709		Pasient- og brukerombud:		
	1	Driftsutgifter	89 340 000	89 340 000
		Sum Helse- og omsorgsdepartementet mv.		1 438 082 000

Folkehelse mv.

710		Vaksiner mv.:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	298 753 000	
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m., *kan overføres*	138 551 000	
	23	Vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper, *kan overføres*	111 819 000	549 123 000
712		Bioteknologirådet:		
	1	Driftsutgifter	14 387 000	14 387 000
714		Folkehelse:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	137 697 000	
	22	Gebyrfinansierte ordninger	47 118 000	
	60	Kommunale tiltak, *kan overføres*	124 871 000	
	70	Rusmiddeltiltak mv., *kan overføres*	201 772 000	
	74	Skolefrukt mv., *kan overføres*	20 613 000	
	79	Andre tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	81 327 000	613 398 000
717		Legemiddeltiltak:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	10 916 000	
	70	Tilskudd	73 794 000	84 710 000
		Sum Folkehelse mv.		1 261 618 000

Spesialisthelsetjenester

732		Regionale helseforetak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	20 161 000
	70	Særskilte tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75*	2 439 997 000
	71	Resultatbasert finansiering	671 631 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF	88 215 193 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF	31 097 884 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF	22 965 665 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF	19 508 851 000
	76	Innsatsstyrt finansiering, *overslagsbevilgning*	32 080 562 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, *overslagsbevilgning*	4 462 863 000	
	78	Forskning og nasjonale kompetansetjenester	1 551 334 000	
	80	Kompensasjon for merverdiavgift, *overslagsbevilgning*	10 630 589 000	
	82	Investeringslån, *kan overføres*	6 420 200 000	
	83	Byggelånsrenter, *overslagsbevilgning*	1 874 000 000	
	86	Driftskreditter	6 468 000 000	228 406 930 000
733		Habilitering og rehabilitering:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 79*	3 967 000	
	70	Behandlingsreiser til utlandet	120 190 000	
	79	Andre tilskudd, *kan nyttes under post 21*	5 847 000	130 004 000
734		Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak:		
	1	Driftsutgifter	106 580 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 504 000	
	70	Hjemhenting ved alvorlig psykisk lidelse mv.	3 453 000	
	71	Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede	531 559 000	
	72	Utviklingsområder innen psykisk helsevern og rus	15 132 000	673 228 000
737		Historiske pensjonskostnader:		
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*	115 000 000	115 000 000
		Sum Spesialisthelsetjenester		229 325 162 000

Sentral helseforvaltning

740		Helsedirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	1 591 294 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	125 037 000	1 716 331 000
741		Norsk pasientskadeerstatning:		
	1	Driftsutgifter	258 613 000	
	70	Advokatutgifter	56 314 000	
	71	Særskilte tilskudd	35 909 000	350 836 000
742		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten:		
	1	Driftsutgifter	196 439 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	17 196 000	213 635 000
745		Folkehelseinstituttet:		
	1	Driftsutgifter	1 604 933 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	182 219 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	15 525 000	1 802 677 000
746		Direktoratet for medisinske produkter:		
	1	Driftsutgifter	447 778 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	48 678 000	496 456 000
747		Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet:		
	1	Driftsutgifter	204 085 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	15 326 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	5 591 000	225 002 000
748		Statens helsetilsyn:		
	1	Driftsutgifter	188 825 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	11 000 000	199 825 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
749		Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten:		
	1	Driftsutgifter	45 427 000	45 427 000
		Sum Sentral helseforvaltning		5 050 189 000

Helse- og omsorgstjenester i kommunene

760		Kommunale helse- og omsorgstjenester:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under postene 70 og 71*	419 911 000	
	60	Kompetanse, rekruttering og innovasjon	1 267 302 000	
	61	Forebyggende helse- og omsorgstjenester	486 140 000	
	62	Tilskudd til vertskommuner	1 011 238 000	
	63	Investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser	2 323 970 000	
	64	Kompensasjon for renter og avdrag	950 300 000	
	70	Tilskudd, *kan nyttes under post 21*	376 705 000	
	71	Kompetanse-, forsknings- og rekrutteringstiltak, *kan nyttes under post 21*	192 368 000	7 027 934 000
765		Psykisk helse, rus og vold:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 72*	193 147 000	
	60	Kommunale tjenester, *kan overføres*	373 812 000	
	62	Rusarbeid, *kan overføres*	483 411 000	
	71	Brukere og pårørende, *kan overføres*	158 283 000	
	72	Frivillig arbeid mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21*	612 737 000	
	73	Utviklingstiltak mv.	145 869 000	
	74	Kompetansesentre, *kan overføres*	404 875 000	
	75	Vold og traumatisk stress, *kan overføres*	308 459 000	2 680 593 000
		Sum Helse- og omsorgstjenester i kommunene		9 708 527 000

Tannhelse

770		Tannhelsetjenester:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	6 255 000	
	70	Tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	445 204 000	451 459 000
		Sum Tannhelse		451 459 000

Kunnskap og kompetanse

780		Forskning:		
	70	Norges forskningsråd, *kan overføres*	428 812 000	428 812 000
781		Forsøk og utvikling mv.:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 79*	17 988 000	
	79	Tilskudd, *kan nyttes under post 21*	63 952 000	81 940 000
783		Personell:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 79*	45 833 000	
	61	Tilskudd til kommuner	288 915 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	79	Andre tilskudd, *kan nyttes under post 21*	28 478 000	363 226 000
		Sum Kunnskap og kompetanse		873 978 000
		Sum Helse- og omsorgsdepartementet		248 109 015 000

Barne- og familiedepartementet

Administrasjon og forskning

800		Barne- og familiedepartementet:		
	1	Driftsutgifter	172 520 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 626 000	
	70	Norges forskningsråd, *kan overføres*	52 500 000	237 646 000
		Sum Administrasjon og forskning		237 646 000

Familie og oppvekst

840		Tiltak mot vold og overgrep:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70 og kap. 846, post 62*	27 044 000	
	60	Tilskudd til oppgradering av krisesenterbygg	6 500 000	
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, *overslagsbevilgning*	128 057 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., *kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858, post 1*	158 219 000	
	73	Tilskudd til senter for voldsutsatte barn	40 723 000	360 543 000
841		Samliv og konfliktløsning:		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, *overslagsbevilgning*	17 144 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	6 698 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, *overslagsbevilgning*	6 229 000	30 071 000
842		Familievern:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*	423 279 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	25 316 000	
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., *kan nyttes under post 1*	275 477 000	724 072 000
843		Adopsjonsstøtte:		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, *overslagsbevilgning*	6 228 000	6 228 000
844		Kontantstøtte:		
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*	719 100 000	719 100 000
845		Barnetrygd:		
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*	26 900 000 000	26 900 000 000
846		Familie- og oppvekstiltak:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 62 og post 71*	45 857 000	
	22	Forskning	8 493 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	61	Tilskudd til inkludering av barn og unge, *kan nyttes under post 71*	758 299 000	
	62	Utvikling i kommunene	79 547 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	209 420 000	
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., *kan nyttes under post 21 og post 62*	12 364 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdoms-samarbeid mv.	12 362 000	1 126 342 000
847		EUs ungdomsprogram:		
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*	17 450 000	17 450 000
848		Barneombudet:		
	1	Driftsutgifter	25 040 000	25 040 000
		Sum Familie og oppvekst		29 908 846 000

Barnevernet

853		Barneverns- og helsenemndene:		
	1	Driftsutgifter	264 464 000	264 464 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:		
	21	Spesielle driftsutgifter	55 765 000	
	22	Barnesakkyndig kommisjon	13 855 000	
	23	Kompetansehevingstiltak i barnevernet, *kan nyttes under post 72*	81 617 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	30 261 000	
	61	Utvikling i kommunene, *kan nyttes under post 72*	152 882 000	
	62	Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, *kan nyttes under post 23*	30 370 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	42 476 000	
	72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, *kan overføres, kan nyttes under post 23*	139 525 000	546 751 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 22*	4 887 294 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	34 916 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, *kan nyttes under post 1*	4 145 778 000	9 067 988 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 22*	175 395 000	
	22	Kjøp av plasser i private omsorgssentre, *kan nyttes under post 1*	392 169 000	567 564 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten:		
	1	Driftsutgifter	674 015 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	22 676 000	696 691 000
		Sum Barnevernet		11 143 458 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Forbrukerpolitikk

860		Forbrukerrådet:		
	50	Basisbevilgning	95 553 000	
	51	Markedsportaler	33 423 000	128 976 000
862		Stiftelsen Miljømerking i Norge:		
	70	Driftstilskudd	17 210 000	17 210 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 50*	3 248 000	
	50	Forskning og undervisning, *kan nyttes under post 21*	8 866 000	
	70	Tilskudd, *kan nyttes under post 21*	1 910 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, *kan overføres*	7 834 000	21 858 000
868		Forbrukertilsynet:		
	1	Driftsutgifter	141 212 000	141 212 000
		Sum Forbrukerpolitikk		309 256 000

Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn

880		Den norske kirke:		
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke	2 663 556 000	
	71	Tilskudd til Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet	124 708 000	2 788 264 000
881		Tilskudd til trossamfunn m.m.:		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 388 000	
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, *overslagsbevilgning*	1 223 176 000	
	77	Nasjonaljubileet 2030	8 687 000	
	78	Ymse faste tiltak	18 436 000	1 257 687 000
882		Kirkebygg og gravplasser:		
	60	Rentekompensasjon - kirkebygg	108 600 000	
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	14 871 000	123 471 000
883		Kirkebevaringsfondet:		
	1	Driftsutgifter	16 077 000	
	60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg, *kan overføres*	300 000 000	
	70	Driftstilskudd bevaringsstrategi	5 190 000	321 267 000
		Sum Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn		4 490 689 000
		Sum Barne- og familiedepartementet		46 089 895 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Nærings- og fiskeridepartementet

Forvaltning og rammebetingelser

900		Nærings- og fiskeridepartementet:		
	1	Driftsutgifter	528 060 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	67 120 000	
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, *kan overføres*	7 328 000	
	23	Spesielle driftsutgifter til administrasjon av statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter	4 150 000	
	25	Drift og forvaltning av kompensasjonsordninger	11 800 000	
	26	Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, *kan overføres*	10 772 000	
	27	Etablering av støtteregister	14 300 000	
	51	Tilskudd til Senter for hav og Arktis	6 100 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	59 355 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss	9 000 000	
	72	Tilskudd til skipsfartsberedskap	4 200 000	
	73	Tilskudd til entreprenørskapsfremmende aktiviteter for ungdom	35 200 000	
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	3 600 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, *kan overføres*	21 310 000	
	76	Tilskudd til Standard Norge	48 800 000	
	77	Tilskudd til tiltak for økt sjømatkonsum, *kan overføres*	3 420 000	
	81	Tilskudd til Leverandørutviklingsprogrammet	10 300 000	844 815 000
902		Justervesenet:		
	1	Driftsutgifter	148 770 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	109 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	11 000 000	159 879 000
903		Norsk akkreditering:		
	1	Driftsutgifter	74 340 000	74 340 000
904		Brønnøysundregistrene:		
	1	Driftsutgifter	546 350 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	74 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	222 100 000	842 950 000
905		Norges geologiske undersøkelse:		
	1	Driftsutgifter	229 470 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	81 000 000	310 470 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:		
	1	Driftsutgifter	71 950 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, *kan overføres*	12 500 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, *kan overføres*	15 200 000	
	32	Miljøtiltak Folldal, *kan overføres*	28 101 000	127 751 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
907		Norsk nukleær dekommisjonering:		
	1	Driftsutgifter	189 400 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	482 670 000	
	30	Opprydding Søve, *kan overføres*	51 000 000	
	60	Tilskudd til kommuner	5 600 000	
	70	Tilskudd til organisasjoner	1 661 000	730 331 000
908		Institutt for energiteknikk:		
	70	Tilskudd til drift av atomanlegg, *kan nyttes under kap. 907, post 1*	466 180 000	
	71	Tilskudd til sikring av atomanlegg	51 131 000	
	72	Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur	65 000 000	582 311 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk:		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, *overslagsbevilgning*	2 459 000 000	2 459 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	503 640 000	503 640 000
911		Konkurransetilsynet:		
	1	Driftsutgifter	141 860 000	
	70	Tilskudd til konkurransefaglig forskning, *kan overføres*	2 200 000	144 060 000
912		Klagenemndssekretariatet:		
	1	Driftsutgifter	39 150 000	39 150 000
913		Dagligvaretilsynet:		
	1	Driftsutgifter	10 450 000	10 450 000
915		Regelrådet:		
	1	Driftsutgifter	12 300 000	12 300 000
916		Kystverket:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45*	1 295 560 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	87 472 000	
	22	Driftsutgifter brukerfinansierte tjenester, *kan overføres, kan nyttes under post 46*	1 090 350 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, *kan overføres*	936 148 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 1*	200 096 000	
	46	Større utstyrsanskaffelser og brukerfinansierte tjenester, *kan overføres, kan nyttes under post 22*	22 289 000	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, *kan overføres*	80 514 000	
	71	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner, *kan overføres*	128 660 000	3 841 089 000
917		Fiskeridirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	518 050 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*	119 300 000	
	23	Prisråd for havbruk	12 400 000	649 750 000
919		Diverse fiskeriformål:		
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	1 244 000 000	
	61	Tilskudd til kommunale ungdomsfiskeprosjekt	2 200 000	
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner	2 750 000	
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO_2-avgift	500 400 000	
	74	Erstatninger, *kan overføres*	1 896 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, *kan overføres*	22 940 000	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, *kan overføres*	6 800 000	
	77	Tilskudd til kystrekeflåten	23 190 000	1 804 176 000
		Sum Forvaltning og rammebetingelser		13 136 462 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Forskning og innovasjon

920		Norges forskningsråd:		
	70	Tilskudd til næringsrettet forskning, *kan overføres*	1 012 770 000	
	71	Grunnbevilgning til teknisk-industrielle institutter	553 250 000	
	72	Tilskudd til marin og maritim forskning, *kan overføres*	439 320 000	
	73	Grunnbevilgning til primærnæringsinstitutter	132 760 000	2 138 100 000
922		Romvirksomhet:		
	50	Norsk Romsenter	102 600 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	276 212 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	499 509 000	
	72	Nasjonale følgemidler, *kan overføres*	19 862 000	
	73	EUs romprogrammer	579 699 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, *kan overføres*	130 650 000	
	75	Tilskuddsordning tilknyttet nasjonalt senter for jordobservasjon i Tromsø	5 000 000	1 613 532 000
923		Havforskningsinstituttet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*	867 050 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	474 870 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*	214 800 000	
	23	Oppdragsutgifter forskningsfartøy, *kan overføres*	211 423 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	8 151 000	1 776 294 000
924		Internasjonale samarbeidsprogrammer:		
	70	Tilskudd	387 900 000	387 900 000
928		Annen marin forskning og utvikling:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	39 550 000	
	50	Tilskudd til Veterinærinstituttet	80 120 000	
	72	Tilskudd til Nofima AS	104 310 000	223 980 000
930		Design og arkitektur Norge:		
	70	Tilskudd	28 510 000	28 510 000
935		Patentstyret:		
	1	Driftsutgifter	363 020 000	363 020 000
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter:		
	1	Driftsutgifter	9 363 000	9 363 000
		Sum Forskning og innovasjon		6 540 699 000

Markedsadgang og eksport

940		Internasjonaliseringstiltak:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	26 500 000	
	70	Eksportfremmetiltak	98 299 000	124 799 000
		Sum Markedsadgang og eksport		124 799 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
		Statlig eierskap		
950		Forvaltning av statlig eierskap:		
	21	Spesielle driftsutgifter	33 100 000	33 100 000
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS:		
	70	Tilskudd til overvåkingsprogram	500 000	500 000
952		Investinor AS:		
	70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag	8 400 000	8 400 000
954		Petoro AS:		
	70	Tilskudd til administrasjon	434 000 000	434 000 000
		Sum Statlig eierskap		476 000 000
		Sum Nærings- og fiskeridepartementet		20 277 960 000
		Landbruks- og matdepartementet		
		Administrasjon m.m.		
1100		Landbruks- og matdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	184 546 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	20 111 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, *kan overføres, kan nyttes under post 50*	3 026 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	310 000	207 993 000
		Sum Administrasjon m.m.		207 993 000
		Matpolitikk		
1112		Veterinærinstituttet:		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	115 994 000	115 994 000
1115		Mattilsynet:		
	1	Driftsutgifter	1 630 585 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	14 517 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, *overslagsbevilgning*	4 193 000	1 649 295 000
		Sum Matpolitikk		1 765 289 000
		Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling		
1136		Norsk institutt for bioøkonomi:		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	278 450 000	278 450 000
1137		Forskning og innovasjon:		
	54	Næringsrettet matforskning m.m.	240 000 000	
	70	Innovasjonsaktivitet m.m., *kan overføres*	2 997 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	71	Forskningsaktivitet - Norges forskningsråd, *kan overføres*	204 327 000	
	72	Grunnbevilgninger til forskningsinstitutt - Norges forskningsråd	213 016 000	660 340 000
		Sum Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling		938 790 000

Næringsutvikling, ressursforvaltning og miljøtiltak

1138		Støtte til organisasjoner m.m.:		
	70	Støtte til organisasjoner	53 751 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, *kan overføres*	1 453 000	
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk	9 972 000	
	73	Nasjonalt senter for fjellandbruk	4 358 000	
	75	Dyrsku'n	3 000 000	72 534 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer:		
	21	Spesielle driftsutgifter - Svalbard globale frøhvelv	12 249 000	
	50	Miljøregistreringer i skog	4 951 000	
	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser	7 654 000	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, *kan overføres*	9 681 000	34 535 000
1140		Høstbare viltressurser - forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.:		
	1	Driftsutgifter	14 129 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	33 183 000	
	71	Tilskudd til viltformål, *kan overføres*	38 578 000	85 890 000
1141		Høstbare viltressurser - jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.:		
	23	Jegerprøve m.m., *kan overføres*	4 680 000	
	75	Organisasjoner - høstbare viltressurser	8 626 000	13 306 000
1142		Landbruksdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	298 230 000	
	21	Spesielle driftsutgifter - Beredskapslagring av korn	70 935 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	12 760 000	
	50	Arealressurskart	8 251 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	201 779 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	885 000	
	71	Tiltak for bærekraftig reindrift, *kan overføres*	5 926 000	
	72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, *overslagsbevilgning*	630 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, *overslagsbevilgning*	55 610 000	
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	75	Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutgifter, *overslagsbevilgning*	59 544 000	
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, *kan overføres*	150 000 000	
	79	Tilskudd til reindriften for andel av verdiskaping fra vindkraft	6 000 000	
	80	Beredskapslager matmel	1 000 000	
	81	Tilskudd til næringsmiddelbedrifter i Troms og Finnmark	14 000 000	886 550 000
1148		Naturskade - erstatninger:		
	71	Naturskade - erstatninger, *overslagsbevilgning*	136 300 000	136 300 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket:		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 666 000	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, *kan overføres*	53 603 000	
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, *kan overføres*	55 775 000	113 044 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	29 500 000	
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	2 548 553 000	
	70	Markedstiltak, *kan overføres*	410 500 000	
	71	Tilskudd ved produksjonssvikt, *overslagsbevilgning*	104 400 000	
	73	Pristilskudd, *overslagsbevilgning*	5 792 194 000	
	74	Direkte tilskudd, *kan overføres*	17 566 323 000	
	77	Utviklingstiltak, *kan overføres*	397 391 000	
	78	Velferdsordninger, *kan overføres*	1 965 007 000	28 813 868 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen:		
	51	Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond	73 900 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	8 600 000	
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, *kan overføres*	138 400 000	
	79	Velferdsordninger, *kan overføres*	4 100 000	225 000 000
1152		Bionova:		
	70	Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	173 247 000	173 247 000
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn:		
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	16 250 000	
	75	Oppsyn i statsallmenninger	18 443 000	34 693 000
		Sum Næringsutvikling, ressursforvaltning og miljøtiltak		30 588 967 000
		Sum Landbruks- og matdepartementet		33 501 039 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Samferdselsdepartementet

Administrasjon m.m.

1300		Samferdselsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	189 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 400 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	37 000 000	
	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv.	77 300 000	
	73	Tilskudd for å følge opp Barnas transportplan	7 600 000	323 500 000
1301		Forskning og utvikling mv.:		
	70	Pilotprosjekter for utslippsfrie anleggsplasser, *kan overføres*	27 400 000	
	71	Norges forskningsråd, *kan overføres*	77 300 000	
	72	Norges forskningsråd - NTP-formål, *kan overføres*	41 000 000	
	73	Tilskudd til Innovasjon Norge	35 000 000	180 700 000
		Sum Administrasjon m.m.		504 200 000

Luftfartsformål

1310		Flytransport:		
	70	Kjøp av innenlandske flyruter, *kan overføres*	2 427 100 000	2 427 100 000
1313		Luftfartstilsynet:		
	1	Driftsutgifter	317 800 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	9 200 000	327 000 000
1314		Statens havarikommisjon:		
	1	Driftsutgifter	101 300 000	101 300 000
1315		Tilskudd til Avinor AS:		
	71	Tilskudd til pålagte oppgaver, *kan overføres*	2 516 000 000	
	72	Tilskudd til null- og lavutslippsluftfart	40 800 000	2 556 800 000
		Sum Luftfartsformål		5 412 200 000

Veiformål

1320		Statens vegvesen:		
	1	Driftsutgifter	4 915 000 000	
	22	Drift og vedlikehold av riksveier, *kan overføres, kan nyttes under post 29 og post 30*	10 791 100 000	
	28	Trafikant- og kjøretøytilsyn, *kan overføres*	2 496 900 000	
	29	OPS-prosjekter, *kan overføres, kan nyttes under post 22 og post 30*	6 510 400 000	
	30	Riksveiinvesteringer, *kan overføres, kan nyttes under post 22 og post 29 og kap. 1332, post 66*	10 807 700 000	
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	450 700 000	
	64	Utbedring på fylkesveier for tømmertransport, *kan overføres*	1 500 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer, *kan overføres*	40 000 000	
	67	Militær mobilitet på fylkesveier, *kan overføres*	50 000 000	
	72	Tilskudd til riksveiferjedriften, *kan overføres*	3 284 100 000	
	73	Tilskudd for reduserte bompengetakster utenfor byområdene	768 100 000	40 115 500 000
1321		Nye Veier AS:		
	70	Tilskudd til Nye Veier AS	6 755 000 000	6 755 000 000
1323		Vegtilsynet:		
	1	Driftsutgifter	21 000 000	21 000 000
		Sum Veiformål		46 891 500 000

Særskilte transporttiltak

1330		Særskilte transporttiltak:		
	60	Utvidet TT-ordning for brukere med særskilte behov, *kan overføres*	350 600 000	
	70	Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen-Kirkenes	1 228 400 000	
	76	Reiseplanlegger og elektronisk billettering, *kan overføres*	172 600 000	
	77	Kjøp av tjenester fra Entur AS	22 100 000	
	78	Tettere samarbeid om data	37 500 000	1 811 200 000
1332		Transport i byområder mv.:		
	63	Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter, *kan overføres*	2 365 000 000	
	66	Tilskudd til byområder, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1320, post 30*	4 547 000 000	6 912 000 000
		Sum Særskilte transporttiltak		8 723 200 000

Jernbaneformål

1352		Jernbanedirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	397 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter - utredninger, *kan overføres*	146 000 000	
	70	Kjøp av persontransport med tog, *kan overføres, kan nyttes under post 71*	5 982 100 000	
	71	Kjøp av infrastrukturtjenester - drift og vedlikehold, *kan nyttes under post 70*	6 596 700 000	
	72	Kjøp av infrastrukturtjenester - fornying og mindre investeringer	7 445 000 000	
	73	Kjøp av infrastrukturtjenester - investeringer, *kan nyttes under post 74*	11 667 200 000	
	74	Tilskudd til togmateriell mv., *kan overføres*	154 600 000	
	75	Tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	104 800 000	
	76	Tilskudd til kulturminner i jernbanesektoren	40 900 000	32 534 500 000
1354		Statens jernbanetilsyn:		
	1	Driftsutgifter	112 800 000	112 800 000
		Sum Jernbaneformål		32 647 300 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Posttjenester

1370		Posttjenester:		
	70	Kjøp av posttjenester, *kan overføres*	1 890 500 000	1 890 500 000
		Sum Posttjenester		1 890 500 000
		Sum Samferdselsdepartementet		96 068 900 000

Klima- og miljødepartementet

Fellesoppgaver, forskning, internasjonalt arbeid m.m.

1400		Klima- og miljødepartementet:		
	1	Driftsutgifter	352 514 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	99 693 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	104 283 000	
	74	Tilskudd til AMAP, *kan overføres*	5 900 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, *kan overføres*	111 244 000	673 634 000
1410		Kunnskap om klima og miljø:		
	21	Miljødata	517 321 000	
	23	MAREANO, *kan overføres*	70 622 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøinstituttene	58 007 000	
	71	Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd	248 021 000	
	73	Norges forskningsråd, *kan overføres*	444 695 000	1 338 666 000
1411		Artsdatabanken:		
	1	Driftsutgifter	46 506 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	27 047 000	
	70	Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	14 156 000	87 709 000
1412		Meteorologiformål:		
	50	Meteorologisk institutt	422 002 000	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	163 000 000	585 002 000
		Sum Fellesoppgaver, forskning, internasjonalt arbeid m.m.		2 685 011 000

Klima, naturmangfold og forurensning

1420		Miljødirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	934 095 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	729 873 000	
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	249 601 000	
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, *kan overføres*	23 054 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	31	Tiltak i verneområder og naturrestaurering, *kan overføres*	151 252 000	
	32	Statlige erverv, vern av naturområder, *kan overføres*	380 247 000	
	39	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79*	8 645 000	
	60	Tilskudd til natursats - tiltak og planlegging for natur i kommunene, *kan overføres*	18 226 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, *kan overføres*	173 300 000	
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, *kan overføres*	34 027 000	
	63	Tilskudd til returordning for kasserte fritidsbåter	204 000	
	64	Tilskudd til skrantesykeprøver fra fallvilt	1 279 000	
	66	Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	3 199 000	
	69	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79*	40 632 000	
	71	Tilskudd til tiltak mot marin forsøpling, *kan overføres*	27 363 000	
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, *overslagsbevilgning*	148 878 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, *kan overføres*	71 706 000	
	74	CO_2-kompensasjonsordning for industrien	7 000 000 000	
	75	Utbetaling for vrakpant til kjøretøy og tilskudd til kassering av fritidsbåter, *overslagsbevilgning*	435 350 000	
	76	Refusjon ved innlevering av klima- og miljø-skadelige stoffer, *overslagsbevilgning*	179 800 000	
	77	Tilskudd til fagspesifikke miljøorganisasjoner og -stiftelser	15 856 000	
	78	Tilskudd til friluftslivsformål, *kan overføres*	219 680 000	
	79	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69*	492 000	
	80	Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, *kan overføres*	164 908 000	
	81	Tilskudd til verdiskaping basert på naturarven, *kan overføres*	13 192 000	
	84	Tilskudd til internasjonalt klima- og miljø-samarbeid	9 086 000	
	85	Tilskudd til besøkssenter for natur og verdensarv, *kan overføres*	103 898 000	
	86	Tilskudd til frivillige klima- og miljø-organisasjoner og klima- og miljøstiftelser	59 533 000	
	87	Tilskudd til natur og friluftsliv i områder berørt av landbaserte vindkraftverk	32 176 000	11 229 552 000
1422		Miljøvennlig skipsfart:		
	21	Spesielle driftsutgifter	9 347 000	
	70	Tilskudd til private, *kan nyttes under post 21*	37 508 000	46 855 000
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø:		
	1	Driftsutgifter	46 782 000	46 782 000
1425		Fisketiltak:		
	21	Spesielle driftsutgifter	300 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, *kan overføres*	17 553 000	17 853 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
1428		Enova SF:		
	50	Overføring til Klima- og energifondet	6 681 575 000	
	52	Tilskudd til landstrøm	100 000 000	6 781 575 000
		Sum Klima, naturmangfold og forurensning		18 122 617 000

Kulturmiljø

1429		Riksantikvaren:		
	1	Driftsutgifter	163 173 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 985 000	
	22	Flerårige prosjekt kulturmiljøforvaltning, *kan overføres*	33 408 000	
	60	Kulturmiljøkompetanse i kommunene	14 406 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, *kan overføres*	41 952 000	
	71	Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie, *kan overføres*	153 459 000	
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, *kan overføres*	62 798 000	
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, *kan overføres*	52 850 000	
	74	Tilskudd til fartøyvern, *kan overføres*	76 472 000	
	75	Tilskudd til fartøyvernsentrene, *kan overføres*	18 886 000	
	76	Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturlandskap i verdensarvområder, *kan overføres*	18 534 000	
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet, *kan overføres*	11 986 000	
	79	Tilskudd til verdensarven, *kan overføres*	56 785 000	737 694 000
1432		Norsk kulturminnefond:		
	50	Til disposisjon for tiltak på kulturmiljøfeltet	137 254 000	137 254 000
		Sum Kulturmiljø		874 948 000

Nord- og polarområdene

1471		Norsk Polarinstitutt:		
	1	Driftsutgifter	265 927 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	129 623 000	
	50	Stipend	597 000	396 147 000
1472		Svalbards miljøvernfond:		
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond	18 632 000	18 632 000
1473		Kings Bay AS:		
	70	Tilskudd	82 160 000	82 160 000
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under postene 50 og 70*	274 000	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	27 645 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, *kan overføres, kan nyttes under post 50*	32 029 000	59 948 000
		Sum Nord- og polarområdene		556 887 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Internasjonalt klimaarbeid

1481		Klimakvoter:		
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*	2 873 000	
	22	Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6, *kan overføres*	300 000 000	302 873 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak:		
	1	Driftsutgifter	79 357 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 73*	60 000 000	
	73	Klima- og skoginitiativet, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	4 108 751 000	4 248 108 000
		Sum Internasjonalt klimaarbeid		4 550 981 000
		Sum Klima- og miljødepartementet		26 790 444 000

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Administrasjon mv.

1500		Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	237 765 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	59 099 000	
	51	Gjennomstrømmingsmidler til forskningsinstitutter	50 278 000	
	70	Diverse formål, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	623 000	
	71	Forskningsmidler til Norges forskningsråd, *kan overføres*	83 240 000	431 005 000
		Sum Administrasjon mv.		431 005 000

Fellestjenester for departementene og Statsministerens kontor

1510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon:		
	1	Driftsutgifter	675 367 000	
	22	Fellesutgifter	146 048 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	21 578 000	
	46	Sikringsanlegg og sperresystemer, *kan overføres*	10 667 000	853 660 000
1511		Prosjekter tilknyttet nytt regjeringskvartal:		
	25	Prosjektstyring, *kan overføres*	4 642 000	
	30	Ombygging av Ring 1, *kan overføres*	750 000 000	754 642 000
1512		Diverse fellestjenester:		
	23	Husleie for fellesarealer m.m.	134 742 000	
	27	Sak- og arkivløsning, *kan overføres*	44 312 000	179 054 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
1515		Departementenes digitaliseringsorganisasjon:		
	1	Driftsutgifter	374 691 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	78 957 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	316 600 000	770 248 000
		Sum Fellestjenester for departementene og Statsministerens kontor		2 557 604 000

Statsforvalterne

1520		Statsforvalterne:		
	1	Driftsutgifter	2 388 248 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	92 431 000	2 480 679 000
		Sum Statsforvalterne		2 480 679 000

Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning

1530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:		
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres*	15 000 000	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, *kan overføres*	5 246 500 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, *kan overføres*	56 181 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	1 859 300 000	7 176 981 000
1531		Eiendommer til kongelige formål:		
	1	Driftsutgifter	42 667 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	44 437 000	87 104 000
1533		Eiendommer utenfor husleieordningen:		
	1	Driftsutgifter	28 708 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	35 000 000	63 708 000
		Sum Statlige byggeprosjekter og eiendomsforvaltning		7 327 793 000

Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk

1540		Digitaliseringsdirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	172 923 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	14 402 000	
	22	Bruk av nasjonale fellesløsninger	200 600 000	
	23	Utvikling og forvaltning av nasjonale felles-løsninger, *kan overføres*	526 621 000	
	25	Medfinansieringsordning for digitaliserings-prosjekter, *kan overføres*	150 741 000	
	26	Stimulab, *kan overføres*	5 342 000	
	27	Tilsyn for universell utforming av ikt	19 860 000	
	29	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn, *kan overføres*	150 000 000	
	71	IT-tilskudd	9 661 000	1 250 150 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
1541		IT- og ekompolitikk:		
	22	Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekompolitikken, *kan overføres, kan nyttes under post 70*	136 029 000	
	60	Bredbåndsutbygging	415 632 000	
	70	Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, *kan nyttes under post 22*	26 816 000	578 477 000
1542		Internasjonalt samarbeid:		
	1	Driftsutgifter	5 248 000	
	70	Internasjonale program	344 060 000	
	71	Nasjonal medfinansiering og mobilisering, *kan overføres*	20 000 000	369 308 000
1543		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet:		
	1	Driftsutgifter	273 781 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	17 646 000	
	70	Telesikkerhet og -beredskap, *kan overføres*	195 136 000	
	71	Funksjonell internettilgang til alle, *kan overføres*	5 975 000	492 538 000
		Sum Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk		2 690 473 000

Personvern

1550		Datatilsynet:		
	1	Driftsutgifter	84 979 000	84 979 000
1551		Personvernnemnda:		
	1	Driftsutgifter	2 858 000	2 858 000
		Sum Personvern		87 837 000

Statlig arbeidsgiverpolitikk

1560		Tariffavtalte avsetninger mv.:		
	71	Opplæring og utvikling av tillitsvalgte	233 100 000	
	72	Pensjonskostnader tjenestemanns-organisasjonene	43 500 000	276 600 000
1565		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:		
	1	Driftsutgifter	61 000 000	
	70	Tap/avskrivninger	2 000 000	
	90	Utlån, *overslagsbevilgning*	7 600 000 000	7 663 000 000
1566		Yrkesskadeforsikring:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	95 000 000	95 000 000
1567		Gruppelivsforsikring:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	260 000 000	260 000 000
		Sum Statlig arbeidsgiverpolitikk		8 294 600 000
		Sum Digitaliserings- og forvaltnings-departementet		23 869 991 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Finansdepartementet

Finansadministrasjon

1600		Finansdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	463 902 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	67 874 000	
	71	Forskning og allmennopplysning - Norges forskningsråd	38 400 000	570 176 000
1602		Finanstilsynet:		
	1	Driftsutgifter	556 492 000	
	23	Spesielle driftsutgifter - Klagenemnd	8 900 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	33 725 000	599 117 000
1605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring:		
	1	Driftsutgifter	1 122 485 000	
	22	Opplæringskontoret OK stat	13 296 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	20 237 000	1 156 018 000
		Sum Finansadministrasjon		2 325 311 000

Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon

1610		Tolletaten:		
	1	Driftsutgifter	2 042 566 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	321 854 000	2 364 420 000
1618		Skatteetaten:		
	1	Driftsutgifter	8 152 802 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	109 000 000	
	22	Større IT-prosjekter, *kan overføres*	557 631 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen	110 132 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	112 029 000	
	50	Skatte- og avgiftsforskning	6 142 000	9 047 736 000
1619		Skatteklagenemnda:		
	1	Driftsutgifter	80 238 000	80 238 000
		Sum Skatte-, avgifts- og tolladministrasjon		11 492 394 000

Offisiell statistikk

1620		Statistisk sentralbyrå:		
	1	Driftsutgifter	783 068 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	242 503 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	4 183 000	1 029 754 000
		Sum Offisiell statistikk		1 029 754 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
		Andre formål		
1632		Kompensasjon for merverdiavgift:		
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, *overslagsbevilgning*	35 350 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, *overslagsbevilgning*	2 850 000 000	38 200 000 000
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift:		
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	10 500 000 000	10 500 000 000
1635		Forskuttering av erstatningskrav:		
	70	Utbetaling av erstatning, *kan overføres*	20 000 000	20 000 000
		Sum Andre formål		48 720 000 000
		Statsgjeld, renter og avdrag mv.		
1650		Statsgjeld, renter mv.:		
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, *overslagsbevilgning*	16 426 200 000	16 426 200 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning:		
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, *overslagsbevilgning*	63 817 000 000	63 817 000 000
		Sum Statsgjeld, renter og avdrag mv.		80 243 200 000
		Sum Finansdepartementet		143 810 659 000
		Forsvarsdepartementet		
1700		Forsvarsdepartementet:		
	1	Driftsutgifter	903 556 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	160 423 000	
	22	IKT-virksomhet, *kan overføres*	472 879 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, *kan overføres*	6 620 000	
	52	Overføringer til statlige forvaltningsorganer	6 008 000	
	53	Risikokapital, NATO innovasjonsfond	13 590 000	
	60	Overføringer til kommuner og fylkeskommuner	2 980 000	
	71	Overføringer til andre, *kan overføres*	94 995 000	
	72	Tilskudd til Norges forskningsråd, *kan overføres*	64 994 000	
	73	Forskning og utvikling, *kan overføres*	160 744 000	
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, *kan overføres*	1 943 649 000	
	79	Militær støtte til Ukraina, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1710, post 1 og 47, kap. 1720, post 1 og kap. 1760, post 1 og 45*	2 006 150 000	
	90	Kapitalinnskudd, NATO innovasjonsfond	24 180 000	5 860 768 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:		
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*	7 400 174 000	
	47	Nybygg og nyanlegg, *kan overføres*	5 892 441 000	13 292 615 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
1716		Forsvarets forskningsinstitutt:		
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	352 701 000	352 701 000
1720		Forsvaret:		
	1	Driftsutgifter	46 539 225 000	
	71	Overføringer til andre, *kan overføres*	49 500 000	46 588 725 000
1730		Forsvarshistorisk museum:		
	1	Driftsutgifter	176 113 000	
	71	Overføringer til andre, *kan overføres*	2 575 000	178 688 000
1735		Etterretningstjenesten:		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 299 296 000	4 299 296 000
1740		Statens graderte plattformtjenester:		
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*	608 387 000	608 387 000
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1760, post 45*	2 549 575 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, *kan overføres*	256 733 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	34 476 213 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, *kan overføres*	650 000 000	
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44*	348 396 000	38 280 917 000
1791		Redningshelikoptertjenesten:		
	1	Driftsutgifter	607 429 000	607 429 000
		Sum Forsvarsdepartementet		110 069 526 000

Energidepartementet

Administrasjon

1800		Energidepartementet:		
	1	Driftsutgifter	261 041 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72*	39 300 000	
	50	Overføring til andre forvaltningsorganer, *kan overføres*	2 250 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	10 500 000	
	71	Norsk Oljemuseum	16 800 000	
	72	Tilskudd til energiformål, *kan overføres, kan nyttes under post 21*	13 000 000	342 891 000
		Sum Administrasjon		342 891 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
		Petroleum		
1810		Sokkeldirektoratet:		
	1	Driftsutgifter	400 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	202 000 000	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, *kan overføres*	47 500 000	650 000 000
		Sum Petroleum		650 000 000
		Energi og vannressurser		
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat:		
	1	Driftsutgifter	928 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	107 000 000	
	22	Flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under postene 45 og 60*	353 000 000	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, *kan overføres*	60 000 000	
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser, *kan nyttes under post 61*	100 000 000	
	26	Reguleringsmyndigheten for energi	83 500 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 22*	32 000 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under post 22*	100 000 000	
	61	Tilskudd til krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser, *kan nyttes under post 25*	100 000 000	
	62	Fordeling av inntekt fra avgift på vindkraft	371 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	18 000 000	
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, *kan overføres*	9 100 000	
	75	Stønad til husholdninger for ekstraordinære strømutgifter, *overslagsbevilgning*	4 800 000 000	
	76	Stønad til husholdningskunder av nærvarme-anlegg, *kan overføres*	5 000 000	7 066 600 000
1825		Energieffektivisering og -omlegging:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	14 000 000	
	50	Klima- og energifondet, virkemidler for energieffektivisering	1 277 000 000	
	60	Tilskudd til energitiltak i kommunale bygg, *kan overføres*	300 000 000	1 591 000 000
		Sum Energi og vannressurser		8 657 600 000
		Klima, industri og teknologi		
1850		Klima, industri og teknologi:		
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	88 000 000	
	50	Fond for CO_2-håndtering	80 000 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	70	Gassnova SF	118 000 000	
	71	Teknologisenter Mongstad	89 000 000	
	72	Langskip - fangst og lagring av CO_2, *kan overføres*	2 160 000 000	
	73	Norges forskningsråd, *kan overføres*	966 000 000	
	75	Norwegian Energy Partners	28 500 000	3 529 500 000
		Sum Klima, industri og teknologi		3 529 500 000

Sikkerhet og arbeidsmiljø

1860		Havindustritilsynet:		
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*	374 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	25 500 000	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, *kan overføres*	4 000 000	403 500 000
		Sum Sikkerhet og arbeidsmiljø		403 500 000
		Sum Energidepartementet		13 583 491 000

Ymse

2309		Tilfeldige utgifter:		
	1	Driftsutgifter	7 100 000 000	7 100 000 000
		Sum Ymse		7 100 000 000

Statsbankene

2410		Statens lånekasse for utdanning:		
	1	Driftsutgifter	476 165 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 1*	51 075 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*	9 222 790 000	
	70	Utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*	4 116 162 000	
	71	Andre stipend, *overslagsbevilgning*	576 805 000	
	72	Rentestøtte, *overslagsbevilgning*	3 748 095 000	
	73	Avskrivninger, *overslagsbevilgning*	1 038 667 000	
	74	Tap på utlån	340 500 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, *overslagsbevilgning*	43 216 410 000	62 786 669 000
2412		Husbanken:		
	1	Driftsutgifter	412 052 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*	12 431 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	73 506 000	
	71	Tap på lån	26 000 000	
	72	Rentestøtte	200 000	
	90	Nye lån, *overslagsbevilgning*	27 369 000 000	27 893 189 000
2421		Innovasjon Norge:		
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	1 150 550 000	
	70	Basiskostnader	183 000 000	

Kap.	Post			Kroner	Kroner
	71	Innovative næringsmiljøer, *kan overføres*		128 700 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, *kan overføres*		596 200 000	
	75	Grønn plattform, *kan overføres, kan nyttes under post 50, 71 og 76*		311 400 000	
	76	Miljøteknologi, *kan overføres*		423 800 000	
	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, *overslagsbevilgning*		65 300 000 000	68 093 650 000
2426		Siva SF:			
	70	Tilskudd		49 900 000	
	71	Tilskudd til testfasiliteter		218 490 000	
	90	Lån, *overslagsbevilgning*		60 000 000	328 390 000
2429		Eksportkredittordningen:			
	90	Utlån		15 800 000 000	15 800 000 000
		Sum Statsbankene			174 901 898 000

Statlig petroleumsvirksomhet

2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:			
	30	Investeringer		29 600 000 000	29 600 000 000
		Sum Statlig petroleumsvirksomhet			29 600 000 000

Statens forvaltningsbedrifter

2445		Statsbygg:			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	-6 558 000 000		
		2 Driftsutgifter	2 848 358 000		
		3 Avskrivninger	1 655 000 000		
		4 Renter av statens kapital	1 690 000 000	-364 642 000	
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres*		111 000 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*		500 000 000	
	32	Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, *kan overføres*		277 000 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*		4 489 802 000	
	34	Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, *kan overføres*		850 000 000	
	39	Byggelånsrenter, *kan overføres*		900 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*		368 869 000	
	49	Kjøp av eiendommer, *kan overføres*		345 519 000	7 477 548 000
2460		Eksportfinansiering Norge:			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	-224 500 000		
		2 Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	330 271 000	105 771 000	
	54	Tapsavsetning til risikoavlastningsordning for norsk eksport til Ukraina		126 000 000	231 771 000

Kap.	Post			Kroner	Kroner
2470		Statens pensjonskasse:			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter, *overslagsbevilgning*	-790 000 000		
		2 Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*	637 000 000		
		3 Avskrivninger	100 000 000		
		4 Renter av statens kapital	3 000 000		
		5 Til investeringsformål	55 000 000		
		6 Til reguleringsfond	-25 000 000	-20 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*		178 960 000	158 960 000
		Sum Statens forvaltningsbedrifter			7 868 279 000

Folketrygden

Foreldrepenger mv.

2530		Foreldrepenger:		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, *overslagsbevilgning*	27 500 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, *overslagsbevilgning*	615 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, *overslagsbevilgning*	665 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, *overslagsbevilgning*	28 000 000	28 808 000 000
2531		Bidragsforskott:		
	70	Forskott til utbetaling	710 000 000	710 000 000
		Sum Foreldrepenger mv.		29 518 000 000

Arbeidsliv

2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn:		
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*	90 000 000	90 000 000
2541		Dagpenger:		
	70	Dagpenger, *overslagsbevilgning*	14 315 000 000	14 315 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.:		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., *overslagsbevilgning*	980 000 000	980 000 000
		Sum Arbeidsliv		15 385 000 000

Sosiale formål

2620		Stønad til enslig mor eller far:		
	70	Overgangsstønad, *overslagsbevilgning*	1 660 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, *overslagsbevilgning*	77 000 000	
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, *overslagsbevilgning*	13 000 000	1 750 000 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
2650		Sykepenger:		
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., *overslagsbevilgning*	62 220 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, *overslagsbevilgning*	1 940 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., *overslagsbevilgning*	3 520 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, *overslagsbevilgning*	3 520 000 000	
	76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte, *kan overføres*	97 500 000	71 297 500 000
2651		Arbeidsavklaringspenger:		
	70	Arbeidsavklaringspenger, *overslagsbevilgning*	50 160 000 000	
	71	Tilleggsstønad, *overslagsbevilgning*	139 000 000	
	72	Legeerklæringer	490 000 000	50 789 000 000
2655		Uførhet:		
	70	Uføretrygd, *overslagsbevilgning*	132 617 500 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, *overslagsbevilgning*	68 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, *overslagsbevilgning*	30 000 000	132 715 500 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.:		
	70	Grunnstønad, *overslagsbevilgning*	1 852 700 000	
	71	Hjelpestønad, *overslagsbevilgning*	2 522 000 000	
	72	Stønad til servicehund	10 280 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	139 240 000	
	74	Tilskudd til biler	809 700 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	5 148 100 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	490 760 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler	2 874 800 000	
	78	Høreapparater	1 082 900 000	
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	62 225 000	14 992 705 000
2670		Alderdom:		
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*	95 980 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*	194 460 000 000	
	72	Inntektspensjon, *overslagsbevilgning*	34 790 000 000	
	73	Særtillegg, pensjonstillegg mv., *overslagsbevilgning*	10 363 000 000	335 593 000 000
2680		Etterlatte:		
	70	Omstillingsstønad mv., *overslagsbevilgning*	1 700 000 000	
	71	Barnepensjon, *overslagsbevilgning*	1 690 000 000	
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, *overslagsbevilgning*	200 000	
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, *overslagsbevilgning*	2 500 000	3 392 700 000
2686		Stønad ved gravferd:		
	70	Stønad ved gravferd, *overslagsbevilgning*	325 000 000	325 000 000
		Sum Sosiale formål		610 855 405 000

Helsetjenester

2711		Spesialisthelsetjeneste mv.:		
	70	Spesialisthjelp	3 031 100 000	
	71	Psykologhjelp	477 900 000	
	72	Tannbehandling	3 007 000 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt	1 506 412 000	8 022 412 000
2751		Legemidler mv.:		
	70	Legemidler	15 104 900 000	
	71	Legeerklæringer	17 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmateriell	2 490 000 000	17 611 900 000
2752		Refusjon av egenbetaling:		
	72	Egenandelstak	8 660 700 000	8 660 700 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.:		
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, *kan nyttes under post 71*	637 000 000	
	70	Allmennlegehjelp	7 481 900 000	
	71	Fysioterapi, *kan nyttes under post 62*	1 730 000 000	
	72	Jordmorhjelp	105 000 000	
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling	401 000 000	10 354 900 000
2756		Andre helsetjenester:		
	70	Helsetjenester i annet EØS-land	7 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv.	770 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv.	460 000 000	1 237 000 000
2790		Andre helsetiltak:		
	70	Bidrag	270 000 000	270 000 000
		Sum Helsetjenester		46 156 912 000
		Sum Folketrygden		701 915 317 000

Statens pensjonsfond utland

2800		Statens pensjonsfond utland:		
	50	Overføring til fondet	642 769 100 000	
	96	Finansposter overført til fondet	82 100 000 000	724 869 100 000
		Sum Statens pensjonsfond utland		724 869 100 000

Totale utgifter: 2 970 883 012 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Inntekter:

Inntekter under departementene

Regjeringen

3024		Regjeringsadvokaten:		
	1	Erstatning for utgifter i rettssaker	23 082 000	23 082 000
		Sum Regjeringen		23 082 000

Stortinget og eksterne organer

3041		Stortinget:		
	1	Salgsinntekter	6 190 000	
	3	Leieinntekter	2 387 000	8 577 000
3051		Riksrevisjonen:		
	2	Refusjon utland	300 000	300 000
		Sum Stortinget og eksterne organer		8 877 000

Utenriksdepartementet

3100		Utenriksdepartementet:		
	1	Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene	32 185 000	
	2	Gebyrer for utlendingssaker ved utenriks-stasjonene	274 000 000	
	5	Refusjon spesialutsendinger mv.	45 040 000	
	90	Tilbakebetaling av nødlån fra utlandet	450 000	351 675 000
		Sum Utenriksdepartementet		351 675 000

Kunnskapsdepartementet

3200		Kunnskapsdepartementet:		
	3	Inntekter fra fremleie	4 500 000	4 500 000
3220		Utdanningsdirektoratet:		
	1	Inntekter ved oppdrag	2 685 000	2 685 000
3222		Statlige skoler og fjernundervisningstjenester:		
	2	Salgsinntekter mv.	25 842 000	25 842 000
3223		Diamanten skole:		
	2	Salgsinntekter mv.	742 000	742 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen:		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	293 709 000	293 709 000
3230		Statlig spesialpedagogisk tjeneste:		
	1	Inntekter ved oppdrag	28 234 000	
	2	Salgsinntekter mv.	8 035 000	36 269 000
3242		Norges grønne fagskole - Vea:		
	2	Salgsinntekter mv.	7 822 000	
	61	Refusjon fra fylkeskommuner	52 000	7 874 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
3256		Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse:		
	1	Inntekter ved oppdrag	6 939 000	
	2	Inntekter fra refusjoner mv.	34 816 000	41 755 000
3271		Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen:		
	1	Inntekter ved oppdrag	4 464 000	
	2	Salgsinntekter mv.	400 000	4 864 000
3275		Tiltak for høyere utdanning og forskning:		
	1	Inntekter ved oppdrag	10 000	10 000
3285		Norges forskningsråd:		
	1	Inntekter fra oppdrag	12 100 000	
	2	Inntekter fra refusjoner mv.	11 900 000	24 000 000
3288		Internasjonale samarbeidstiltak:		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	19 025 000	19 025 000
		Sum Kunnskapsdepartementet		461 275 000

Kultur- og likestillingsdepartementet

3300		Kultur- og likestillingsdepartementet:		
	1	Ymse inntekter	104 000	104 000
3320		Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.:		
	1	Ymse inntekter	5 066 000	5 066 000
3322		Bygg og offentlige rom:		
	1	Ymse inntekter	161 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	37 215 000	37 376 000
3323		Musikk og scenekunst:		
	1	Ymse inntekter	403 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	25 332 000	25 735 000
3325		Allmenne kulturformål:		
	1	Ymse inntekter	2 537 000	2 537 000
3326		Språk- og bibliotekformål:		
	1	Ymse inntekter	24 572 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	19 033 000	43 605 000
3327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.:		
	1	Ymse inntekter	35 903 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	4 796 000	40 699 000
3329		Arkivformål:		
	1	Ymse inntekter	2 537 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 965 000	8 502 000
3334		Film- og dataspillformål:		
	1	Ymse inntekter	6 978 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 032 000	15 010 000
3335		Medieformål:		
	2	Inntekter ved oppdrag	4 900 000	4 900 000
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser:		
	2	Gebyr - lotterier	8 695 000	
	4	Gebyr - stiftelser	220 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	15 765 000	24 680 000
3350		Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda:		
	85	Tvangsmulkt	1 000 000	1 000 000
		Sum Kultur- og likestillingsdepartementet		209 214 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Justis- og beredskapsdepartementet

3400		Justis- og beredskapsdepartementet:		
	1	Diverse inntekter	6 582 000	6 582 000
3410		Domstolene:		
	1	Rettsgebyr	217 170 000	
	2	Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene	22 903 000	
	3	Diverse refusjoner	1 907 000	
	4	Vernesaker jordskiftedomstolene	2 502 000	244 482 000
3411		Domstoladministrasjonen:		
	3	Diverse refusjoner	325 000	325 000
3430		Kriminalomsorgen:		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	123 305 000	
	3	Andre inntekter	27 177 000	
	4	Tilskudd	26 326 000	176 808 000
3432		Kriminalomsorgens høgskole og utdannings-senter:		
	3	Andre inntekter	1 271 000	1 271 000
3433		Konfliktrådet:		
	2	Refusjoner	6 000	6 000
3440		Politiet:		
	1	Gebyr - pass og ID-kort	918 262 000	
	2	Refusjoner mv.	311 623 000	
	3	Salgsinntekter	54 637 000	
	4	Gebyr - vaktselskap og etterkontroll av deaktiverte skytevåpen	4 828 000	
	5	Gebyr - våpenforvaltningen	45 902 000	
	6	Gebyr - utlendingssaker	321 613 000	
	7	Gebyr - sivile gjøremål	559 196 000	
	8	Refusjoner fra EUs grense- og visum-finansieringsordninger	207 500 000	2 423 561 000
3442		Politihøgskolen:		
	2	Diverse inntekter	24 068 000	
	3	Eksterne forskningsmidler	13 587 000	37 655 000
3444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST):		
	2	Refusjoner	16 768 000	16 768 000
3451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:		
	1	Gebyr	130 220 000	
	2	Refusjoner driftsutgifter Nødnett	38 790 000	
	3	Diverse inntekter	40 560 000	
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold Nødnett	85 511 000	
	5	Abonnementsinntekter og refusjoner Nødnett	557 263 000	
	6	Refusjoner	18 046 000	
	7	Refusjoner fra EU i forbindelse med variable utgifter knyttet til EUs ordning for sivil beredskap	51 900 000	922 290 000
3453		Sivil klareringsmyndighet:		
	1	Diverse inntekter	800 000	800 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
3454		Redningshelikoptertjenesten:		
	1	Refusjoner	32 476 000	32 476 000
3457		Nasjonal sikkerhetsmyndighet:		
	1	Inntekter	37 495 000	37 495 000
3461		Advokattilsynet:		
	1	Bidrag fra advokater og forvalterordning	51 500 000	
	2	Diverse inntekter	14 000 000	65 500 000
3470		Fri rettshjelp:		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	4 954 000	
	2	Fri rettshjelp, ODA-godkjente utgifter	5 883 000	10 837 000
3473		Statens sivilrettsforvaltning:		
	1	Diverse inntekter	5 000	
	2	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter	6 747 000	6 752 000
3481		Samfunnet Jan Mayen:		
	1	Refusjoner og andre inntekter	7 408 000	7 408 000
3490		Utlendingsdirektoratet:		
	1	Assistert retur fra Norge for asylsøkere med avslag, ODA-godkjente utgifter	6 286 000	
	3	Reiseutgifter for flyktninger fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	11 384 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter	3 122 326 000	
	5	Refusjonsinntekter	2 987 000	
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter	10 128 000	
	7	Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter	31 353 000	
	8	Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter	45 664 000	3 230 128 000
		Sum Justis- og beredskapsdepartementet		7 221 144 000

Kommunal- og distriktsdepartementet

3563		Internasjonalt reindriftssenter:		
	2	Diverse inntekter	3 260 000	3 260 000
3585		Husleietvistutvalget:		
	1	Gebyrer	3 366 000	3 366 000
3587		Direktoratet for byggkvalitet:		
	4	Gebyrer	40 875 000	
	85	Diverse inntekter	115 000	40 990 000
3595		Statens kartverk:		
	1	Gebyrinntekter tinglysing	464 700 000	
	2	Salg og abonnement m.m.	168 074 000	
	3	Samfinansiering	217 840 000	850 614 000
		Sum Kommunal- og distriktsdepartementet		898 230 000

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

3605		Arbeids- og velferdsetaten:		
	1	Administrasjonsvederlag	11 481 000	
	4	Tolketjenester	4 887 000	
	5	Oppdragsinntekter mv.	21 544 000	37 912 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
3634		Arbeidsmarkedstiltak:		
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeids-markedstiltak	5 000 000	5 000 000
3635		Ventelønn mv.:		
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	100 000	100 000
3640		Arbeidstilsynet:		
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 580 000	
	6	Refusjoner	3 902 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	25 678 000	
	8	Refusjon utgifter regionale verneombud	19 409 000	
	85	Tvangsmulkt	7 175 000	
	86	Overtredelsesgebyrer	29 450 000	91 194 000
3671		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:		
	4	Tilskudd til integreringsprosjekter i asylmottak i regi av frivillige organisasjoner, ODA-godkjente utgifter	13 265 000	13 265 000
3672		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:		
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	68 726 000	68 726 000
		Sum Arbeids- og inkluderingsdepartementet		216 197 000

Helse- og omsorgsdepartementet

3700		Helse- og omsorgsdepartementet:		
	3	Refusjon av ODA-godkjente utgifter fra Utenriksdepartementet	208 200 000	208 200 000
3704		Norsk helsearkiv:		
	2	Diverse inntekter	3 008 000	3 008 000
3710		Vaksiner mv.:		
	3	Vaksinesalg	340 486 000	340 486 000
3714		Folkehelse:		
	4	Gebyrinntekter	24 396 000	24 396 000
3732		Regionale helseforetak:		
	80	Renter på investeringslån	1 545 000 000	
	85	Avdrag på investeringslån f.o.m. 2008	1 151 000 000	
	87	Avdrag på tilskudd til Helseplattformen	91 000 000	
	90	Avdrag på investeringslån t.o.m. 2007	504 300 000	3 291 300 000
3740		Helsedirektoratet:		
	2	Diverse inntekter	35 104 000	
	4	Gebyrinntekter	30 986 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv.	66 000 000	132 090 000
3741		Norsk pasientskadeerstatning:		
	2	Diverse inntekter	7 923 000	
	50	Premie fra private	26 018 000	33 941 000
3742		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten:		
	50	Premie fra private	5 880 000	5 880 000
3745		Folkehelseinstituttet:		
	2	Diverse inntekter	280 244 000	280 244 000
3746		Direktoratet for medisinske produkter:		
	2	Diverse inntekter	37 166 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	4	Registreringsgebyr	83 152 000	
	85	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	2 750 000	123 068 000
3747		Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet:		
	2	Diverse inntekter	15 026 000	
	4	Gebyrinntekter	47 163 000	62 189 000
3748		Statens helsetilsyn:		
	2	Diverse inntekter	1 084 000	1 084 000
		Sum Helse- og omsorgsdepartementet		4 505 886 000

Barne- og familiedepartementet

3841		Samliv og konfliktløsning:		
	1	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 259 000	26 259 000
3842		Familievern:		
	1	Diverse inntekter	898 000	898 000
3847		EUs ungdomsprogram:		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000	5 964 000
3853		Barneverns- og helsenemndene:		
	1	Diverse inntekter	850 000	850 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet:		
	1	Diverse inntekter	3 676 000	
	2	Barnetrygd	3 959 000	
	60	Kommunale egenandeler	2 690 308 000	2 697 943 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	277 278 000	
	60	Kommunale egenandeler	2 805 000	280 083 000
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten:		
	1	Diverse inntekter	590 000	590 000
3868		Forbrukertilsynet:		
	1	Gebyrinntekter	3 000 000	
	2	Tilskudd	2 849 000	5 849 000
3883		Kirkebevaringsfondet:		
	50	Overført fra Kirkebevaringsfondet	100 000 000	100 000 000
		Sum Barne- og familiedepartementet		3 118 436 000

Nærings- og fiskeridepartementet

3900		Nærings- og fiskeridepartementet:		
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	204 000	
	3	Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard	10 877 000	11 081 000
3902		Justervesenet:		
	1	Gebyrinntekter	22 630 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester	27 315 000	
	4	Oppdragsinntekter	109 000	50 054 000
3903		Norsk akkreditering:		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	59 691 000	59 691 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
3904		Brønnøysundregistrene:		
	1	Gebyrinntekter	644 614 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	35 854 000	680 468 000
3905		Norges geologiske undersøkelse:		
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter	81 248 000	81 248 000
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000	
	2	Behandlingsgebyrer	1 500 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	1 000 000	2 600 000
3909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk:		
	1	Tilbakeføring av tilskudd	3 000 000	3 000 000
3910		Sjøfartsdirektoratet:		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	260 707 000	
	2	Maritime personellsertifikater	22 903 000	
	3	Diverse inntekter	542 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	72 037 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	4 800 000	360 989 000
3911		Konkurransetilsynet:		
	3	Refusjoner og andre inntekter	217 000	
	86	Lovbruddsgebyr	100 000	317 000
3912		Klagenemndssekretariatet:		
	1	Klagegebyr	715 000	
	2	Refusjoner og andre inntekter	217 000	
	87	Overtredelsesgebyr	100 000	1 032 000
3916		Kystverket:		
	2	Andre inntekter	11 529 000	11 529 000
3917		Fiskeridirektoratet:		
	1	Diverse inntekter	1 301 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr	41 571 000	
	86	Forvaltningssanksjoner	4 000 000	46 872 000
3923		Havforskningsinstituttet:		
	1	Oppdragsinntekter	481 816 000	
	2	Oppdragsinntekter forskningsfartøy	211 226 000	693 042 000
3935		Patentstyret:		
	1	Inntekter av informasjonstjenester	5 228 000	
	2	Inntekter knyttet til NPI	5 386 000	
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	148 045 000	158 659 000
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter:		
	1	Gebyrer	559 000	559 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap:		
	50	Tilbakeføring av tapsavsetning for lån til Norwegian Air Shuttle ASA	1 214 000 000	
	90	Avdrag på lån	1 214 000 000	
	96	Salg av aksjer	25 000 000	2 453 000 000
3951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS:		
	90	Avdrag	19 900 000	19 900 000
		Sum Nærings- og fiskeridepartementet		4 634 041 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Landbruks- og matdepartementet

4100		Landbruks- og matdepartementet:		
	1	Refusjoner m.m.	146 000	146 000
4115		Mattilsynet:		
	1	Gebyr m.m.	225 795 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.	6 651 000	
	85	Gebyr og tvangsmulkt, m.m.	7 000 000	239 446 000
4136		Norsk institutt for bioøkonomi:		
	30	Husleie	21 437 000	21 437 000
4141		Høstbare viltressurser - jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.:		
	1	Jegerprøve, gebyr m.m.	4 680 000	4 680 000
4142		Landbruksdirektoratet:		
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	52 381 000	52 381 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:		
	85	Markedsordningen for korn	50 000	50 000
4162		Statskog SF - forvaltning av statlig eierskap:		
	90	Avdrag på lån	10 000 000	10 000 000
		Sum Landbruks- og matdepartementet		328 140 000

Samferdselsdepartementet

4300		Samferdselsdepartementet:		
	1	Refusjon fra Utenriksdepartementet	850 000	850 000
4313		Luftfartstilsynet:		
	1	Gebyrinntekter	154 700 000	154 700 000
4320		Statens vegvesen:		
	1	Salgsinntekter m.m.	166 700 000	
	2	Diverse gebyrer	475 900 000	
	3	Refusjoner fra forsikringsselskaper	136 300 000	
	4	Billettinntekter fra riksveiferjedriften	735 000 000	1 513 900 000
4330		Særskilte transporttiltak:		
	1	Gebyrer	22 100 000	22 100 000
4352		Jernbanedirektoratet:		
	1	Diverse inntekter	6 100 000	6 100 000
4354		Statens jernbanetilsyn:		
	1	Gebyrer for tilsyn med tau- og kabelbaner og fornøyelsesinnretninger	15 600 000	15 600 000
		Sum Samferdselsdepartementet		1 713 250 000

Klima- og miljødepartementet

4400		Klima- og miljødepartementet:		
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	37 405 000	37 405 000
4420		Miljødirektoratet:		
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	6 976 000	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet hos Miljødirektoratet	89 045 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	6	Gebyrer, forurensningsområdet hos statsforvalterembetene	53 590 000	
	7	Gebyrer, kvotesystemet	47 625 000	
	9	Internasjonale oppdrag	41 048 000	238 284 000
4423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø:		
	1	Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 170 000	1 170 000
4429		Riksantikvaren:		
	2	Refusjoner og diverse inntekter	763 000	
	9	Internasjonale oppdrag	4 360 000	5 123 000
4471		Norsk Polarinstitutt:		
	1	Salgs- og utleieinntekter	7 605 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	75 737 000	
	21	Inntekter, Antarktis	16 658 000	100 000 000
4481		Salg av klimakvoter:		
	1	Salgsinntekter	3 135 116 000	3 135 116 000
		Sum Klima- og miljødepartementet		3 517 098 000

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

4510		Departementenes sikkerhets- og service-organisasjon:		
	2	Diverse inntekter	45 376 000	
	3	Brukerbetaling	43 037 000	88 413 000
4515		Departementenes digitaliseringsorganisasjon:		
	1	Diverse inntekter	600 000	
	2	Brukerbetalinger	33 200 000	33 800 000
4520		Statsforvalterne:		
	1	Inntekter ved oppdrag	92 431 000	92 431 000
4533		Eiendommer utenfor husleieordningen:		
	2	Diverse inntekter	5 570 000	5 570 000
4540		Digitaliseringsdirektoratet:		
	3	Diverse inntekter	2 372 000	
	5	Bruk av nasjonale fellesløsninger	200 600 000	
	7	Tjenesteeierfinansiert drift av Altinn	150 000 000	352 972 000
4542		Internasjonalt samarbeid:		
	1	Refusjon fra Utenriksdepartementet	3 335 000	3 335 000
4543		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet:		
	1	Diverse gebyrer	334 000	
	70	Inntekter fra gjennomførte frekvensauksjoner	887 100 000	887 434 000
4565		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:		
	1	Gebyrinntekter, lån	46 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån	15 500 000 000	15 546 000 000
4566		Yrkesskadeforsikring:		
	1	Premieinntekter	89 000 000	89 000 000
4567		Gruppelivsforsikring:		
	1	Premieinntekter	146 000 000	146 000 000
		Sum Digitaliserings- og forvaltnings-departementet		17 244 955 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner

Finansdepartementet

4600		Finansdepartementet:		
	2	Diverse refusjoner	50 000	50 000
4602		Finanstilsynet:		
	3	Saksbehandlingsgebyr	18 700 000	
	86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv.	500 000	19 200 000
4605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring:		
	1	Økonomitjenester og andre driftsinntekter	282 112 000	
	2	Opplæringskontoret OK stat	20 080 000	302 192 000
4610		Tolletaten:		
	1	Særskilt vederlag for tolltjenester	6 950 000	
	2	Andre inntekter	2 492 000	
	4	Diverse refusjoner	1 193 000	
	5	Refusjon fra Avinor AS	31 430 000	
	85	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr	12 500 000	54 565 000
4618		Skatteetaten:		
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	23 500 000	
	3	Andre inntekter	7 044 000	
	5	Gebyr for utleggsforretninger	64 000 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	5 000 000	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	3 360 000	
	85	Inngått på tapsførte lån mv.	300 000 000	
	86	Bøter, inndragninger mv.	2 000 000 000	
	87	Trafikantsanksjoner	70 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret	300 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	5 000 000	2 777 904 000
4620		Statistisk sentralbyrå:		
	2	Oppdragsinntekter	247 103 000	
	85	Tvangsmulkt	10 000 000	257 103 000
		Sum Finansdepartementet		3 411 014 000

Forsvarsdepartementet

4700		Forsvarsdepartementet:		
	1	Driftsinntekter	13 245 000	13 245 000
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:		
	1	Driftsinntekter	6 246 013 000	
	47	Salg av eiendom	97 690 000	6 343 703 000
4720		Forsvaret:		
	1	Driftsinntekter	1 042 384 000	1 042 384 000
4730		Forsvarshistorisk museum:		
	1	Driftsinntekter	12 500 000	12 500 000
4740		Statens graderte plattformtjenester:		
	1	Driftsinntekter	212 776 000	212 776 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold:		
	1	Driftsinntekter	36 324 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	1 592 839 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, inntekter	650 000 000	2 279 163 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
4791		Redningshelikoptertjenesten:		
	1	Driftsinntekter	482 425 000	482 425 000
4799		Militære bøter:		
	86	Militære bøter	500 000	500 000
		Sum Forsvarsdepartementet		10 386 696 000

Energidepartementet

4800		Energidepartementet:		
	70	Garantiprovisjon, Gassco	2 200 000	2 200 000
4810		Sokkeldirektoratet:		
	1	Gebyrinntekter	31 900 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	47 500 000	79 400 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat:		
	1	Gebyrinntekter	10 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	60 000 000	
	40	Flom- og skredforebygging	20 000 000	90 000 000
4860		Havindustritilsynet:		
	1	Gebyrinntekter	89 000 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	4 000 000	93 000 000
		Sum Energidepartementet		264 600 000

Ymse inntekter

5309		Tilfeldige inntekter:		
	29	Ymse	400 000 000	400 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning:		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	2 000 000	
	29	Termingebyrer	1 870 000	
	89	Purregebyrer	109 229 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld	14 754 325 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend	8 651 746 000	23 519 170 000
5312		Husbanken:		
	1	Gebyrer m.m.	6 100 000	
	11	Diverse inntekter	91 344 000	
	90	Avdrag	15 106 000 000	15 203 444 000
5325		Innovasjon Norge:		
	70	Låneprovisjoner	70 000 000	
	90	Avdrag på utestående fordringer	64 100 000 000	
	92	Låneordning for pakkereisearrangører - avdrag	30 000 000	64 200 000 000
5326		Siva SF:		
	70	Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000	
	90	Avdrag på utestående fordringer	60 000 000	67 000 000
5329		Eksportkredittordningen:		
	70	Gebyrer m.m.	30 000 000	
	90	Avdrag på utestående fordringer	7 200 000 000	7 230 000 000
5341		Avdrag på utestående fordringer:		
	98	Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner	6 000 000 000	6 000 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank:		
	85	Overføring	18 974 000 000	18 974 000 000
		Sum Ymse inntekter		135 593 614 000
		Sum Inntekter under departementene		194 107 424 000

Kap.	Post			Kroner	Kroner

Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet

5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:			
	24	Driftsresultat:			
		1 Driftsinntekter	300 600 000 000		
		2 Driftsutgifter	-42 600 000 000		
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 000 000 000		
		4 Avskrivninger	-32 100 000 000		
		5 Renter av statens kapital	-4 900 000 000	219 000 000 000	
	30	Avskrivninger		32 100 000 000	
	80	Renter av statens kapital		5 000 000 000	256 100 000 000
		Sum Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet			256 100 000 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv.

5460		Eksportfinansiering Norge:		
	57	Tilbakeføring av tapsavsetning for investeringer i og eksport til Ukraina	126 000 000	
	71	Tilbakeføring fra avviklede garantiordninger	28 800 000	
	85	Inntekter fra avviklede midlertidige ordninger	21 650 000	176 450 000
5470		Statens pensjonskasse:		
	30	Avsetning til investeringsformål	55 000 000	55 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forvaltningsbedrifter:		
	30	Avskrivninger	1 755 000 000	1 755 000 000
		Sum Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forvaltningsbedrifter i samband med nybygg, anlegg mv.		1 986 450 000

Skatter og avgifter

5501		Skatter på formue og inntekt:		
	70	Trinnskatt og formuesskatt mv.	136 185 500 000	
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	151 487 500 000	
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	129 100 000 000	
	76	Kildeskatt på utbytte	13 250 000 000	
	77	Kildeskatt på rentebetalinger	25 000 000	
	78	Kildeskatt på royaltybetalinger	300 000	
	79	Kildeskatt på leiebetalinger for visse fysiske eiendeler	15 000 000	430 063 300 000
5502		Finansskatt:		
	70	Skatt på lønn	2 704 000 000	
	71	Skatt på overskudd	2 400 000 000	5 104 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum:		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	119 500 000 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	72	Særskatt på oljeinntekter	259 700 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 300 000 000	380 500 000 000
5508		Avgift på utslipp av CO_2 i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen:		
	70	CO_2-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	8 000 000 000	8 000 000 000
5509		Avgift på utslipp av NO_X i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen:		
	70	Avgift	1 000 000	1 000 000
5511		Tollavgiftsinntekter:		
	70	Tollavgift	3 550 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	300 000 000	3 850 000 000
5521		Merverdiavgift:		
	70	Merverdiavgift	409 258 000 000	409 258 000 000
5526		Avgift på alkohol:		
	70	Avgift på alkohol	16 800 000 000	16 800 000 000
5531		Avgift på tobakksvarer mv.:		
	70	Avgift på tobakksvarer mv.	7 600 000 000	7 600 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.:		
	71	Engangsavgift	6 500 000 000	
	72	Avgift på trafikkforsikring	10 190 000 000	
	73	Vektårsavgift	290 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	1 850 000 000	18 830 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff:		
	70	Veibruksavgift på bensin	3 280 000 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel	6 520 000 000	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	4 000 000	9 804 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:		
	70	Avgift på elektrisk kraft	10 803 000 000	10 803 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.:		
	71	Avgift på smøreolje mv.	120 000 000	120 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.:		
	70	CO_2-avgift	18 437 000 000	
	71	Svovelavgift	10 000 000	18 447 000 000
5546		Avgift på avfallsforbrenning:		
	70	Avgift på avfallsforbrenning	695 000 000	695 000 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser:		
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	355 000 000	
	71	Avgift på SF_6	60 000 000	415 000 000
5549		Avgift på NO_X:		
	70	Avgift på NO_X	30 000 000	30 000 000
5550		Miljøavgift på plantevernmidler:		
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000	65 000 000
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet:		
	70	Avgift på undersjøisk utnyttelse mv. av kalkstein	1 300 000	
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	20 000 000	21 300 000
5552		Avgift på oppdrettsfisk:		
	70	Avgift på oppdrettsfisk	1 350 000 000	1 350 000 000
5553		Avgift på viltlevende marine ressurser:		
	70	Avgift på viltlevende marine ressurser	130 000 000	130 000 000
5554		Avgift på vindkraft:		
	70	Avgift på vindkraft	395 000 000	395 000 000

Kap.	Post		Kroner	Kroner
5557		Avgift på sukker mv.:		
	70	Avgift på sukker mv.	200 000 000	200 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje:		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	3 000 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	60 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	55 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	10 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	5 000 000	3 130 000 000
5561		Flypassasjeravgift:		
	70	Flypassasjeravgift	1 850 000 000	1 850 000 000
5565		Dokumentavgift:		
	70	Dokumentavgift	12 200 000 000	12 200 000 000
5568		Sektoravgifter under Kultur- og likestillings-departementet:		
	71	Årsavgift - stiftelser	29 850 000	
	73	Refusjon - Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	47 882 000	
	75	Kino- og videogramavgift	30 000 000	107 732 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgs-departementet:		
	70	Legemiddeldetaljistavgift	75 985 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	3 000 000	
	73	Legemiddelleverandøravgift	240 000 000	
	74	Tilsynsavgift	3 770 000	
	75	Sektoravgift tobakk	18 952 000	341 707 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeri-departementet:		
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	213 000 000	
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	33 100 000	
	73	Årsavgift Merkeregisteret	3 900 000	
	74	Fiskeriforskningsavgift	340 900 000	
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	35 700 000	
	76	Kontrollavgift fiskeflåten	44 400 000	
	77	Sektoravgifter Kystverket	1 061 771 000	1 732 771 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og mat-departementet:		
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter	240 000 000	
	72	Jeger- og fellingsavgifter	97 500 000	337 500 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljø-departementet:		
	70	Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	18 632 000	
	72	Fiskeravgifter	19 074 000	37 706 000
5579		Sektoravgifter under Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet:		
	70	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjons-myndighet	295 614 000	295 614 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet:		
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	606 417 000	606 417 000
5582		Sektoravgifter under Energidepartementet:		
	70	Bidrag til kulturminnevern i regulerte vassdrag	12 400 000	
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	198 500 000	
	72	Sektoravgifter under Norges vassdrags- og energidirektorat	160 500 000	
	73	Påslag på nettariffen til Klima- og energifondet	690 000 000	
	74	Sektoravgifter under Sokkeldirektoratet	45 000 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	75	Sektoravgifter under Havindustritilsynet	145 000 000	1 251 400 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser:		
	70	Frekvens- og nummeravgift	675 000 000	675 000 000
		Sum Skatter og avgifter		1 345 047 447 000

Renter og utbytte mv.

5600		Overføring fra Statens pensjonsfond Norge:		
	85	Overføring fra Statens pensjonsfond Norge	11 700 000 000	11 700 000 000
5603		Renter av statens kapital i statens forvaltnings-bedrifter:		
	80	Renter av statens faste kapital	2 593 000 000	2 593 000 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:		
	80	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	10 465 000 000	
	81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	200 000	
	82	Av innenlandske verdipapirer	1 859 300 000	
	83	Av alminnelige fordringer	60 000 000	
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter	3 163 200 000	15 547 700 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:		
	80	Renter	3 944 000 000	3 944 000 000
5609		Renter under Norwegian Air Shuttle ASA:		
	80	Renter	96 000 000	96 000 000
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS:		
	80	Renter	33 200 000	33 200 000
5613		Renter fra Siva SF:		
	80	Renter	10 200 000	10 200 000
5615		Husbanken:		
	80	Renter	7 636 000 000	7 636 000 000
5616		Kommunalbanken AS:		
	85	Aksjeutbytte	700 000 000	700 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning:		
	80	Renter	13 837 239 000	13 837 239 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge:		
	80	Renter på lån fra statskassen	720 000 000	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	23 000 000	
	82	Låneordning for pakkereisearrangører - renter	1 500 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	70 000 000	814 500 000
5626		Renter av lån til Institutt for energiteknikk:		
	80	Renter	4 800 000	4 800 000
5629		Renter fra eksportkredittordningen:		
	80	Renter	1 040 000 000	1 040 000 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet:		
	85	Statens overskuddsandel	79 500 000	
	86	Utbytte	2 000	79 502 000
5635		Electronic Chart Centre AS:		
	85	Utbytte	3 000 000	3 000 000
5652		Statskog SF - renter og utbytte:		
	80	Renter	14 800 000	

Kap.	Post		Kroner	Kroner
	85	Utbytte	29 000 000	43 800 000
5656		Aksjer under Nærings- og fiskeri-departementets forvaltning:		
	85	Utbytte	28 699 000 000	28 699 000 000
5680		Statnett SF:		
	85	Utbytte	1 660 000 000	1 660 000 000
5685		Aksjer i Equinor ASA:		
	85	Utbytte	27 768 100 000	27 768 100 000
5692		Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank:		
	85	Utbytte	64 400 000	64 400 000
5693		Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.:		
	85	Utbytte fra Folketrygdfondet	1 652 000	1 652 000
		Sum Renter og utbytte mv.		116 276 093 000

Folketrygden

5700		Folketrygdens inntekter:		
	71	Trygdeavgift	197 314 500 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	269 420 000 000	466 734 500 000
5701		Diverse inntekter:		
	71	Refusjon ved yrkesskade	768 500 000	
	80	Renter	1 000 000	
	86	Innkreving feilutbetalinger	1 492 000 000	
	87	Diverse inntekter	26 069 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler mv.	110 000 000	2 397 569 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs:		
	70	Dividende	230 000 000	230 000 000
5705		Refusjon av dagpenger:		
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	27 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	700 000	
	72	Innkreving av forskutterte dagpenger	45 000 000	72 700 000
5706		Bidragsforskott:		
	70	Refusjon fra bidragspliktige	182 000 000	182 000 000
		Sum Folketrygden		469 616 769 000

Statens pensjonsfond utland

5800		Statens pensjonsfond utland:		
	50	Overføring fra fondet	413 647 646 000	413 647 646 000
		Sum Statens pensjonsfond utland		413 647 646 000

Statslånemidler

5999		Statslånemidler:		
	90	Lån	174 101 183 000	174 101 183 000
		Sum Statslånemidler		174 101 183 000

Totale inntekter:	2 970 883 012 000

Andre vedtak

Statslån o.a.

II

Andre fullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan:

1. ta opp nye langsiktige innenlandske statslån til et beløp inntil 150 000 mill. kroner.
2. ha utestående kortsiktige markedslån til et beløp inntil 75 000 mill. kroner.
3. ta imot innskudd i form av kontolån fra statsinstitusjoner og statlige fond, og fra institusjoner som kan bli pålagt å plassere likviditet som kontolån til staten.
4. inngå rentebytteavtaler og tilsvarende derivatavtaler, samt foreta sikkerhetsplasseringer knyttet til slike avtaler.

Utenriksdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 100 post 01	kap. 3100 post 05

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 90 Lån til norske borgere i utlandet, ved behov for bistand fra aktuelle transportselskaper ved evakuering av norske borgere i kriserammede land. Fullmakten gjelder i de tilfeller og på de betingelser som gjelder for denne typen bistand.
2. overskride bevilgningene under kap. 117 EØS-finansieringsordningene, post 77 EØS- finansieringsordningen 2014–2021, og post 78 Den norske finansieringsordningen 2014–2021, med en samlet øvre ramme på 62,9 mill. kroner som følge av usikkerhet i fremdrift og valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser gjennom avtale inngått med EU.
3. overskride bevilgningen under kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 70 Verdensbanken med inntil 7 mill. kroner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.
4. overskride bevilgningen under kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond med inntil 25 mill. kroner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.

5. overskride bevilgningen under kap. 159 Regionbevilgninger, post 73 Ukraina og naboland angående kapitaløkningene i Den europeiske banken for gjenoppbygging og utvikling (EBRD) og Europarådets utviklingsbank (CEB) med inntil 16 mill. kroner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.

IV

Valutatap (disagio)/ Valutagevinst (agio)

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 gis fullmakt til å utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutatap (disagio)/valutagevinst (agio) som følge av justering av midlene ved utenriksstasjonene under kap. 100/3100 Utenriksdepartementet, postene 89 Valutatap (disagio)/Valutagevinst (agio).

V

Bruk av opptjente rentemidler

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt kan benyttes til tiltak som avtales mellom Utenriksdepartementet og den enkelte mottaker.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om:

1. støtte utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
117		EØS-finansieringsordningene	
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021	1 154 mill. kroner
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021	1 043 mill. kroner
118		Utenrikspolitiske satsinger	
	77	Norges forskningsråd – utenriksområdet	219,5 mill. kroner
159		Regionbevilgninger	
	75	Afrika	35 mill. kroner
161		Utdanning, forskning og offentlige institusjoner	
	74	Norges forskningsråd – utviklingsområdet	709,9 mill. kroner
162		Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi	
	70	Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel	100 mill. kroner
	72	Fornybar energi	100 mill. kroner

2. tilskudd til Vaksinekoalisjonen CEPI med inntil 1 000 mill. kroner samlet i perioden 2022–2026 under kap. 160 Helse, post 70 Helse.
3. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFlm) med inntil 2 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån. Tilsagnet skal finansiere epidemi- og pandemibekjempelse gjennom Vaksinekoalisjonen CEPI.

4. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) med inntil 4 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån. Tilsagnet gjelder Vaksinealliansen Gavis arbeid i perioden 2021–2025.
5. tilskudd til International Finance Facility for Immunisitation (IFFIm) med inntil 1 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån. Tilsagnet gjelder Vaksinealliansen Gavis covid-19-innsats.
6. tilskudd til Education Cannot Wait (ECW) for utdanning i krise og konflikt med inntil 500 mill. kroner samlet, fordelt på 380 mill. kroner under kap. 161 Utdanning, forskning og offentlige institusjoner, post 70 Utdanning i perioden 2023–2026 og 120 mill. kroner under kap. 150 Humanitær bistand, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand i perioden 2023–2025.
7. tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) med inntil 3 200 mill. kroner i perioden 2024–2027 under kap. 163 Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima.

VII

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2025 kan inngå avtaler om forsikringsansvar for utstillinger ved visningsinstitusjoner i utlandet innenfor en total ramme for gamle og nye garantier på inntil 500 mill. kroner. Forsikringsansvaret omfatter tap og skade under transport, lagring og i visningsperioden.

VIII

Toårige budsjettvedtak

Stortinget samtykker i at Norge kan slutte seg til toårige budsjettvedtak i FAO, WHO, ILO, UNIDO, OECD, WTO, IAEA, IEA, Havbunnsmyndigheten, Den internasjonale havrettsdomstolen, Mekanismen for internasjonale straffedomstoler (MICT) og for regulært bidrag til FN.

Andre fullmakter

IX

Ettergivelse av fordringer

Stortinget samtykker i at Kongen i 2025 kan ettergi statlige fordringer på utviklingsland i samsvar med kriteriene i handlingsplanen av 2004 *Om gjeldslette for utvikling* innenfor den resterende ramme på 829 mill. kroner under Eksportfinansiering Norges (Eksfin) gamle portefølje (gammel alminnelig ordning og den gamle særordningen for utviklingsland). Fordringene verdsettes til faktisk utestående beløp på ettergivelsestidspunktet inklusive påløpte renter, belastes gjeldsplanens ramme og ettergis uten bevilgning over bistandsbudsjettet. Rammen belastes ikke ved en eventuell ettergivelse av statlige fordringer på Sudan som stammer fra den norske skipseksportkampanjen (1976–1980), jf. Prop. 110 S (2012–2013).

X

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av norske medlemskapskontingenter, pliktige bidrag og andre bidrag til internasjonale organisasjoner Norge er medlem av, kan foretas en gang i året.
2. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas en gang i året dersom avtaler om samfinansiering med andre givere innenfor utviklingssamarbeidet tilsier det.

3. Eventuelle utbetalinger av regjeringens gave til TV-aksjoner kan i sin helhet utbetales som et engangsbeløp.
4. Utbetalinger av tilskudd til Climate Investment Funds (CIF) kan foretas i samsvar med fondets prosedyrer for fondsoppbygging.
5. Utbetalinger av tilskudd til fond forvaltet av Verdensbankgruppen, Det internasjonale pengefondet (IMF), Afrikabanken, Asiabanken, Den interamerikanske utviklingsbanken, Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD), Nordisk utviklingsfond (NDF) og Det internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD) kan foretas i henhold til regelverket til det enkelte fond.
6. Utbetalinger av tilskudd til Ukraine Trust Fund for Military Career Transition forvaltet av NATO, kan foretas i henhold til fondets regelverk.
7. Utbetalinger av tilskudd til akutt nødhjelpsarbeid kan i enkelte tilfeller foretas for opptil ett år frem i tid når dette er påkrevd for å sikre raske og nødvendige investeringer.
8. Utbetalinger til Vaksinealliansen Gavi, Vaksinekoalisjonen CEPI og Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria (GFATM) kan foretas årlig i tråd med organisasjonens finanseringsstrategi og regelverk.
9. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) kan foretas i samsvar med fondets strategi og prosedyrer for fondsoppbygging.
10. Utbetalinger under kap. 162 Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 72 Fornybar energi av samlet tilskudd på inntil 300 mill. kroner til garantiinstrumenter for fornybar energi i utviklingsland kan skje i samsvar med regelverket til den enkelte garantiinstitusjonen.
11. Tilskudd under kap. 162 Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 70 Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk, post 72 Fornybar energi og kap. 163 Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima og post 71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling, kan utbetales til avsetning for tap ved utlåns-, egenkapital- eller garantiinstrumenter hos tilskuddsmottaker.
12. Utbetalinger av tilskudd til fondsforvalter for fellesfond i FN kan skje i henhold til regelverket for det enkelte fond.

XI

Bruk av gjeldsbrev og raskere trekk på gjeldsbrev

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 kan fravike Bevilgningsreglementet § 3 annet ledd ved utstedelse av gjeldsbrev i forbindelse med fondspåfyllinger under Det internasjonale utviklingsfondet, Det asiatiske utviklingsfondet, Det afrikanske utviklingsfondet og Den globale miljøfasiliteten.

XII

Deltakelse i kapitaløkninger og fondspåfyllinger i internasjonale banker og fond

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar i den 13. kapitalpåfyllingen i Det internasjonale fondet for jordbruksutvikling (IFAD-13) med et bidrag på inntil 972 mill. kroner for perioden 2025–2027, innbetalt i tre bidrag på 324 mill. kroner per år. Innbetalingene belastes kap. 162 Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk.
2. Norge deltar i den syvende generelle kapitaløkningen i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av UA 56,78 mill. (UA tilsvarer IMFs spesielle trekkrettigheter SDR) i perioden 2020–2027. Innbetalingene foretas i åtte like årlige beløp og belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond. Kapitaløkningen innebærer også en økning i den norske statsgarantien i AfDB med UA 889,52 mill. Garantiøkningen ble i sin helhet utløst ved første innbetaling av kapitaløkning i 2020. Forpliktelser inngås i SDR og kronebeløpet må valutajusteres i forbindelse med årlige utbetalinger.
3. Norge deltar i den 14. påfyllingen av giverlandsbidraget til Den asiatiske utviklingsbankens fond for de fattigste landene, Asiafondet (ADF-14), med et bidrag på til sammen inntil 262,15 mill. kroner for perioden 2025–2028, innbetalt i fire like årlige beløp. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond.

4. Norge deltar i den femte kapitalpåfyllingen i Nordisk utviklingsfond (Nordic Development Fund, NDF) med totalt 97,3 mill. euro, innbetalt i ti årlige bidrag tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet, for perioden 2022–2031.
5. Norge deltar i kapitaløkningen til Europarådets utviklingsbank (CEB) med 15,3 mill. euro, gjennom innbetaling av 7,7 mill. euro i 2024 og 3,8 mill. euro i hhv. 2025 og 2026. Innbetalingene belastes kap. 159 Regionbevilgninger, post 73 Ukraina og naboland. Kapitaløkningen innebærer også en økning i den norske statsgarantien i CEB med 38,9 mill. euro. Garantiøkningen ble i sin helhet utløst ved første innskudd til kapitaløkningen i 2024.
6. Norge deltar i kapitaløkningen til Den europeiske banken for gjenoppbygging og utvikling (EBRD) med 50,42 mill. euro, innbetalt i fem like årlige bidrag i perioden 2025–2029. Innbetalingene belastes kap. 159 Regionbevilgninger, post 73 Ukraina og naboland.
7. Norge deltar i kapitalpåfylling av IDB Invest, Den interamerikanske utviklingsbankens privatsektorarm, med totalt 19,488 mill. USD for perioden 2025–2031.
8. Norge deltar i en generell garantikapitaløkning i Afrikabanken med et nivå som tilsvarer en økning i den norske statsgarantien på UA 996,18 mill. (UA tilsvarer IMFs spesielle trekkrettigheter SDR). Garantiøkningen blir utløst ved avtaleinngåelse.

XIII

Det internasjonale gjeldsletteinitiativet (MDRI)

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar, i forbindelse med den 16. påfyllingen av AfDF for perioden 2023–2025, i Det internasjonale gjeldsletteinitiativet (MDRI), med et bidrag på til sammen 373,7 mill. kroner. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.
2. Norge deltar i forbindelse med kapitalpåfyllingen i det internasjonale utviklingsfondet (IDA 20) for perioden 2023–2025, i det internasjonale gjeldsletteinitiativet, Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI) med til sammen 691,8 mill. kroner. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.

XIV

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 kan:

1. føre utlegg som skal viderefakturere kunde og tilhørende innbetalinger mot mellomværende med statskassen.
2. føre utbetalinger knyttet til refunderbart depositum for utenriksstasjonenes leide eiendommer og refunderbart depositum ved opptak til skole eller barnehage i utlandet som dekkes av arbeidsgiver mot mellomværende med statskassen. Fullmakten gis for inntil 50 mill. kroner for Utenriksdepartementets totale føringer av depositum, for å ta høyde for pris- og kurssvingninger i stedlige markeder.

XV

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2025 kan gi Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) fullmakt til å gi tilsagn om nye statsgarantier for inntil 5 mrd. kroner til fornybarinvesteringer i utviklingsland.

XVI

Nansen-programmet for Ukraina

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet kan pådra forpliktelser om sivil og militær støtte gjennom Nansen-programmet for Ukraina innenfor en samlet ramme på 134,5 mrd. kroner i perioden 2023–2030.

Kunnskapsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2025 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 200 post 01	kap. 3200 post 02
kap. 220 post 01	kap. 3220 post 02
kap. 222 post 01	kap. 3222 post 02
kap. 223 post 01	kap. 3223 post 02
kap. 230 post 01	kap. 3230 post 02
kap. 242 post 01	kap. 3242 post 02 og 61
kap. 256 post 01	kap. 3256 post 02
kap. 271 post 01	kap. 3271 post 02
kap. 285 post 01	kap. 3285 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningene til oppdragsvirksomhet på 21-postene mot tilsvarende merinntekter.
3. avhende fast eiendom, jf. Instruks om avhending av statlig eiendom mv., og bruke inntekter fra salg av eiendommer ved de selvforvaltende universitetene til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved den samme virksomheten.
4. gi Norges forskningsråd fullmakt til å kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntektene blir ført til eiendomsfondet til Norges forskningsråd.

III

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2025 kan omdisponere midler fra kap. 285 Norges forskningsråd, post 75 Avsetning til usikker framdrift, til dekning av uventede merutgifter som overstiger bevilgningene på tilskuddsposter med midler forvaltet av Norges forskningsråd. Fullmakten gjelder ikke poster med gjennomstrømningsmidler.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2025 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
201		Analyse og kunnskapsgrunnlag	
	70	Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning	799,9 mill. kroner
220		Utdanningsdirektoratet	
	70	Tilskudd til læremidler mv.	90 mill. kroner
224		Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre	
	70	Freds- og menneskerettighetssentre	85 mill. kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter	13 mill. kroner
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	332 mill. kroner
240		Fagskoler	
	60	Driftstilskudd til fagskoler	106,1 mill. kroner
270		Studentvelferd	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	832,5 mill. kroner
285		Norges forskningsråd	
	71	Strategiske forskningsprioriteringer	11 212,6 mill. kroner
	72	Langsiktig, grunnleggende forskning	6 025,1 mill. kroner

2. gi tilsagn om å utbetale 20 pst. av tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen over kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 68 Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen påfølgende budsjettår, når endelig regnskap foreligger.
3. gi tilsagn om å utbetale utdanningsstøtte for første halvår 2026 (andre halvdelen av undervisningsåret 2025–26) etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2025 (første halvdelen av undervisningsåret 2025–26), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 70 Utdanningsstipend, 71 Andre stipend, 72 Rentestøtte og 90 Økt lån og rentegjeld samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning, post 80 Renter.
4. gi tilsagn om å omgjøre lån til stipend første halvår 2026 (andre halvdelen av undervisningsåret 2025–26) etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2025 (første halvdelen av undervisningsåret 2025–26), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 50 Avsetning til utdanningsstipend.

Andre fullmakter

V

Gebyr for privatisteksamen

Stortinget samtykker i at privatister som melder seg opp til eksamen, og kandidater som melder seg opp til fag-/svenneprøver etter opplæringsloven § 3-5, skal betale et gebyr per prøve. Gebyret skal betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg opp til eksamen, skal betale 1 356 kroner dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og 2 713 kroner ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg opp til fag-/svenneprøver etter opplæringsloven § 3-5, skal betale 1 155 kroner per prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og 2 317 kroner ved senere forsøk.

VI

Fullmakt for universitet og høyskoler til å delta i selskap

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2025 kan gi universitet og høyskoler fullmakt til å:

1. opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for virksomheten.
2. bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskap eller ved deltagelse i selskap som er av faglig interesse for virksomheten.
3. bruke utbytte fra selskap som virksomheten har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av virksomheten eller til kapitalinnskudd.
4. bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som virksomheten har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av virksomheten eller til kapitalinnskudd.

VII

Foreldrebetaling i barnehage

Stortinget samtykker i at:

1. maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 2 000 kroner per måned fra 1. januar 2025 og til 22 000 kroner per år fra 1. januar 2025.

   For kommunene Alstahaug, Alvdal, Andøy, Aremark, Askvoll, Aukra, Aure, Aurland, Austevoll, Austrheim, Averøy, Balsfjord, Bardu, Beiarn, Bindal, Bokn, Bremanger, Brønnøy, Bygland, Bykle, Bø, Bømlo, Dovre, Drangedal, Dyrøy, Dønna, Eidfjord, Engerdal, Etne, Etnedal, Evenes – Evenássi, Fedje, Fitjar, Fjaler, Fjord, Flakstad, Flatanger, Flå, Folldal, Frosta, Frøya, Fyresdal, Gildeskål, Gjemnes, Gjerstad, Gloppen, Grane, Gratangen, Grong, Grue, Gulen, Hadsel, Hamarøy, Haram, Hattfjelldal, Heim, Hemnes, Hemsedal, Herøy (Møre og Romsdal), Herøy (Nordland), Hitra, Hjartdal, Hjelmeland, Hol, Holtålen, Hustadvika, Hyllestad, Hægebostad, Høyanger, Høylandet, Ibestad, Indre Fosen, Iveland, Kinn, Krødsherad, Kvinesdal, Kvinnherad, Kviteseid, Kvitsøy, Kvæfjord, Leirfjord, Leka, Lesja, Lierne, Loabák – Lavangen, Lom, Lund, Lurøy, Luster, Lærdal, Lødingen, Masfjorden, Meløy, Meråker, Midtre Gauldal, Modalen, Moskenes, Målselv, Namsskogan, Nesbyen, Nesna, Nissedal, Nord-Fron, Nore og Uvdal, Nærøysund, Oppdal, Os, Osen, Overhalla, Rauma, Rendalen, Rennebu, Rindal, Ringebu, Rollag, Rødøy, Røros, Røst, Raarvihke – Røyrvik, Salangen, Saltdal, Sande, Sauda, Sel, Selbu, Seljord, Senja, Sigdal, Sirdal, Skjåk, Smøla, Snåase – Snåsa, Sogndal, Sokndal, Solund, Stad, Steigen, Stor-Elvdal, Stranda, Stryn, Suldal, Sunndal, Sunnfjord, Surnadal, Sømna, Sør-Aurdal, Sørfold, Sør-Fron, Sørreisa, Tingvoll, Tinn, Tjeldsund, Tokke, Tolga, Trysil, Træna, Tydal, Tynset, Tysnes, Ullensvang, Ulvik, Utsira, Vaksdal, Valle, Vang, Vanylven, Vega, Vegårshei, Vestnes, Vestre Slidre, Vestvågøy, Vevelstad, Vik, Vindafjord, Vinje, Værøy, Vågan, Vågå, Våler (Innlandet), Øksnes, Ørland, Øystre Slidre, Åfjord, Ål, Åmli, Åmot, Årdal, Åseral og Åsnes blir maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud fastsatt til 1 500 kroner per måned fra 1. januar 2025 og 16 500 kroner per år fra 1. januar 2025.

   For kommunene i Finnmark og noen kommuner i Nord-Troms (Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Karlsøy, Lyngen og Storfjord) blir maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud fastsatt til 0 kroner fra 1. januar 2025

   Dette er i samsvar med forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

2. inntektsgrensen for fritak fra foreldrebetalingen i barnehage for 20 timer settes til 669 050 kroner per år fra 1. august 2025, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 3.

VIII

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2025 kan gi Statens lånekasse for utdanning fullmakt til å inntektsføre utestående midler mot Konverteringsfondet i samme periode som konvertering av lån til stipend blir gjort, og mot Lånekassens mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra Konverteringsfondet.

IX

Rentekompensasjonsordning

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2025 kan gi nye tilsagn om rentekompensasjon slik at gamle og nye tilsagn tilsvarer en investeringsramme på totalt 2 000 mill. kroner over kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 61 Rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer og større utstyr som bidrar til mer praktisk og variert opplæring.

Andre vedtak

X

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 554, 28. mars 2023 blir opphevet.

Kultur- og likestillingsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 01	kap. 3300 post 01
kap. 320 post 01	kap. 3320 postene 01 og 03
kap. 322 post 01	kap. 3322 post 01
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 02
kap. 323 post 01	kap. 3323 post 01
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 02
kap. 325 post 01	kap. 3325 post 01
kap. 326 post 01	kap. 3326, post 01
kap. 326 post 21	kap. 3326, post 02

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 327 post 01	kap. 3327 post 01
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 02
kap. 329 post 01	kap. 3329 post 01
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 02
kap. 334 post 01	kap. 3334 post 01
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 02
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 02
kap. 339 post 01	kap. 3339 postene 02 og 04
kap. 339 post 01	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 07

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom	5,6 mill. kroner
	70	Nasjonale kulturbygg	588,5 mill. kroner
325		Allmenne kulturformål	
	70	Norges forskningsråd	123,2 mill. kroner
334		Film- og dataspillformål	
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	130,0 mill. kroner

Andre fullmakter

IV

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner, skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.
2. fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Teater Manu, Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera og Ballett, Det Norske Teatret, Musikkselskapet Harmonien, Nationaltheatret og Oslofilharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2025 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

Justis- og beredskapsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 61 post 01	kap. 3061 post 03
kap. 400 post 01	kap. 3400 post 01
kap. 410 post 01	kap. 3410 postene 02 og 03
kap. 410 post 22	kap. 3410 post 04
kap. 411 post 01	kap. 3411 post 03
kap. 430 post 01	kap. 3430 postene 03 og 04
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 02
kap. 431 post 01	kap. 3430 postene 03 og 04
kap. 432 post 01	kap. 3430, post 04 og kap. 3432 post 03
kap. 433 post 01	kap. 3433 post 02
kap. 440 post 01	kap. 3440 postene 02, 03 og 04
kap. 441 post 01	kap. 3440 post 02
kap. 442 post 01	kap. 3442 postene 02 og 03
kap. 443 post 01	kap. 3440 post 02
kap. 444 post 01	kap. 3444 post 02

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 451 post 01	kap. 3451 postene 02, 03 og 06
kap. 451 post 22	kap. 3451 post 05
kap. 451 post 23	kap. 3451 post 07
kap. 451 post 45	kap. 3451 post 04
kap. 453 post 01	kap. 3453 post 01
kap. 454 post 01	kap. 3454 post 01
kap. 455 post 01	kap. 3455 post 01
kap. 457 post 01	kap. 3457 post 01
kap. 461 post 01	kap. 3461, post 01
kap. 461, post 21	kap. 3461, post 02
kap. 473 post 01	kap. 3473 post 01
kap. 481 post 01	kap. 3481 post 01
kap. 490 post 01	kap. 3490 post 05
kap. 491 post 01	kap. 3491 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. Overskride bevilgningen under kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 01 Driftsutgifter med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg og fast eiendom. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan overskride bevilgningen under kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, dersom det oppstår en situasjon med ekstraordinær skogbrannfare og/eller mange skogbranner, og det i den forbindelse er nødvendig med innsats for slokking og beredskap ut over det som må beregnes i et normalår. Bevilgningen på posten kan også overskrides ved ekstraordinære hendelser som har medført eller kan medføre tap av liv eller skade på helse, kritiske samfunnsfunksjoner eller kritisk infrastruktur, når øvrige nasjonale helikopterressurser ikke er tilstrekkelig. Fullmakten gjelder uten opphold og før Kongen kan gi slikt samtykke. Overskridelser på posten kan ikke overstige 40 mill. kroner.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politiet	
	01	Driftsutgifter	250,0 mill. kroner
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	01	Driftsutgifter	25,0 mill. kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	25,0 mill. kroner

V

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret i Svalbardbudsjettet, jf. kap. 480 Svalbardbudsjettet, post 50 Tilskudd, knyttet til inngåelse av ny avtale om leie av tjenestefartøy for Sysselmesteren på Svalbard med virkning fra 2026 til og med 2030. Samlede forpliktelser / utbetalinger kan ikke overskride en ramme på 425,3 mill. kroner (2026-kroner).

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om støtte utover gitte bevilgninger på kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 76 Internasjonalt migrasjonsarbeid, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

VII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger på kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet, post 73 Tilskudd til Norges forskningsråd, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 217,8 mill. kroner.

VIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 under kap. 430 Kriminalomsorgen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til investeringsprosjektet utvidelse av Romerike fengsel, Ullersmo avdeling. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen for brukerutstyr på 102,4 mill. kroner (2025-kroner). Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

IX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 under kap. 440 Politiet, post 46 Investeringer i Schengen IT-systemer og kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 46 Investeringer i Schengen IT-systemer, kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, i investeringsprosjekter for implementering av Schengen IT-systemer, som Norge har forpliktet seg til gjennom Schengen-avtalen og Dublinavtalen. Fullmakten gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 2 187 mill. kroner. Kostnadsrammen er oppgitt i 2023-kroner. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. under kap. 454 Redningshelikoptertjenesten, post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 17 439 mill. kroner (2025-kroner). Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å pris- og valutajustere kostnadsrammen i senere år.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan starte opp, bestille og forplikte staten utover budsjettåret i investeringer knyttet til modernisering av utlendingsforvaltningens IKT-systemer under kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, innenfor en kostnadsramme på 2 065 mill. kroner (2023-kroner). Fullmakten gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår. Samlede forpliktelser og utbetalinger skal til enhver tid holdes innenfor den vedtatte kostnadsrammen. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

XII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å bygge en ny redningshelikopterbase ved ny lufthavn i Bodø under kap. 454 Redningshelikoptertjenesten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 609 mill. kroner (2025-kroner). Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

XIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at ny kostnadsramme for prosjektet Rehabilitering av Bergen tinghus er 1 271,5 mill. kroner, i prisnivå per 1.7.2025.

XIV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 under kap. 410 Domstolene, post 01 Driftsutgifter kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til prosjektet Rehabilitering av Bergen tinghus innenfor en kostnadsramme på 201,8 mill. kroner (2025-kroner). Samlede utbetalinger og gjenstående forpliktelser skal til enhver tid holdes innenfor den vedtatte kostnadsrammen. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

Andre fullmakter

XV

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Domstolsadministrasjonen i 2025 kan postere sideutgifter som forskutteres i henhold til rettsgebyrloven, mot mellomværendet med statskassen.

XVI

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 500 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

XVII

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

XVIII

Nettobudsjetteringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan:

1. trekke politiets direkte utgifter til oppbevaring, tilsyn og salg av beslag fra salgsinntekten, før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.
2. trekke salgsomkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.
3. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning, post 01 Driftsutgifter, inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
4. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

XIX

Stortingets rettferdsvederlagsordning

Stortingets utvalg for rettferdsvederlag får i 2025 fullmakt til å tilstå rettferdsvederlag av statskassen med inntil 250 000 kroner for hver enkelt søknad, men slik at grensen er 500 000 kroner for HIV-ofre og 300 000 kroner for tidligere barn i barnehjem, offentlige fosterhjem og spesialskoler. Søknader der utvalget anbefaler å innvilge erstatning som er høyere enn nevnte beløp, fremmes for Stortinget til avgjørelse. Det samme gjelder søknader som etter utvalgets vurdering reiser spørsmål av særlig prinsipiell art.

XX

Innkvartering av utlendinger som søker beskyttelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan inngå avtaler med varighet utover 2025 om midlertidig drift av innkvartering for utlendinger som søker beskyttelse i Norge. Dersom behovet for innkvartering av asylsøkere og flyktninger blir større enn forutsatt i statsbudsjettet for 2025 eller det oppstår behov for å gjennomføre tiltak for forsvarlig innkvartering utover det som der er lagt til grunn, samtykker Stortinget i at Justis- og beredskapsdepartementet kan øke innkvarteringskapasiteten eller iverksette nødvendige tiltak, selv om dette medfører et bevilgningsmessig merbehov over

kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak, post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak eller post 70 Stønader til beboere i asylmottak. Summen av overskridelser på postene kan ikke overstige 3,0 mrd. kroner i 2025, og forpliktelsene utover 2025 skal ikke overstige en samlet ramme på 3,0 mrd. kroner.

Kommunal- og distriktsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 500 post 01	kap. 3500 post 01
kap. 554 post 01	kap. 3554 post 01
kap. 563 post 21	kap. 3563 post 02
kap. 585 post 01	kap. 3585 post 01
kap. 587 post 01	kap. 3587 post 04
kap. 595 post 01	kap. 3595 postene 02 og 03
kap. 595 post 21	kap. 3595 postene 02 og 03
kap. 595 post 45	kap. 3595 post 04

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2025 kan utgiftsføre uten bevilgning:

1. inntil 500 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2026 til kommuner.
2. inntil 200 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2026 til fylkeskommuner.

IV

Samfinansiering

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2025 kan gi Statens kartverk fullmakt til å sette i gang samfinansierte prosjekter før finansieringen i sin helhet er innbetalt til Statens kartverk, forutsatt at det er inngått en bindende avtale med betryggende sikkerhet om innbetaling mellom partene. Fullmakten begrenses oppad til 90 mill. kroner og gjelder utgifter ført på kap. 595 Statens kartverk, post 21 Spesielle driftsutgifter mot inntekter ført på kap. 3595 Statens kartverk, post 03 Samfinansiering.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2025 kan gi Statens kartverk fullmakt til å foreta bestillinger av kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 595 Statens kartverk, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 40 mill. kroner.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
500		Kommunal- og distriktsdepartementet	
	72	Norges forskningsråd	236,5 mill. kroner
567		Nasjonale minoriteter	
	74	Kultur- og ressurssenter for norske romer	4,3 mill. kroner
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	76	Utleieboliger	26,7 mill. kroner
	78	Boligtiltak	27,3 mill. kroner
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Bolig- og områdeutvikling i byer	22,6 mill. kroner

Andre fullmakter

VII

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2025 kan gi tilsagn om lån for 29 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2025 og senere år.

VIII

Tilskudd uten krav om tilbakebetaling

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2025 kan:

1. tildele midler til fylkeskommunene som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 60 Kompetanse og arbeidskraft i distriktene, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling, post 63 Interreg, Arktis 2030 og det norske Barentssekretariatet, post 65 Omstilling og utvikling i områder med særlige distriktsutfordringer og post 69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon.
2. tildele midler til Innovasjon Norge som tilskudd uten krav om tilbakebetaling under kap. 553 Regional- og distriktsutvikling, post 71 Investeringstilskudd for store grønne investeringer.

IX

Overføring av udisponert beløp

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet gis fullmakt til å overføre udisponert beløp på kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 75 Romanifolket/taterne fra 2025 til 2026.

X

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen i Husbanken

Stortinget samtykker i at Kommunal- og distriktsdepartementet i 2025 kan gi Husbanken fullmakt til å føre utbetalinger knyttet til utlegg i låne- og tilskuddsforvaltningen samt tilhørende refusjoner mot mellomværendet med statskassen.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 605 post 01	kap. 3605 postene 01, 04 og 05
kap. 640 post 01	kap. 3640 postene 06 og 07
kap. 640 post 21	kap. 3640 post 08
kap. 670 post 01	kap. 3670 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2025 kan:

1. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 01 Driftsutgifter til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
2. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
3. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 78.
4. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 79.
5. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 01 Driftsutgifter.
6. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 01 Driftsutgifter.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2025 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 50 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.	
	74	Tilskudd til Norges forskningsråd	561,5 mill. kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 138,3 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	1 265,7 mill. kroner
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet	65,7 mill. kroner

Andre fullmakter

VI

Fullmakt til postering mot mellomværet med statskassen

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2025 kan gi Arbeids- og velferdsetaten fullmakt til å:

1. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av Statens pensjonskasse mot mellomværendet konto 715510 Statens pensjonskasse. Konto 715510 utlignes ved at Statens pensjonskasse resultatfører og rapporterer de utbetalte ytelsene i sitt regnskap.
2. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av ikke-statlige aktører knyttet til AFP-ordningen og kommunal tilleggspensjon mot mellomværendet med statskassen.

Folketrygden

Andre fullmakter

II

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2025 skal følgende ytelser i folketrygden gis etter disse satsene[1]:

		kroner
1a.	Grunnstønad for ekstrautgifter grunnet varig sykdom, skade eller lyte etter lovens § 6-3 (laveste sats)	9 024
1b.	Ved ekstrautgifter utover laveste sats, kan grunnstønaden forhøyes til	13 752
1c.	eller til	18 024
1d.	eller til	26 544
1e.	eller til	35 964
1f.	eller til	44 928
2a.	Hjelpestønad etter lovens § 6-4 til de som må ha særskilt tilsyn og pleie grunnet varig sykdom, skade eller lyte	16 152
2b.	Forhøyet hjelpestønad etter lovens § 6-5 til barn under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie	32 304
2c.	eller til	64 608
2d.	eller til	96 912
3.	Behovsprøvet gravferdsstønad opptil	29 853
4.	Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-10 første ledd bokstav a)[2]	
	for første barn	57 480
	for to barn	74 976
	for tre og flere barn	84 972

[1] Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.
[2] Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønaden er inntektsprøvet.

Helse- og omsorgsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 704 post 21	kap. 3704 post 02
kap. 710 post 22	kap. 3710 post 03
kap. 710 post 23	kap. 3710 post 03
kap. 714 post 22	kap. 3714 post 04
kap. 740 postene 01 og 21	kap. 3740 postene 02 og 04
kap. 741 post 01	kap. 3741 postene 02 og 50
kap. 742 post 01	kap. 3742 post 50
kap. 745 post 01	kap. 3710 post 03
kap. 745 post 01	kap. 3714 post 04
kap. 745 postene 01 og 21	kap. 3745 post 02
kap. 746 postene 01 og 21	kap. 3746 post 02 og 04
kap. 747 postene 01 og 21	kap. 3747 postene 02 og 04
kap. 748 post 01	kap. 3748 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride bevilgning

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2025 kan overskride bevilgningen under kap. 745 Folkehelseinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under kap. 3745 Folkehelseinstituttet, post 02 Diverse inntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2026 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2025 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
710		Vaksiner mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter	173,1 mill. kroner
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m.	47,4 mill. kroner
	23	Vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper	675 mill. kroner

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
760		Kommunale helse- og omsorgstjenester	
	63	Investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser	5 944,6 mill. kroner
	70	Tilskudd	1,0 mill. kroner
780		Forskning	
	70	Norges forskningsråd	1 126,0 mill. kroner

Andre fullmakter

VI

Investeringslån og driftskredittramme til regionale helseforetak

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2025 aktiverer investeringslån og driftskredittrammen til regionale helseforetak i statens kapitalregnskap.

VII

Oppgjørsordninger under Helfo (nettoføring)

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2025 i tilknytning til oppgjørsordninger som forvaltes av Helfo, kan føre utgifter og inntekter uten bevilgninger over kap. 740 Helsedirektoratet på følgende poster:

- post 60 Oppgjørsordning gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger
- post 61 Oppgjørsordning covid-19-vaksinering
- post 70 Oppgjørsordning helsetjenester i annet EØS-land
- post 71 Oppgjørsordning h-reseptlegemidler
- post 72 Oppgjørsordning fritt behandlingsvalg
- post 73 Oppgjørsordning Statens pensjonskasse

Netto mellomregning føres ved årets slutt i kapitalregnskapet for hver av ordningene.

VIII

Fullmakt til føring mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet kan gi Folkehelseinstituttet fullmakt til regnskapsføring av legemiddeldetaljistavgiften mot mellomværendet med statskassen.

IX

Fullmakt til å donere eller kassere koronavaksiner

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2025 får fullmakt til at vaksinedoser som ikke er planlagt brukt i Norge og som det ikke vurderes som hensiktsmessig å beholde i et beredskapslager, kan doneres eller kasseres.

Andre vedtak

X

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 9, 6. oktober 2020, nr. 702, 25. februar 2021 og 987, 25. mai 2021 oppheves.

Barne- og familiedepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 842 post 01	kap. 3842 post 01
kap. 847 post 01	kap. 3847 post 01
kap. 853 post 01	Kap. 3853 post 01
kap. 855 post 01	kap. 3855 postene 01, 02 og 60
kap. 856 post 01	kap. 3856 post 01
kap. 858 post 01	kap. 3858 post 01
kap. 868 post 01	kap. 3868 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og gjelder derfor også kap. 1633, post 01, for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i utregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Benevnelse	Samlet ramme
800		Barne- og familiedepartementet	
	70	Norges forskningsråd	157,2 mill. kroner

IV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser til bevaringsstrategi for kulturhistoriske verdifulle kirkebygg

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet kan pådra forpliktelser om tilskudd til bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg innenfor en samlet ramme på 9 963 mill. kroner (i 2025-kroner) med årlige utbetalinger på inntil 521 mill. kroner i perioden 2025 til 2054.

Andre fullmakter

V

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til *lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd* § 10 for 2025 kan betale ut barnetrygd til barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 18 år med 21 192 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet betaler ut utvidet barnetrygd med 30 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 352 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

VI

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2025 i henhold til *lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre* § 7 kan betale ut kontantstøtte med følgende beløp for barn i alderen 13–19 måneder:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

VII

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2024 i henhold til *lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd* § 14-17 kan betale ut 92 648 kroner per barn i engangsstønad ved fødsel og adopsjon.

Nærings- og fiskeridepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 01	kap. 3900 post 01
kap. 900 post 26	kap. 3900 post 03
kap. 902 post 01	kap. 3902 postene 01 og 03 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 04
kap. 903 post 01	kap. 3903 post 01
kap. 904 post 01	kap. 3904 post 02
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 02
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 03
kap. 910 post 01	kap. 3910 post 03
kap. 912 post 01	kap. 3912 post 01
kap. 916 post 01	kap. 3916 post 02
kap. 916 post 22	kap. 5574 post 77
kap. 916 post 45	kap. 3916 post 02
kap. 916 post 46	kap. 5574 post 77
kap. 917 post 01	kap. 3917 post 01
kap. 923 post 21	kap. 3923 post 01
kap. 923 post 23	kap. 3923 post 02
kap. 935 post 01	kap. 3935 post 04

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917, post 22, kap. 919, post 76 og kap. 923, post 22, slik at summen av overskridelser tilsvarer merinntekter under kap. 5574, post 74.

3. nytte inntil 10 mill. kroner av salgsinntekter fra salg av fiskerihavner under kap. 3916, post 02 til følgende formål under kap. 916, post 30:
   a. dekning av salgsomkostninger forbundet med salget.
   b. oppgradering og vedlikehold av fiskerihavner.

III

Utbetalinger under garantiordninger (trekkfullmakter)

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under Alminnelig garantiordning overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 8 000 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 90 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – Alminnelig garantiordning.
2. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under Byggelånsgarantiordningen overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 91 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – Byggelånsgarantiordning.
3. foreta utbetalinger til Eksportfinansiering Norge uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under Garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen) overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 150 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 92 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – Skipsgarantiordning.

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
3. overskride bevilgningen under kap. 2429 Eksportkredittordningen, post 90 Utlån, men slik at utlån i 2025 ikke overstiger 26 mrd. kroner.
4. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og post 23 Oppdragsutgifter forskningsfartøy i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 03 Oppdragsinntekter og andre inntekter og kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 01 Oppdragsinntekter og post 02 Oppdragsinntekter forskningsfartøy. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2026 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.
5. overskride bevilgningen under kap. 916 Kystverket, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 70 mill. kroner per aksjon dersom det er nødvendig å sette i verk tiltak mot akutt forurensing uten opphold og før Kongen kan gi slikt samtykke.
6. overskride bevilgningen under kap. 912 Klagenemndssekretariatet, post 21 Spesielle driftsutgifter for å dekke eventuelle saksomkostninger knyttet til endring av påklagde vedtak til fordel for en part i medhold av forvaltningsloven § 36, i saker som behandles av klagenemndene som Klagenemndssekretariatet betjener.
7. overskride bevilgningen under kap. 911 Konkurransetilsynet, post 21 Spesielle driftsutgifter for å dekke eventuelt erstatningsansvar for staten etter inngrep som følge av en markedsetterforskning.

8. overskride bevilgningen under kap. 911 Konkurransetilsynet, post 21 Spesielle driftsutgifter dersom Konkurransetilsynet må tilbakebetale renter på et overtredelsesgebyr gitt i medhold av konkurranselovens § 29 femte ledd som enten er satt ned eller frafalt etter klage eller søksmål.

V

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Kongen i 2025 kan overskride bevilgningen under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) med inntil 5 mrd. kroner ved utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel.

VI

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan utgiftsføre uten bevilgning under:

1. kap. 954 Petoro AS, post 71 Erstatninger, erstatning til Norges Bank som omfatter netto rentetap og andre dokumenterte kostnader grunnet avvik i varslet og faktisk innbetaling av valuta fra SDØE til Norges Bank, jf. avtale om overføring og kjøp av valuta fra SDØE til Norges Bank.
2. kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 90 Lån til Norpipe Oil AS, inntil 25 mill. kroner til utlån til Norpipe Oil AS.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

VII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. gi Norsk nukleær dekommisjonering og Institutt for energiteknikk fullmakt til å foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger innenfor en samlet ramme på inntil 800 mill. kroner under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 21 Spesielle driftsutgifter.
3. gi Norsk nukleær dekommisjonering fullmakt til å inngå kontrakter for inntil 36 mill. kroner til opprydding ved Søve gruver under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 30 Opprydding Søve.
4. gi Kystverket fullmakt til å forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning under kap. 916 Kystverket, post 30 Nyanlegg og større vedlikehold for prosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget med samlet ramme for gamle og nye forpliktelser med inntil 648 mill. kroner.
5. gi Kystverket fullmakt til å inngå forpliktelser for inntil 90 mill. kroner utover bevilgningen under kap. 916 Kystverket, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold til ombygging av fartøyene OV Bøkfjord, OV Skomvær og OV Utvær slik at de får hybrid fremdrift.

VIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	60	Tilskudd til kommuner	14,1 mill. kroner
	70	Tilskudd til organisasjoner	2,6 mill. kroner
916		Kystverket	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg	85,2 mill. kroner
	71	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner	176 mill. kroner
920		Norges forskningsråd	
	70	Tilskudd til næringsrettet forskning	2 838 mill. kroner
	72	Tilskudd til marin og maritim forskning	1 361,5 mill. kroner
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	70	Tilskudd til overvåkingsprogram	9,5 mill. kroner
2421		Innovasjon Norge	
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	1 000 mill. kroner
	71	Innovative næringsmiljøer	120 mill. kroner
	75	Grønn plattform	700 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	655 mill. kroner
2426		Siva SF	
	71	Tilskudd til testfasiliteter	43 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 170 mill. euro i tillegg til foreslått bevilgning, for å delta i de industrirettede programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 210 mill. euro.
3. gi tilsagn om tilskudd til tapsavsetning for norsk deltakelse i InvestEU med inntil 978,9 mill. kroner under kap. 924 Internasjonale samarbeidsprogrammer, post 70 Tilskudd, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene.

IX

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 350 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 1 280 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om garantier for inntil 1 000 mill. kroner for lån innenfor ordningen med Grønn industrifinansiering, men slik at total ramme for garantier og lån ikke overstiger 5 000 mill. kroner for ordningen.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 155 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Videre gis departementet

fullmakt til midlertidig å kunne øke garantirammen med ytterligere 10 000 mill. kroner dersom det blir nødvendig som følge av valutasvingninger.

4. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond.
5. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien.
6. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
7. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.
8. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 630 mill. kroner under risikoavlastningsordningen for norsk eksport til Ukraina.

X

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 86 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

XI

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 mill. euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

XII

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 3 000 mill. kroner, herav inntil 400 mill. kroner til låneordning for bygging av miljøvennlige skip og inntil 900 mill. kroner til grønne vekstlån.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 3 500 mill. kroner.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om lån under eksportkredittordningen uten en øvre ramme.
4. gi tilsagn om lån til Institutt for energiteknikk på inntil 10 mill. kroner ut over bevilgning under kap. 908 Institutt for energiteknikk, post 72 Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur. Utbetaling av lånet aktiveres i statens kapitalregnskap.
5. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om lån innenfor ordningen for Grønn industrifinansiering innenfor en samlet øvre ramme av utestående og forpliktede lån og garantier på inntil 5 000 mill. kroner.

XIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til særskilte prosjekter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 225 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i gruveområdet i Folldal.

XIV

Fullmakt til å overføre ubrukte midler i reguleringsfond

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å overføre eventuelt mindreforbruk til forvaltning av eksportkredittordningen til et reguleringsfond, begrenset slik at maksimalt innestående på reguleringsfondet ved utløpet av budsjettåret er 5 pst. av bevilgningen på kap. 2460 Eksportfinansiering Norge, post 24 Driftsresultat i 2025.

XV

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Equinor ASA.

XVI

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled eller andre interessentskap.

XVII

Forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktsmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

Andre fullmakter

XVIII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XIX

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan gi Eksportfinansiering Norge anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XX

Endringer i statlige eier- og låneposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan:

1. gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner redusere eierskapet i Akastor ASA helt eller delvis
2. gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner redusere eierskapet i Aker Solutions ASA helt eller delvis.
3. gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner redusere eierskapet i Mesta AS delvis.
4. redusere deltakelsen i hybridlån og obligasjonslån utstedt av Norwegian Air Shuttle ASA helt eller delvis.
5. delta i en eventuell egenkapitalemisjon i Akastor ASA og utgiftsføre uten bevilgning under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer for å opprettholde eierandelen på 12,08 pst. dersom det vurderes verdiskapende.
6. utøve forkjøpsrett og utgiftsføre uten bevilgning under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer, og dermed erverve 30 pst. av aksjene i Telenor Fiber AS dersom Telenor ASA ikke ønsker å benytte denne retten og retten overføres til Nærings- og fiskeridepartementet, ved et eventuelt fremtidig salg av minoritetsandelen i Telenor Fiber AS.

XXI

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan avhende ikke-aktive gruveeiendommer. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 30 Inntekter fra salg av gruveeiendom.

XXII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Energidepartementet har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XXIII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 millioner Sm^3 oljeekvivalenter.

XXIV

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XXV

Overdragelse av andeler i rørledninger mv.

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger og transportrelaterte anlegg med SDØE-andel i Gassled eller andre interessentskap. Statens andel i Gassled eller andre interessentskap skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XXVI

Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan gi Petoro AS fullmakt til å postere inn- og utbetalinger for SDØE mot mellomværendet med statskassen. Mellomværendet omfatter over-/underinnkalling av kontanter fra operatørselskapene (differansen mellom kontantinnkalling og avregning fra operatør), arbeidskapital, avregning fra operatør, merverdiavgift og mellomværende med betalingsformidler m.m.

XXVII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan gi:

1. Kystverket fullmakt til å postere a konto innbetalinger som Kystverket mottar knyttet til oljevernaksjoner mv. mot mellomværendet med statskassen. Når endelig oppgjør er avklart, gjøres mellomværendet opp og inntektsføres på kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.
2. Eksportfinansiering Norge fullmakt til å føre inntekter fra garantiordningene mot mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når inntektene blir overført til de enkelte garantiordningene

XXVIII

Fullmakt til å inngå avtaler om skadesløsholdelse

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2025 kan gi Havforskningsinstituttet fullmakt til, i de tilfeller det anses operasjonelt nødvendig, å inngå avtaler som innebærer at en part selv er ansvarlig for egen eiendom og personale i skadetilfeller hvor det etter alminnelig erstatningsrett vil være en annen part som er ansvarlig, med unntak for tilfeller der skaden er forvoldt ved grov uaktsomhet eller forsett (knock-for-knock-prinsippet).

Landbruk- og matdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2025 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 01	kap. 4115 post 02
kap. 1137 post 54	kap. 5576 post 70
kap. 1141 post 23	kap. 4141 post 01
kap. 1142 post 01	kap. 4142 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom, avgrenset oppad til 25,0 mill. kroner. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2025 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 01 Driftsutgifter, med opp til 500 000 kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1137		Forskning og innovasjon	
	71	Forskningsaktivitet – Norges forskningsråd	556,7 mill. kroner
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser	8,0 mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1142		Landbruksdirektoratet	
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	92,7 mill. kroner
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger	159,1 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	59,1 mill. kroner
1152		Bionova	
	70	Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	309,0 mill. kroner

V

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2025 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt til å forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 21 spesielle driftsutgifter – Beredskapslagring av korn, med samlet ramme for gamle og nye forpliktelser på inntil 1 800,0 mill. kroner.

Andre fullmakter

VI

Fullmakter eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2025 kan:

1. selge statseiendom for inntil 25,0 mill. kroner. Departementet kan trekke utgifter ved salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres.
2. inngå festekontrakter på de eiendommene departementet forvalter.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2025 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meieri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

Samferdselsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 1313 post 01	kap. 4313 post 02
kap. 1320 postene 01, 22, 28 og 30	kap. 4320 post 01
kap. 1320 post 28	kap. 4320 post 02
kap. 1320 post 22	kap. 4320 post 03
kap. 1320 post 72	kap. 4320 post 04
kap. 1352 post 01	kap. 4352 post 01
kap. 1354 post 01	kap. 4354 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1301		Forskning og utvikling mv.	
	70	Pilotprosjekter for utslippsfrie anleggsplasser	15 mill. kroner
	71	Norges forskningsråd	210 mill. kroner
	72	Norges forskningsråd – NTP-formål	358 mill. kroner
1320		Statens vegvesen	
	66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer	20 mill. kroner
	67	Militær mobilitet på fylkesveier	50 mill. kroner
1352		Jernbanedirektoratet	
	74	Tilskudd til togmateriell mv.	725 mill. kroner

IV

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan:

1. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år			
				2026	2027	2028	2029
1352		Jernbanedirektoratet					
	72	Kjøp av infrastruktur-tjenester – fornying og mindre investeringer	24 570 mill. kroner	6 700 mill. kroner	6 330 mill. kroner	5 960 mill. kroner	5 580 mill. kroner
	73	Kjøp av infrastruktur-tjenester – investeringer	38 500 mill. kroner	10 500 mill. kroner	9 920 mill. kroner	9 330 mill. kroner	8 750 mill. kroner

2. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn, for prosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320		Statens vegvesen		
	30	Riksveiinvesteringer: Prosjekter uten kostnadsramme	9 840 mill. kroner	4 430 mill. kroner

3. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn, for planlegging mv. av prosjekter med kostnadsanslag over 1 000 mill. kroner, men der kostnadsramme ikke er lagt frem for Stortinget inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveiinvesteringer: Planlegging, forberedende arbeider og grunnerverv	500 mill. kroner

V

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for drift- og vedlikeholdsarbeider

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan:

1. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning, herunder foreta bestillinger og gi tilsagn, inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320		Statens vegvesen		
	22	Drift og vedlikehold av riksveier	21 580 mill. kroner	7 550 mill. kroner

2. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd, inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år			
				2026	2027	2028	2029
1352		Jernbanedirektoratet					
	71	Kjøp av infrastruktur-tjenester – drift og vedlikehold	21 780 mill. kroner	5 940 mill. kroner	5 610 mill. kroner	5 280 mill. kroner	4 950 mill. kroner

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for kjøp av transporttjenester

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320		Statens vegvesen		
	72	Tilskudd til riksveiferjedriften	34 750 mill. kroner	3 600 mill. kroner
1352		Jernbanedirektoratet		
	70	Kjøp av persontransport med tog	34 790 mill. kroner	6 520 mill. kroner

VII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for Nye Veier AS

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning og gi tilsagn om tilskudd inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1321		Nye Veier AS		
	70	Tilskudd til Nye Veier AS	27 000 mill. kroner	6 750 mill. kroner

Andre fullmakter

VIII

Salg og bortfeste av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan selge og bortfeste fast eiendom inntil en verdi av 50 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle.

IX

Restverdisikring for eksisterende materiell, oppgraderinger av eksisterende materiell og investeringer i nytt materiell

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 for det togmateriellet som inngår i statens kjøp av persontransporttjenester med tog på kap. 1352 Jernbanedirektoratet, post 70 Kjøp av persontransport med tog, kan:

a. gi en restverdigaranti for bokførte verdier på inntil 8 300 mill. kroner
b. gi ytterligere restverdigaranti til oppgraderinger og nyinvesteringer innenfor en ramme på inntil 14 300 mill. kroner. Det legges til grunn 75 pst. restverdigaranti.

X

Statlig delgaranti i bompengeprosjekter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan gi Statens vegvesen fullmakt til å gi tilsagn om statlig selvskyldnergaranti:
a. for inntil 684 mill. kroner til finansiering av utbyggingen av E134 Røldal–Seljestad i Vestland fylke
b. for inntil 3 964 mill. kroner til finansiering av utbyggingen av E134 Oslofjordforbindelsen byggetrinn 2 i Akershus fylke

Det er et vilkår for garantistillelse at Vestland fylkeskommune og Akershus fylkeskommune stiller samme type garanti for den resterende delen av det maksimale garantibeløpet på henholdsvis 1 367 mill. kroner og 7 928 mill. kroner. Det kreves ikke garantiprovisjon for den statlige delgarantien.

XI

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan gi Statens vegvesen fullmakt knyttet til forpliktelser ved forskutteringer som skal føres opp i statens kapitalregnskap konto 840013 Deposita og avsetninger under Samferdselsdepartementet med motpostering mellomværende med statskassen.

XII

Fullmakt til å nettopostere i statsregnskapet og postere mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2025 kan gi Statens vegvesen fullmakt til å:
1. nettoføre innbetalte midler fra bompengeselskaper og tilskudd fra eksterne til riksveiprosjekter på kap. 1320 Statens vegvesen, post 01 Driftsutgifter, post 29 OPS-prosjekter og post 30 Riksveiinvesteringer. For kap. 1320, post 01 Driftsutgifter, gjelder fullmakten utgifter i forbindelse med utvikling av innkrevingssystemer for bompenger.
2. føre i mellomværendet med statskassen overskytende bompenger frem til de blir brukt og blir nettoført på kap. 1320, post 30 Riksveiinvesteringer.

XIII

Oslopakke 3

Stortinget samtykker i at Fjellinjen AS i 2025 får fullmakt til å ta opp lån på inntil 1 250 mill. kroner til investeringer og drift innenfor Oslopakke 3.

Andre vedtak

XIV

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 830, 20. juni 2024, oppheves.

Klima- og miljødepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1420 post 01	kap. 4420 postene 01, 50 og 85
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 04, 06 og 09
kap. 1420 post 30	kap. 4420 post 40
kap. 1420 post 32	kap. 4420 post 41
kap. 1423 post 01	kap. 4423 post 01
kap. 1429 post 01	kap. 4429 postene 02 og 09
kap. 1471 post 01	kap. 4471 postene 01 og 03
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan:

1. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 01 Driftsutgifter, til dekning av honorarer, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimakvoter.
2. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6, med et beløp som svarer til inntekter fra salg av klimakvoter under statens kvotekjøpsprogram som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimakvoter, post 01 Salgsinntekter.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Kjøp av klimakvoter under Parisavtalens artikkel 6

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter innenfor en samlet ramme på 8 200 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6. Deler av midlene kan også benyttes til programutvikling og målrettet kapasitetsbygging i vertsland. I tillegg kan Klima- og miljødepartementet gi tilsagn om kjernestøtte til Global Green Growth Institute (GGGI) fra kvotekjøpsprogrammet.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan foreta bestillinger av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter	17,3 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	31	Tiltak i verneområder og naturrestaurering	10 mill. kroner
	32	Statlige erverv, vern av naturområder	384,6 mill. kroner
1471		Norsk Polarinstitutt	
	21	Spesielle driftsutgifter	227 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1410		Kunnskap om klima og miljø	
	73	Norges forskningsråd	1 370,8 mill. kroner
1411		Artsdatabanken	
	70	Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet	30,7 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder	45 mill. kroner
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	437,2 mill. kroner
	62	Tilskudd til grønn skipsfart	423,2 mill. kroner
	71	Tilskudd til tiltak mot marin forsøpling	15 mill. kroner
	78	Tilskudd til friluftslivsformål	3 mill. kroner
	87	Tilskudd til natur og friluftsliv i områder berørt av landbaserte vindkraftverk	10 mill. kroner
1428		Enova SF	
	50	Overføring til Klima- og energifondet	400 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	61 mill. kroner
	71	Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie	15 mill. kroner
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10 mill. kroner
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	17 mill. kroner

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
	74	Tilskudd til fartøyvern	10 mill. kroner
	75	Tilskudd til fartøyvernsentrene	1,5 mill. kroner
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet	4 mill. kroner
	79	Tilskudd til verdensarven	15 mill. kroner
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73	Klima- og skoginitiativet	2 315 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 5 mill. kroner.

Andre fullmakter

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program, BioCarbon Fund plus og Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.
3. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) og til fond forvaltet av FNs Multi Partner Trust Fund, Inter-American Development Bank (IDB) og Perus nasjonale miljøfond Profonanpe kan foretas i henhold til regelverket for det enkelte fond.

IX

Utbetaling for fremtidige utslippsreduksjoner

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtaket fra 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Emergent Forest Financing Accelerator kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

X

Utbetaling av tilskudd til risikoavlastning av private investeringer

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtaket av 8. november 1984 om at utbetaling av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig økonomi i tråd med kriteriene for kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skogintiativet.

XI

Utbetaling av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalte fra Norge under Klima- og skog-initiativet på kap. 1482, post 73, kan benyttes til tiltak etter avtale mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

XII

Omgjøring av betingede lån til tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan gi Enova SF fullmakt til å omgjøre betingede lån fra Klima- og energifondet til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare vilkår.

XIII

Fullmakt til å avhende areal innkjøpt for verneformål eller friluftslivsformål og for makeskifte i forbindelse med gjennomføring av skogvern

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som Miljødirektoratet forvalter, for inntil 25 mill. kroner.

XIV

Fullmakt for kjøp av skogkreditter og utslippsenheter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2025 kan inngå avtaler og intensjonsavtaler om kjøp av skogkreditter og utslippsenheter innenfor en samlet ramme på 3 000 mill. kroner under kap. 1481 Klimakvoter, post 25 Fleksible mekanismer under klimasamarbeidet med EU.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1500 post 01	kap. 4500 post 01
kap. 1510 post 01	kap. 4510 postene 02 og 03
kap. 1515 post 01	kap. 4515 postene 01 og 02
kap. 1520 post 01	kap. 4520 post 02
kap. 1520 post 21	kap. 4520 post 01
kap. 1533 post 01	kap. 4533 post 02
kap. 1540 post 01	kap. 4540 post 03

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1540 post 21	kap. 4540 post 03
kap. 1540 post 22	kap. 4540 post 05
kap. 1540 post 23	kap. 4540 post 03
kap. 1540 post 27	kap. 4540 post 04
kap. 1540 post 29	kap. 4540 post 07

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med inntil 250 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30–49, med beløp som tilsvarar netto gevinst fra salg av eiendommer.

IV

Fullmakt til å omdisponere bevilgninger til investeringstiltak

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan omdisponere:

1. under kap. 1530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 31 og 33.
2. under kap. 1531 Eiendommer til kongelige formål, fra post 01 til 45.
3. under kap. 1533 Eiendommer utenfor husleieordningen, fra post 01 til 45.
4. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 30, 31, 33, 45 og 49.
5. under kap. 2445 Statsbygg, mellom postene 32 og 34, og post 49 i de tilfeller det er aktuelt å kjøpe en eiendom som ledd i gjennomføringen av brukerfinansierte byggeprosjekter.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

V

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan følge opp allerede igangsatte byggeprosjekter ved å:

Bestille og forplikte staten ut over budsjettåret i disse prosjektene:	Budsjettkapittel og post	innenfor tidligere vedtatte kostnadsrammer på:
NTNU Campussamling	kap. 1530, post 33	7 792,5 mill. kroner
Rehabilitering av Bergen tinghus	kap. 2445, post 33	1 260,4 mill. kroner

Fullmakten gjelder også forpliktelser som blir inngått i senere budsjettår. Samlede utbetalinger og gjenstående forpliktelser skal til enhver tid holdes innenfor den vedtatte kostnadsrammen for det enkelte prosjektet. Kostnadsrammene er oppgitt i prisnivå per 1. juli 2025, og er uten kunstnerisk utsmykking. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

VI

Brukerfinansierte byggeprosjekter

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan:

1. sette i gang byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, uten at de er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietakeren har dee husleiemidlene det er behov for innenfor gjeldende budsjettrammer.
2. foreta bestillinger og pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret, innenfor en samlet ramme på 1 400 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser, ved gjennomføring av brukerfinansierte byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter og post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1500		Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	
	71	Forskningsmidler til Norges forskningsråd	231,2 mill. kroner
1540		Digitaliseringsdirektoratet	
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter	160,6 mill. kroner

Andre fullmakter

VIII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen i Statsbygg

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan gi Statsbygg fullmakt til å:

1. postere til og fra reguleringsfondet som del av mellomværendet med statskassen.
2. føre inn- og utbetalinger knyttet til bruksavhengige driftskostnader og tilleggsavtaler mot mellomværendet med statskassen.
3. føre utlegg som skal viderefakturere og tilhørende innbetalinger mot mellomværendet med statskassen.
4. føre innbetalinger fra oppdragsgiver som delfinansierer innbetalinger mot mellomværendet med statskassen. Innbetalingene blir nettoført på investeringspostene i takt med når investeringskostnadene påløper.

IX

Diverse fullmakter som gjelder eiendom

Stortinget samtykker i at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet i 2025 kan:

1. godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 750 mill. kroner.
2. godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
3. korrigere Statsbyggs balanse i de tilfellene hvor prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg blir overført til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.

Finansdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 41 post 01	kap. 3041 post 01
kap. 51 post 01	kap. 3051 post 02
kap. 1600 postene 01 og 21	kap. 4600 post 02
kap. 1605 post 01	kap. 4605 post 01
kap. 1605 postene 01 og 22	kap. 4605 post 02
kap. 1610 post 01	kap. 4610 postene 01, 04 og 05
kap. 1618 post 01	kap. 4618 post 03
kap. 1620 post 21	kap. 4620 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1610		Tolletaten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	125 mill. kroner
1618		Skatteetaten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	35 mill. kroner

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1600		Finansdepartementet	
	71	Forskning og allmennopplysning – Norges forskningsråd	157,8 mill. kroner

V

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan gjennomføre investeringsprosjekter, herunder gjøre bestillinger, innenfor kostnadsrammer som vist nedenfor:

Betegnelse	Etat	Samlet ramme
Modernisering av innkreving – steg 1	Skatteetaten m.fl.	2 125,1 mill. kroner
Modernisering av innkreving – steg 2	Skatteetaten m.fl.	1 805,0 mill. kroner
Treff-prosjektet	Skatteetaten m.fl.	867,6 mill. kroner

Fullmaktene gjelder også forpliktelser som pådras for senere budsjettår og innenfor kostnadsrammene for prosjektene. Finansdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammene i senere år.

VI

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan gi garanti for grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 617 872 455 euro.

VII

Fullmakt til å dekke utgifter til videre bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 65,8 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningen under kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VIII

Fullmakt til å yte likviditetslån til Bankenes sikringsfond

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan yte likviditetslån til Bankenes sikringsfond med en løpetid på inntil 5 år, dersom Bankenes sikringsfond ber om slikt lån for å ivareta innskuddsgarantiordningens formål. Samlet utestående sum for slikt lån, enten de er tatt opp i 2025 eller tidligere, kan ikke overstige 1 prosent av de til enhver tid samlede garanterte innskudd, avgrenset oppad til 20 mrd. kroner.

IX

Fullmakt til å videreføre forpliktelser i IMFs multilaterale låneordning

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet godkjenner at Norge viderefører sine forpliktelser i IMFs multilaterale låneordning «New Arrangements to Borrow» (NAB) når ordningen fornyes 1. januar 2026.

X

Fullmakt til å forlenge den bilaterale låneavtalen med IMF

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet godkjenner at Norges Bank kan forlenge den bilaterale låneavtalen med IMF, som gir IMF en trekkrettighet på inntil 2,6 mrd. SDR, inntil kvoteøkningen i IMFs 16. kvotevisjon trer i kraft, eller senest til utgangen av 2027.

Andre fullmakter

XI

Fullmakt til å rette opp uoppklarte differanser og feilposteringer i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposteringer i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

XII

Nettoposteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan gi Tolletaten fullmakt til å trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610 Tolletaten, post 02 Andre inntekter.

XIII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2025 kan gi Skatteetaten fullmakt til å:

1. inntektsføre statens andel av skatteinngangen i statsregnskapet i samme periode som dette blir rapportert fra skatteregnskapet, og mot skatteregnskapets mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra skatteregnskapet.
2. føre uplasserte innbetalinger mot mellomværendet mot statskassen. Etter at kravene er fastsatt og registrert i regnskapssystemet, blir innbetalingene resultatført i statsregnskapet og mellomværendet utlignet.
3. føre midler Skatteetaten har krevet inn på vegne av andre aktører, mot mellomværendet med statskassen i de tilfeller Skatteetaten sender midlene videre. Mellomværendet utlignes i perioden Skatteetaten sender midlene videre til aktuell aktør.

Forsvarsdepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet, med følgende unntak:

a. Inntekter fra militære bøter kan ikke benyttes som grunnlag for overskridelse.

b. Inntekter ved salg av større materiell kan benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen under kapittel 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kapittel 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan:

1. foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	01	Driftsutgifter	34 mill. kroner
1720		Forsvaret	
	01	Driftsutgifter	14 650 mill. kroner
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	01	Driftsutgifter	1 100 mill. kroner
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	370 mill. kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	143 820 mill. kroner
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel	870 mill. kroner
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	01	Driftsutgifter	60 mill. kroner

2. gi Forsvarets forskningsinstitutt fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 60 mill. kroner ut over det som dekkes av egne avsetninger.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	72	Tilskudd til Norges forskningsråd	238 mill. kroner
	73	Forskning og utvikling	380 mill. kroner
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter	120 mill. kroner

V

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan:

1. starte opp følgende nye investeringsprosjekter:

Prosjekt	Kostnadsramme
7621 Bakkebasert luftvern	4 630 mill. kroner

og endre omfang og kostnadsramme for følgende investeringsprosjekter:

Prosjekt	Kostnadsramme
2559 Landbasert transportstøtte	3 164 mill. kroner
6192 Oppgradering av luftvernmissil til FN klasse fregatter	4 405 mill. kroner
Program felles IKT-tjenester i departementsfellesskapet, endringstrinn 1,2 og 3	2 242 mill. kroner

2. Fullmaktene under punkt 1 gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor kostnadsrammen for prosjektene. Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å pris- og valutajustere kostnadsrammene i senere år.
3. endre tidligere godkjente prosjekter som anført i Prop. 1 S (2024–2025), herunder endrede kostnadsrammer.
4. starte opp og gjennomføre materiellinvesteringsprosjekter med en kostnadsramme under 1 000 mill. kroner.
5. starte opp og gjennomføre eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter (inkludert tilhørende innredning) med en kostnadsramme under 500 mill. kroner.
6. nytte bevilgningen på den enkelte investeringspost, hhv. post 44, 45, 47 og 48 fritt mellom formål, bygg- og eiendomskategorier, anskaffelser og prosjekter som presentert i Prop. 1 S (2024–2025).
7. gjennomføre konsept- og definisjonsfasen av planlagte materiellanskaffelser.
8. igangsette planlegging og prosjektering av eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter (inkludert tilhørende innredning) innenfor rammen av bevilgningen på de respektive poster.
9. inkludere gjennomføringskostnader i eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter på post 47.

Andre fullmakter

VI

Nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan trekke salgsomkostninger ved salg av materiell og fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kapittel 4760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter og kapittel 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg, post 47 Salg av eiendom.

VII

Personell

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementet i 2025 kan fastsette lengden på førstegangstjenesten, repetisjonstjenesten og heimevernstjenesten slik det går frem av Prop. 1 S (2024–2025).
2. enheter oppsatt med frivillig heimevernspersonell kan overføres til forsvarsgrener og fellesinstitusjoner, og benyttes i operasjoner i utlandet.

VIII

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan:

1. avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men kan selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser. Dersom eiendommene er aktuelle for frilufts- eller kulturformål kan de selges på samme vilkår til Statskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene. Likeledes kan eiendommer som er nødvendige for å oppfylle samfunnets målsetting om å opprettholde en selvfinansiert sivil luftfart, selges direkte til Avinor AS. Dette gjelder følgende eiendomskategorier:
   a. rullebaner, taksebaner med tilhørende sikkerhetsområder, flyoppstillingsplasser og andre arealer og infrastruktur for flyoperasjoner
   b. terminal innrettet mot det service- og tjenestebehov som forbrukere og myndigheter har bruk for
   c. områder for kollektiv og privat tilbringertjeneste
   d. kontorer og lignende
   e. eiendommer for fremtidig utbygging
2. avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

IX

Tidspunkt for belastning av utgiftsbevilgninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan belaste utgiftsbevilgninger for bestillinger gjennom NSPA (NATO Support and Procurement Agency), andre internasjonale organisasjoner eller andre lands myndigheter fra det tidspunkt materiell blir bestilt, selv om levering først skjer senere i budsjettåret eller i et etterfølgende budsjettår.

X

Uttak fra lager av materiell som er utgiftsført tidligere år

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2025 kan fravike Bevilgningsreglementets bestemmelser om kontant- og ettårsprinsippet ved uttak fra lager som er utgiftsført på kapittel 1720 i tidligere budsjettår til anvendelse på Forsvarsdepartementets kapitler 1700, 1735 og 1791, samt Justis- og beredskapsdepartementets kapittel 481.

XI

Kjøp/innløsing av boliger med fellesgjeld

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet gjennom Forsvarsbygg i 2025 kan kjøpe/innløse boliger med fellesgjeld, slik at samlet gjeld knyttet til eierskap av slike boliger ikke overstiger 100 mill. kroner.

XII

Militær støtte til Ukraina

Stortinget samtykker til at Forsvarsdepartementet i 2025, innenfor rammen av Nansen-programmet, kan foreta donasjoner av materiell fra forsvarssektoren som anses som særlig viktig for Ukrainas forsvarskamp. Helhetlige vurderinger av konsekvensene for Forsvarets operative evne og nasjonal beredskap skal ligge til grunn for regjeringens beslutninger om slike donasjoner. Innenfor gjeldende samtykke skal beslutninger om donasjoner fra forsvarssektoren ikke gå ut over en tilstrekkelig nasjonal responsevne.

Energidepartementet

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2025 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 23	kap. 4810 post 02
kap. 1820 post 23	kap. 4820 post 02
kap. 1820 post 45	kap. 4820 post 03
kap. 1860 post 01	kap. 4860 post 10
kap. 1860 post 23	kap. 4860 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 mill. kroner
1810		Sokkeldirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	50 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21	Spesielle driftsutgifter	50 mill. kroner
	22	Flom- og skredforebygging	330 mill. kroner
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	200 mill. kroner

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2025 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Energidepartementet	
	72	Tilskudd til energiformål	10 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60	Tilskudd til flom- og skreforebygging	350 mill. kroner
1850		Klima, industri og teknologi	
	70	Gassnova SF	20 mill. kroner
	73	Norges forskningsråd	4 150 mill. kroner

V

Støtteprogram for flytende havvind i Vestavind F og Vestavind B

Stortinget samtykker i at Energidepartementet kan inngå forpliktelser om støtte til flytende havvind i Vestavind F og Vestavind B, men slik at de samlede statlige forpliktelsene ikke overstiger en kostnadsramme på 35 mrd. kroner (2025-kroner). Energidepartementet får fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen.

Andre fullmakter

VI

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Energidepartementet i 2025 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 15 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

Vedlegg 1

Oversikt over utgifter og inntekter i statsbudsjettet for budsjetterminen 2025

1 000 kroner

	Utgifter				
	Samlede utgifter	Drifts-utgifter	Nybygg, anlegg mv.	Overføringer til andre	Utlån, gjelds-avdrag mv.
Det kongelige hus	316 825	28 521	-	288 304	-
Regjeringen	461 217	461 217	-	-	-
Stortinget og eksterne organer	2 586 945	2 100 461	175 247	311 237	-
Høyesterett	140 344	140 344	-	-	-
Utenriksdepartementet	54 144 154	9 852 941	111 979	42 188 920	1 990 314
Kunnskapsdepartementet	81 931 965	7 459 756	43 408	74 428 801	-
Kultur- og likestillingsdepartementet	25 762 858	2 793 654	64 900	22 904 304	-
Justis- og beredskapsdepartementet	58 398 365	52 325 025	1 922 888	4 150 452	-
Kommunal- og distriktsdepartementet	262 600 078	2 248 484	33 300	260 318 294	-
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	76 114 747	31 259 033	363 520	44 492 194	-
Helse- og omsorgsdepartementet	248 109 015	7 396 957	21 116	240 690 942	-
Barne- og familiedepartementet	46 089 895	11 703 565	30 261	34 356 069	-
Nærings- og fiskeridepartementet	20 277 960	8 612 297	1 506 585	10 159 078	-
Landbruks- og matdepartementet	33 501 039	2 312 665	15 786	31 172 588	-
Samferdselsdepartementet	96 068 900	26 020 300	10 807 700	59 240 900	-
Klima- og miljødepartementet	26 790 444	4 151 321	563 198	22 075 925	-
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	23 869 991	6 467 061	8 372 909	1 430 021	7 600 000
Finansdepartementet	143 810 659	24 810 889	492 028	54 690 742	63 817 000
Forsvarsdepartementet	110 069 526	63 717 057	41 282 007	5 046 282	24 180
Energidepartementet	13 583 491	3 087 341	32 000	10 464 150	-
Ymse	7 100 000	7 100 000	-	-	-
Statsbankene	174 901 898	900 648	124 581	22 131 259	151 745 410
Statlig petroleumsvirksomhet	29 600 000	-	29 600 000	-	-
Statens forvaltningsbedrifter	7 868 279	-278 871	8 021 150	126 000	-
Folketrygden	701 915 317	-	-	701 915 317	-
Statens pensjonsfond utland	724 869 100	-	-	642 769 100	82 100 000
Sum utgifter	2 970 883 012	274 670 666	103 584 563	2 285 350 879	307 276 904

	Statsbudsjettet folketrygden ikke medregnet	Folketrygden	Statsbudsjettet medregnet folketrygden
1. Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføringer fra Statens pensjonsfond utland)	1 780 341 693	469 616 769	2 249 958 462
2. Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	1 961 690 791	701 915 317	2 663 606 108
Driftsutgifter	274 670 666	-	274 670 666
Nybygg, anlegg mv.	103 584 563	-	103 584 563
Overføringer til andre	940 666 462	701 915 317	1 642 581 779
Overføringer til Statens pensjonsfond utland	642 769 100	-	642 769 100
3. Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-181 349 098	-232 298 548	-413 647 646
4. Overføring fra Statens pensjonsfond utland	413 647 646	-	413 647 646
5. Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	232 298 548	-232 298 548	-

1 000 kroner

Inntekter

	Samlede inntekter	Drifts-inntekter	Inntekter i samband med nybygg, anlegg mv.	Skatter, avgifter og andre overføringer	Tilbake-betalinger mv.
Skatter på formue og inntekt	435 167 300	-	-	435 167 300	-
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	466 734 500	-	-	466 734 500	-
Tollavgiftsinntekter	3 850 000	-	-	3 850 000	-
Merverdiavgift	409 258 000	-	-	409 258 000	-
Avgifter på alkohol	16 800 000	-	-	16 800 000	-
Avgifter på tobakksvarer	7 600 000	-	-	7 600 000	-
Avgifter på motorvogner	18 830 000	-	-	18 830 000	-
Andre avgifter	65 041 147	-	-	65 041 147	-
Sum skatter og avgifter	1 423 280 947	-	-	1 423 280 947	-
Renter av statens forvaltningsbedrifter	2 593 000	-	-	2 593 000	-
Øvrige inntekter av statens forvaltningsbedrifter	1 986 450	-	1 810 000	176 450	-
Sum inntekter av statens forvaltningsbedrifter	4 579 450	-	1 810 000	2 769 450	-
Renter fra statsbankene	23 267 939	-	-	23 267 939	-
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	21 186 500	-	-	21 186 500	-
Utbytte ekskl. Equinor ASA	31 306 554	-	-	31 306 554	-
Overføring fra Statens pensjonsfond Norge	11 700 000	-	-	11 700 000	-
Sum renteinntekter og utbytte mv. (ekskl. statens forvaltningsbedrifter og Equinor ASA)	87 460 993	-	-	87 460 993	-
Inntekter under departementene	43 293 972	28 883 105	2 381 966	12 028 901	-
Overføring fra Norges Bank	18 974 000	-	-	18 974 000	-
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	-	-	-	-	-
Sum andre inntekter	62 267 972	28 883 105	2 381 966	31 002 901	-
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	256 100 000	219 000 000	32 100 000	5 000 000	-
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	388 501 000	-	-	388 501 000	-
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	27 768 100	-	-	27 768 100	-
Sum petroleumsinntekter	672 369 100	219 000 000	32 100 000	421 269 100	-
Tilbakebetalinger	133 175 721	-	-	-	133 175 721
Statens pensjonsfond utland	413 647 646	-	-	413 647 646	-
Sum inntekter	2 796 781 829	247 883 105	36 291 966	2 379 431 037	133 175 721

	Statsbudsjettet folketrygden ikke medregnet	Folketrygden	Statsbudsjettet medregnet folketrygden
Lånetransaksjoner:			
6. Utlån, gjeldsavdrag, aksjetegning mv. i alt	307 276 904	-	307 276 904
Utlån til statsbanker	151 745 410	-	151 745 410
Gjeldsavdrag	63 817 000	-	63 817 000
Andre utlån, aksjetegning mv.	91 714 494	-	91 714 494
7. Tilbakebetalinger mv.	133 175 721	-	133 175 721
8. Utlån mv. (netto) (6 - 7)	174 101 183	-	174 101 183
9. Samlet finansieringsbehov - av kontantbeholdning og lånemidler (8 - 5)	-58 197 365	232 298 548	174 101 183

Vedlegg 2

Statsbudsjettet

Tabell 2.1 Hovedtallene i statsbudsjettet for perioden 2019–2025

Mill. kroner

	Regnskap					Saldert budsjett 2024	Anslag regn-skap 2024	Forslag 2025
	2019	2020	2021	2022	2023			
Driftsutgifter og investeringer ekskl. petroleumsvirksomhet	226 495	233 088	249 851	275 869	293 342	307 987	320 937	348 934
Driftsresultat statens forvaltnings-bedrifter	-335	-549	-2 821	-1 114	-284	-247	-247	-279
Renter av statsgjeld	9 796	10 463	9 760	7 993	11 130	12 454	13 975	16 426
Overføringer til andre	1 115 829	1 281 925	1 302 654	1 354 809	1 472 216	1 546 767	1 561 661	1 626 156
Utgifter ekskl. lån og petroleums-virksomhet	1 351 785	1 524 928	1 559 444	1 637 557	1 776 404	1 866 961	1 896 326	1 991 237
Inntekter ekskl. lån, oljeskatter og petroleumsvirksomhet	1 124 162	1 154 402	1 190 476	1 354 815	1 485 940	1 530 477	1 548 518	1 577 589
Oljekorrigert overskudd	-227 623	-370 525	-368 969	-282 742	-290 463	-336 484	-347 808	-413 648
Overført fra Statens pensjonsfond utland	228 564	417 426	390 066	309 875	286 217	336 484	347 808	413 648
Overskudd før lånetransaksjoner	941	46 901	21 097	27 133	-4 246	0	0	0
Oljeskatter	140 379	35 408	91 849	720 931	623 245	491 600	416 598	388 501
Utbytte fra Equinor ASA	20 057	15 030	10 494	35 258	78 309	38 265	63 381	27 768
Inntekter fra statlig petroleums-virksomhet	122 809	83 988	209 902	557 412	306 906	328 300	230 500	256 100
Utgifter til statlig petroleumsvirksomhet	-26 331	-27 601	-24 732	-28 378	-30 396	-26 000	-30 100	-29 600
Netto kontantstrøm fra petroleums-virksomheten	256 915	106 825	287 513	1 285 223	978 064	832 166	680 379	642 769
Overskudd før overføring til Statens pensjonsfond utland	29 292	-263 701	-81 456	1 002 480	687 601	495 681	332 570	229 121
Utlån og avdrag, brutto	187 253	207 255	221 288	245 527	308 244	225 977	282 819	307 277
Tilbakebetalinger	115 117	141 342	137 931	144 127	290 457	124 103	165 530	133 176
Utlån, netto	72 137	65 913	83 358	101 399	17 787	101 874	117 289	174 101
Overskudd før lånetransaksjoner	941	46 901	21 097	27 133	-4 246	0	0	0
Samlet finansieringsbehov	71 195	19 012	62 261	74 267	22 033	101 874	117 289	174 101

Tabell 2.2 Samlede utgifter etter departement 2019 – 2025

Mill. kroner

Departement [3]	Regnskap					Budsjett	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 [1]	2025 [2]
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	3 242	2 813	2 864	3 522	3 096	3 297	3 505
Utenriksdepartementet	40 729	44 104	44 645	56 173	67 431	54 731	54 144
Kunnskapsdepartementet	78 913	77 379	78 380	73 623	76 819	80 565	81 932
Kultur- og likestillings-departementet	12 979	23 206	25 867	23 554	24 011	24 588	25 763
Justis- og beredskaps-departementet	41 450	42 053	44 305	50 456	53 220	53 337	58 398
Kommunal- og distrikts-departementet	198 397	225 179	224 391	233 467	277 539	247 409	262 600
Arbeids- og inkluderings-departementet	43 653	40 478	48 355	53 899	60 792	71 525	76 115
Helse- og omsorgsdepartementet	177 147	192 370	214 729	216 024	231 174	234 483	248 109
Barne- og familiedepartementet	31 197	31 991	33 894	33 972	39 125	43 340	46 090
Nærings- og fiskeridepartementet	12 344	24 966	27 744	20 815	24 940	20 242	20 278
Landbruks- og matdepartementet	19 765	20 609	20 920	28 094	29 360	31 372	33 501
Samferdselsdepartementet	72 503	81 750	86 470	82 281	85 262	91 325	96 069
Klima- og miljødepartementet	14 183	17 540	16 476	19 841	22 659	26 781	26 790
Digitaliserings- og forvaltnings-departementet	0	0	0	0	0	33 140	23 870
Finansdepartementet	121 740	140 983	134 913	72 608	169 154	140 964	143 811
Forsvarsdepartementet	60 181	61 851	67 591	78 493	85 619	90 849	110 070
Energidepartementet	4 056	4 008	5 691	33 225	23 097	18 319	13 583
Ymse	0	0	0	1	1	6 950	7 100
Statsbankene	124 802	136 150	150 030	143 117	150 898	157 166	174 902
Statlig petroleumsvirksomhet	26 331	27 601	24 732	28 378	30 396	26 000	29 600
Statens forvaltningsbedrifter	4 301	23 249	4 602	12 207	9 380	10 884	7 868
Folketrygden	477 454	532 396	548 867	564 215	611 998	651 670	701 915
Statens pensjonsfond utland	256 915	115 935	287 513	1 368 719	1 017 135	832 166	724 869
Utgifter i alt	1 822 283	1 866 608	2 092 977	3 196 685	3 093 108	2 951 103	2 970 883

1 Saldert budsjett 2024.
2 Forslag 2025 Prop. 1 S (2024–2025).
3 Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.3 Driftsutgifter (postene 1–29) etter departement 2019–2025

Mill. kroner

Departement [3]	Regnskap					Budsjett	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 [1]	2025 [2]
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	2 223	2 157	2 179	2 363	2 439	2 570	2 731
Utenriksdepartementet	5 226	5 016	5 023	9 547	9 680	9 397	9 853
Kunnskapsdepartementet	6 662	7 168	7 353	6 989	7 032	6 801	7 460
Kultur- og likestillingsdepartementet	2 264	2 242	2 291	2 423	2 562	2 620	2 794
Justis- og beredskapsdepartementet	36 334	36 358	38 151	45 147	47 827	46 973	52 325
Kommunal- og distriktsdepartementet	6 086	6 294	6 555	7 009	7 460	2 019	2 248
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	17 180	19 852	25 223	26 251	23 923	26 978	31 259
Helse- og omsorgsdepartementet	6 445	6 964	11 097	10 636	7 986	7 176	7 397
Barne- og familiedepartementet	8 316	8 448	8 686	9 073	10 248	10 570	11 704
Nærings- og fiskeridepartementet	4 851	4 420	4 785	7 375	7 956	8 222	8 612
Landbruks- og matdepartementet	1 910	1 884	1 918	1 980	2 102	2 188	2 313
Samferdselsdepartementet	17 333	17 868	17 879	18 024	22 155	22 595	26 020
Klima- og miljødepartementet	3 065	3 230	3 183	3 285	3 458	3 504	4 151
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	0	0	0	0	0	5 712	6 467
Finansdepartementet	18 052	19 563	20 784	21 536	23 483	23 630	24 811
Forsvarsdepartementet	40 246	40 684	44 070	50 176	55 208	54 453	63 717
Energidepartementet	1 872	1 723	1 752	1 836	2 705	2 989	3 087
Ymse	0	0	0	1	1	6 950	7 100
Statsbankene	762	805	788	790	822	836	901
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	-335	-549	-2 821	-1 094	-284	-247	-279
Folketrygden	0	0	0	0	0	0	0
Statens pensjonsfond utland	0	0	0	0	0	0	0
Utgifter i alt	178 493	184 128	198 897	223 347	236 764	245 935	274 671

[1] Saldert budsjett 2024.
[2] Forslag 2025 Prop. 1 S (2024–2025).
[3] Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.4 Nybygg, anlegg mv. (postene 30–49) etter departement 2019 – 2025

Mill. kroner

Departement [3]	Regnskap					Budsjett	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 [1]	2025 [2]
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	362	133	110	146	129	168	175
Utenriksdepartementet	114	41	50	65	62	101	112
Kunnskapsdepartementet	79	141	239	67	61	45	43
Kultur- og likestillingsdepartementet	34	72	91	113	74	80	65
Justis- og beredskapsdepartementet	3 322	3 514	2 032	2 038	2 059	2 449	1 923
Kommunal- og distriktsdepartementet	3 033	3 661	2 295	2 801	4 004	32	33
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	485	491	521	547	496	685	364
Helse- og omsorgsdepartementet	21	17	27	25	17	20	21
Barne- og familiedepartementet	16	5	6	13	5	2	30
Nærings- og fiskeridepartementet	522	437	633	1 345	1 120	1 503	1 507
Landbruks- og matdepartementet	4	47	33	8	16	16	16
Samferdselsdepartementet	14 924	14 600	14 111	12 994	10 451	10 350	10 808
Klima- og miljødepartementet	628	626	613	597	940	992	563
Digitaliserings- og forvaltnings-departementet	0	0	0	0	0	6 479	8 373
Finansdepartementet	331	437	284	373	344	342	492
Forsvarsdepartementet	19 090	20 257	22 533	24 436	27 658	30 111	41 282
Energidepartementet	18	21	26	26	22	29	32
Ymse	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	48	69	62	95	118	119	125
Statlig petroleumsvirksomhet	26 331	27 601	24 732	28 378	30 396	26 000	29 600
Statens forvaltningsbedrifter	4 636	3 842	4 467	5 720	8 717	8 281	8 021
Folketrygden	0	0	0	0	0	0	0
Statens pensjonsfond utland	0	0	0	0	0	0	0
Utgifter i alt	73 998	76 012	72 864	79 787	86 690	87 804	103 585

[1] Saldert budsjett 2024.
[2] Forslag 2025 Prop. 1 S (2024–2025).
[3] Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.5 Overføringer til andre (postene 50–89) etter departement 2019–2025

Mill. kroner

Departement [3]	Regnskap					Budsjett	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 [1]	2025 [2]
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	657	523	575	1 014	528	560	600
Utenriksdepartementet	33 773	37 486	38 331	44 571	55 698	43 242	42 189
Kunnskapsdepartementet	72 171	70 069	70 788	66 568	69 727	73 719	74 429
Kultur- og likestillingsdepartementet	10 681	20 891	23 484	21 017	21 375	21 887	22 904
Justis- og beredskapsdepartementet	1 795	2 180	4 121	3 271	3 334	3 915	4 150
Kommunal- og distriktsdepartementet	189 277	215 224	215 525	207 810	234 918	245 358	260 318
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	12 474	12 980	14 200	27 101	36 373	43 862	44 492
Helse- og omsorgsdepartementet	170 682	185 389	203 605	205 364	223 171	227 287	240 691
Barne- og familiedepartementet	22 864	23 538	25 202	24 886	28 872	32 769	34 356
Nærings- og fiskeridepartementet	6 646	16 472	16 985	11 443	11 307	10 419	10 159
Landbruks- og matdepartementet	17 852	18 678	18 969	23 481	27 242	29 168	31 173
Samferdselsdepartementet	40 246	49 282	54 280	51 256	52 455	58 380	59 241
Klima- og miljødepartementet	10 491	13 684	12 680	15 959	18 261	22 285	22 076
Digitaliserings- og forvaltnings-departementet	0	0	0	0	0	1 549	1 430
Finansdepartementet	39 256	56 988	39 840	41 156	45 695	48 992	54 691
Forsvarsdepartementet	845	910	987	3 881	2 725	6 258	5 046
Energidepartementet	2 166	2 263	3 913	31 363	20 370	15 301	10 464
Ymse	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	16 295	21 808	19 626	18 126	19 171	20 850	22 131
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	0	11 626	437	320	126	1 750	126
Folketrygden	477 454	532 396	548 867	564 215	611 998	651 670	701 915
Statens pensjonsfond utland	256 915	106 825	287 513	1 285 223	978 064	832 166	642 769
Utgifter i alt	1 382 539	1 399 213	1 599 928	2 648 024	2 461 411	2 391 387	2 285 351

1 Saldert budsjett 2024.
2 Forslag 2025 Prop. 1 S (2024–2025).
3 Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.6 Utlån, gjeldsavdrag mv. (postene 90–99) etter departement 2019 – 2025

Mill. kroner

Departement [3]	Regnskap					Budsjett	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 [1]	2025 [2]
Det kongelige hus, Regjeringen, Stortinget og Høyesterett	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	1 616	1 560	1 241	1 990	1 991	1 990	1 990
Kunnskapsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Kultur- og likestillingsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Justis- og beredskapsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Kommunal- og distriktsdepartementet	1	0	16	15 847	31 157	0	0
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	13 514	7 156	8 411	0	0	0	0
Helse- og omsorgsdepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Barne- og familiedepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Nærings- og fiskeridepartementet	325	3 636	5 341	652	4 558	98	0
Landbruks- og matdepartementet	0	0	0	2 625	0	0	0
Samferdselsdepartementet	0	0	200	7	200	0	0
Klima- og miljødepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Digitaliserings- og forvaltnings-departementet	0	0	0	0	0	19 400	7 600
Finansdepartementet	64 101	63 995	74 005	9 543	99 632	68 000	63 817
Forsvarsdepartementet	0	0	0	0	27	28	24
Energidepartementet	0	0	0	0	0	0	0
Ymse	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	107 697	113 467	129 554	124 106	130 787	135 361	151 745
Statlig petroleumsvirksomhet	0	0	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	0	8 330	2 520	7 260	820	1 100	0
Folketrygden	0	0	0	0	0	0	0
Statens pensjonsfond utland	0	9 110	0	83 496	39 071	0	82 100
Utgifter i alt	187 253	207 255	221 288	245 527	308 244	225 977	307 277

1 Saldert budsjett 2024.
2 Forslag 2025 Prop. 1 S (2024–2025).
3 Departementenes budsjetter er uten ymse utgifter, statsbankene, statlig petroleumsvirksomhet, statens forvaltningsbedrifter og folketrygden som vises separat.

Tabell 2.7 Skatter og avgifter i perioden 2019 – 2025

Mill. kroner

Kapittel		Regnskap					Budsjett	
		2019	2020	2021	2022	2023	2024 [1]	2025 [2]
5501	Skatter på formue og inntekt	270 665	291 458	281 787	369 150	427 008	413 276	430 063
5502	Finansskatt	3 283	5 549	4 534	4 537	4 561	5 250	5 104
5506	Avgift av arv og gaver	44	64	48	32	46	0	0
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	135 006	29 805	86 651	714 671	615 746	483 800	380 500
5508	Avgift på utslipp av CO_2 på kontinentalsokkelen	5 371	5 602	5 197	6 258	7 496	7 800	8 000
5509	Avgift på utslipp av NO_X på kontinentalsokkelen	2	1	1	1	4	0	1
5511	Tollavgiftsinntekter	3 480	3 588	4 334	4 123	3 733	3 785	3 850
5521	Merverdiavgift	305 886	306 740	333 241	365 705	378 585	398 897	409 258
5526	Avgift på alkohol	14 425	17 660	17 954	16 369	16 353	17 000	16 800
5531	Avgift på tobakksvarer mv.	6 549	8 958	9 043	7 434	7 392	7 300	7 600
5536	Avgift på motorvogner mv.							
	Engangsavgift	13 104	9 615	8 053	6 409	6 944	7 158	6 500
	Avgift på trafikkforsikring	9 149	9 173	9 513	10 298	10 577	11 250	10 190
	Vektårsavgift	335	330	329	273	277	300	290
	Omregistreringsavgift	1 336	1 465	1 471	1 378	1 747	1 900	1 850
5538	Veibruksavgift på drivstoff	15 244	14 114	14 742	14 117	11 816	11 125	9 804
5540	Avgift på kraftproduksjon	0	0	0	0	7 594	-500	0
5541	Avgift på elektrisk kraft	10 672	10 665	11 323	8 912	8 643	8 205	10 803
5542	Avgift på mineralolje mv.	2 060	1 867	1 897	1 839	95	110	120
5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.	8 079	8 401	9 344	12 058	14 245	16 346	18 447
5546	Avgift på avfallsforbrenning	0	0	0	159	222	630	695
5547	Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	1	0	1	0	0	0	0
5548	Miljøavgift på visse klimagasser	304	281	345	352	423	640	415
5549	Avgift på NO_X	64	54	50	49	48	40	30
5550	Miljøavgift på plantevernmidler	101	67	56	69	71	65	65
5551	Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	7	9	8	13	12	15	21
5552	Avgift på oppdrettsfisk	0	0	0	992	869	1 300	1 350
5553	Avgift på viltlevende marine ressurser	0	0	23	118	124	140	130
5554	Avgift på vindkraft	0	0	0	0	319	387	395
5555	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 528	1 520	75	0	0	0	0
5556	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 054	3 091	915	7	0	0	0
5557	Avgift på sukker mv.	191	205	220	174	208	200	200
5559	Avgift på drikkevareemballasje	2 148	2 485	2 766	2 711	2 809	2 810	3 130
5561	Flypassasjeravgift	1 947	195	12	807	2 032	2 300	1 850
5562	Totalisatoravgift	127	21	0	0	0	0	0
5565	Dokumentavgift	10 315	11 256	13 084	12 138	11 713	11 400	12 200
5568	Sektoravgifter under Kultur- og likestillingsdep.	103	90	86	103	108	105	108
5570	Sektoravgifter under Kommunal- og distriktsdep.	236	240	249	253	261	0	0
5571	Sektoravgifter under Arbeids- og inkluderingsdep.	107	110	105	112	0	0	0
5572	Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdep.	267	282	319	359	348	317	342
5574	Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridep.	530	547	589	1 608	1 804	1 710	1 733
5576	Sektoravgifter under Landbruks- og matdep.	262	255	282	299	321	321	338
5577	Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	869	707	715	0	0	0	0
5578	Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	762	737	742	725	719	723	38
5579	Sektoravg. under Digitaliserings- og forvaltningsdep	0	0	0	0	0	281	296
5580	Sektoravgifter under Finansdepartementet	426	450	455	487	513	565	606
5582	Sektoravgifter under Energidepartementet	173	221	255	305	420	464	1 251
5583	Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	297	340	272	275	393	402	675
5584	Diverse avgiftsinntekter mv.	0	0	8	20	36	0	0
5700	Trygdeavgift	148 508	154 541	163 801	169 866	180 792	190 787	197 315
5700	Arbeidsgiveravgift	194 253	186 804	206 434	226 022	247 960	264 673	269 420
	Sum skatter og avgifter inkl. folketrygden	1 171 269	1 089 562	1 191 329	1 961 589	1 975 386	1 873 277	1 811 782

[1] Saldert budsjett 2024.
[2] Forslag 2025 Prop. 1 S (2024–2025).

Tabell 2.8 Samlede inntekter i perioden 2019 – 2025

Mill. kroner

	Regnskap					Saldert budsjett 2024	Anslag regnskap 2024	Forslag 2025
	2019	2020	2021	2022	2023			
Skatter på formue og inntekt	273 992	297 071	286 369	373 718	431 615	418 526	429 695	435 167
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	342 761	341 345	370 235	395 889	428 752	455 460	458 100	466 735
Tollavgiftsinntekter	3 480	3 588	4 334	4 123	3 733	3 785	3 885	3 850
Merverdiavgift	305 886	306 740	333 241	365 705	378 585	398 897	389 500	409 258
Avgifter på alkohol	14 425	17 660	17 954	16 369	16 353	17 000	16 600	16 800
Avgifter på tobakksvarer	6 549	8 958	9 043	7 434	7 392	7 300	7 600	7 600
Avgifter på motorvogner	23 924	20 583	19 366	18 358	19 545	20 608	20 330	18 830
Andre avgifter	59 874	58 210	58 938	59 062	66 166	60 100	61 419	65 041
Sum skatter og avgifter	1 030 890	1 054 154	1 099 480	1 240 659	1 352 140	1 381 676	1 387 129	1 423 281
Renter av statens forvaltningsbedrifter	86	99	699	1 930	2 070	2 388	2 388	2 593
Øvrige inntekter av statens forvaltnings-bedrifter	3 114	3 279	4 241	3 666	2 490	10 783	12 081	1 986
Sum inntekter av statens forvaltnings-bedrifter	3 200	3 378	4 940	5 597	4 560	13 171	14 469	4 579
Renter fra statsbankene	9 259	9 413	6 268	7 339	15 422	17 467	21 762	23 268
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	4 654	3 073	2 150	5 238	18 243	15 317	21 492	21 187
Utbytte ekskl. Equinor ASA	25 733	20 264	27 836	37 524	42 660	39 767	35 261	31 307
Overføring fra Statens pensjonsfond Norge	0	0	0	0	0	0	0	11 700
Sum renteinntekter og utbytte mv. (ekskl. statens forvaltningsbedrifter og Equinor ASA)	39 646	32 749	36 254	50 102	76 325	72 551	78 515	87 461
Inntekter under departementene	35 627	44 415	34 633	47 349	44 822	38 478	50 800	43 294
Overføring fra Norges Bank	14 798	19 706	15 169	11 108	8 094	24 600	17 604	18 974
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	50 425	64 121	49 802	58 458	52 915	63 078	68 405	62 268
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	122 809	83 988	209 902	557 412	306 906	328 300	230 500	256 100
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	140 379	35 408	91 849	720 931	623 245	491 600	416 598	388 501
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	20 057	15 030	10 494	35 258	78 309	38 265	63 381	27 768
Sum petroleumsinntekter	283 245	134 425	312 245	1 313 601	1 008 461	858 166	710 479	672 369
Tilbakebetalinger	115 117	141 342	137 931	144 127	290 457	124 103	165 530	133 176
Statens pensjonsfond utland	228 564	417 426	390 066	309 875	286 217	336 484	347 808	413 648
Sum inntekter	1 751 088	1 847 596	2 030 717	3 122 418	3 071 075	2 849 229	2 772 334	2 796 782

Tabell 2.9 Saldert budsjett 2024 (vedtatt des. 2023). Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer

1 000 kroner

		Statens egne driftsutgifter					Overføringer				
	Samlede utgifter	I alt	Drifts-utgifter (postnr. 01)	Spesielle driftsutgifter (postnr. 21-23 og 25-29)	Drifts-resultat forvaltnings bedrifter (postnr. 24)	Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	I alt	Andre statsregn-skaper (postnr. 50-59)	Kom-muner (postnr. 60-69)	Andre over-føringer (postnr. 70-89)	Utlån, gjelds-avdrag mv. (postnr. 90-99)
Det kongelige hus	291 542	27 060	27 060	0	0	0	264 482	264 482	0	0	0
Regjeringen	423 961	423 961	407 408	16 553	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og eksterne organer	2 444 085	1 981 085	1 980 285	800	0	167 700	295 300	0	0	295 300	0
Høyesterett	137 706	137 706	137 706	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	54 730 930	9 396 824	5 310 555	4 086 269	0	101 496	43 242 296	251 448	0	42 990 848	1 990 314
Kunnskapsdepartementet	80 565 025	6 800 824	2 313 030	4 487 794	0	45 439	73 718 762	49 520 316	4 129 645	20 068 801	0
Kultur- og likestillingsdepartementet	24 587 617	2 620 410	2 294 810	325 600	0	79 900	21 887 307	1 806 790	284 650	19 795 867	0
Justis- og beredskapsdepartementet	53 336 964	46 972 773	43 333 087	3 639 686	0	2 448 710	3 915 481	475 640	660 391	2 779 450	0
Kommunal- og distriktsdepartementet	247 409 130	2 019 405	1 543 277	476 128	0	31 500	245 358 225	756 531	239 525 423	5 076 271	0
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	71 525 484	26 977 950	26 293 990	683 960	0	685 344	43 862 190	346 100	28 145 299	15 370 791	0
Helse- og omsorgsdepartementet	234 482 788	7 175 501	4 854 890	2 320 611	0	20 206	227 287 081	413 114	7 385 376	219 488 591	0
Barne- og familiedepartementet	43 340 357	10 569 509	6 659 938	3 909 571	0	2 164	32 768 684	185 901	1 152 280	31 430 503	0
Nærings- og fiskeridepartementet	20 241 976	8 222 377	5 230 422	2 991 955	0	1 502 902	10 419 197	2 498 161	1 282 023	6 639 013	97 500
Landbruks- og matdepartementet	31 371 864	2 188 196	2 035 925	152 271	0	15 904	29 167 764	3 415 748	196 392	25 555 624	0
Samferdselsdepartementet	91 325 400	22 595 400	5 670 000	16 925 400	0	10 349 700	58 380 300	145 200	7 654 100	50 581 000	0
Klima- og miljødepartementet	26 781 360	3 504 392	1 755 599	1 748 793	0	992 416	22 284 552	8 695 205	453 507	13 135 840	0
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	33 139 932	5 712 029	4 242 632	1 469 397	0	6 478 858	1 549 045	150 137	400 031	998 877	19 400 000
Finansdepartementet	140 963 590	23 629 629	22 500 301	1 129 328	0	342 090	48 991 871	47 571	33 700 000	15 244 300	68 000 000
Forsvarsdepartementet	90 849 402	54 452 817	50 072 063	4 380 754	0	30 110 687	6 258 050	313 937	1 906	5 942 207	27 848
Energidepartementet	18 319 224	2 988 824	1 841 224	1 147 600	0	29 000	15 301 400	1 889 700	743 000	12 668 700	0
Ymse	6 950 000	6 950 000	6 950 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	157 165 667	835 706	823 275	12 431	0	118 730	20 849 958	10 185 441	0	10 664 517	135 361 273
Statlig petroleumsvirksomhet	26 000 000	0	0	0	0	26 000 000	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	10 884 329	-247 142	0	0	-247 142	8 281 471	1 750 000	1 750 000	0	0	1 100 000
Folketrygden	651 669 650	0	0	0	0	0	651 669 650	0	545 000	651 124 650	0
Statens pensjonsfond utland	832 165 500	0	0	0	0	0	832 165 500	832 165 500	0	0	0
Sum utgifter	2 951 103 483	245 935 236	196 277 477	49 904 901	-247 142	87 804 217	2 391 387 095	915 276 922	326 259 023	1 149 851 150	225 976 935

Tabell 2.10 Forslag for 2025. Utgifter fordelt etter departement og de forskjellige grupper av postnummer

1 000 kroner

		Statens egne driftsutgifter					Overføringer				
	Samlede utgifter	I alt	Drifts-utgifter (postnr. 01)	Spesielle driftsutgifter (postnr. 21-23 og 25-29)	Drifts-resultat forvaltnings bedrifter (postnr. 24)	Nybygg, anlegg (postnr. 30-49)	I alt	Andre statsregn-skaper (postnr. 50-59)	Kom-muner (postnr. 60-69)	Andre over-føringer (postnr. 70-89)	Utlån, gjelds-avdrag mv. (postnr. 90-99)
Det kongelige hus	316 825	28 521	28 521	0	0	0	288 304	288 304	0	0	0
Regjeringen	461 217	461 217	444 035	17 182	0	0	0	0	0	0	0
Stortinget og eksterne organer	2 586 945	2 100 461	2 100 461	0	0	175 247	311 237	0	0	311 237	0
Høyesterett	140 344	140 344	140 344	0	0	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	54 144 154	9 852 941	5 473 660	4 379 281	0	111 979	42 188 920	0	0	42 188 920	1 990 314
Kunnskapsdepartementet	81 931 965	7 459 756	3 203 791	4 255 965	0	43 408	74 428 801	44 595 778	5 087 059	24 745 964	0
Kultur- og likestillingsdepartementet	25 762 858	2 793 654	2 449 270	344 384	0	64 900	22 904 304	1 814 375	372 640	20 717 289	0
Justis- og beredskapsdepartementet	58 398 365	52 325 025	48 033 119	4 291 906	0	1 922 888	4 150 452	477 000	596 909	3 076 543	0
Kommunal- og distriktsdepartementet	262 600 078	2 248 484	1 725 926	522 558	0	33 300	260 318 294	730 303	254 487 065	5 100 926	0
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	76 114 747	31 259 033	30 362 703	896 330	0	363 520	44 492 194	180 040	27 579 275	16 732 879	0
Helse- og omsorgsdepartementet	248 109 015	7 396 957	5 146 490	2 250 467	0	21 116	240 690 942	0	7 381 170	233 309 772	0
Barne- og familiedepartementet	46 089 895	11 703 565	6 796 746	4 906 819	0	30 261	34 356 069	137 842	1 564 255	32 653 972	0
Nærings- og fiskeridepartementet	20 277 960	8 612 297	5 548 783	3 063 514	0	1 506 585	10 159 078	188 820	1 332 314	8 637 944	0
Landbruks- og matdepartementet	33 501 039	2 312 665	2 127 490	185 175	0	15 786	31 172 588	3 274 075	201 779	27 696 734	0
Samferdselsdepartementet	96 068 900	26 020 300	6 054 300	19 966 000	0	10 807 700	59 240 900	0	7 804 800	51 436 100	0
Klima- og miljødepartementet	26 790 444	4 151 321	1 891 501	2 259 820	0	563 198	22 075 925	7 387 705	285 273	14 402 947	0
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	23 869 991	6 467 061	4 703 235	1 763 826	0	8 372 909	1 430 021	50 278	415 632	964 111	7 600 000
Finansdepartementet	143 810 659	24 810 889	23 701 553	1 109 336	0	492 028	54 690 742	6 142	35 350 000	19 334 600	63 817 000
Forsvarsdepartementet	110 069 526	63 717 057	58 784 459	4 932 598	0	41 282 007	5 046 282	372 299	2 980	4 671 003	24 180
Energidepartementet	13 583 491	3 087 341	1 963 541	1 123 800	0	32 000	10 464 150	1 359 250	871 000	8 233 900	0
Ymse	7 100 000	7 100 000	7 100 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	174 901 898	900 648	888 217	12 431	0	124 581	22 131 259	10 373 340	0	11 757 919	151 745 410
Statlig petroleumsvirksomhet	29 600 000	0	0	0	0	29 600 000	0	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	7 868 279	-278 871	0	0	-278 871	8 021 150	126 000	126 000	0	0	0
Folketrygden	701 915 317	0	0	0	0	0	701 915 317	0	637 000	701 278 317	0
Statens pensjonsfond utland	724 869 100	0	0	0	0	0	642 769 100	642 769 100	0	0	82 100 000
Sum utgifter	2 970 883 012	274 670 666	218 668 145	56 281 392	-278 871	103 584 563	2 285 350 879	714 130 651	343 969 151	1 227 251 077	307 276 904

Vedlegg 3

Bevilgningsregnskapet

Tabell 3.1 Utgifter og inntekter i bevilgningsregnskapet per 1. halvår 2024

Mill. kroner

Utgifter	Overført fra forrige termin[1]	Budsjettets stilling 2024[2]	Samlet til disposisjon	Regnskap for 1. halvår	Gjenstående beløp
Det kongelige hus	0	292	292	146	146
Regjeringen	15	440	455	208	247
Stortinget og eksterne organer	195	2 446	2 641	1 182	1 459
Høyesterett	4	142	146	69	78
Utenriksdepartementet	1 071	57 403	58 474	30 529	27 944
Kunnskapsdepartementet	733	81 247	81 980	46 676	35 304
Kultur- og likestillingsdepartementet	802	24 544	25 346	17 999	7 347
Justis- og beredskapsdepartementet	1 111	57 267	58 378	26 167	32 211
Kommunal- og distriktsdepartementet	1 370	247 728	249 098	154 120	94 978
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	657	70 571	71 228	30 464	40 764
Helse- og omsorgsdepartementet	2 916	237 219	240 135	123 751	116 384
Barne- og familiedepartementet	146	43 575	43 721	22 312	21 408
Nærings- og fiskeridepartementet	1 394	22 594	23 988	9 521	14 467
Landbruks- og matdepartementet	1 549	32 130	33 679	24 636	9 043
Samferdselsdepartementet	1 492	91 596	93 088	40 902	52 186
Klima- og miljødepartementet	455	26 931	27 386	18 270	9 116
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	805	36 162	36 967	25 574	11 393
Finansdepartementet	775	152 598	153 374	100 675	52 699
Forsvarsdepartementet	2 901	104 249	107 150	41 427	65 723
Energidepartementet	1 381	12 666	14 047	6 302	7 745
Ymse	0	5 700	5 700	0	5 700
Statsbankene	366	161 350	161 715	88 480	73 235
Statlig petroleumsvirksomhet	0	30 100	30 100	15 275	14 825
Statens forvaltningsbedrifter	641	8 357	8 997	3 759	5 239
Folketrygden	24	656 861	656 885	323 486	333 399
Statens pensjonsfond utland	0	832 166	832 166	187 954	644 212
Sum utgifter	20 803	2 996 331	3 017 135	1 339 883	1 677 251

[1] Fordelingen av overført beløp fra 2023 avviker noe fra Meld. St. 3 (2023–2024) *Statsrekneskapen 2023*. Dette er en konsekvens av enkelte endringer i oppgavefordelingen mellom departementene fra 2024, herunder utskilling av et nytt Digitaliserings- og forvaltningsdepartement (DFD). I 2024 er poster flyttet fra KDD til DFD. Overført beløp på 805 mill. kroner er dermed flyttet fra budsjettposter under KDD til tilsvarende poster under DFD. Kap. 581, post 60 er flyttet fra KDD til kap. 1825, post 60 under ED. Overført beløp på 96 mill. kroner er dermed flyttet fra KDD til ED.

[2] Saldert budsjett medregnet vedtatte bevilgningsendringer i første halvår.

Mill. kroner

Inntekter	Budsjettets stilling 2024	Regnskap for 1. halvår	Gjenstående beløp
Skatter på formue og inntekt	418 526	280 586	137 940
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	455 460	227 030	228 430
Tollinntekter	3 785	1 740	2 045
Merverdiavgift	398 897	190 127	208 770
Avgifter på alkohol	17 000	8 109	8 891
Avgifter på tobakk	7 300	3 832	3 468
Avgifter på motorvogner	20 608	10 259	10 349
Andre avgifter	60 276	29 838	30 438
Sum skatter og avgifter	1 381 852	751 522	630 331
Renter av statens forvaltningsbedrifter	2 388	1 131	1 257
Øvrige inntekter av statens forvaltningsbedrifter	12 081	927	11 154
Sum inntekter av statens forvaltningsbedrifter	14 469	2 058	12 411
Renter fra statsbankene	21 762	10 947	10 815
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	21 493	10 067	11 426
Aksjeutbytte ekskl. Equinor ASA	35 261	16 606	18 655
Sum renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forvaltnings-bedrifter og Equinor ASA)	78 515	37 619	40 896
Inntekter under departementene	51 100	20 082	31 018
Overføring fra Norges Bank	17 604	17 604	0
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	0	0	0
Sum andre inntekter	68 704	37 686	31 018
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	223 600	128 490	95 110
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	491 600	236 451	255 149
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	63 381	34 162	29 219
Sum petroleumsinntekter	778 581	399 103	379 478
Tilbakebetalinger	122 729	74 890	47 840
Statens pensjonsfond utland	336 484	0	336 484
Sum inntekter	2 781 335	1 302 878	1 478 456

Tabell 3.2 Bevilgningsregnskapet for 1. halvår 2023 og 2024

Mill. kroner

Utgifter	Samlede utgifter		Driftsutgifter		Nybygg, anlegg mv.		Overføringer til andre		Utlån, gjelds-avdrag mv.	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Det kongelige hus	205	146	19	14	0	0	185	132	0	0
Regjeringen	191	208	191	208	0	0	0	0	0	0
Stortinget og eksterne organer	1 143	1 182	941	955	58	84	144	143	0	0
Høyesterett	70	69	70	69	0	0	0	0	0	0
Utenriksdepartementet	30 355	30 529	2 558	2 591	41	8	25 765	25 939	1 991	1 992
Kunnskapsdepartementet	43 163	46 676	3 308	3 294	28	5	39 827	43 377	0	0
Kultur- og likestillings-departementet	15 999	17 999	1 215	1 275	31	41	14 753	16 683	0	0
Justis- og beredskaps-departementet	24 824	26 167	22 675	23 948	794	571	1 355	1 648	0	0
Kommunal- og distrikts-departementet	160 180	154 120	3 541	985	1 640	6	139 535	153 130	15 463	0
Arbeids- og inkluderings-departementet	30 552	30 464	16 395	15 013	67	140	14 090	15 311	0	0
Helse- og omsorgs-departementet	140 720	123 751	3 490	3 487	5	8	137 225	120 256	0	0
Barne- og familie-departementet	19 229	22 312	4 855	5 360	6	1	14 368	16 951	0	0
Nærings- og fiskeri-departementet	9 040	9 521	3 896	3 979	351	394	4 311	4 853	482	296
Landbruks- og mat-departementet	22 452	24 636	981	1 024	3	3	21 468	23 609	0	0
Samferdselsdepartementet	41 199	40 902	8 311	9 644	5 123	3 618	27 765	27 640	0	0
Klima- og miljødepartementet	15 475	18 270	1 367	1 441	336	268	13 772	16 561	0	0
Digitaliserings- og forvaltnings-departementet	0	25 574	0	2 908	0	2 062	0	546	0	20 058
Finansdepartementet	129 966	100 675	10 647	11 213	155	145	24 707	26 492	94 457	62 825
Forsvarsdepartementet	36 635	41 427	24 364	27 247	11 700	11 905	572	2 247	0	28
Energidepartementet	18 300	6 302	928	1 216	8	11	17 364	5 075	0	0
Ymse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Statsbankene	81 460	88 480	392	406	53	42	9 537	10 770	71 478	77 262
Statlig petroleumsvirksomhet	15 486	15 275	0	0	15 486	15 275	0	0	0	0
Statens forvaltningsbedrifter	2 868	3 759	-343	-400	3 210	4 158	0	0	0	0
Folketrygden	295 309	323 486	0	0	0	0	295 309	323 486	0	0
Statens pensjonsfond utland	407 872	187 954	0	0	0	0	407 872	187 954	0	0
Sum utgifter	1 542 690	1 339 883	109 802	115 875	39 095	38 746	1 209 923	1 022 802	183 871	162 460

		Regn-skap 2023	Budsjet-tets stilling 2024	End-ringer i pst.	Regn-skap 1. halvår 2023	Regn-skap 1. halvår 2024	End-ringer i pst.
1	Inntekter (ekskl. tilbakebetalinger mv. og overføring fra Statens pensjonsfond utland	2 494 401	2 322 121	-6,9	1 408 882	1 227 989	-12,8
2	Utgifter (ekskl. utlån, avdrag på statsgjeld mv.)	2 784 864	2 756 313	-1,0	1 358 820	1 177 423	-13,3
	Driftsutgifter	236 764	253 969	7,3	109 802	115 875	5,5
	Nybygg, anlegg mv.	86 690	97 939	13,0	39 095	38 746	-0,9
	Overføringer til andre	1 483 347	1 572 239	6,0	802 051	834 848	4,1
	Overføringer til Statens pensjonsfond utland	978 064	832 166	-14,9	407 872	187 954	-53,9
3	Overskudd før lånetransaksjoner før overføring fra Statens pensjonsfond utland (1-2)	-290 463	-434 192	-	50 063	50 566	-
4	Overføring fra Statens pensjonsfond utland	286 217	336 484	-	0	0	-
5	Overskudd før lånetransaksjoner (3+4)	-4 246	-97 708	-	50 063	50 566	-

Mill. kroner

Inntekter	Samlede inntekter		Driftsinntekter		Inntekter i sam-band med nybygg, anlegg mv.		Skatter, avgifter og andre overføringer		Tilbake-betalinger mv.	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Skatter på formue og inntekt	250 914	280 586	0	0	0	0	250 914	280 586	0	0
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	208 578	227 030	0	0	0	0	208 578	227 030	0	0
Tollinntekter	1 647	1 740	0	0	0	0	1 647	1 740	0	0
Merverdiavgift	190 136	190 127	0	0	0	0	190 136	190 127	0	0
Avgifter på alkohol	7 988	8 109	0	0	0	0	7 988	8 109	0	0
Avgifter på tobakk	3 689	3 832	0	0	0	0	3 689	3 832	0	0
Avgifter på motorvogner	9 888	10 259	0	0	0	0	9 888	10 259	0	0
Andre avgifter	35 644	29 838	0	0	0	0	35 644	29 838	0	0
Sum skatter og avgifter	708 484	751 522	0	0	0	0	708 484	751 522	0	0
Renter av statens forvaltningsbedrifter	1 026	1 131	0	0	0	0	1 026	1 131	0	0
Øvrige inntekter av statens forvaltningsbedrifter	895	927	0	0	883	904	12	23	0	0
Sum inntekter av statens forvaltningsbedrifter	1 921	2 058	0	0	883	904	1 038	1 155	0	0
Renter fra statsbankene	7 020	10 947	0	0	0	0	7 020	10 947	0	0
Renter av kontantbeholdning og andre fordringer	7 288	10 067	0	0	0	0	7 288	10 067	0	0
Aksjeutbytte ekskl. Equinor ASA	38 418	16 606	0	0	0	0	38 418	16 606	0	0
Renteinntekter og utbytte (ekskl. statens forvaltnings-bedrifter og Equinor ASA)	52 726	37 619	0	0	0	0	52 726	37 619	0	0
Inntekter under departementene	18 468	20 082	11 109	11 447	370	2 495	6 988	6 140	0	0
Overføring fra Norges Bank	8 094	17 604	0	0	0	0	8 094	17 604	0	0
Tilbakeføring av midler fra Statens banksikringsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum andre inntekter	26 561	37 686	11 109	11 447	370	2 495	15 082	23 744	0	0
Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet	194 481	128 490	179 867	111 954	13 250	14 706	1 364	1 830	0	0
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	385 154	236 451	0	0	0	0	385 154	236 451	0	0
Aksjeutbytte fra Equinor ASA	39 554	34 162	0	0	0	0	39 554	34 162	0	0
Sum petroleumsinntekter	619 189	399 103	179 867	111 954	13 250	14 706	426 073	272 443	0	0
Tilbakebetalinger	190 501	74 890	0	0	0	0	0	0	190 501	74 890
Statens pensjonsfond utland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	1 599 383	1 302 878	190 976	123 401	14 503	18 105	1 203 403	1 086 482	190 501	74 890

Lånetransaksjoner	Regn-skap 2023	Budsjet-tets stilling 2024	End-ringer i pst.	Regn-skap 1. halvår 2023	Regn-skap 1. halvår 2024	End-ringer i pst.
6 Utlån, gjeldsavdrag, aksjetegning mv. i alt	308 244	240 018	-22,1	183 871	162 460	-11,6
Utlån til statsbanker	130 787	137 494	5,1	71 478	77 262	8,1
Gjeldsavdrag	99 632	62 825	-	94 457	62 825	-
Andre utlån, aksjetegning mv.	77 825	39 699	-49,0	17 936	22 374	24,7
7 Tilbakebetalinger mv.	290 457	122 729	-57,7	190 501	74 890	-60,7
8 Utlån mv. netto (6-7)	17 787	117 289	559,4	-6 630	87 571	-1420,8
9 Samlet finansieringsbehov - av kontantbeholdning og lånemidler (8-5) [1]	22 033	214 997	-	-56 693	37 005	-
10 Statslånemidler	22 033	0	-	0	0	-

[1] Inkluderer ikke finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten

Vedlegg 4

Virksomheter med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte forvaltningsorganer)

Finansdepartementet har i samråd med berørte departementer etablert prosedyrer for innrapportering av standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter, jf. omtale i Gul bok 2010, kapittel 9.3. Tabellene 4.1–4.3 nedenfor oppsummerer tall som Finansdepartementet har mottatt fra de berørte departementene. Tabell 4.4 gir en oversikt over aktuelle departementer og tilhørende nettobudsjetterte virksomheter. De enkelte departementene gir i sine fagproposisjoner et mer detaljert tallgrunnlag for sine nettobudsjetterte virksomheter.

Tabellene nedenfor er en ren oppsummering av regnskapstall fra virksomhetene for årene 2021 til 2023 og av virksomhetenes interne budsjetter for 2024. Det er ikke foretatt noen eliminering av overføringer eller transaksjoner mellom virksomhetene. Som følge av dette vil for eksempel bevilgninger til Norges Forskningsråd (NFR) som videreforde les til øvrige nettobudsjetterte virksomheter, fremkomme som inntekter fra statlige bevilgninger to ganger i den aggregerte fremstillingen. Videre vil bevilgninger og tildelinger som de nettobudsjetterte virksomhetene mottar fra andre departementer eller statlige virksomheter, og som ikke tilflyter virksomheten direkte over den statlige nettobevilgning (post 50-59), fremkomme som inntekter fra statlige bevilgninger i tabellene 4.1 og 4.2 nedenfor. Det er gjort noen mindre reklassifiseringer i sammenligningstall for årene 2021 og 2022, basert på tallgrunnlag mottatt fra departementene.

Tabell 4.1 Utgifter og inntekter fordelt etter art [1]

	Regnskap			Budsjett
Beløp i mill. kroner	2021	2022	2023	2024
1. Utgifter				
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	35 014	36 384	39 096	40 429
Varer og tjenester	16 292	19 476	20 041	19 980
Sum driftsutgifter	*51 306*	*55 860*	*59 137*	*60 409*
Investeringsutgifter				
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	2 967	3 241	2 807	2 796
Sum investeringsutgifter	*2 967*	*3 241*	*2 807*	*2 796*
Overføringer fra virksomheten [2]				
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	4 717	6 927	5 200	7 385
Andre utbetalinger	10 108	6 881	8 461	8 786
Sum overføringsutgifter	*14 824*	*13 808*	*13 661*	*16 171*

Tabell 4.1 fortsetter

	Regnskap			Budsjett
Beløp i mill. kroner	2021	2022	2023	2024
Finansielle aktiviteter				
Kjøp av aksjer og andeler	5	8	6	0
Andre finansielle utgifter	16	3	5	1
Sum finansielle utgifter	*21*	*11*	*12*	*1*
Sum utgifter	**69 118**	**72 920**	**75 616**	**79 377**
2. Inntekter				
Driftsinntekter				
Inntekter fra salg av varer og tjenester	4 591	5 061	5 606	4 956
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	17	18	19	19
Refusjoner	384	501	563	531
Andre driftsinntekter	2 260	2 309	2 952	1 761
Sum driftsinntekter	*7 253*	*7 889*	*9 140*	*7 266*
Investeringsinntekter				
Salg av varige driftsmidler	2	69	30	0
Sum investeringsinntekter	*2*	*69*	*30*	*0*
Overføringer til virksomheten				
Inntekter fra statlige bevilgninger [3]	62 259	64 413	65 753	67 387
Andre innbetalinger	1 150	1 038	965	982
Sum overføringsinntekter	*63 409*	*65 451*	*66 718*	*68 369*
Finansielle aktiviteter				
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	9	25	23	0
Andre finansielle innbetalinger	2	11	13	1
Sum finansielle inntekter	*10*	*36*	*36*	*1*
Sum inntekter	**70 674**	**73 445**	**75 925**	**75 636**
3. Netto endring i kontantbeholdningen (2-1) [4]	**1 556**	**525**	**308**	**-3 741**

[1] Tabell 4.1 gir et uttrykk for virksomhetenes samlede brutto utgifter og inntekter fordelt etter art for årene 2021, 2022 og 2023, samt summen av virksomhetenes interne budsjetter for 2024. Tallene i tabellen baserer seg på virksomhetenes egen oppstilling av brutto utgifter og inntekter på en standard mal.

[2] Overføringer fra Norges Forskningsråd (NFR) utgjør den vesentligste delen av overføringsutgiftene, med samlede overføringer på henholdsvis 11,2 mrd. kroner, 11,8 mrd. kroner og 11,5 mrd. kroner, i årene 2021, 2022 og 2023, og estimerte utbetalinger i 2024 på om lag 14,3 mrd. kroner.

[3] Inntekter fra statlige bevilgninger omfatter blant annet bevilgninger fra overordnet fagdepartement, bevilgninger fra andre departementer, bevilgninger fra andre statlige forvaltningsorganer og tildelinger fra NFR. Det vises til innledende kommentarer til tabellene, hvor det fremgår at det ikke er foretatt noen eliminering av overføringer eller transaksjoner mellom virksomhetene i oppstillingen.

[4] Netto endring i kontantbeholdningen i tabell 4.1, beregnet ut fra sum inntekter med fradrag av sum utgifter, tilsvarer endringen i kontantbeholdningen mellom årene i tabell 4.3.

Tabell 4.2 Inntekter etter inntektskilde [1]

Inntektskilde	Regnskap			Budsjett
Beløp i mill. kroner	2021	2022	2023	2024
Bevilgninger til finansiering av statsoppdraget				
Bevilgninger fra fagdepartementet	49 282	49 887	50 635	51 778
Bevilgninger fra andre departement	5 297	5 812	5 801	5 855
Bevilgninger fra andre statlige forvaltningsorganer	2 469	2 366	2 518	2 311
Tildelinger fra Norges forskningsråd	3 995	4 219	4 284	4 682
Sum bevilgninger	*61 043*	*62 284*	*63 237*	*64 627*
Offentlige og private bidrag				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner	335	288	312	332
Bidrag fra private	1 467	1 724	1 842	1 736
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	936	1 354	1 488	1 400
Sum bidrag	*2 738*	*3 366*	*3 642*	*3 468*
Oppdragsinntekter mv.				
Oppdrag fra statlige virksomheter	1 671	1 874	1 943	1 694
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	134	152	164	101
Oppdrag fra private	874	1 163	1 116	1 025
Andre inntekter	4 213	4 606	5 822	4 721
Sum oppdragsinntekter mv.	*6 892*	*7 795*	*9 045*	*7 542*
Sum inntekter	**70 674**	**73 445**	**75 925**	**75 636**

[1] Tabell 4.2 gir et uttrykk for virksomhetenes samlede inntekter spesifisert etter inntektskilde for årene 2021, 2022 og 2023, samt summen av virksomhetenes interne budsjetter for 2024. Sum inntekter i tabell 4.2 skal samsvare med summen av inntekter i tabell 4.1, men gir supplerende informasjon om hva som er kilden til inntektene. Tallene i tabellen baserer seg på virksomhetenes egen spesifikasjon av brutto inntekter på en standard mal.

Tabell 4.3 Forholdet mellom kontantbeholdning, påløpte kostnader og avsetninger per 31.12 [1]

			Regnskap	Endring
Beløp i mill. kroner	2021	2022	2023	2022 til 2023
Kontantbeholdning				
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank [2]	23 936	24 594	24 597	3
Beholdning på andre bankkonti	1 231	1 098	1 403	305
Andre kontantbeholdninger	0	0	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter	**25 167**	**25 692**	**26 000**	**308**
Netto gjeld og forpliktelser [3]				
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår				
Feriepenger mv.	3 077	3 257	3 485	229
Skattetrekk og offentlige avgifter	2 755	2 895	3 142	247
Gjeld til leverandører	2 503	2 836	3 166	330
Gjeld til oppdragsgivere	-281	-324	-441	-117
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	1 750	1 499	2 054	555
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	*9 804*	*10 163*	*11 407*	*1 243*
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak der kostnadene helt eller delvis vil bli dekket i fremtidige budsjettår				
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	357	11	-394	-405
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	1 043	1 197	1 148	-49
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet [4]	4 105	3 900	3 806	-94
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål [5]	4 685	4 751	4 054	-698
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	150	137	147	10
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	*10 340*	*9 996*	*8 760*	*-1 236*
Andre avsetninger				
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	3 577	3 803	4 050	247
Fri virksomhetskapital	1 122	1 493	1 579	86
Sum andre avsetninger	*4 698*	*5 296*	*5 629*	*332*

Tabell 4.3 fortsetter

			Regnskap	Endring
Beløp i mill. kroner	2021	2022	2023	2022 til 2023
Langsiktig gjeld (netto)				
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	-47	-55	-8
Annen langsiktig gjeld	325	283	260	-23
Sum langsiktig gjeld	*325*	*236*	*205*	*-31*
Sum netto gjeld og forpliktelser	**25 167**	**25 692**	**26 000**	**308**

[1] Tabell 4.3 viser samlet kontantbeholdning i nettobudsjetterte virksomheter ved utgangen av 2021, 2022 og 2023, og endringen i kontantbeholdningen mellom de to siste årene. Tabellen spesifiserer også de formål som kontantbeholdningen er bundet opp i. Tallene i tabellen baserer seg på virksomhetenes egne balanseoppstillinger basert på en standard mal.

[2] Samlet bankbeholdning til nettobudsjetterte virksomheter på oppgjørskonto i Norges Bank tilsvarer beholdning bokført i kapitalregnskapets kontogruppe 82, eksklusiv Sametinget (konto 820501) som ikke omfattes av dette sammendraget.

[3] Postene på eiendelssiden av balansen er i oppstillingen ikke spesifisert hver for seg, men er inkludert i de relaterte postene på gjeldssiden av balansen. Tallene i tabellen er derfor nettotall, og gruppen *Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår*, inneholder eksempelvis også fordringer og andre omløpsmidler.

[4] Prosjektgjeld knyttet til påbegynte, ikke fullførte prosjekter under NFR utgjør en stor del av denne avsetningen, med henholdsvis 2,5 mrd. kroner, 2,4 mrd. kroner og 2,4 mrd. kroner for årene 2021, 2022 og 2023.

[5] Forskningsprogram under behandling i NFR utgjør en betydelig del av denne avsetningen, med henholdsvis 2,5 mrd. kroner, 3,3 mrd. kroner og 2,9 mrd. kroner for årene 2021, 2022 og 2023.

Tabell 4.4 Oversikt over nettobudsjetterte virksomheter per 2024.

Overordnet departement/virksomhet [1]	Antall
Kunnskapsdepartementet [2]	
Norges forskningsråd (NFR)	1
Universiteter [3]	10
Statlige vitenskapelige høyskoler [4]	6
Statlige høyskoler [5]	5
Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	1
NUPI, Norsk utenrikspolitisk institutt	1
Kultur- og likestillingsdepartementet	
Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)	1
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
Statens arbeidsmiljøinstitutt	1
Barne- og familiedepartementet	
Forbrukerrådet	1
Forvaltningsorganet for Opplysningsvesenets fond [6]	1
Nærings- og fiskeridepartementet	
Norsk romsenter	1
Landbruks- og matdepartementet	
Norsk institutt for bioøkonomi	1
Veterinærinstituttet	1
Klima- og miljødepartementet	
Norsk kulturminnefond	1
Meteorologisk institutt	1
Forsvarsdepartementet	
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)	1
Sum virksomheter	**34**

1 Sametinget (KDD) inngår ikke i tabellverket for nettobudsjetterte virksomheter.

2 Antall virksomheter gruppert under kategoriene universiteter og høyskoler (UH-sektoren), baserer seg på oversikt fra KD per 2024.

3 Universiteter omfatter: Nord Universitet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet, OsloMet – Storbyuniversitetet, Universitet i Agder, Universitet i Bergen, Universitet i Oslo, Universitet i Stavanger, Universitetet i Sørøst–Norge, og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

4 Statlige vitenskapelige høyskoler omfatter: Norges handelshøyskole, Norges idrettshøyskole, Norges musikkhøgskole, Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, Høgskolen i Molde – Vitenskapelig høgskole i logistikk og Kunsthøgskolen i Oslo.

5 Statlige høyskoler omfatter: Høgskolen i Innlandet, Høgskolen i Østfold, Høgskulen i Volda, Høgskulen på Vestlandet og Samisk høgskole.

6 Forvaltningsorganet for Opplysningsvesenets fond (F.Ovf.) ble fra 1.9.2024 omdannet til aksjeselskapet Allstad AS. Omdanningen var et ledd i at Opplysningsvesenets fond ble delt mellom staten og Den norske kirke, og opprettelsen av Kirkebevaringsfondet. Tallgrunnlaget for F.Ovf. er i tabellene 4.1 og 4.2, av praktiske hensyn, inkludert med helårseffekt for budsjett 2024. Forvaltningsansvaret for statens eierinteresser i Allstad AS overføres etter planen fra BFD til NFD i løpet av 2024.

Kilde: Finansdepartementet.

Vedlegg 5

Bestillingsfullmakt, tilsagnsfullmakt og garantifullmakt

1 Bestillings- og tilsagnsfullmakter

Tabell 5.1 nedenfor gir en oversikt over bestillings- og tilsagnsfullmakter som foreslås i sammenheng med statsbudsjettet for 2025. Tabellen er sortert ut fra stigende kapittelnummer og refererer til romertallsfullmakter som blir fremmet under det enkelte departement. For enkelte fullmakter er det gitt referanse til romertallsfullmakten under aktuelt departement.

Forslagene til bestillingsfullmakter i tabellen summerer seg til om lag 268 mrd. kroner, og til om lag 433 mrd. kroner for tilsagnsfullmakter. I tillegg er det foreslått en tilsagnsfullmakt i euro svarende om lag 2,5 mrd. kroner. Deltakelse i kapitaløkninger og fondspåfyllinger i internasjonale banker og fond er ikke inkludert i oversikten, jf. UDs fullmakt XII og XIII.

For fullstendig oversikt over fullmakter til å forplikte staten for fremtidige budsjettår, vises det til forslag til romertallsvedtak under det enkelte departement.

Tabell 5.1 Oversikt over bestillingsfullmakter og tilsagnsfullmakter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
117		EØS-finansieringsordningene		
	77	EØS-finansieringsordningen 2014-2021		1 154 000
	78	Den norske finansieringsordningen 2014-2021		1 043 000
118		Utenrikspolitiske satsinger		
	77	Norges forskningsråd – utenriksområdet		219 500
150		Humanitær bistand		
	70	Nødhjelp og humanitær bistand (tilskudd til Education Cannot Wait (ECW), jf. UD, VI.6		120 000
159		Regionbevilgninger		
	75	Afrika		35 000
160		Helse		
	70	Helse (tilskudd til CEPI), jf. UD, VI.2		1 000 000
	70	Helse (tilskudd til International Finance Facility for Immunisation – IFFIm, jf. UD, VI.3 – VI.5		7 000 000
161		Utdanning, forskning og offentlige institusjoner		
	70	Utdanning (tilskudd til Education Cannot Wait (ECW), jf. UD, VI.6		380 000
	74	Norges forskningsråd – utviklingsområdet		709 900

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
162		Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi		
	70	Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel		100 000
	72	Fornybar energi		100 000
163		Klima, miljø og hav		
	70	Miljø og klima (tilskudd til Det grønne klimafondet – GCF, jf. UD, VI.7		3 200 000
UD/FD		Nansen-programmet for Ukraina		
		Sivil og militær støtte gjennom Nansen-programmet for Ukraina i perioden 2023-2030, jf. UD, XVI		134 500 000
201		Analyse og kunnskapsgrunnlag		
	70	Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning		799 900
220		Utdanningsdirektoratet		
	70	Tilskudd til læremidler mv.		90 000
224		Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre		
	70	Freds- og menneskerettighetssentre		85 000
225		Tiltak i grunnopplæringen		
	61	Rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer og større utstyr som bidrar til mer praktisk og variert opplæring, jf. KD, IX		*Tilsvarende en investeringsramme på 2 000 000*
	68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen i påfølgende budsjettår, jf. KD, IV.2		*20 pst. av tilskudd*
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter		13 000
	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere		332 000
240		Fagskoler		
	60	Driftstilskudd til fagskoler		106 100
270		Studentvelferd		
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger		832 500
285		Norges forskningsråd		
	71	Strategiske forskningsprioriteringer		11 212 600
	72	Langsiktig, grunnleggende forskning		6 025 100
322		Bygg og offentlige rom		
	50	Kunst i offentlige rom		5 600

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
	70	Nasjonale kulturbygg		588 500
325		Allmenne kulturformål		
	70	Norges forskningsråd		123 200
334		Film- og dataspillformål		
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner		130 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet		
	73	Tilskudd til Norges forskningsråd, jf. JD, VII		217 800
410		Domstolene		
		Prosjekt Rehabilitering av Bergen tinghus, jf. JD, XIII, se også DFD, V [1].	1 271 500	
	01	Driftsutgifter, brukerutstyr til prosjektet Rehabilitering av Bergen tinghus, jf. JD, XIV	201 800	
430		Kriminalomsorgen		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, bruker-utstyr til investeringsprosjekt Romerike fengsel, jf. JD, VIII	102 400	
440		Politiet		
	01	Driftsutgifter	250 000	
440/490		Politiet/Utlendingsdirektoratet		
	46	Investeringer i Schengen IT-systemer, jf. JD, IX (2023-kroner)	2 187 000	
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)		
	01	Driftsutgifter	25 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	25 000	
454		Redningshelikoptertjenesten		
	01, 45	Drift og større utstyrsanskaffelser, nye redning-shelikoptre, jf. JD, X	17 439 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, ny redning-shelikopterbase Bodø, jf. JD, XII	609 000	
480		Svalbardbudsjettet		
	50	Tilskudd, jf. JD, V	425 300	
490		Utlendingsdirektoratet		
	76	Internasjonalt migrasjonsarbeid, jf. JD, VI		50 000
	45	Større utstyrsanskaffelser, modernisering av IKT-systemer, jf. JD, XI (2023-kroner)	2 065 000	

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
	21, 60, 70	Spesielle driftsutgifter, asylmottak/ tilskudd til verts-kommuner / stønad til beboere, jf. JD, XX	3 000 000	
500		Kommunal- og distriktsdepartementet		
	72	Norges forskningsråd		236 500
567		Nasjonale minoriteter		
	74	Kultur- og ressurssenter for norske romer		4 300
581		Bolig- og bomiljøtiltak		
	76	Utleieboliger		26 700
	78	Boligtiltak		27 300
590		Planlegging og byutvikling		
	72	Bolig- og områdeutvikling i byer		22 600
595		Statens kartverk		
	21	Spesielle driftsutgifter, jf. KDD, V	40 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.		
	74	Tilskudd til Norges forskningsråd		561 500
634		Arbeidsmarkedstiltak		
	76	Tiltak for arbeidssøkere		3 138 300
	77	Varig tilrettelagt arbeid		1 265 700
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet		65 700
710		Vaksiner mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter	173 100	
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m.	47 400	
	23	Vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper	675 000	
760		Kommunale helse- og omsorgstjenester		
	63	Investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser		5 944 600
	70	Tilskudd		1 000
780		Forskning		
	70	Norges forskningsråd		1 126 000
800		Barne- og familiedepartementet		
	70	Norges forskningsråd		157 200
883		Kirkebevaringsfondet		
	01, 60, 70	Tilskudd til bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg, jf. BFD, IV		9 963 000

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 500	
906		Direktoratet for mineralforvaltning		
	31	Miljøtiltak Løkken, jf. NFD, XIII.1	190 000	
	32	Miljøtiltak Folldal, jf. NFD, XIII.2	225 000	
907		Norsk nukleær dekommisjonering		
	21	Spesielle driftsutgifter	800 000	
	30	Opprydding Søve	36 000	
	60	Tilskudd til kommuner		14 100
	70	Tilskudd til organisasjoner		2 600
916		Kystverket		
	30	Nyanlegg og større vedlikehold	648 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	90 000	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg		85 200
	71	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner		176 000
920		Norges forskningsråd		
	70	Tilskudd til næringsrettet forskning		2 838 000
	72	Tilskudd til marin og maritim forskning		1 361 500
922		Romvirksomhet		
		De industrirettede programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA, jf. NFD, VIII.2		210 000[2]
924		Internasjonale samarbeidsprogrammer		
	70	Tilskudd, tapsavsetning for norsk deltakelse i InvestEU, jf. NFD, VIII.3		978 900
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS		
	70	Tilskudd til overvåkingsprogram		9 500
1137		Forskning og innovasjon		
	71	Forskningsaktivitet – Norges forskningsråd		556 700
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser		8 000
1142		Landbruksdirektoratet		
	21	Spesielle driftsutgifter – Beredskapslagring av korn, jf. LMD, V	1 800 000	

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold		92 700
1148		Naturskade – erstatninger		
	71	Naturskade – erstatninger		159 100
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket		59 100
1152		Bionova		
	70	Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket		309 000
1301		Forskning og utvikling mv.		
	70	Pilotprosjekter for utslippsfrie anleggsplasser		15 000
	71	Norges forskningsråd		210 000
	72	Norges forskningsråd – NTP-formål		358 000
1320		Statens vegvesen		
	22	Drift og vedlikehold av riksveier, jf. SD, V.1	21 580 000	
	30	Riksveiinvesteringer: prosjekter uten kostnadsramme, jf. SD, IV.2	9 840 000	
	30	Riksveiinvesteringer: planlegging, forberedende arbeider og grunnerverv, jf. SD, IV.3	500 000	
	66	Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer		20 000
	67	Militær mobilitet på fylkesveier		50 000
	72	Tilskudd til riksveiferjedriften, jf. SD, VI		34 750 000
1321		Nye Veier AS		
	70	Tilskudd til Nye Veier AS, jf. SD, VII		27 000 000
1352		Jernbanedirektoratet		
	70	Kjøp av persontransport med tog, jf. SD, VI		34 790 000
	71	Kjøp av infrastrukturtjenester – drift og vedlikehold, jf. SD, V.2		21 780 000
	72	Kjøp av infrastrukturtjenester – fornying og mindre investeringer, jf. SD, IV.1		24 570 000
	73	Kjøp av infrastrukturtjenester – investeringer, jf. SD, IV.1		38 500 000
	74	Tilskudd til togmateriell mv.		725 000
1410		Kunnskap om klima og miljø		
	73	Norges forskningsråd		1 370 800

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
1411		Artsdatabanken		
	21	Spesielle driftsutgifter	17 300	
	70	Tilskudd til å styrke kunnskap om og formidling av naturmangfoldet		30 700
1420		Miljødirektoratet		
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder		45 000
	31	Tiltak i verneområder og naturrestaurering	10 000	
	32	Statlige erverv, vern av naturområder	384 600	
	39, 69, 79	Oppryddingstiltak, jf. KLD, VII		5 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning		437 200
	62	Tilskudd til grønn skipsfart		423 200
	71	Tilskudd til tiltak mot marin forsøpling		15 000
	78	Tilskudd til friluftslivsformål		3 000
	87	Tilskudd til natur og friluftsliv i områder berørt av landbaserte vindkraftverk		10 000
1428		Enova SF		
	50	Overføring til Klima- og energifondet		400 000
		Omgjøre betingede lån fra Klima- og energifondet til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare vilkår, jf. KLD, XII		*Iht. forhånds-definerte vilkår*
1429		Riksantikvaren		
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner		61 000
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie		15 000
	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner		10 000
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring		17 000
	74	Tilskudd til fartøyvern		10 000
	75	Tilskudd til fartøyvernsentrene		1 500
	77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljø-området		4 000
	79	Tilskudd til verdensarven		15 000
1471		Norsk Polarinstitutt		
	21	Spesielle driftsutgifter	227 000	

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
1481		Klimakvoter		
	22	Internasjonalt samarbeid under Parisavtalens artikkel 6, jf. KLD, IV	8 200 000	
	25	Fleksible mekanismer under klimasamarbeidet med EU, kjøp av skogkreditter og utslippsenheter, jf. KLD, XIV	3 000 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	73	Klima- og skoginitiativet		2 315 000
1500		Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet		
	71	Forskningsmidler til Norges forskningsråd		231 200
1530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen		
	33	Byggeprosjekt NTNU Campussamling, jf. DFD, V	7 792 500	
1540		Digitaliseringsdirektoratet		
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter		160 600
1600		Finansdepartementet		
	71	Forskning og allmennopplysning – Norges forskningsråd		157 800
1610		Tolletaten		
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	125 000	
1618		Skatteetaten		
	21	Spesielle driftsutgifter, oppfølging av statens krav i konkursbo, jf. FIN, VII		65 800
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	35 000	
		Modernisering av innkreving – steg 1, jf. FIN, V	2 125 100	
		Modernisering av innkreving – steg 2, jf. FIN, V	1 805 000	
		Treff-prosjektet, jf. FIN, V	867 600	
1700		Forsvarsdepartementet		
	01	Driftsutgifter	34 000	
	72	Tilskudd til Norges forskningsråd		238 000
	73	Forskning og utvikling		380 000
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter		120 000
FD		Investeringsprosjekter:		
		7621 Bakkebasert luftvern, jf. FD, V.1	4 630 000	
		2559 Landbasert transportstøtte, jf. FD, V.1	3 164 000	

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
		6192 Oppgradering av luftvernmissil til FN klasse fregatter, jf. FD, V.1	4 405 000	
		Program felles IKT-tjenester i departementsfelles-skapet, endrings-trinn 1,2 og 3, jf. FD, V.1	2 242 000	
		Materiellinvesteringsprosjekter under gitt kostnads-ramme, jf. FD, V.4	1 000 000	
		Eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter under gitt kostnadsramme, jf. FD, V.5	500 000	
1716		Forsvarets forskningsinstitutt		
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt, jf. FD, III.2	60 000	
1720		Forsvaret		
	01	Driftsutgifter	14 650 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold		
	01	Driftsutgifter	1 100 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	370 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	143 820 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel	870 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten		
	01	Driftsutgifter	60 000	
1800		Energidepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000	
	72	Tilskudd til energiformål		10 000
		Støtteprogram for flytende havvind i Vestavind F og Vestavind B, jf. ED, V		35 000 000
1810		Sokkeldirektoratet		
	21	Spesielle driftsutgifter	50 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	21	Spesielle driftsutgifter	50 000	
	22	Flom- og skredforebygging	330 000	
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	200 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging		350 000
1850		Klima, industri og teknologi		
	70	Gassnova SF		20 000

Tabell 5.1 fortsetter

1 000 kroner

Kap.	Post	Betegnelse/formål	Bestillings-fullmakt	Tilsagns-fullmakt
	73	Norges forskningsråd		4 150 000
2410		Statens lånekasse for utdanning		
	70–72, 90	Utbetaling av utdanningsstøtte, jf. KD, IV.3		*Etter fastsatte satser*
	50	Omgjøring av lån til stipend, jf. KD, IV.4		*Etter fastsatte satser*
2421		Innovasjon Norge		
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger		1 000 000
	71	Innovative næringsmiljøer		120 000
	75	Grønn plattform		700 000
	76	Miljøteknologi		655 000
2426		Siva SF		
	71	Tilskudd til testfasiliteter		43 000
2445		Statsbygg		
	33	Byggeprosjekt rehabilitering av Bergen tinghus, jf. DFD, V, se også JD, VIII[1]	1 260 400	
	32/ 34	Prosjektering og videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, jf. DFD, VI	1 400 000	

[1] Fullmakt vedrørende byggeprosjektet rehabilitering av Bergen tinghus er oppført både under JD v/ Domstolene og under DFD v/ Statsbygg. Gjennomføring av prosjektet skjer i regi av Statsbygg. Forskjellen i de oppførte beløpene gjelder kunstnerisk utsmykning, jf. nærmere omtale i respektive fagproposisjoner.

[2] Fullmaktsbeløpet er oppgitt i euro, og utgjør samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar.

Kilde: Finansdepartementet.

2 Statlige garantier

For 2025 bes det om fullmakt til å gi nye garantier innenfor følgende totale garantirammer under ordningene som fremgår av tabell 5.2. Garantier for dekning av forsikringstilfeller er ikke inkludert i oversikten, jf. fullmakt under UD, VII og NFD, XI.

Det vises også til spesifisert garantioversikt over pådratt garantiansvar og utbetalinger i 2023 i Meld. St. 3 (2023–2024) *Statsrekneskapen 2023*, vedlegg 4.

Økonomireglementet for staten med tilhørende utfyllende bestemmelser fastsetter normalvilkår for statlige garantier. Normalvilkårene er basert på tidligere generelle behandlinger i Stortinget av garantisaker, senest på grunnlag av Dokument nr. 3:6 (1995–96), jf. Innst. S. nr. 218 (1995–96). Stortinget har imidlertid akseptert unntak fra normalvilkårene for flere av de eksisterende ordningene. Det forutsettes at de tidligere godtatte unntakene kan legges til grunn også for garantier som gis i 2025. Vilkårene for de enkelte garantiordningene omtales i departementenes fagproposisjoner.

Tabell 5.2 Oversikt over statlige garantier

Utenriksdepartementet	
Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)	
– Nye statsgarantier til fornybarinvesteringer i utviklingsland, jf. XV	5 000 mill. kroner
Nærings- og fiskeridepartementet	
Innovasjon Norge	
– Lån til realinvesteringer og driftskapital, jf. IX.1	1 280 mill. kroner
– Lån innenfor ordningen med Grønn industrifinansiering, jf. IX.2	5 000 mill. kroner
Eksportfinansiering Norge	
– Alminnelig garantiordning og Gammel alminnelig ordning, jf. NFD, IX.3	165 000 mill. kroner
– Eksport til og investeringer i utviklingsland, jf. IX.4	3 150 mill. kroner
– Byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien, jf. IX.5	7 000 mill. kroner
– Langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri, jf. IX.6	20 000 mill. kroner
– Kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge, jf. IX.7	10 000 mill. kroner
– Risikoavlastningsordningen for norsk eksport til Ukraina, jf. IX.8	630 mill. kroner
Svalbard	
– Leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard, jf. X	25 mill. kroner
Samferdselsdepartementet	
– Restverdigaranti for togmateriell, bokførte verdier, jf. IX.a	8 300 mill. kroner
– Restverdigaranti for togmateriell, oppgraderinger og nyinvesteringer, jf. IX.b	14 300 mill. kroner
Statens vegvesen	
– Delgaranti i bompengeprosjekt E134 Røldal–Seljestad i Vestland fylke, jf. X.a	684 mill. kroner
– Delgaranti i bompengeprosjekt E134 Oslofjordforbindelsen byggetrinn 2 i Akershus fylke, jf. X.b	3 964 mill. kroner
Finansdepartementet	
Den nordiske investeringsbank	
– Grunnkapital til Den nordiske investeringsbank, jf. VI	1 618 mill. euro

Kilde: Finansdepartementet.

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
www.publikasjoner.dep.no
Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på
www.regjeringen.no

Trykk: Aksell AS – 10/2024

SVANEMERKET
Trykksak
2041 0379